

T. D. K.

TÜRKÇEDEN OSMANLICAYA
CEP KILAVUZU

1935

İSTANBUL
DEVLET BASIMEVİ

T. D. K.

**TÜRKÇEDEN OSMANLICAYA
CEP KILAVUZU**

Her türlü telif hakkı Türk Dil Kurumuna aittir
(Telif hakkı mübaberisi: No: 14; 19 Temmuz 1935)

ÖNSÖZ

Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu adıyla ortaya konan bu kitap, *Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzunun* endeksidir. *Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzunda* yazılı Türkçe karşılıklar, alfabe sırasına alınarak, hangi osmanlıca sözlere karşılık tutulmuş ise, onlar da yanına yazılmıştır. Bunu böyle çıkarmakla düşünülen şey, *Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzuna* göre yazılmış bir yazıyı okuyanlar, e yazıda gördükleri bir Türkçe sözün ne demeye geldiğinde duraklarılarsa, bunu bulabilmelerini kolaylaştırmaktır.

Bir endeks olarak hazırlandığı için bu *Kılavuzda* birtakım Türkçe sözler eksik, bir takımlarının da anlamlarından bir kısmı yazılmamış görülecektir. Bütün Türkçe sözlerin bütün anlamlarıyla gösterileceği kitap, *Büyük Türk Sözlüğü*dür. Türk Dil Kurumu, bir yandan da bu sözlük üzerindeki çalışmalarını sürüp götürmektedir. Daha yıllarca çalışma istiyen bu *Büyük Sözlüğü* ortaya koyabildiğimiz gün, Türk Dilinin yeni bir bayramı olacaktır.

Türk Dil Kurumu

TÜRK DİL KURUMUNUN BİLDİRİĞİ

Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzu 26 Eylül 1935 te, Üçüncü Dil Bayramı gününde satışa çıkarılmıştır. O gün Türk Dil Kurumu şu bildiriği gazetelere vermiştir.

Türk Dil Kurumu, bugün sayın Türk yurtdaşlarına *Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzunu* sunmakla sevinç duymaktadır. Bunun endeksi olarak hazırlanan *Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu* da basılmaktadır ve pek yakında ortaya konacaktır.

Cep Kılavuzları, 1933 martından beri sürüp giden bir çalışmanın verimidir. Bu çalışmanın amacı da, yazı dilimizde kullanılan, fakat halkın konuşma dilinde yeri olmadığı için yabancı sayılan sözlere öz türkçe karşılıklar bulmaktır.

Dil devriminin gidişini ilgi ile göz önünde tutanlar, bu iki küçük kitabın ne büyük emeklerle yapılmış olduğunu pek iyi bilirler.

Türk Dil Kurumu, 1933 martında açtığı *Dil Anketi* ile bu işe elkoymuştu. Bu anketin verimleri bir araya getirilerek yine o yılın yazında bir *Karşılıklar Kılavuzu* hazırlığına da başlanmıştı.

Ancak, yalnız ankete gelen cevaplarla bu işin eksik kalacağı görülerek geniş bir tarama işine de girişildi. Elde bulunan 120 bin kadar derleme fişi ile 150 kadar kitap, arapça ve farsça sanılan sözlere karşılık olabilecek karışmamış türkçe sözlere bulmak bakımından, taratıldı. Bu çalışmadan da 1934 yazında ortaya konulan *Tarama Dergisi* çıktı.

Tarama Dergisi üzerine gelen düşünceler, anketin verimleri, Kurumun elinde bulunan ve bu işe yarıyacağı umulan bütün belgeler, bir araya getirilerek 1934 yılı sonlarında yeniden *Kılavuz* hazırlığına elkonuldu. *Kurum Genel Merkez Kurulu* üyelerinden başka yurdun yazı ve dil ile uğraşır seçmelerinden de 16 kişiyi içine alan *Kılavuz Çalışma Kolu*, aylarca süren çalışmalardan sonra *Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu* adı altında hazırladığı bir taslağı bütün gazete ve mecmualarla halkın gözü önüne koydu ve herkesten önerge istedi. Gelen önergeler ile *Kılavuzda* eksik kalmış söz listeleri ve şekil birliği sağlayacak etütler bir araya getirilerek son bir defa daha *Kılavuz* sözleri gözden geçirildi.

İşte bugün ilk kısmı ortaya konulan *Cep Kılavuzları* bu kadar uzun ve özenli çalışmaların ürünüdür.

Üç senedenberi dil işinin türlü yönleri üzerinde çalışmış ve çalışmakta olan *Türk Dil Kurumu*, Kılavuzu ortaya koyarken herkese açıkça bildirmeyi borç bilir ki, Türk dilinin geniş ve zengin varlığı, ne *Tarama Dergisi*nde, ne de *Cep Kılavuzunda* tam olarak gösterilebilmiş değildir. Dilimizin öz kaynaklarına doğru girildikçe, Türkçede ana söz köklerinin varlığı, bunlardan türlü türlü sözler türetmeğe yarıyan eklerin zenginliği, köklerle eklerin birleşmesindeki dil sisteminin genişliği kendini göstermektedir. Bu yönden yapılan araştırmaların verimi, akıl şaşırtıcı bir değerde ve henüz dünya lügüistlerinin sezemediği bir enginliktedir.

Cep Kılavuzunda öz türkçe karşılığı gösterilen sözler de, etimoloji bakımından Türk Diline yabancı sözler değildir. Bir yandan Türkçenin en eski ve eldeğmemiş varlıkları, öte yandan Indo - Öropeen ve Hamito - Semitik denilen dil familyalarının etimolojisi üzerinde yapılan derinleştirmeler, Türkçeden başka denilen dillerin de aynen Türk kaynağından olduğunu, günden güne daha kuvetlenen ve daha sarsılmaz bir inan haline gelen bir gerçek olarak, ortaya koymaktadır. Hele Türk olduğuna şüphemiz kalmamış olan Sümerlerin dili hakkında iki, üç senedenberi âlimler ta-

rafından ortaya konulan ince araştırma eserleri gözönüne alınırsa, işaret ettiğimiz büyük hakikatin az zamanda güneş parlaklığıyla kendini göstereceğine şüphe edilemez.

Türk köklerinden geldiği anlaşılan sözlerden pek az bir kısmı *Kılavuzda* gösterilmiştir. Ancak Türkçenin başka ülkelerde söylenip yazılan dillere vergisi bu kadar cık değildir.

Kılavuzu yaparken, Türkçenin tarihini, hattâ tarihtenöncesini derinleştiren bir ilim eseri ortaya koymak düşünülmemiştir. Daha çok, pratik olarak, bugünkü halkın anlayabileceği açık, sade, canlı bir dile yer vermek düşüncesine bağlanılmıştır.

Cep Kılavuzu, halk için yazı yazmak isteyen Türk yazarlarının alıştıkları osmanlıca yazıdan türkçe yazıya geçmelerini kolaylaştırmak isteğiyle yapılmıştır.

Büyük Türk Sözlüğü üzerindeki çalışmalar, dilimizin geniş zenginliklerini ortaya dökmek umudiyle sürüp gitmektedir. Bundan başka dilimizin en ilkel varlıklarını bulmak ve bunları yabancı denilen dillerin söz kökleriyle karşılaştırmak yolundaki çalışmalar da durmamıştır. *Kurum*, o yoldaki çalışmaların verimlerini de ayrıca ortaya koyacaktır.

Cep Kılavuzu, ne dilimizin zengin kaynaklarını daraltmak, ne de konuşan ve yazarları zora sokmak kasdiyle ortaya konmuyor. Onun amacı, halk için yazılan yazıların, yalnız okuma yazma öğrenmiş olanların da kolayca anlayabileceği bir dille yazılmasına yol göstericilik edebilmektir.

Bütün yazar ve okurların bu maksadımızı gözönüne alarak *Kılavuzu* iyi karşılayacaklarını umarız.

Türk Dil Kurumu
Genel Sekreteri
İbrahim Necmi Dilmen

TÜRKÇEDEN OSMANLICAYA CEP KILAVUZUNDA KULLANILAN İMLER VE KISALTMALAR

1. Türkçe söz, başta 8 punto siyah yazı ile yazılmıştır.

2. Türkçe sözün karşılık olduğu osmanlıca söz, 8 punto düz yazı ile dizilmiştir.

3. Sözün fransızca karşılığı - yalnız gerekli görülen yerlerde konulmuş ve - 8 punto düz yazı ile dizilmiştir.

4. () içinde 8 punto italik yazı ile dizilmiş sözler iki türlüdür:

a) (Bak: . . .) şeklinde olanlar, aynı osmanlıca söze karşılık olarak gösterilmiş başka türkçe sözleri gösterir.

b) (. . . . anlamına) şeklinde olanlar, türkçe sözün karşılık olduğu osmanlıca sözün türlü anlamlarından hangisi gözönünde tutulduğunu gösterir.

5. (-) imi, bir sözün başına konursa o sözün bir sonek olduğunu, sonuna konursa bir önek olduğunu anlatır.

6. (T.) imi, sözün bir terim olduğunu, yahut terim anlamı için karşılık konulduğunu gösterir.

7. Bir türkçe sözün karşısına yazılan osmanlıca sözler birden çok olup ta bunlar (1.), (2.) . . . gibi rakamlarla ayrılırsa o türkçe sözün ayrı ayrı anlamları olduğu anlaşılır. Böyle ayrılmıyan osmanlıca sözler çemdeş demektir.

8. Türkçe sözlerin kullanılmasını göstermek üzere - ancak pek gerekli yerlerde - konulan örnekler 6 punto yazı ile dizilmiştir.

9. [K. : . . .] imi, yanında bulunduğu sözün kısaltma şeklini gösterir.

10. Kılavuzda söz aramayı kolaylaştırmak üzere soldaki her sayfanın başına o sayfanın ilk sözünün ve sağdaki her sayfanın başına da o sayfanın son sözünün ilk üç harfi konulmuştur.

A

- Abama** = İmtina, istinkâf (*T.*)
Abamak = İmtina etmek
Abartma (Bak: *obartma*) = Mübalâğa
Abartmak = Mübalâğa etmek
Abay = Dikkat = Attention
Abaylamak = Dikkat etmek
Abaylı = Dikkatli
-a benzer (Bak: *görünüşe göre*) = Galiba
Abuk sabuk = Türrehat
Abus (Bak: *somurtkan*) = Abus
Abus suratlı = Abusülvecih
Acaba = Âya, acaba = Est - ce - que?
Acamı (Bak: *toy, tor*) = Mübtedi, acemi
Acele = 1. Müstacel = Urgent ; 2. Müsarraat ; 3. Acele = Vite, rapidement ; 4. Acele = Hâte
Acelecî (Bak: *evcen*) = Acul
Acele etmek = Acele etmek, istical etmek
= Se hâter, s'empresser, se presser
Aceleleştirmek = Tacil etmek = Accélerer, hâter

Ace

Aceleye gelmek = Aceleye gelmek

Aceleye getirmek (Bak : *evediye getirmek*)
= Aceleye getirmek

Acı = 1. Telh; 2. Vecâ = Douleur, crampe;
3. Elem = Douleur, mal

Acık = Facia

Acıklı = 1. Müellim; 2. Dilsuz; 3. Elim;
4. Feci

Acıklılık = Fecaat

Acılanmak = Müteellim olmak = Avoir
mal, se chagriner, s'affliger

Acılar = 1. Âlâm; 2. Evcâ

Acılık = Meraret = Amertume

Acım (Bak : *acıma, esirgeme*) = Refet

Acıma = 1. Merhamet, terahhum; 2. (Bak:
yarlığama) Rahm; 3. (Bak:*acım*) Refet

Acımak = Merhamet etmek

Acımaz = Merhametsiz

Acınacak, acınır = Şayanı merhamet

Acınmak = 1. Teellüm etmek = Se chag-
riner, s'affliger; 2. Telehhüf etmek

Acır = Merhametli

Acı tatlı = Germü serd

Acıyan (Bak : *yarlığıyan*) = Rahîm

Acun = 1. Dünya = Terre; 2. Cihan, âlem =
Monde; 3. Dehr

Acunlar = Avalim

Acunsal = Âlemşümul, cihanşümul = Mondial

Açan = 1. Kâşif; 2. -küşa

Açar (Bak: *anahtar*) = Miftah

Açgözlü (Bak: *doymaz*) = Tamakâr

Açgözlülük (Bak: *doymazlık, umdu*) = Tama

Açığa vurmak = 1. Faşetmek, ifşa etmek = Divulger; 2. İzhar etmek

Açık = 1. Zimmet; 2. Müsteban; 3. Mekşuf; 4. Alenî; 5. Münhal = Vacant; 6. Celi = Clair, ouvert, évident; 7. Bâhir, hüveyda, ayan, zâhir, aşikâr = Clair, apparent, évident. ouvert; 8. Vâzih = Clair

Açıkça = Alenen, sarahaten

Açıklama = İzah, tebyin

Açıklamak = Tasrih etmek, tavzih etmek

Açıklanmış = Musarrah. muvazzah

Açıklar = Münhallât = Les places vacantes

Açıklık = 1. Küşayiş; 2. Vuzuh

Açık saçık (Bak: *oynak*) = Aşüfte, alüfte

Açıktan, açıktan açığa = Alenen, sarahaten

Açık yerler = Münhallât = Les places vacantes

Açılama = İstikşaf

Açılamak = İstikşaf etmek

Açılan = Münkeşif = Développé

Açılım (Bak: *sünüm*) = İnbisat

Açılma = İnhilâl = Vacance

Açılmak = 1. (Bak: *sünmek*) İnbisat etmek; 2. (Bak: *gelişmek*) İnkışaf etmek

Açı

Açım = Küşad

Açım söylevi = Nutku iftitahî

Açın = Keşl

Açınlamak = Keşletmek

Açınlanmış (Bak: *bulunmuş*) = Mekşuf

Açkı (Bak: *parlatı, cilâ*) = Cilâ, saykal

Açma (Bak: *koparma, kaldırma*) = Fek

Açmak = 1. Fekketmek; 2. İfşa etmek,

faşetmek = Divulguer; 3. İkame etmek =

Intenter; 4. Halletmek = Dénouer, de-

viner; 5. Fethetmek = Conquérir

Ad (Bak: *isim, ün, nam*) = Nam, isim, sıyt

Ada = Cezire = Ile

Adak, adama = Nezr

Adamak = Vâdetmek, nezretmek

Adamalar (Bak: *adañlar*) = Mevoid

Adamlık = Âdemiyet

Adañç = Vâd = Promesse

Adañçlamak = Vâdetmek = Promettre

Adañçlar (Bak: *adamalar*) = Mevoid

Adanmış = Mev'ud

Adaş = Hemnam

Aday = Namzed = Candidat

Adı geçen (Bak: *anılan*) = Mezkûr

Adım = Hatve

Ad koymak, adlamak = Tesmiye et-

mek = Nommer, dénommer

Adlanmak (Bak: *denmek*) = Tesmiye

olunmak = Se nommer, s'appeler

Adıar = Esami

Adlı, adlı sarılı = Şehîr, namdar

Ad san (Bak: ün, angı, kû) = Şöhret =
Réputation, renom, renommée, célébrité

Ad vermek = Tevsim etmek

Af (Bak : bağış) = Af (afiv) = Pardon

Afal (Bak : alık) = Sersem, serasime

Afat = Âfet

Aferin = Aferin

Afsun = Efsun

Ag = 1. (Bak: örü) Şebeke; 2. Târ

Ağaç = 1. Diraht, şecer; 2. Ahşab

Ağaççık (Bak : bodurağaç) = Şüceyre

Ağaçlar = Eşcar

Ağaçlık = Meşcer, meşcere

Ağaçlı yol = Hıyaban

Ağal = Havas (*Avam karşıtı*)

Ağan = 1. Sâid; 2. Şahab

Ağanlar = Usul (*T.*)

Ağbide (Bak: anıt) = Âbide

Ağbidevî (Bak: anıtsal) = Âbidevî

Ağbit (Bak: Tapkan) = Âbid

Ağdalı (Bak: yopışkan) = Lüzucetli

Ağı = Zehr, sem

Ağılama = Tesmim

Ağılanma = Tesemmüm

Ağım (Bak: yükseliş) = Suud

Ağı

Ağır = 1. Giran; 2. Sakîl; 3. Aheste, batî
= Lent; 4. Mükellef = Imposé, chargé;
5. Müteenni; 6. Vahîm = Grave, péril-
leux; 7. Zahmetli = Fatigant

Ağırbaşlı = Temkinli, vakur

Ağırbaşlılık = Vakar, temkin = Dignité

Ağır davranan = Müteenni

Ağır davranmak (Bak: *sakınmak*) =
Teenni etmek = Agir avec précaution

Ağır gelmek = Giran gelmek

Ağırlama (Bak: *sayma*) = Mûraat, riayet

Ağırlamak = 1. Riayet etmek; 2. İzzat
etmek, ikram etmek; 3. (Bak: *ululamak*
büyükleme) Taziz etmek, tekrim etmek

Ağırlaştırmak = Teşdid etmek = Rendre
dur, aggraver

Ağırlık = 1. Vahamet = Gravité; 2. Sıklet;
3. Bataet = Lenteur; 4. Külfet

Ağırlık göstermek = Bataet göstermek

Ağırsamak = İstiskal etmek

Ağır yükler = Ahmal ve eskal

Ağıt = 1. Nevha; 2. Mersiye

Ağıtçı = Nevhager

Ağıtmak (Bak: *yükseltmek*) = İs'ad etmek

Ağız = 1. Dehan, sem; 2. (Bak: *ezgi*) Lahz;
3. (Bak: *düden*) Menfez; 4. Şive

Ağız açmak = Şakkı şefe etmek

Ağızağıza (Bak: *silme*) = Lebaleb

Ağız bozmak = Tefevüh etmek

Ağızlar = Efvah

Ağlama = Girye, bükâ

Ağlamsamak = Tebaki etmek = Pleur-
niches

Ağlamsık = Mütebaki

Ağlıyan = Bâkî (*Bükâdan*)

Ağma = 1. Uruc = Ascension; 2. Şehab

Ağmak = Tereffu etmek

Ağman (Bak: *kusur*) = Nakîsa

Ağrı = Vecâ = Douleur, crampe

Ağrılar (Bak: *acılar, sızılar*) = Evcâ

Ağrına gitmek = Giran gelmek

Ağza almak, ağzamak = Tefevüh etmek

Ağzibir = 1. Yekzeban; 2. Hemzeban

Ağzını kapatmak = Habtetmek

**Ağzının ölçüsünü vermek, ağzının
payını vermek** = Haddini bildirmek

Ağzı pek, ağzı sıkı = Ketûm

Aheste (Bak: *yavaş, ağır*) = Aheste = Lent

Ahlâk = 1. Ahlâk; 2. (Bak: *yaratılış*) Hulk

Ahlâka uygun = Ahlâkî = Moral

Ahlâklanmak = Tahallük etmek

Ahlâklanmış = Mütehallik

Ahlâklı (Bak: *iyi huylu*) = Halûk

Ahlâksal = Ahlâkî = Moral

Ahlâksızca = Gayriahlâkî = Immoral

Ahmak (Bak: *beyinsiz, alık*) = Ahmak

Ahmaklık = Hamakat

Ahşap (Bak: *tahta, ağaç*) = Ahşab

Ail

Aile (Bak: *arda, ayle*) = Aile = Famille

Ak = 1. Sefid, beyaz; 2. Ezher; 3. Pâk

Akademi = Encümeni daniş = Académie

Akağ (Bak: *yatak*) = Mecra

Akan (Bak: *akıcı*) = Seyyal

Akar = 1. Revan; 2. Cari = Courant

Akarsu = Cûybar, mai cari

Akciğer (Bak: *öygen*) = Ree

Akça (Bak: *para*) = Sikke, nakd

Akçalar = Meskûkât

Akı = Âlicenab, civanmerd, sahî

Akıcı (Bak: *akan*) = Seyyal

Akıl = Hûş, hired, akl = Raison

Akıl etmek = Taakkul etmek

Akılık = 1. Fütüvvet; 2. (Bak: *cömertlik*)

Sahavet; 3. Ulüvvü cenab = Magnanimité

Akıllı = Âkıl, hiredmend = Sage, raisonnab'l

Akıllılar = Ukalâ

Akıl şaşırtañ, akıl şaşirtıcı = Muhay
yirülukul

Akım = Cereyan = Courant, marche

Akımsar = Nikbin = Optimiste

Akınmak (Bak: *eğilmek*) = Meyletmek

Akıntı = 1. Seyelân; 2. Cereyan

Akız = Seyyale

Akılık = Nuhâ = Mælle

Akkın = Selis

Akkinlik = Selâset

Aklamak = Tebriye etmek = Acquitter

Akt

Aklama kâğıdı = Beraeti zimmet mazbatası

Aklan = Sathı mail

Aklanma = Beraet = Acquittement

Aklanmak (Bak: *berilenmek*) = Beraet etmek, teherri etmek = Etre acquitté

Aklanmış = Beriyüzzimme

Aklı bozuk = Muhtellişşuur = Aliéné

Aklı (Bak: *usal*) = Akli = Rationnel

Aklık = Beraet = Innocence

Aklını oynatmış = Muhtellişşuur

Akma (Bak: *akıntı*) = Seyelân

Akmak = Cereyan etmek

Akmar (Bak: *temiz, sili, arı*) = Nezh

Aksa = Ârıza = Entrave

Aksak (Bak: *topal*) = Âreç, lenk

Aksalar = Avarız

Aksamak, aksaya uğramak = Ârızaya uğramak = S'entraver, être entravé

Aksırık = Atse

Aksoy = 1. Necib, asil; 2. Şerif

Aksoylar = Zâdegân = Les aristocrates, les nobles

Aksoyluk (Bak: *asillik, tözünlük*) = Asalet, necabet, esalet = Noblesse

Akşam = Şâm

Aktarmak = Nakletmek = Transmettre

Aktı = Ücret = Salaire

Aktıcı, aktılı = Ecir

Aktısız (Bak: *parasız*) = Bilâücret

Al

Al = 1. (*Renk anlamına*) Lâl; 2. Desise, firib, mekr, sanîa, hud'a, hile

Alâ (Bak : *pekiyi*) = Âlâ = Très bien, parfait

Alaca (Bak : *dönek*) = Mütelevvin

Alacak = Matlub

Alacakaranlık = Nimzulmet = Crépuscule

Alacaklı = Dain, garim

Alacaklılar = Gurema

Alacaklılar yekesi = Dâyinler vekili

Alacalanmak = Televvün etmek

Alacalık = Televvün

Alaca verece = Teslim tesellüm

Alacı (Bak : *çantal, cellât*) = Cellâd

Alağız (Bak : *yerici*) = Zemmam

Alâka (Bak : *ilişik, ilgi*) = Alâka

Alâmet (Bak : *beldek*) = Alâmet

Alan = 1. Sâha; 2. (Bak : *bulan*) - pezir; 3.

(Bak : *getiren, götüreren*) -ber

Örnek : Gönül alan = Dilpezir, dilber

Alanç = Müsadere = Confiscation

Alanç etmek = Müsadere etmek

Alay = 1. Kctibe; 2. İhtifal; 3. (Bak : *ta-kım*) Güruh; 4. Şathiyat, hezl

Alaya almak (Bak : *aşağsamak*) = Tez-yif etmek = Dédaigner, mépriser

Alaycı = Müstehzi

Alay etmek = İstihza etmek

Albay = Miralay

Alf

- Alçak** = 1. Leim, deni, mel'un, namerd;
2. Merdud; 3. Pest; 4. Nâkes; 5. Redi;
6. Zelil = Ordinaire, bas; 7. Şeni
- Alçakça, alçakçasına** = Denaetkârane
- Alçakgönüllü** = Mütevazı = Modeste
- Alçakgönüllülük** = Mahviyet
- Alçaklama** (Bak: *aşağılama*) = Hakaret
- Alçaklanmış** (Bak: *aşağılanmış*) = Muhakkar
- Alçaklar** = Edani
- Alçaklık** = 1. Mel'anet, denaet; 2. Mezellet;
3. Fazîha, fazahat; 4. Redaet, habaset =
Méchanceté, scélératesse; 5. Şenaat; 6.
Zül, zillet = Bassesse
- Alçalma** = 1. İnhitat = 2. Tezellül
- Alçalmak** = 1. Tenezzül etmek = S'a-
baisser, daigner; 2. Tedenni etmek =
Baisser, diminuer, être en décadence
- Aldaç** = 1. Desise, mekr, firib, hile, hud'a,
sanîa 2. Kâzib
- Aldanık, aldanmış** = Mağbun
- Aldatıcı** = 1. Mekkâr, hilekâr, dessor 2.
- firib; 3. Muğfil
- Aldatma** = Gabn
- Aldatmak** = İğfal etmek
- Aldırışsız** (Bak: *kayıtsız, aldırılmaz*) = Lâkayd
- Aldırmadan, aldırılmıyarak** = Rağmen
- Aldırılmaz** (Bak: *aldırışsız, kayıtsız*) = Lâkayd
- Alev** = 1. Alev, lehîb = Flamme; 2. Şule
- Alfabe** = Elifba

Alg

Algı = Ganimet

Alıcı = Müşteri

Alık = Ahmak, ebleh, serasime, sersem

Alıklık = Belâhet, hamakat = 'diotie

Alkoyma = 1. İbka; 2. Avk

Alkoymak = 1. Men'etmek, 2. İbka etmek; 3. Tevkif etmek = Arrêter, détenir

Alım = 1. Şira; 2. Tahsil = Perception; 3. Câzibe = Sympathie, charme

Alımca = 1. Aavid; 2. Caize

Alımcı = Tahsildar = Percepteur

Alımlı (Bak: *sevimli, gözen*) = Cazib, cazibeli = Sympathique, charmant, attrayant

Alımlılık (Bak: *gözenlik, sevim*) = Cazibe

Alımsa = Rişvet

Alımsak = Mürtekib, mürteşi

Alımsaklık = İrtikâb, irtişa

Alım satım = Beyi ve şira

Alımsa veren = Raşi

Alımsız = Antipatik, cazibesiz

Alımsızlık = Cazibesizlik = Antipathique

Alın = 1. Cephe = Front, façade; 2. Nasıye, cebîn

Alın buruşuğu = Çini cebîn

Alınç = Mehuzat, tahsilât, makbuzat

Alınğan = 1. Seriülinsial; 2. Müvesvis

Alınma (Bak: *küsü, gücenme*) = İnsial

- Alınmak** = Münfail olmak
Alınmış = Muktebes
Alın yazısı (Bak: *yazım*) = Sernüvişt
Alıp vermek (Bak: *verişmek*) = Taati etmek = Echanger
Alış (Bak: *alım*) = Tahsil = Perception
Alışık = 1. Munis; 2. Meluf
Alışıklık (Bak: *alışkanlık*) = Müvaneset
Alışılmamış = Gayrımenus
Alışılmış (Bak: *belli*) = Mutad
Alışkan (Bak: *ısınik*) = Menus
Alışkanlık = 1. (Bak: *alışıklık*) Müvaneset; 2. Âdet, itiyad = Habitude
Alışmak = Ülfet etmek, ünsiyet etmek, istinas etmek = S'habituer, fréquenter
Alış veriş = Ahzü ita
Alıt = Makhuz = Reçu
Âli (Bak: *yüce, ulu*) = Âli
Alkım = Alâimi semâ = Arc-en-ciel
Alkış = 1. Aferin = Bravo; 2. Şapûş
Alkışlama (Bak: *beğenme*) = Tahsin
Allah = 1. Allah = Dieu; 2. Mabud
Allaha ısmarladık (Bak: *esenkal*) =
Allaha ısmarladık = Adieu
Allah isterse = İnşaallah
Allakbullak = Hercü merc
Alma = Ahz
Almaç = Âhize = Récepteur

Alm

- Almak** = 1. Zabtetmek, fethetmek = Saisir, prendre, conquérir, s'emparer; 2. Teshir etmek = Conquérir, ensorceler, séduire; 3. Tesellüm etmek, kabzetmek, ahzetmek; 4. Nez'etmek = Oter, arracher, enlever; 5. İhras etmek; 6. İşgal etmek; 7. İhtiva etmek, istiab etmek, tazammun etmek; 8. İhata etmek = Concevoir; 9. İktibas etmek, nakletmek = Extraire; 10. Telâkki etmek; 11. Tahsil etmek = Percevoir, s'enquérir
- Almanak** = 1. Takvim; 2. Salname
- Almaş** = Becayış = Permutation
- Alp** (Bak: *er, kahraman*) = Kahraman
- Alpay** = Fatih, cibangir
- Alt** = 1. (Bak: *ost*) Madun; 2. Zir, taht
- Altık** = Zımnî = Tacite
- Altı üstlü** = Tahtanî fevkanî
- Altüst** = 1. Hercü merc; 2. Zirü zeber
- Altüst etmek** = Taklib etmek
- Altüstleme** = Takdim ve tehir
- Alveri** = Muamele
- Amaç** = Hedef
- Amaçlama** = İstihdaf
- Aman** = Eman
- Aman dilemek** = İstiman etmek
- Ambar** (Bak: *girenlik, kav*) = Mahzen
- Amca** = Amm = Oncle paternel
- Amele** (Bak: *işçi*) = Amele = Ouvrier

Âmir = Âmir = Chef, supérieur

An = 1. Zekâ = Intelligence; 2. İdrak, derk = Compréhension; 3. Ân, lahza = Mement

Ana = 1. Mader, valide, üm = Mère; 2. Esas = Fondement, base

Anababa = Ebeveyn

Anadili = Lisanı maderzad

Anahtar (Bak: açar) = Miftah

Anak = Hafıza = Mémoire

Anana = An'ane = Tradition

Anasal = Esası = Constitutionnel

Anayol = 1. Şehrah; 2. Cadde

Ancak = 1. Fakat, lâkin; 2. Mücerred, mahza; 3. İllâ

Andaç (Bak: anmaç, anı) = Bergüzar, hatıra, yadigâr = Souvenir

Andetmek = Yemin etmek, ahdetmek = Jurer. prêter serment

Andıç = Muhtıra = Mémoire , memorandum

Andıçirmek = Tahlif etmek

Andıçmek = Yemin etmek

Angı (Bak: ün, ad, san. kü) = Şöhret = Réputation, renom, renommée, célébrité

Angın = 1. Şöhretli, meşhur, maruf, benam = Célèbre (célébrité), connu, bien connu

Angınlar = Meşahir

Anı (Bak: andaç) = Hatıra

Anı

Anık = 1. Müstaid, kabiliyetli; 2. Müheyya

Anıklık = Ehliyet, kabiliyet, istidad

Anılan (Bak : *adı geçen, ayıtılan*) = Mezkûr

Anıt = Âbide = Monument

Anıtsal = Muazzam, âbidevî = Monumental, colossal, grandiose

Anlak = Müdrike

Anlam = Mana, meal, mazmun, müedda, fehva, medlûl, mantuk

Anlama (Bak : *an, anlayış*) = İdrak, derk, telehhüm = Compréhension

Anlamak = 1. Taakkul etmek ; 2. Fehmetmek, idrak etmek, derketmek

Anlamaz görünmek, anlamazlıktan gelmek = Tegalül etmek = Feindre de ne pas comprendre

... **anlamında olmak** (Bak : *göstermek*) = Delâlet etmek = Signifier, indiquer

Anlamlar = Maani

Anlamlı (Bak : *imoylu, manalı*) = Manidar

Anlamsız (Bak : *boş, yavan*) = Bimana, manasız = Insignifiant, stupide

Anlar = 1. Agâh ; 2. Evan (*Avan*)

Anlaşamazlık = Ademi itilâf

Anlaşık = Mütelif

Anlaşılan = Müsteban, münfehîm, müstefad

Anlaşılmaz = Acayib = Incompréhensible

Anlaşıt = Tarzı itilâf, sureti tesviye = Compromis

Anlaşma (Bak : *uyuşma*) = İtilâf

Anlaşmazlık = İhtilâf

Anlatan (Bak : *öyküliyen*) = Ravi

Arlatış (Bak : *anlam*) = Medlûl

Anlatık = Fıkra = Anecdote

Anlatım (Bak : *diyem*) = İfade = Elocution, déposition

Anlatma (Bak : *bildirme*) = Tefhim

Anlatmak = 1. Hikâye etmek, nakletmek = Raconter; 2. İfade etmek, takrir etmek, ifham etmek

Anlayış = 1. Zekâ = Intelligence; 2. İdrak = Compréhension; 3. İntikal; 4. İz'an; 5. Telâkki

Anlayışsız = Gabi = Balourd

Anlayışsızlık = Gabavet

Anmaç (Bak : *andaç*) = Bergüzar = Souvenir

Anmak = Zikretmek, tezkâr etmek. yâdetmek, yâdü tezkâr etmek

Anne (Bak : *ana*) = Mader, valide

Ansızın (Bak : *birdenbire, apansız*) = Vehleten, nagihan, füc'eten, nâgâh, bağteten

Ant = 1. (Bak : *pakt*) Ahd, misak = Pacte; 2. Kasem, peyman, yemin = Serment

Antbeti = Ahidname

Antbozan (Bak : *antsıyan*) = Ahidşiken

Antbozmak (Bak : *antsıymak*) = Nal.zı ahdetmek = Parjurer, violer son serment

Antikitelere = Âsarı atika = Antiquités

Ant

Antil (Bak: *başlangıç, önsöz*) = Mukaddimé

Antlaşma = Muahede

Antlaşmak = Ahitleşmek

Antropoloji = Mebhasülbeşer

Antsıyan (Bak: *antbozan*) = Ahidşiken

Antsıymak = 1. Nakzı ahdetmek = Par-
jurer, violer son serment; 2. Hanis olmak

Apaçık = Hüveyda. ayan, aşikâr, sarib =
Clair, apparent, évident, ouvert

Apansız (Bak: *ansızın*) = Nagâh

Aptal (Bak: *alık*) = Ebleh

Aptalavlıyan = Eblehfirib

Aptalık (Bak: *alıklık*) = Belâhet = Idiotie

Ar = 1. (Bak: *ut*) Ar = Honte; 2. Güzeli
san'atler = Beaux arts

Ara = 1. Esna; 2. Mabeyn; 3. Beyn =
Entre; 4. Vasat = Milieu; 5. Fasıla

Araba = Gerdune

Arabozan = Münafık, müfsid = Pertur-
bateur, séditieux, corrupteur

Arabozanlık = Müfsidiik, münafıklık

Arabozma, arabozukluđu = Nifak, fitne
= Discorde, désunion

Arabozmak = İfsad etmek, nifak sokmak

Arabulan = 1. Mütevassıt = Intermédiaire;
2. Muslih = Conciliateur

Arabulmak = 1. Tavassut etmek; 2.
İslahı beynetmek, telifi beynetmek

Aracı = Mütevassıt = Intermédiaire

Ara

- Aracılık** = Tavassut, vesatât = Médiation
Aracılık etmek = Tavassut etmek
Araç (Bak: *yol*) = Vasıta = Moyen
Araçla, araçlı = Bilvasıta = Indirectement, avec intermédiaire
Araçsız = Bilâvasıta
Arada, arada bir (Bak: *kimi vakit, bazan*) = Bazan = Quelquefois, parfois
Ar akademisi = Güzeli San'atler Akademisi
Aral = Cezairi müctemîa
Aralık = 1. Mabeyn; 2. Fürce; 3. Fasıla
Aralıksız = 1. Lâyenkati; 2. Mütevali
Aram (Bak: *dinlenme*) = Âram = Repos
Arama (Bak: *araştırma*) = Taharri
Aramaç = Taharri (*Asarı atika hakkında*) = Fouille
Aramak = Taharri etmek = Chercher
Aran (Bak: *ılım, sinem, yavaşım*) = İtidal
Arasıl = Mütevazi, müvazi
Arasıra = 1. Bazan, geh, gehi, gâh, gâhi = Quelquefois; 2. Nadiren, ahyanen
Arasılsız (Bak: *çarpık*) = Gayrimüvazi
Arasında (Bak: *strasında*) = Esnasında
Arasız = 1. Lâyenkati; 2. Mütevali; 3. Bilâfasıla
Arasöz = İstitrad
Araştırmacı (Bak: *irdelmen*) = Mütetebbi, müteharri, müdekkik
Araştırma (Bak: *arama*) = Taharri

Ara

Araştırmak = 1. (Bak: *aramak*) Taharri etmek = Chercher; 2. Tefahhus etmek

Ara vermeksizin = Lâyenkati

Araya girmek = 1. Haylûlet etmek; 2. Tavassut etmek

Araya koymak = Tavsit etmek

Arayıp tarama = Cüstücu

Arazi = Arazi = Terre, terrain

Arda = Aile = Famille

Ardaç = Peyk

Ardakalmak = 1. Teahhur etmek; 2. Bakî kalmak = Survivre

Ardal = Ailevi = Familial

Ardala = Zeyl = Appendice, supplément

Ardalamak = Tezyil etmek = Adjoindre, ajouter un appendice

Ardamak (Bak: *yanına koymak*) = Terdif etmek = Faire accompagner

Ardarda gelmek = Taakub etmek = Se succéder, se poursuivre

Ardarda gelen = Mütetabi

Ardı arası kesilmeden = Lâyenkati

Ardı ardına = Müselsel

Ardıl = Halef = Successeur

Ardıllar = Ahlâf = Postérité

Ardına düşmek = Takib etmek

Ardın ardın (Bak: *gerisin geri*) = Kahkari

Ardınca = Akibinde, müteakiben = Immédiatement après, à la suite

Ardı sıra = Akibinde

Argın = Zebua, bîtab = Faible, débile, épuisé

Arka = Zahr

Arı = 1. Nezih, pâk; 2. Âri, muarra, beri, münezzeħ = Exempt, affranchi, indemne; 3. Sâf, sâfi = Clair, limpide, pur; 4. Bi-günah, masum = Innocent

Arıbakışlı = Hüsnu nazar sahibi

Arıĝ = 1. Münakkah; 2. İsmet

Arık = Zaif, zâr = Faible

Arıkan = Hâlisüddem

Arıklık = Zâl, zâliyet = Faiblesse

Arılama = 1. (Bak : *süzme*) Tasfiye = Liquidation, épuration; 2. Tezkiye

Arılamak = Tasfiye etmek

Arılık = 1. Salvat, nezahet; 2. İsmet; 3. Masumiyet; 4. Beraet = Innocence

Arın (Bak : *lekesiz, tertemiz*) = Pakize

Arınma = Kefaret, taharet

Arıtılmış (Bak : *süzme, duru*) = Musaffa

Arıtım (Bak : *yeğritim*) = İslahat

Arıtma = Tasfiye = Liquidation, épuration

Arıtmak = 1. Tasfiye etmek; 2. (Bak : *yeğritmek*) İslah etmek

Ark = Kanal, cedvel = Canal

Arka = 1. Mâhâd = Suite; 2. Muzahir = Appui; 3. Gıyab; 4. Akab; 5. Hall; 6. Hâmi = Appui; 7. Penah = Appui, refuge; 8. Pey, pes; 9. Zahr

Ark

Arka arkaya = Peyderpey, alettevali

Arka arkaya gelmek = Velyetmek,
tevali etmek = Se succéder

Arkadan = Caibane. anilgıyab = En son
absence

Arkadaş = Relik, enis. hemdem, demsaz

Arkadaşlık = Refakat = Accompagnement

Arkalamak = Muzaheret etmek = Assister

Arkalı = Mültemes = Sollicité

Arkası sıra (Bak: *ardınca, sonra*) = Aki-
binde = Immédiatement après, à la suite

Arkasından = Derakap, müteakiben

**Arkasından gelmek, arkasından git-
mek** = Takib etmek

Arka olmak = Muzaheret etmek

Arkası var = Mabadi var

Arkeoloji = İlmî âsarı atika, atıkıyat

Arkış (Bak: *katar, takım*) = Kafile

Arkuru (Bak: *çapraz*) = Hamailî

Armağan = Hediye, pişkeş, tuhfe = Sou-
venir, cadeau

Armağanlamak = İthaf etmek

Arsa (Bak: *yer, toprak*) = Arsa

Arsı- = Beyne- = Inter-

Arsıbağırç = Menutiyeti mütekabile, tâ-
biyeti mütekabile = Interdépendance

Arsıma = Müdahale = Intervention

Arsımak = Müdahale etmek = Intervenir

Arsıulusal = Beynelmilel = International

- Arsız** = Biarü hayâ = Ehonté, effronté
Arşiv = Evrak
Art (Bak: *sonra*) = Pey, akab = Derrière
Artamak = Bakî kalmak = Survivre
Artan = 1. Mütezayid; 2. Bakıye
Artçı = Dūmdar = Arrière - garde
Artığıyle = Maaziyadetin
Artık = 1. Pesmande; 2. Bakıye; 3. Efsun, ziyade, zaid, fazla, füzun, mezid
Artımlı (Bak: *artan*) = Mütezayid
Artıran (Bak: *çoğaltan*) = - efza
Artırma = 1. Zam; 2. Müzayede
Artırmak = 1. İktisad etmek, tasarruf etmek; 2. Teşdid etmek = Rendre dur, aggraver; 3. Zammetmek tezyid etmek
Artist = San'atkâr
Artma (Bak: *çoğalma*) = Efsayış, iştidad
Artmak = Tekessür etmek, tezayüd etmek = S'accroître, s'augmenter
Artmış = 1. Pesmande; 2. Müşted; 3. Müzdad
Artsiz arsız = Bilâfasıla. mütemadiyen
Arz (Bak: *en, gen, genişlik*) = Arz = Largeur
Arzu = Matlub, dilhâh, arzu = But, désir
Arzulu (Bak: *istekli*) = Arzukeş, arzumend
Asad (Bak: *san*) = Unvan, mahlâs
Asadalma, asadlanma = Tahallûs
Asalak = Tufeylî = Parasite
Asbaşkan = Reis vekili = Vice - président

Asb

Asbetik = Müzekkere

Asdirektör = Müdiri sâni

Asıda = Muallâk = En suspens

Asıda bırakmak = Muallakta bırakmak

Asığ (Bak: *çıkar, fayda*) = Menfaat, menafi, faide = Profit, intêrêt

Asığcıl (Bak: *çıkarıcı*) = Menfaatperest

Asığlanma (Bak: *faydalanma*) = İntifa

Asığlanmak = İstifade etmek

Asığlanmış (Bak: *faydalanmış*) = Müstefid

Asığlı (Bak: *faydalı*) = Müfid, nafi

Asık suratlı = Abusülvecih

Asıl = 1. Asl, esas = Fond, origine, racine, principal; 2. Hakikî = Véritable

Asıldaş (Bak: *aslıbir*) = Hêmasıl

Asılğan (Bak: *yapışkan*) = Musallat

Asılı, asılmış = 1. Avihte = Pendant, suspendu; 2. Maslub

Asım = Avenk = Grappe

Asımtakım = Hulliyat

Asıntı = Tavik

Asıntıya bırakmak = Tavik etmek

Asır (Bak: *yüzyıl*) = Asr = Siècle

Asırlar (Bak: *yüzyıllar*) = Âsar

Asil = Asıl, necib = Noble

Asillik = Asalet, necabet = Noblesse

Asker = Ceyş, cünd, asker, leşker, sipah

Askerce (Bak: *süel*) = Askeri

Askomisyon = Tali encümen = Sous -
commission

Asla = Asla, kat'iyyen = Jamais

Aslan = Gazanfer, esed, şir

Aslibir (Bak: *asıldeş*) = Hemasil

Aslin, aslında = Haddi zatında, aslen,
zaten = D'origine

Aslından = Esasen = Au fond

Asmak = 1. Talik etmek = Suspendre,
remettre; 2. Berdar etmek, salbetmek

Asman = Avize = Lustre

Asrî (Bak: *modern*) = Asrî

Asşuur = Tahteşşuur

Aşt (Bak: *alt*) = Madun, zir

Asteğmen = İkinci mülâzım, mülâzımı sâni

Astöz = Faraziye = Hypothèse

Astözel = Farazî = Hypothétique

Astroloji = İlmi nücu.n

Astüzük = Talimat = Règlement

Asuğman (Bak: *gök*) = Asüman = Ciel

Aş (Bak: *yemek*) = Taam

Aşağı = Dûn, süflî, hasis, pest, edna

Aşağıda = Atiyen = A l'avenir, plus tard

Aşağıdaki gibi, aşağıda olduğu gibi
= Atiyen, bervechi âti, bervechi zir

Aşağı düşürmek = Tenzil etmek

Aşağılama (Bak: *alçaklama*) = Hakaret

Aşağılanmış = Muhakkar

Aşağılık = 1. Mübtezel; 2. Dûn, adi

Aşa

- Aşağı yukarı** = Alethahmin, takriben
Aşağsamak (Bak: *alaya almak*) = Tezyif etmek = *Dédaigner, mépriser*
Aşama = Mertebe, pâyé = Grade
Aşamalar (Bak: *ereceler*) = Meratib
Aşık (Bak: *imre*) = Âşık = Amoureux
Aşık olma = Taaşşuk
Aşılama = İlkah etmek, telkih etmek
Aşırma = İtikâl
Aşırın = 1. Muhtelis; 2. Müntehil
Aşırısı = 1. Fahiş, haddinden fazla; 2. İfrat, tefrit, fart, müfrit = *Exagéré. extravagant*
Aşırısı aldatma = Gabni fahiş
Aşırısı gitmek = Haddini aşmak, ifrat etmek
Aşırılık = İfrat, tefrit
Aşırım (Bak: *aşırısı*) = İhtilâs
Aşırısı ululuk = Ceberut
Aşırma = İntihal
Aşırısı (Bak: *aşırım*) = İhtilâs
Aşk = Sevda, muhabbet, aşk, garam
Aşkın = 1. İfrat, fart, müfrit = *Exagéré. extravagant*; 2. Ezun
Aşkınılık = İfrat
Aşmak = 1. Tecavüz etmek; 2. Ubu etmek = *Passer, franchir*
At = Esb
Ata (Bak: *baba*) = Peder, eb
Atağ = Vasi = Tuteur

- Atağlık** = Vesayet = Tutelle
Atak = 1. Cür'etkâr = Audacieux; 2. Cevvâl
Ataklık = Cür'et = Audace
Atalar = Âba ve ecdad
Atalardan = Ebaanced
Atalar sözü = Darbı mesel
Atalık = Übüvvet = Paternité
Atamak = Tayin etmek, nasbetmek
Atan (Bak: *atıcı, atmış*) = -endaz
Atanabilmek kârarı = Cevazı istihdam
kararı
Atanmış = Mansub = Nommé
Atar = Nabz
Atayık = Ceddani = Atavique
Atayiklik = Ceddaniyet = Atavisme
Atelye (Bak: *işlik*) = İmalâthane, destgâh
Ateş = 1. Humma = Fièvre; 2. Hararet =
Chaleur, fièvre; 3. Ateş, nâr = Feu
Ateşdilli = Ateşzeban
Ateşget = Ateşgede
Ateşlenmek = Hararetlenmek
Ateşli = 1. Hararetli = Chaud, ardent; 2.
Ateşin = Ardeut, plein de feu
Ateş parçası = Ateşpare
Ateşten = Ateşin = De feu
Atıcı (Bak: *atan, atmış*) = -endaz
Atılgan = Cür'etkâr = Audacieux
Atılganlık = Cür'et = Audace
Atılım = 1. (Bak: *atılış*) Hamle; 2. Şitab

Atı

Atılış = 1. Savlet = Attaque; 2. Hamle

Atılma = Müsaraat

Atılmak (Bak: *koşmak*) = Şıtab etmek

Atılmış = Mehcur

Atınç = Mermi

Atış = Endaht

Ati (Bak: *gelecek, ileri*) = Ati

Atlama (Bak: *unutsa, unutsama, yanılma*) =

Zühul = Inadvertance, omission, erreur

Atlamak = Zühul etmek

Atlı (Bak: *binici, ispahi, suvari*) = Süvari

Atma = 1. (Bak: *urma*) Nabezan; 2. İlka

Atmak = İlka etmek

Atmış (Bak: *atan, atıcı*) = -endaz

Av = Sayd, şikâr

Avadanlık = Alât ve edevat = Ustensile

Avadanlıklar = Edevat

Avcı = Sayyad

Avlak = Saydgâh, şikârgâh

Avlı = Harim = Sanctuaire, enceinte

Avunak, avunmuş = Müteselli

♦ **Avunç** (Bak: *avuntu*) = Teselli = Consolation

Avundurmak = Teselli etmek = Consoler

Avunmak = Teselli bulmak = Se consoler

Avuntu = Teselli = Consolation

Avutma = Tesliye

Avutmak = Teselli etmek = Consoler

Ay = 1. Mah, kamer; 2. Şehr = Mois

Aya (Bak: *acaba*) = Âya = Est-ce que?

Ayb

- Ayağ** (Bak : *kadeh*) = Piyale
Ayağa kalkma (Bak : *kalkma*) = Kıyam
Ayağa kalkmak = Kıyam etmek
Ayak = 1. Kafiye (*T.*); 2. Pâ, pây, kadem
Ayak altında kalmak (Bak : *çiğnenmek*)
= Pâymal olmak = Etre foulé
Ayak diremek = Israr etmek
Ayakbağı = Pâbend
Ayakla (Bak : *yayan, yürüyerek*) = Maşiyen
Ayaklama = Taktiye (*T.*)
Ayaklandırmak = Teşvik etmek
Ayaklanma = Gulüv, kıyam
Ayaklanmak = Kıyam etmek
Ayaklı = Mukaffâ (*T.*)
Ayaklık (Bak : *basarık*) = Pedal
Ayak sürmek = Taallül etmek
Ayakta, ayakta olarak = Kaim, kai-
men = Debout, étant levé
Ayaktakımı = Eclâf, evbaş
Ayaktaş = Hempa
Ayakyolu = Halâ, abdesthane
Ayar = Ayar = Réglage
Ayartmak = İğva etmek, iğlal etmek
Ay aydınlığı (Bak : *ay ışığı*) = Mehtab
Aybamak = Heybet vermek
Aybar (Bak : *korkunç*) = Mehib
Aybarlık = Heybet, mehabet
Aybaşı = Hayz
Aybat = Heybet, mehabet

Ayb

Aybatımı = Gurubu kamer

Aybit (Bak: *Tanrı, yaratıcı*) = Bâri

Ayça = Hilâl

Aydın = 1. Münevver = Eclairé; 2. Musarrah, vâzih = Clair

Aydınlanmak = Tenevvür etme

Aydınlatan (Bak: *purlatan*) = -efruz

Aydınlatmak = 1. Tenvir etmek = Eclairer, éclaircir; 2. Tasrih etmek, tavzih etmek

Aydoğumu = Tulûu kamer

Aygit (Bak: *takım*) = Cihaz = Appareil

Ayık = Huşyar

Ayıklamak = Tenkih etmek

Ayıklanmış (Bak: *arığ*) = Münakkah

Ayin = Ayin = Cérémonie

Ayıp (Bak: *leke*) = Şeyn, ayb

Ayıplamak = Tayib etmek

Ayıplanmış, ayıplı = Medhul

Ayıran = Hâciz

Ayırdetmek = 1. Temyiz etmek = Distinguer, discerner; 2. Farketmek, tefrik etmek

Ayırğa = Nifak, tefrika, nifaku şikak

Ayırma = 1. Fek; 2. Tefrik

Ayırmaç = Fârîka

Ayırmak = 1. Nez'etmek = Oter, arracher. enlever; 2. Fekketmek; 3. İfraz etmek, taksim etmek 4. Tefrik etmek

Ayr

Ayırt (Bak: *ayırım*) = Fark, temyiz = Distinction, discernement

Ayırtı = 1. Tefrik; 2. Tefavüt

Ayırtlamak = Farketmek, temyiz etmek

Ayırtman = Ehli hibre, ehli vukuf, mümeyyiz

Ayırtsamak = Tecrid etmek = Isoler, dénuder

Ay ışığı (Bak: *ay aydınlığı*) = Mehtab

Ayıt = Balıs = Propos, question, chapitre

Ayıtılan (Bak: *adı geçen, anılan*) = Mezkûr

Ayıtmak = Bahsetmek = Parler, traïter

Aykırı = Münascbetsiz = Mal à propos

Aykırılık (Bak: *anlaşmazlık*) = İhtilâf

Âyla = Hale

Aylak (Bak: *boşgezen*) = Avare

Ayle (Bak: *ardu*) = Aile

Aylesei (Bak: *ardal*) = Ailevi = Familial

Aylık = Maaş, mahî, şehri, şehriye, mahiye

Ayma (Bak: *uyanıklık, tetiklik*) = Teyakkuz

Ayman = Müctehid

Aymaz (Bak: *dalgın*) = Gafil

Aymazlık = Gaflet

Ayna = Mir'at

Aynı = Ayni = Identique

Aynılık = Ayniyet = Identitée

Ayniyle = Aynen = Identiquement

Ayra = İstisna = Exception

Ayraç = Miyar

Ayral = İstisnai, şaz, müstesna

Ayr

Ayrallık = İstisnaiyet

Ayram (Bak : *ayrıntı*) = Tafsilât = Détail

Ayramak = Müstesna tutmak, istisna etmek

Ayramlamak = Tafsil etmek = Détailler

Ayramlarıyla = Tafsilâtiyle = En détail

Ayramlar = Teferruat = Détails, accessoires

Ayrasız = Bilâistisna = Sans exception

Ayrı = 1. Mehcur ; 2. Münferid = Isolée ;

3. Gayrı ; 4. Gayr ; 5. Cüda

Ayrı ayrı = Münferiden, alelince

Ayrıç (Bak : *bölüm*) = Fasl

Ayrıç = 1. Gayr ; 2. Münfasıl

Ayrıksın = Tuhaf, acayib = Excentrique

Ayrılık = 1. Hicran, firak, firkat, iftirak ;

2. Şikak mübâyenet = Différence

Ayrılış (Bak : *ayrılma*) = Müfarekat

Ayrılışma (Bak : *dağılma*) = Teşettüt

Ayrılma (Bak : *ayrılış*) = Müfarekat

Ayrılmak = 1. İnkısam etmek ; 2. İnfisal etmek ; 3. İnfikâk etmek

Ayrılmış = 1. Münfek ; 2. Münfasıl ; 3. Müfrez

Ayırım = 1. Temyiz, fark ; 2. Tefavüt

Ayrıntı = 1. Tafsilât = Détail ; 2. Feri

Ayrıntılar = Teferruat, furu

Ayrıntıyla = Tafsilâtiyle = En détail

Ayrıç = Muhalefet = Opposition

Ayrıçık = Muarız, muhalil

Ayrıçmak = Muhalefet etmek = S'opposer

- Ayrıt** = İmtiyaz = Privilège
Ayrı tutmak (Bak: *ayramak*) = Müstesna tutmak, istisna etmek
Ayta = Hitabe, hutbe
Aytaç = Hatib
Aytamak = Hitab etmek
Aytañç = Muhatab = Interlocuteur
Aytar = Muhabir = Correspondant
Ayta söylemek = İradı hitabe etmek
Aytaşma = Muhataba = Conversation
Ayta vermek = İradı hitabe etmek
Aytışma = Münazara, mübahase, münakaşa = Discussion
Aytışmak (Bak: *çatışmak*) = Munakaşa etmek, mübahase etmek = Discuter
Aytutulma = İnhisaf, husuf
Ayyıl = Senei kameriye
Az = Nadir, kalil, kem, endek, yesir
Azaba uğramış (Bak: *üzülmüş*) = Muazzeb
Azalmak (Bak: *eksilmek*) = Tenakus etmek
Azaltma = Taklil
Azaltmak = Tenzil etmek, tadil etmek
Azap = Azab = Peine, tourment
Azap vermek = Tazib etmek
Azar = İtab, âzar = Gronderie, réprimande
Azar azar = Tedricen = Graduellement
Azarlama = İtab, tevbih
Azarlamak = Tekdir etmek, tazir etmek
Azat = Tatil, âzad = Congé, libération

Aza

Azatlamak = Sebilini tahliye etmek

Azay = Asgarî = Minimum

Azbulunur = 1. Nadide; 2. Nadir

Azbulunurluk (Bak: *azlık*) = Nedret

Azdırıcı = Muharriş = Irritant

Azdırmak = 1. Idlâl etmek, igva etmek;

2. Tahriş etmek = Gratter, irriter

Azgın = 1. (Bak: *kükremiş*) Jiyan; 2. Hâd

Azgörülür (Bak: *az bulunur*) = Nadide

Azı = İhtilâl, isyan = Révolte, rebellion

Azıcık (Bak: *tikel*) = Cüz'î = Partiel

Azık (Bak: *yiyecek*) = Erzak, neva, rızık

Azılı (Bak: *kötügen*) = Şerir

Azılılar = Eşirra

Azımsamak = İstisgar etmek

Azınç = Dalâlet = Egarement, aberration

Azınlık = Ekalliyet = Minorité

Azıyan = İhtilâlcî, asi, bağı

Azıyanlar = Usat

Azkalmak = Remak kalmak

Azlık = Nedret, kılllet

Azlamak (Bak: *sapıtmak*) = Dalâlete düşmek

Azrak (Bak: *pek seyrek*) = Ender

B

- Baba** = 1. Peder, eb; 2. Şeyh
Babalar = Âba
Babalar ve dedeler = Âba ve ecdad
Babalık = Übüvvet = Paternité
Bacı (Bak: *kızkardeş*) = Hemşire
Baç = Resm (*Bilvasıta vergi onlamına*)
Baçlar = Rüsüm
Bağ = 1. Şiraze; 2. Bend, paybend; 3. Ra-
bita, kayd = Lien, réserve, entrave
Bağcı = 1. Bağban; 2. Sihirbaz
Bağdamak = Telif etmek = Concilier
Bağdaşım (Bak: *geçim*) = İmtizac, âmiziş
Bağdaşmak = İmtizac etmek
Bağdaşmazlık = Ademi imtizac
Bağrı (Bak: *gözbağı, büyü*) = Sihir
Bağın = 1. İrtibat; 2. Tabiiyet = Dépen-
dance, sujetion; 3. Kayd
Bağınan (Bak: *başeğen*) = Râm, münkad
Bağınç (Bak: *uyruluk*) = Menutiyet
Bağınçlı = Menut = Dépendant
Bağınlı = 1. Tâbi = Dépendant; 2. Va-
beste, mukayyed, muallak

Bağ

Bağınmak (Bak: *uyramak, uymak*) = Tebaiyet etmek, inkıyad etmek, râmolmak

Bağırsız = Müstakil, gayrıtâbi = Indépendant

Bağır (Bak: *göğüs*) = Sine

Bağırış (Bak: *ünde, seslenme*) = Nida

Bağırmak = 1. Feryad etmek; 2. Nida etmek

Bağış = 1. Bahş; 2. Af (*Afiv*) = Pardon

Bağış dilemek = İstifayı kusur etmek

Bağışık = Muaf = Exempt

Bağışıklık = Muafiyet

Bağışlama (Bak: *bağışlık*) = Hibe

Bağışlamak = 1. Bahşetmek = Faire don; 2. Affetmek = Pardonner

Bağışlanabilir, bağışlanır = Kabili afiv

Bağışlanmaz = Gayrıkabili afiv

Bağışlanmış, bağışlı = Mafûv

Bağışlık (Bak: *bağışlama*) = Hibe

Bağıt = Akd = Acte

Bağıtçı = Âkid = Contractant

Bağıtlamak = Akdetmek = Contracter, conclure un acte public ou privé

Bağıtlanma = İnikat

Bağıtlanmış, bağıtlı = Mün'akit

Bağıtlı = Taahhüdlü = Recommandé

Bağıtliyan = Âkid = Contractant

Bağlaç = 1. Rabiye; 2. Hattı vasıl

Bah

- Bağlamak** = 1. Rabtetmek; 2. (Bak: *katmak*) İlhak etmek
- Bağlanım** (Bak: *bağlantı, bağın*) = İrtibat
- Bağlanışma** = Nikâh
- Bağlanma** (Bak: *bağlı olma*) = Tevakkuf
- Bağlanmak** = İktiran etmek (*Karara*)
- Bağlantı** (Bak: *bağlanım, bağın*) = İrtibat
- Bağlaşık** = 1. (Bak: *yöndeş*) Yekcihet; 2. Müttelik = Allié
- Bağlaşma** = 1. İttifak; 2. İrtibat
- Bağlı** = 1. Vabeste = Dépendant; 2. Melfuf = Inclus, ci-joint; 3. Merbut; 4. Mensub; 5. Mukayyed, muallâk, mütevakkıf = Lié; 6. Mülhak; 7. - beste
- Örnek: Gönlü bağlı = Dilbeste
- Bağlı-olma** (Bak: *bağlanma*) = Tevakkuf
- Bağnaz** = Müteassıb
- Bağnazlık** = Taassub = Fanatisme
- Bağış** = Bahşış = Pourboire
- Bahadır** = Behadır
- Bahadırılık** = Celâdet
- Bahane** = Vesile, behane = Prétexte
- Bahar** (Bak: *ilkyaz*) = Bahar, rebi
- Bahçe** = Bustan, hadîka, bağçe
- Bahçeler** = Riyaz
- Bahçıvan** (Bak: *bağcı*) = Bağban
- Bahıt** = Baht
- Bahıtlı** = Bahtiyar = Heureux
- Bahıtsız** = Bedbalıt = Malheureux

Bah

Bahıtsızlık = Nekbet, idbar

Bahis = Bahs (*Tutuşulan bahis*)

Bahis tutuşmak (Bak: *öceşmek*) = Bahse girişmek, bahis tutuşmak = Parier

Bahsetmek=Bahsetmek = Traiter, parler

Bahtı kara, bahtı kötü = Bedbaht

Bahtiyar = Bahtiyar, mesud

Bahtiyarlık = Saadet, mesadet

Bahtiyar olmak (Bak: *gönenmek*) = Saadete nail olmak, mesud olmak

Bakan = Vekil, nazır = Ministre

Bakanlar Kurulu = Heyeti Vekile = Conseil des ministres

Bakanlık = Nezaret, vekâlet = Ministère

Bakı = 1. Teftiş = Inspection; 2. (Bak: *yoklama*) Muayene = Examen

Bakıcı (Bak: *ırkıl, falcı*) = Kâhin

Bakıcılık (Bak: *ırkıllık, falcılık*) = Kehanet

Bakım = 1. Bab, husus = Cas, affaire, manière, sujet, propos; 2. (Bak: *emdeme*) Müdavat; 3. (Bak: *görüş*) Noktai nazar

Bakır = Nuhas

Bakış = 1. Nigâh; 2. Nazar

Bakışlar = Enzar

Bakıt = Mirsad

Bakma (Bak: *bakış, göz*) = Nigâh

Bakmak = Tedavi etmek = Soigner

Bakmamak = İhmal etmek

Bakman (Bak: *ispekter*) = Müfettiş

- Bakmanlık** (Bak : *ispekterlik*) = Müfettişlik
Bakmıyarak = Rağmen
Bal = Asel = Miel
Balçık (Bak : *çamur*) = Tıyn = Boue
Baldırıçıplaklar = Eclâf
Balga = Teber
Balığ (Bak : *şehir*) = Şehr = Ville
Balık = Mahi, semek
Balkımak = İltima etmek, lemean etmek
Balta girmemiş (*Orman için*) = Bâkir =
 Vièrge (*Forêt*)
Bambaşka = Gayrıkabili kıyas
Bana kalırsa = Zannıma göre
Bangır bangır, barbar = Avaz avaz
Bardak = Câm
Barı (Bak : *ören*) = Hisar, baru
Barıma = Muhafaza
Barımak = Muhafaza etmek = Garder,
 conserver, protégé
Barınak = Meva
Barındırmak = İbate etmek, iva etmek
Barınmak = Tahaffuz etmek
Barış = 1. Vifak = Concorde ; 2. Müsa-
 lâha, sulh = Paix
Barış ve baysallık = Sulhü müsalemet
Barışçıl = Sulhperver
Barışma (Bak : *barış*) = Müsalâha
Barıştıran = Muslih = Conciliateur
Barıştırma = Islahı beynetmek

Bar

Barsaklar = Em'a = Entrailles, intestins

Basamak = Derece. kademe = degré

Basan = Tabi = Imprimeur

Basarık (Bak : ayaklık) = Pedal

Basbayağı (Bak : bayağı, enikonu) = Â-deta, alelâde, adiyen = Simple, ordinaire, tout simplement, tout bonnement

Bası = Tabı

Basıç = Tazyik

Basıçlamak = Tazyik etmek = Oppresser

Basık = Münhat = Abaissé

Basılı = Matbu, matbua = Imprimé

Basım = Tabaat

Basımcı = Matbaacı

Basımcılık = Matbaacılık

Basımevi, baskıevi = Matbaa

Basın = Matbuat = Presse

Basit = Sade, basit = Simple

Baskı = Tazyik, cendere

Baskınlık (Bak : üstünlük) = Tefevvuk

Basma = Matbu, matbua = Imprimé

Basmak = 1. (Bak : sıkıştırmak) Tazyik etmek; 2. Tab'etmek; 3. İstilâ etmek

Bastırmak = Tefevvuk etmek

Baş = 1. Mebde; 2. Âmir; 3. Şef; 4. Re's, ser

Başabaş = Tamamı tamamına

Baş ağrısı = Sudâ

- Baş ağrıma** = Tasdi
Baş ağrıtmak = Taciz etmek = Ennuyer
Başak = Sünbüle
Başa kakma = 1. (Bak: *kakınç*) Serzeniş; 2. (Bak: *takaza*) Tekaza; 3. İmtinan
Başal = Asl = Origine, racine, principal
Başarı, başarı = Muvaffakiyet = Succès
Başarmak = Muvaffak olmak = Réussir
Başa sarmak = Taslit etmek
Başasağı = Sernügûn
Başat = Hâkim = Dominant
Başatlanmak = Tahakküm etmek
Başatlık = Hakimiyet = Domination
Başatmak = Hâkim olmak = Dominer
Başbakan = Başvekil
Başbakanlık = Başvekâlet
Başbetimen = Başkâtip
Başbuğ = Serdar, başkumandan = Généralissime
Başegen = Münkad, râm, muti
Başegim, başegme = 1. Serfüru; 2. İnhîna
Başegmek = İnkıyad etmek, râmolınak, tebaiyet etmek, itaat etmek, serfüru etmek
Başgösterme (Bak: *çıkma, olma*) = Hudus
Başgöstermek = 1. Zuhur etmek, tecelli etmek = Parâitre; 2. Peyda olmak, hudus etmek = Surgir
Başıboş (Bak: *özgür*) = Serzad
Başıdinç = Âzâdeser

Baş

Başdönük (Bak: *dönükbaş*) = Sergerdan

Başın = Esasî = Principal

Başka (Bak: *özge, öbürü, öteki*) = Sair,
diğer, maada, âhar = Autre, autrui

Başkalaşmak = Tagayyür etmek = Chan-
ger, se corrompre

Başkalaşmış (Bak: *bozuk*) = Digergûn

Başkalaştırma = Tağyir

Başkan = Reis

Başkanlık = Riyaset

Başkanlık kuru = Divanı riyaset

Başkent (Bak: *başşehir*) = Merkez, makar

Başkomutan = Başkumandan = Com-
mandant en chef

Başlama = 1. Bidayet, iftitağ, ibtida;
2. Mübaderet, bedi, âğâz, şürû

Başlamak = İhtidar etmek, şürû etmek,
bed'etmek, ağâz etmek = Commencer

Başlangıç = 1. Mebde, hidayet, fâtiha,
ibtida; 2. Mukaddime, dibace

Başlangıçta, başta = Bidayeten

Başlantı = Mebde, iftitağ

Başlıca = 1. Ehas; 2. Esasî = Essentiel

Başlık = 1. (Bak: *tulga*) Miğfer; 2. Ser-
puş; 3. Sername, unvan, serlevha = Titre

Başmanlar = Erkân, rücsa

Başsağı = Taziye

Başsağlamak = Taziye etmek

Baştak = Muharrik = Promoteur,

Bat

Baştan aşağı, baştan ayağa, baştan başa = Serapa, serteser

Baştan çıkarmak = İğfal etmek, iğva etmek

Baştan geçen (Bak: *serüven*) = Sergüzeşt

Başşehir = Makarrı hükûmet, makarrı idare, paytaht, merkez, merkezi hükûmet

Başvurak = Mercii aid

Başvurmak = Müracaat etmek

Başyazar = Sermuharrir

Bataet = Bataet = Lenteur

Bataet göstermek = Bataet göstermek

Batak (Bak: *kayıncak*) = Mezleka

Batan (Bak: *sönen, dulunan*) = \hat{A} fil

Batı = Garb, mağrib

Batık = Mağruk, müstağrak = Naufragé, noyé

Batım (Bak: *batma*) = İnkıraz

Batın (Bak: *batma*) = Gurub

Batır (Bak: *yiğit*) = Şeci

Batırlanmak = Tecellüd göstermek

Batırmak = Garketmek

Batıyel, batı yeli = Garp rüzgârı

Bati (Bak: *ağır, yavaş*) = Batı = Lent

Batka = İflâs

Batkamak = İflâs etmek

Batkın = Müflis

Batma = 1. İnkıraz; 2. Gurub; 3. Gark

Bat

Batmak = 1. Üful etmek = *Coucher, s'êteindre*; 2. İndiras etmek; 3. Gurub etmek; 4. Garkolmak

Batmış = 1. Mağruk, garik; 2. Münderis, münkarız; 3. Müstağrak

Bayağı = 1. Adi, alelâde = *Simple, ordinaire, commun, vulgaire*; 2. Âdeta, âdiyen = *Tout simplement, tout bonnement*; 3. Hasis, zelil, süfli = *Ordinaire, bas*

Bayağılaşma = İbtizal

Bayağılık = 1. Adilik; 2. (Bak: *utanacak, alçaklık*) Zül, mezellet, zillet = *Bassesse*

Bayar = Celil

Bayarlar = Âyan = *Notables*

Bayat = Hâyide

Baygın = 1. (Bak: *süzgün*) Mahmur = *Langoureux*; 2. Bihud, bihuş

Bayık = Muhakkak, alettahkik, şübhesiz

Bayındır = Âbâd, âbâdan, mamur = *Florissant et prospère*

Bayındırlık = Mamuriyet, umran, âbâdanlık, âbâdanî = *Prospérité*

Bayındırlık Bakanı = Nafia Vekili

Bayındırlık Bakanlığı = Nafia Vekâleti

Bayındırlık işleri = Umuru nafia = *Travaux publics*

Bayındırmak = İmar etmek

Bayındır olmak = Mamur olmak

Bayındırsız = Gayrimamur

Bayır (Bak: *tepe*) = Püşte

Baykuş = Bum

Bayla = 1. (Bak: *kırtma*) Cilve; 2. Şive,
eda = Grâce, charme

Baylan = İşvebaz, işvekâr, şivekâr, edalı,
nazenin = Gracieux, charmant

Baylav (Bak: *şart, örük*) = Şart

Baylavbeti = Şartname

Bayragün = Yevmi mahsus = Fête

Bayrak = Liva, alem, rayet = Etendard

Bayraktar (Bak: *sancaktar*) = Alemdar

Bayramak = Tes'id etmek = Fêter

Bayramlaşma = Muayede

Bayrı (Bak: *eski*) = Kadîm, sadık

Bayrılık = 1. Kıdem; 2. Sıdk, sadakat

Baysal = Huzur ve sükûn içinde olan

Baysallık = Huzur ve sükûn, müsalemet,
asayiş = Tranquilité

Bazen = Bazen = Quelquesfois, parfois

Bazı = Bazı = Quelque

Becerik = Maharet = Adresse, habileté

Becerikli = Mahir = Habile, adroit

Beceriksiz (Bak: *eksin, yetsiz*) = Âciz,
nâehl = Incapable, impuissant

Beceriksizce, beceriksizcesine (Bak:
eksince, yetsizce) = Âcizane

Bedava (Bak: *caba, parasız*) = Badıhava

Bed

Beden = Beden, vücud = Corps

Bedensel = Bedenî = Corporel

Bediz = Bedî = Merveille

Bedizel = Eediî

Beğence = Takriz

Beğendeğer, beğenilir = Şayanı takdir

Beğenen, beğenir = - pesend

Beğeni (Bak : *istek*) = Rağbet

Beğenik, beğenilmiş = Pesendide, makbul, meşkûr

Beğenme = 1. Tercih; 2. Tahsin

Beğenmek = 1. Tercih etmek = Préférer;

2. Takdir etmek; 3. Tensib etmek

Beis (Bak : *zarar*) = Beis

Bekçi (Bak : *sakman, nöbetçi*) = Muhafız, dideban, hâris = Garde, gardien

Bekem (Bak : *sağlam*) = Muhkem

Bekit = Vakf, tesis

Bekiten = Vâkîf

Bekitler = Evkaf

Bekitme (Bak : *sağlamlama*) = Tarsin

Bekitmek = Tarsin etmek

Bekleme (Bak : *gözleme*) = Terakkub

Beklemek (Bak : *gözlemek*) = İntizar etmek

Beklenen = Muntazar = Attendu

Bekliyen = 1. Müterassıd; 2. Muntazır

Belâ (Bak : *sınat*) = Belâ

Belbağlamak = Tevekkül etmek

Belbağlıyan = Mütevekkil

Bel

- Beldek** = Alâmet
Beldekler = Alâim, âraz
Belge = Delil, vesika = Document
Belgelemek = Tevsik etmek, ihticac etmek
Belgem = İlâm
Belgen (Bak: *doğru*) = Mevsuk
Belgin = 1. Şöhretli, meşhur; 2. Malûm
Belginler (Bak: *ünlüler*) = Meşahir
Belgirtme = İsbat
Belgirtmek = Tayin etmek = Désigner
Belgit = Sened
Belin = Haşyet
Belirgi = Tebarüz
Belirgin = Bariz, mütebariz
Belirme (Bak: *ortaya çıkma*) = Büruz
Belirmek = 1. Peyda olmak; 2. Tehellür etmek = Se cristaliser; 3. Tebarüz etmek; 4. Tebeyyün etmek
Belirtmek = Tebarüz ettirmek, tebeyyün ettirmek = Établir, prouver
Belirsiz = 1. Mechul, gayrimuayyen = Inconnu, ignoré, incertain; 2. Mübhem
Belirsizlik = Mechuliyet
Belit, belişme = Taayyün
Belişmek = Taayyün etmek
Belkemiği = Amudu fıkarî
Belki (Bak: *görünüşe göre*) = Galiba
Belletici = Müzakereci = Répétiteur
Belletim = Müzakere = Répétition

Bel

Belli = 1. Hüveyda, ayan, bâhir, zâhir, der-
lâr = Clair, apparent, évident; 2. Müs-
teban; 3. Müsellem; 4. Mutad; 5. Mu-
ayyen = Déterminé; 6. Malûm

Belli belirsiz = Mahsûs ve namahsûs

Belli etmek = Tayin etmek = Désigner

Bellilik = Muayyeniyet

Belli olma = Taayyün

Belli olmak = Taayyün etmek

Bellisiz = 1. Mechul, gayrimuayyen =
Inconnu, incertain; 2. Gayrimahsûs

Bellisizlik (Bak: *karanlık*) = Mechuliyet

Beltir = Meydan = Carrefour

Ben = Hâl = Grain de beauté

Benberlik = Nahvet = Orgueil

Bencesi = Zannıma göre = D'après moi

Bencil = Hodbin, hodgâm = Egoïste

Bencillik = Hodbinî = Egoïsme

Benek = Nokta

Bengi (Bak: *kalıt, sonrası*) = Ehedî, cavid,
cavidanî, muhalled = Eternel

Bengilemek, bengileştirmek = Tebid
etmek = Eterniser

Bengilik = Ebed, ehediyet = Eternité

Bengisu = Âbı hayat, âbı hayvan

Benimsemek = Tesahub etmek, sahib çık-
mak = S'approprier

Beniz (Bak: *bet, çehre, yüz*) = Sima

- Benzek** = Taklid (*Mukalled anlamına*)
Benzeme = Müşabehet = Ressemblance
Benzer = 1. Şebih, müşabih, mümasil, nazîr, mesîl = Semblable ; 2. Hemtâ
Benzeri = Nazîre
Benzerini yapmak = Tanzir etmek
Benzerlik (Bak : *eşlik*) = Mümaselet
Benzersiz = Yektâ, bihemta = Unique
Benzeş = Müşabih, manend
Benzeşim = İltibas
Benzeşlik = Müşabehet = Ressemblance
Benzeşme = Teşabüh
Benzeşmek (Bak : *sinmek*) = Temessül etmek = S'assimiler
Benzet = Taklid
Benzetçi = Mukallid = Imitateur
Benzetiş = Teşbih
Benzetleme, benzetmel = Taklidî
Benzetlemek = Taklid etmek
Benzetmek = Temsil etmek, teşbih etmek = Rendre semblable, comparer
Beraber (Bak : *birlikte*) = Beraber
Berat = Berat = Brevet
Bereket (Bak : *bolluk*) = Bereket
Bereketli (Bak : *gür*) = Feyyaz
Beri (Bak : *arı*) = Beri, muarra, münezzeh = Exempt, affranchi, indemne
Berileme = Tenzih

Ber

Berilemek (Bak: *aklamak*) = Tebriye etmek, ibra etmek = Acquitter

Berilenme = Beraet = Acquittement

Berilenmek (Bak: *aklanmak*) = Teberri etmek, beraet etmek = Etre acquitté

Berilenmiş = Beriyüzzimme

Berilik = Beraet = Innocence

Berilik kâğıdı = Beraeti zimmet mazbatası

Berk (Bak: *pekin, sağlam*) = Hasîn, rasîn, metin, mersus = Solide, résistant

Berkem = Müstahkem

Berki = Metanet = Solidité, résistance

Berkinmek = Kesbi kuvvet etmek

Berkite = Kuvvei müeyyide = Sanction

Berkitmek = 1. Takviye etmek, tahkim etmek = Fortifier; 2. Teyid etmek = Confirmer, affirmer

Berklik (Bak: *sağlamlık*) = Rasanet

Besbelli = 1. Şübhesiz, muhakkak, alet-tahkik, lâcerem; 2. Ayan, hüveyda, bedihî = Clair, apparent, évident

Besbellik = Bedahet = Evidence

Besin = Gıda

Besinli, besleyici, besliyen = Mugaddi, - perver

Besinsiz = Gayrimugaddi

Beslem = İlaşe

Besleme (Bak: *yetiştirme*) = Perverde

Bez

Beslemek (Bak: *geçindirmek*) = İnfak etmek, iâşe etmek, tağdiye etmek

Beslenmek = Tagaddi etmek

Beste = Beste = Air, musique, composition

Besteliyen = Bestekâr = Compositeur

Beşduyu = Havassı hamse = Les cinq sens

Beşer (Bak: *insan, in*) = Beşer

Beşik = Gehvare, mehd

Bet (Bak: *beniz, yüz*) = Sima, çehre

Beti, betik = 1. Varaka = Feuille; 2. Mektub, name; 3. Tahrirat, tezkere

Betikler (Bak: *yapraklar, kâğıtlar*) = Evrak

Betil (Bak: *göktaş*) = Haceri semavî

Betimen (Bak: *sekreter*) = Kâtib

Betimenlik (Bak: *sekreterlik*) = Kitabet

Betke = Makale = Article

Bey = Hükümdar, emir

Beyaz (Bak: *ak*) = Sefid

Beyaza çekme = Tebyiz

Beyin = Dimağ, mağz = Cerveau, cervelle

Beyinsiz = Ahmak, bimağz = Imbécile

Beyinsizlik = Hamakat

Beylik = 1. Emaret; 2. Mirî

Bez = Gudde

Bezek = 1. (Bak: *sûs*) Ziyinet, zib, tezyinat; 2. Nakş = Décoration

Bezekçi = Nakkaş = Décorateur

Bezeklenmiş = Menkuş

Bezekli (Bak: *bezenmiş, süslü*) = Zîba

Bez

Bezeksell = Tezyinî = Décoratif

Bezemek = Tezyin etmek = Parer, orner

Bezenme = Tahalli

Bezenmek = Tezeyyün etmek = Se parer

Bezenmiş = Zîba, müzeyyen, araste, mü-tahalli = Décoré, orné

Bezeyen = -âra, -pirâ = Qui pare, qui orne

Bezci = Bezzaz

Bezgin, bıkkın = Meftur, melûl, bizar =
Découragé, désespéré

Bezginlik = Fütur, melâl

Bıkmak = Gına getirmek

Bırakış = İmtiyaz = Concession

Bırakılmış = 1. Muallak; 2. Metrûk

Bırakım = Ruhsat

Bırakışma = Mütareke

Bırakışmak = Mütareke etmek

Bırakıt (Bak: *kalga*) = Tereke = Héritage

Bırakıtlar = Metrûkât

Bırakma (Bak: *alıkoyma*) = İbka

Bırakmak = 1. Talik etmek = Suspendre,
remettre; 2. İlka etmek; 3. Feragat et-
mek, terketmek = Abandonner; 4. Havale
etmek; 5. İbka etmek; 6. Tahliye etmek

Biçim = Şekl

Biçimsiz = Münasebetsiz = Mal à propos

Biçme = Hasad

Biçmek = Hasad etmek

Bildik = Âşina, ahbab = Connaissance

- Bildikler** (Bak : *dostlar*) = Ehibba
Bildirge = 1. İhbariye (*İhbarname*); 2. Takrir
Bildirig = 1. Tebliğ, tebligat; 2. Beyanname
Bildirimlik = İhbariye (*İhbar ücreti*)
Bildirme (Bak : *anlatma*) = Tefhim
Bildirmek = 1. Tebliğ etmek; 2. Arzetmek; 3. İş'ar etmek, ilâm etmek; 4. İlân etmek; 5. İhbar etmek
Bile = 1. Hattâ, velev = Même si, à supposer que...; 2. (Bak : *ile*) Maa = Avec
Bile bile, bile istiye = Ankasdin, bililtizam = Exprès, intentionnellement
Bilece (Bak : *birlikte*) = Maan
Bilen = Dâna, vâkif
Bilesince = Refakatinde
Bilge = Mütebahhir, allâme = Erudit, savantissime
Bilgeler (Bak : *ökmenler*) = Hukema
Bilget = Şüun, havadis
Bilgetler = İstihbarat
Bilgi = Marifet, dâniş, malûmat
Bilgiç = Malûmatfuruş, mütesallif, ukalâ
Bilgili = Malûmatlı, arif, danişmend
Bilgin = 1. Malûmatlı; 2. Âlim
Bilgirit (Bak : *bildirig*) = Tebliğ, tebligat
Bilgirmek (Bak : *bildirmek*) = Tebliğ etmek
Bilim = Marifet, irfan, ilim
Bilimler = 1. Ulûm ; 2. Maarif

Bl

Bilimli (Bak : *bilgili*) = Arif

Bilimsiz (Bak : *bilmez, toy, cahıl*) = Cahil

Bilimsizce = Cahilâne

Bilimsizlik = Cehl, cehalet

Bilinen (Bak : *öyle, belli*) = Malûm

Bilinmedik, bilinmez, bilinmiyen =

Mechul, gayrimalûm = Inconnu, ignoré

Bilinmezlik = Mechuliyet

Bilir (Bak : *anlar, uyanık*) = Agâh

Bilişme = Muarefe = Connaissance

Biliş = Vukuf = Connaissance

Bilit = İlân

Bilitmek = İlân etmek

Billûrlanmak = Tebellür etmek

Bilmece = Lûgaz, muamma

Bilmeceler = Elgaz

Bilmez = Cahil, nadan

Bilmez görünerek = Mütecahilâne

Bilmez görünmek = Tecahül etmek

Bilmezleme = Techil

Bilmezlenen = Mütecahil

Bilmezlenerek = Mütecahilâne

Bilmezlenmek = Tecahül etmek

Bilmezlik (Bak : *bilimsizlik*) = Cehl, cehalet

Bilmezlikle = Ancehlin = Sans savoir

Bilmezlikten gelerek = Mütecahilâne

Bilmezlikten gelmek = Tecahül etmek

Bilmiyerek = Ancehlin = Sans savoir

Bindirme = 1. Zam ; 2. İrkâp

- Bindirmek** = Zammetmek
Binek, binit = Rükûb vasıtası, merkebi
Binen, binmiş = Râkib
Binici (Bak : *atlı, ispahi, suvari*) = Süvari
Binme = Rükûb
Binmek = Rükûb etmek, râkib olmak
Bir = 1. Vâhid ; 2. Yeksan
Birağız (Bak : *ağzıbir*) = Yekzeban
Biraz = Birazcık, nebze = Un peu
Birazi = Bazı = Quelque
Biraz yukarıda = Anıfen
Birbiri = Yekdiğer = L'un l'autre
Birbirini kovalamak = Tevali etmek,
velyetmek = Se succéder
Bir boyda = Alesseviye = Uniformément
Birçok (Bak : *çok*) = Adid, müteaddid
Birden (Bak : *bir keredede*) = Def'aten
Birdenbire = Füc'eten, nâgihan, vehleten
Bir düzeyde = Alesseviye
Bir düzüye = Lâyenkati, mütevali, daima
Birer birer = Münferiden, alelinfirad, ye-
gân yegân = Un à un, isolément
Biret = Tevhid = Unification
Biretmek = Tevhid etmek = Unifier
Birey = Ferd = Individu
Bireycilik = Ferdiyetçilik = Individualisme
Bireyler = Efrad
Bireylik = Ferdiyet = Individualité

Bir

Bireysel = Ferdî = Individuel

Birge (Bak: *ortak*) = Müşterek

Birgelik = İştirak = Association

Birgönül = Yekdil = D'accord

Biribiri ardınca, biribiri arkasından = Peyderpey, alettevali, peyapey

Biribiri ardınca gelen = Mütetabi

Biribirine bağlı = Müselsel

Biricik = Yegâne = Unique

Birikit (Bak: *toplantı, yığınak*) = Tecemmu

Birikmek = 1. Temerküz etmek = Se concentrer; 2. Tehaşşüd etmek, tecemmu etmek; 3. Teraküm etmek = S'accumuler

Birikmiş = Müterakim

Biriktirilmiş = Müddehar

Biriktirmek = İktisad etmek, tasarruf etmek, iddihar etmek

Birinci (Bak: *ilk*) = Evvel

Birincileşmek = Teferrüd etmek = Se distinguer, se signaler, devenir unique

Bir kerede, bir kez = Def'aten

Bir kısım = Bazı = Quelque

Birlemek = Tevhid etmek = Unifier

Birler = Âhâd = Unités

Birleşik = Müttehid = Uni

Birleşit = Cemiyet = Association

Birleşme = 1. İttihad; 2. İltika

Birleşmezlik = Ademi imtizac

Birleşmiş (Bak: *birleşik*) = Müttehid

- Birleřtirme** = Tevhid = Unification
Birleřtirmek = Tevhid etmek = Unifier
Birlik = 1. İttihad = Union; 2. Müşareket; 3. Vahdaniyet, vahdet, ehadiyet
Birlikle, birlik olarak = Müttehiden
Birlikte = Beraber, maan
Birörnek (Bak : *cusundaş*) = Mütecanis
Birörneklik (Bak : *cusundaşlık*) = Tecanüs
Birřey deęil! = ,Esaęfurullah!
Birtakım = Bazı = Quelque
Birtarz, birton = Yeknesak = Uniforme, monotone
Bir vakit için, bir zaman için = Muvakkaten
Bir yana = Bertaraf = A part
Bitek = Münbit, mahsuldar = Fertile
Biteksiz = Gayrimünbit
Bitelge = Kuvvei inbatiye
Bitevil = Yeknesak = Uniforme, monotone
Biteviye = Muttarid
Biteviyelik = Ittırat
Bitik = Zebun = Faible, débile, épuisé
Bitim (Bak : *son, sonuç*) = Netice, hitam
Bitiren (Bak : *eskiten, yıpratan*) = - fersâ
Bitirmek = 1. Hatmetmek; 2. İkmal etmek, itmam etmek, tekmil etmek, tamam etmek = Achever, finir; 3 İntac etmek; 4. Mahvetmek, telef etmek = Tuer, dilapider, anéantir

Blt

Bitişiklik = Mülâsık, muttasıl, mütelâsık

Bitişme (Bak : *yapışma*) = Telâsuk

Bitişmek = İltisak etmek, ittisal etmek

Bitiştirmek = Vasletmek, ilsak etmek

Bitki = Nebat

Bitkin = Bitab, zebun, bimecal

Bitkinlik (Bak : *kağşaklık*) = Hüzal

Bitmek = 1. Mahvolmak, helâk olmak ;

2. Münkazi olmak ; 3. Müntehi olmak,

nihayet bulmak ; 4. Nabit olmak, teneb-

büt etmek = Végéter, pousser

Bitmez (Bak : *tükenmez*) = Lâyezal

Biyoloji = Hayatıyat = Biologie

Bodrum = Mahzen

Bodur (Bak : *kısa*) = Kasır

Boduragaç (Bak : *ağaççık*) = Şüceyre

Boğaz = 1. Derbend ; 2. Hulkum

Boğazlamak (Bak : *kesmek*) = Zebhetmek

Boğazlanırcasına, boğazlanmış gibi

= Mezbuhan

Boğazlanmış = Mezbuhan

Boğazlaşma = Kıtâl, mukatele = Tuerie

Boğmaca = Hunnak

Boğmak = İhnak etmek

Boğucu = Muhnük

Boğulmuş = Mağruk = Naufragé, noyé

Boğuluk = Kemend

Boğum = 1. Mafsal ; 2. Ukde = Nœud ; 3.

Fıkra = Vertèbre

- Bol** = 1. Gani; 2. Ferah; 3. Mebzul, vafir
Bolavurt = Tafrafürüş = Charlatan
Bol bol vermek = İsar etmek, ibzal etmek, bezletmek = Prodiguer
Bolluk = 1. Bereket; 2. Vefret, mebzuliyet
Bor (Bak: *şarab, içki*) = Mey, hamr
Bora = Sarsar
Borcunu vermek = Tediye etmek
Borç = 1. Vazife = Devoir; 2. Deyn
Borç almak = İstidane etmek
Borçlanmak = Tedeyyün etmek
Borçlar = Düyun = Dettes
Borçlu (Bak: *verecekli*) = Medyun
Borçsıratma = İtfayı düyun
Borç verme = İdane
Borç vermek = İkraz etmek
Boru = Nefir
Bostan (Bak: *bahçe*) = Bostan
Boş = 1. Bimana, manasız = Insignifiant, stupide; 2. Batıl = Faux, absurde, vide; 3. Abes, vâhi = Absurde, vain, futile; 4. Bihude, nafîle, heba = Inutile, superflü; 5. Hâli, gayrimeskûn, tebi
Boşa gitme = Heder
Boşa gitmek = Berhava olmak = Sauter
Boşaltmak = Tahliye etmek
Boşama, boşanma = Talâk
Boşarmak = 1. Terhis etmek = Congédier; 2. Tahliye etmek; 3. Serbest bırakmak

Boş

Boş bulunarak = Alelgafle = Par surprise

Boş bulunma = Gaflet

Boş bulunmak = Gaflet etmek

Boşgezen = Serseri, avare

Boşinan = Batıl itikad = Fausse croyance

Boşinanlar = Ebatil = Superstitions,
préjugés

Boşlamak = Ihmal etmek

Boşluk = 1. Cev, faza, halâ; 2. Butlan

Boşsanı (Bak: *çürük sanı*) = Zehabı bâtil

Boşsöz = Mâlâyani, güzaf

Boşuna, boş yere = 1. Bihude; 2. Fuzulî

Boy = 1. İmtidad; 2. Tûl; 3. Kamet

Boyalı, boyanmış = Mülevven

Boyamak = Telvin etmek = Colorer

Boybos = Yâlü bal, endam, kaddü kamet

Boydan boya = Serapa

Boylu boslu, boysan = Levend, şehlevend

Boyun = Rakabe, gerdan

Boyuna = Lâyenkati, aleddevam

Boyunduruk = Tavk

Boyun eğdirmek = Münkad eylemek

Boyunluk = Kılâde

Boyunsalık (Bak: *ilmik*) = Ribka

Boyunun ölçüsünü vermek = Haddini
bildirmek

Boz = Hakî renk

Bozan = Muhil

Boz

- Bozgun** = 1. Hezimet, inhizam; 2. Münhezim = Mise en déroute
- Bozguna uğramak** = Münhezim olmak
- Bozguna uğramış** = Münhezim
- Bozguna uğratmak** = Münhezim etmek = Mettre en déroute
- Bozgunluk** = Hezimet
- Bozkır** (Bak: çöl) = Deşt
- Bozma** = 1. Fesh; 2. (Bak: yırtma) Hetk
- Bozma** = 1. Hetketmek; 2. İhlâl etmek; 3. Münhezim etmek = Mettre en déroute; 4. Nakzetmek, feshetmek = Casser
- Bozuk** = 1. Digergûn; 2. Nasaz; 3. Fasid; 4. Muhtel = Dérangé
- Bozuk düzen** = Tertibsiz = Désordonné
- Bozukluk** = Fesad, haleb, sakamet
- Bozulma** = 1. Fesh, infisah; 2. inhizam
- Bozulmak** = 1. Tagayyür etmek = Chan-ger; 2. Münhezim olmak; 3. Tefessüh etmek = Se corrompre
- Bozulmuş** = 1. Münhezim; 2. Mütefessih; 3. Makhur; 4. Münfesih
- Bozuşma** = Niza = Dispute
- Bozuşmak** = Kat'ı mēnasebet etmek
- Bozuşturmak** = İfsad etmek = Corrompre
- Bozut** = Mefsedet, nifaku şikak, fesad, fitne = Corruption, sédition, perturbation
- Bozutçu** = Münafık, müfsid, fitnecü
- Bozutçuluk** = Münafıklık, müfsidlik, mefsedet

Boz

- Bozutmama** = Tahrif
Bozutulmuş = Muharref
Bozutmak = İfsad etmek = Corrompre
Böbrek = Kilye
Böbür = Kibr
Böbürlenem = Müteazzım = Orgueilleux
Böbürlenmek = Azamet satmak
Böcek = Haşere
Böcekler = Hevam
Böle = Sütun (*Gazete T.*)
Böleç (Bak: *savak, maslak*) = Maksim
Bölek = Fıkra = Paragraphe
Bölem = Tefrika = Feuilleton
Bölge = Mıntaka, kıt'a, nahiye = Zone
Bölgel = Nahiyevî = Régional
Bölmek = Taksim etmek, ifraz etmek =
Diviser
Bölsüz = Cüz'ü lâyetecenza = Atôme
Bölü = Taksit
Bölücü (Bak: *üleşçi*) = Kassam
Bölük = 1. Fevc; 2. Mikdar
Bölüm = 1. Şube; 2. Kısm; 3. Bab, fasl,
mebhas = Chapitre; 4. Madde = Article;
Bölüm direktörü = Şube müdürü
Bölümlenmek = Tasnif etmek = Classifier
Bölümler = Ebyab
Bölünen = Maksım
Bölünmek = İnkısam etmek
Bölünmez = Lâyetecenza

Bölüşmek, bölüştürmek = Taksim etmek, mukaseme etmek = Partager

Bön = Saferun

Böyle, böylece = Keza, hâkeza, vechile

Böyle iken, böyle ise de = Maahaza, maazalik, maamafih

Bucaık = 1. Zaviye = Angle; 2. Künç

Bucaksız (Bak: *sınırsız, uçsuz*) = Namahdud

Buç (Bak: *sınır*) = Hudud

Buçlamak = Tahdid etmek = Limiter

Buçlu = Mahdud = Limité

Buçuk (Bak: *yarı, yarım*) = Nısf

Buğday = Hinta

Buğday benizli = Esmer

Buğu = Buhar = Vapeur

Buğulamak = Tebhir etmek

Buğurma = Tebahhur

Bugün, bugünkü günde = Elyevm, el-haletü hâzihi

Bugünkü hal = Hali hazır

Buhar = Buhar = Vapeur

Buhran = Buhran = Crise

Buiak (Bak: *kaynak, pınar*) = Menba

Bulan = 1. Mucid, muhteri; 2. -pezir

Bulandırmak = Teşviş etmek, tahdiş etmek

Bulanıklık (Bak: *donukluk*) = Hire

Bulaşık = 1. Sari; 2. Mülemma, alûde =

Souillé; 3. Berbad; 4. (Bak: *leke*) Şaibe

Bulaşkan = Sari

Bul

Bulaşmak (Bak: *geçmek*) = Sirayet etmek

Bulaşmış = Mülemma, agaşte = Souillé

Bulcay, buluşak = Mev'idi mülâkat

Bulduru = Fihrist

Bulgu = Vicdan = Conscience

Bulmak = İcad etmek, ihtira etmek

Bulman = Muhteri, mucid = Inventeur

Bulu = İhtira, icad = Invention

Bulunan = Vaki (*Vuku'dan*), kâin

Bulunanlar (Bak: *hazırlar*) = Huzzar

Bulunma = Huzur

Bulunmayış (Bak: *yokluk*) = Gaybubet

Bulunmaz = Nayab

Bulunmazlık (Bak: *yokluk*) = Fikdan

Bulunmuş (Bak: *açınlanmış*) = Mekşuf

Buluşan (Bak: *kavuşan*) = Mütelâki

Buluşmak = Mülâki olmak, telâki etmek

Bulut = Sehab

Bun = Müzayeka = Gêne

Bunak = Matuh, fertut = Dément

Bunaklık = Ateh = Démence

Bunaltıcı = Mukassi, müz'ic = Importun

Bunamak = Ateh getirmek = Etre dément

Bundan dolayı, bundan ötürü = Bi-

naenaleyh, binaberin = Par conséquent

Bundan sonra = Badema

Bunun gibi = Hâkeza, keza

Bununla beraber = 1. Maamafih, maa-

zalik, maahaza; 2. Rağmen

- Bunun üzerine** = Binaenaleyh, binaberin
Burç = Burc
Burgaç (Bak: *çevrinti*) = Girdab
Burgu (Bak: *delgi*) = Miskab
Burmak = İhsa etmek (*T.*)
Burun = Enf
Burunmak, buruşmak = Teşennüc etmek
Buruşukluk (Bak: *kıvrım*) = Çîn
Buyru = Emr = Ordre
Buyrultu = Emirname, ferman
Buyurl (Bak: *efendim!*) = Lebbeykl
Buyuran = -ferma
Buyurmak = İrade etmek, emretmek
Buyurman = Âmir = Chef, supérieur
Büget = Su bendi, bend = Barrage
Eüklüm = Çîn, piç
Büklüm büklüm = Piçapiç
Büksül (Bak: *eğri lüğrû*) = Muvec
Büksülme (Bak: *dolambaç*) = İvicac
Bükülme (Bak: *başeğme, eğilme*) = İnhina
Bükülmez = Gayrıkabili inhina
Bükülür = Kabili inhina
Bülbül = Andelib = Rossignol
Eürgü = 1. Câr, rida; 2. Tütük, bürka
Füro = Yazihane, kalem = Bureau
Büro şefi (Bak: *kalembeçsi*) = Nümeyyiz
Bürüm = Zarf = Enveloppe
Bürümlü = Mazruf, mazrufen
Bürünmek = Tesettür etmek

Bul

Bulaşmak (Bak: *geçmek*) = Sirayet etmek

Bulaşmış = Mülemma, agaşte = Souillé

Bulcay, buluşak = Mev'idi mülâkat

Bulduru = Fihrist

Bulgu = Vicdan = Conscience

Bulmak = İcad etmek, ihtira etmek

Bulman = Muhteri, mucid = Inventeur

Bulu = İhtira, icad = Invention

Bulunan = Vaki (*Vuku'dan*), kâin

Bulunanlar (Bak: *hazırlar*) = Huzzar

Bulunma = Huzur

Bulunmayış (Bak: *yokluk*) = Gaybubet

Bulunmaz = Nayab

Bulunmazlık (Bak: *yokluk*) = Fikdan

Bulunmuş (Bak: *açınlanmış*) = Mekşul

Buluşan (Bak: *kavuşan*) = Mütelâki

Buluşmak = Mülâki olmak, telâki etmek

Bulut = Sehab

Bun = Müzayeka = Gêne

Bunak = Matuh, fertut = Dément

Bunaklık = Ateh = Démence

Bunaltıcı = Mukassi, müz'ic = Importun

Bunamak = Ateh getirmek = Etre dément

Bundan dolayı, bundan ötürü = Bi-

naenaleyh, binaberin = Par conséquent

Bundan sonra = Badema

Bunun gibi = Hâkeza, keza

Bununla beraber = 1. Maamafih, maa-

zalik, maahaza; 2. Rağmen

- Bunun üzerine** = Binaenaleyh, binaberin
Burç = Burc
Burgaç (Bak: *çevrinti*) = Girdab
Burgu (Bak: *delgi*) = Miskab
Burmak = İhsa etmek (*T.*)
Burun = Enf
Burunmak, buruşmak = Teşennüc etmek
Buruşukluk (Eak: *kıvrım*) = Çin
Buyru = Emr = Ordre
Buyrultu = Emirname, ferman
Buyur! (Bak: *efendim!*) = Lebbeyk!
Buyuran = -ferma
Buyurmak = İrade etmek, emretmek
Buyurman = Âmir = Chef, supérieur
Büget = Su bendi, bend = Barrage
Eüklüm = Çin, piç
Büklüm büklüm = Piçapiç
Büksül (Bak: *eğri lüğrü*) = Muvec
Büksülme (Bak: *dolambaç*) = İvicac
Bükülme (Bak: *başeğme, eğilme*) = İnhina
Bükülmez = Gayrikabili inhina
Bükülür = Kabili inhina
Bülbül = Andelib = Rossignol
Eürgü = 1. Câr, rida; 2. Tütük, hürka
Füro = Yazıhane, kalem = Bureau
Büro şefi (Bak: *kalembeçisi*) = Nümecyiz
Bürüm = Zarf = Enveloppe
Bürümlü = Mazruf, mazrufen
Bürünmek = Tesettür etmek

Ûs

Bûsbûtûn, bûtûn bûtûn = Bilkülliye,
kâmilên = Entièrement

Bûtûn = 1. Tamam; 2. Kül, kâffe = Le
tout; 3. Bîlcümle, cümleten = Tout, tous,

Bûtûnlemek = İkmal etmek

Bûtûnleyin = Cümleten

Bûtûnû (Bak: *tamamiyle, hepsi*) = Tamamen

Bûtûnlük (Bak: *tamlık*) = Tamamiyet

Büyü = Sihir, nireng

Büyücü = Sehhar, sihirbaz, sahir, cadu

Büyük = Cesim, hüzürk, kebir

Büyükana = Cedde = Grand'mère

Büyükbaba = Ced = Grand père

Büyük bağış = Affı umumî = Amnistie

Büyükelçi = Sefiri kebir = Ambassadeur

Büyük kurultay = Umumî kongre

Büyükleme = Tevkîr, tebcil, taziz

Büyüklemek = İbcal etmek, tazim etmek

Büyükler = Ekâbir, rical, eazım

Büyükklük (Bak: *irilik*) = Cesamet, kıt'a

Büyülemek = Teshir etmek

Büyülenmek = Meftun ve meshur olınak

Büyülenmiş = Meshur

Büyüleyici (Bak: *büyücü*) = Sehhar

Büyüme = Nema, nümüv, neşvü nema

Büyüteç = Pertevsuz

Büyütme (Bak: *abartma*) = Mübalâğa

Büyütmek = 1. Mübalâğa etmek, izam
etmek; 2. Tenmiye etmek

Büzülme = İokıbaz, takabbuz

C

- Caba** = Badıhava, meccanen = Gratis
Cadde (Bak: *anayol*) = Cadde
Cadıkarı (Bak: *kocakarı*) = Acuze
Cahil (Bak: *bilmez, toy*) = Cahil, nadan
Cam (Bak: *sırça*) = Zücac
Camlık = Câmekân
Can = Can
Canatan = Mütchalik
Canatma = Tehalük
Canavar (Bak: *hayvan*) = Behime
Canavarlar = Behaim
Canayakın (Bak: *alışık, insancıl*) = Munis
Cançekişen = Muhtazir = Agonisant
Cançekişme = Sekerat, haleti nezi, hali ihtizar = Agonie
Candan = Hakikî = Vrai, sincère
Canı gibi saklamak = Hırzican etmek
Canı (Bak: *kıyaç*) = Canı = Criminel
Cankurtaran = Tahlisiye
Canlandırmak = 1. İhya etmek; 2. Gayrete getirmek
Canlanmak = Gayrete gelmek

C 28

- Canlı** = 1. Zîlayat, zîruh; 2. Zinde
Cansız = Camid = Inanimé
Cansızlar = Cemadat = Corps inanimés
Cari (Bak : *akar*) = Cari = Courant
Cavlak (Bak : *yalın, çıp'ak*) = Uryan = Nu
Cayma (Bak : *dönü, dönüş*) = Rücu
Caymak = Nükûl etmek
Cebe = Techizat, cephane
Cetelelendirmek = Techiz etmek
Cebelik = Cephanelik
Ceberut (Bak : *aşırı ululuk*) = Ceberut
Cebin (Bak : *korkak, ödle*) = Cebin
Cellât (Bak : *alacı, çantal*) = Cellâd
Cemiyet = Cemiyet = Association
Cenaze (Bak : *ölük, ölü*) = Cenaze
Cenk (Bak : *vuruşma*) = Cenk
Cennet (Bak : *uçmak*) = Cennet
Cereme = Cerime
Ceset = Cesed
Gesetler = Ecsad
Cesur = Cesur = Courageux
Cet (Bak : *dede*) = Ced = Grand père
Cete = Cehd = Tâche, effort
Ceteleşme (Bak : *dürüşme*) = Mücahede
Cev (Bak : *boşluk*) = Cev, fazâ
Cevap (Bak : *kayıklık, yanıt*) = Cevab
Ceylan (Bak : *maral, meral*) = Gazal
Ceza = Ukubet, ceza, mücazat = Peine
Cezalandırmak = Tecziye etmek = Punir

- Ceza olarak** = Cezaen
Cezel = Cezai = Pénal
Cılız = Nahif, lâgar
Cılızlık (Bak : *çelimsizlik*) = Nehafet
Cidden (Bak : *gerçekten*) = Cidden
Ciddî (Bak : *gerçek*) = Ciddî
Ciddilik = Ciddiyet
Cihan (Bak : *acun*) = Âlem
- cil, - cimen = - perver
Cilâ = Revnak, cilâ, saykal
Cilâlı (Bak : *parlak*) = Mücellâ
Cimri (Bak : *pinti*) = Hasis, bahîl
Cimrilik (Bak : *pintilik*) = Hisset, lûl
Cin = Cin
Cins = Cins = Sexe
Cinsel = Cinsî = Sexuel
Cinsibir (Bak : *cusundaş*) = Hemcins
Cinsler (Bak : *soy'ar, cusunlar*) = Ecnas
Cisim (Bak : *etiz*) = Cisim = Corps
Cisimlenme = Teşahhus, tecessüm
Cisimlenmiş = Mücessem
Cisimler (Bak : *etizler*) = Ecsam
Cismel = Cismanî = Corporel
Coşan (Bak : *çağlıyan*) = Huruşan
Coşkun = Zehhar, müteheyyc = Agité
Coşkunluk (Bak : *coşma*) = Heyecan
Coşma = Heyecan, cûş
Coşmak = Teheyyc etmek
Coşturmak = Tehyic etmek

Coğ

- Coşturucu** = Müheyyic
Cömert = Keremkâr, sahî
Cömertlik = Kerem, sahavet, semahat, cûd
Cönk = Risale = Brochure
Cuda = Asla, haşâ, kat'iiyen, kat'â
Cumlama = Cemi = Addition
Cumlamak = Cem'etmek = Additionner
Cumlayın = Cem'an = En tout
Cumur = Cümhur = Public
Cumur Başkanı = Reisi Cümhur =
Président de la République
Cumur Başkanlığı = Riyaseti Cümhur
Cumurcu, cumurcul = Cümhuriyetper-
ver = Républicain
Cumuriyetler, cumurluklar = Cemahir
Cumurluk, cumuriyet = Cümhuriyet =
République
Cumursal = Cümhuri
Cusun = Cins = Genre
Cusundaş = Mütecanis, hemcins
Cusundaşlık = Tecanüs
Cusunlar = Ecnas
Cümbüş (Bak: *eğlenti*) = Cünbüş
Cümle = Cümle
Cümleyin = Cem'an = En tout
Cüz (Bak: *tike*) = Cüzü
Cüzlenmek = Tecezzi etmek
Cüzler = Ecza
Cüzlere ayrılmak = Tecezzi etmek

Ç

Çaba = Sây, cehd, himmet = Tâche, effort

Çabalama = Gayret, himmet

Çabalamak = Gayret etmek, cehdetmek

Çabucak (Bak: *tezelden*) = Serian

Çabuk = Acele, seri = Vite, rapidement

Çabukluk = Acele = Hâte

Çabuk olma = Müsaraat

Çabuk olmak = Acele etmek, istical etmek = Se hâter, s'empresser, se presser

Çadır = Hayme

Çağ = Zaman, vakit, karn, hengâm = Temps

Çağan (Bak: *yılçağ*) = Mevsim

Çağbeti = Takvim

Çağdaş = Muasır, hemzeman

Çağırma = 1. Feryad etmek; 2. Davet etmek = Inviter; 3. Celbetmek

Çağırman = Dellal = Cricur public

Çağırmanlık = Dellâliye

Çağlık = Mevkuat

Çağlıyan = 1. Furuşan; 2. Şelâle

Çağrı = Davet = Invitation

Çağrık, çağrılı, çağrılmış = Med'ûv

Çağ

- Çağrılık** = Davetiye = Lettre d'invitation
Çalan = 1. Sarık ; 2. Müntehil
Çalap = Mabud
Çalgıcı = Mutrib
Çalgıç = Mızrab
Çakın (Bak : *kıvılcım*) = Şirare
Çakınlar (Bak : *kıvılcımlar*) = Şerer
Çalam = Tabiye
Çalı çırpı = Hârü has
Çalık (Bak : *sapık, sapıtkan*) = Meczub
Çalım = Azamet = Ostentation, orgueil
Çalım satan = Azametfuruş = Poseur
Çalım satmak = Azamet satmak
Çalınmış = Mesruk
Çalışan = Sâi
Çalışkan (Bak : *dürüşken*) = Mukdim, gayur
Çalışma = 1. Sây, gayret, himmet, mesai ;
2. (Bak : *uğraşma*) Tevaggul
Çalışmak = İkdâm etmek, gayret etmek,
cehdetmek = S'efforcer, tâcher
Çalkanmak = Telâtum etmek
Çalkantı = Telâtum = Ondulation
Çalma (Bak : *uğrulama*) = Sirkat
Çamur = Tıyn = Boue
Çan = Ceres, nakus
Çantal = Cellâd
Çap (Bak : *kalınlık*) = Sihan
Çapraşık = Müşkil, muğlâk, mudil
Çapraşmak = Tekatu etmek = Se croiser

- Çapraştırmak** = İglâk etmek
Çapraz = 1. Hamailî; 2. Mütekatı; 3. Münharif
Çapul = Tarac, garet, nehbü garet
Çarçabuk = Alelâcele = A la hâte
Çardak = Kameriye
Çare (Bak: *yol*) = Çâre
Çaresiz = 1. Çar naçar, naçar; 2. Biçare
Çarpı = Sadme, darbe = Coup, choc
Çarpık = Gayrımuvazî, münharif
Çarpınma (Bak: *seyirme*) = İhtilâc
Çarpıntı = Daraban, halecan
Çarpışma = Müsademe, tesadün
Çarpma (Bak: *çarpıntı*) = Daraban
Çarşaf (Bak: *bürgü, pürgü*) = Car
Çaşıt = Casus = Espion
Çaşıtlamak = Casusluk etmek
Çaşıtlık = Casusluk = Espionnage
Çatak = Tekatu noktası = Point de rencontre
Çatı (Bak: *dam*) = Bâm, sakf
Çatıklık (Bak: *buruşukluk*) = Çin
Çatışık (Bak: *çapraz*) = Mütekatı
Çatışma = Müsademe = Collision
Çatışmak = 1. Münakaşa etmek = Discuter; 2. Tekatu etmek = Se croiser
Çatkın = Mensub, müntesih
Çatkınlık = Mensubiyet
Çatlak (Bak: *yarık, yarma*) = Şak
Çatlamak = İnşikak etmek
Çay (Bak: *dere, akarsu, ırmak*) = Cuybar

Çeç

Çeçen = Cerbezeli

Çeçenlik = Cerbeze

Çehre = Peyker, suret, sima, çehre, didar

Çeke = Kur'a

Çekem, çekerge = Cazibe kuvveti

Çekemezlik = Muhasede, istirkab

Çeken, çekici = Calib

Çekici = Cerrar

Çekilce = İstifaname

Çekile (Bak : *çekilim*) = Ric'at

Çekilge = İnzivagâh

Çekilim = 1. İstila; 2. Ric'at

Çekilmek = 1. Ric'at etmek; 2. İstifa etmek; 3. Keffi yed etmek, feragat etmek

Çekilmez = Gayrikabili tahammül, lâyutak

Çekin (Bak : *korku, sakın*) = Perva

Çekince = 1. Kaydı ihtirazî; 2. Mahzur

Çekinecek = Mahzur = Inconvénient

Çekindirme = İnzar, tahzir

Çekingen = Muhteriz = Réserve

Çekinme = 1. İraz, istinkâf; 2. İhtiraz, hazer

Çekinmeden, çekinmeksizin = Biperva, bimuhaba

Çekinmek = İhtiraz etmek

Çekinmez, çekinsiz = Biperva, bimuhaba

Çekinmezlik = Cesaret (*Cür'et anlamına*

Çekip almak, çekip koparmak =

Nez'etmek = Oter, arracher, enlever

Çekirdek (Bak : *özek*) = Nüve

- Çeklikken** (Bak : *karşın*) = Muarazacı
Çekişme = Niza. münazaa, muaraza
Çekişmek = Münazaa etmek = Se disputer
Çekiştirme = Gıybet
Çekiştirmek = Gıybet etmek
Çekit = Tasrif
Çekmek = 1. Celbetmek, isticlâb etmek = Attirer, faire comparaitre; 2. Keşide etmek; 3. İkame etmek = Descendre, tracer; 4. Cezbetmek; 5. Cerretmek; 6. Tahammül etmek = Supporter, porter; 7. Tasrif etmek = Conjuguer; 8. Taktir etmek = Distiller
Çele = Nefi, selb
Çelebi = Kibar
Çeleğen = Sâlib, sâlibe
Çelemek = Selbetmek, nefy etmek
Çalenmiş = Meslûb
Çelgen = Menfi = Négatif
Çelim = Cüsse
Çelimli (Bak : *iriyarı*) = Cüsseli
Çelimsiz = Nahif, cüssesiz
Çelimsizlik (Bak : *cılızlık*) = Nehafet
Çelmece = Kinaye
Çemdes = Müteradif, müradif
Çene = Zakan, zenehdan
Çengel = Çengâl
Çepçevre, çepeçevre = Dairenmâdâr
Çeşit = 1. Makule, nevi, kabîl; 2. Mütenevvi

Çeş

Çeşitlenmek = Tenevvu etmek = Varier

Çeşitler (Bak: *türlüler*) = Envâ

Çeşitli = Mütenevvi

Çeşme = Çeşme

Çeşni (Bak: *tadımlık*) = Çaşni

Çetin = 1. Sâb, müteassir, müşkil; 2.
Şedid

Çetinleşmiş (Bak: *artmış*) = Müşted

Çetinlik = 1. Suubet; 2. Şiddet

Çeven = Mahtıl

Çevik = Çalâk

Çevrim = İdare = Administration

Çevirme (Bak: *sarma*) = İhata

Çevirmek = 1. İhata etmek = Cerner,
encercer, investir, envelopper; 2. İdare
etmek, tedvir etmek = Diriger, tourner;
3. Kalbetmek, tahvil etmek; 4. İmale
etmek; 5. İrca etmek; 6. Terceme etmek
= Traduire; 7. Tevcih etmek = Diriger

Çevirmen = Mütercim = Traducteur

Çevre = 1. Mıntaka = Zône; 2. Muhit

Çevri (Bak: *evele*) = Tevil

Çevrik = 1. Muhat = Entouré, encerclé;
2. Maklûb münkalib

Çevrilemek = Tevil etmek

Çevrili = Muhat = Entouré, encerclé

Çevrilmek = 1. Teveccüh etmek = Se
diriger; 2. İn'ıtaf etmek

Çık

Çevrilmiş = 1. Muhat = Entouré, encerclé;
2. Mahdud = Limité; 3. Maklûb, münkalib; 4. Müteveccih

Çevrin = Tavaf

Çevrinmek = Tavaf etmek

Çevrinti (Bak: *burgaç*) = Girdab

Çeyiz (Bak: *kalın*) = Cihaz

Çıdam = Sabr

Çıdamsız = Nâşekib

Çığır = 1. Metod, nehc; 2. Mezheb; 3. Üslûb = Style

Çığıltı (Bak: *Uğultu*) = Gulgule

Çıglık = Gırv, sayha, vaveylâ

Çığrı (Bak: *gök*) = Felek

Çıkagelmek = Peyda oluvermek

Çıkağ (Bak: *köken*) = Menşe

Çıkak = Mahrec = Sortie

Çıkan = 1. Mütchassil; 2. Medfuat = Sorties

Çıkar = Menfaat, menafi = Profit, intêrêt

Çıkarın (Bak: *yayman*) = Naşir

Çıkarıcı (Bak: *asığcıl*) = Menfaatperest

Çıkarma = 1. Hulâsa = Extrait; 2. İstinbat; 3. İstihrac; 4. İka

Çıkarmak = 1. İhdas etmek, peyda etmek; 2. İhrac etmek = Exporter; 3. İsdar etmek; 4. Hazfetmek, tayyetmek; 5. İstidlâl etmek; 6. Neşretmek = Propager, publier; 7. Tenzil etmek, tarhetmek

Çıkarılmak = İnfisal etmek

Çık

Çıkarılmış (Bak: *kaldırılmış*) = Mahzuf

Çıkat = İhracat = Exportation

Çıkatmak = İhrac etmek = Exporter

Çıkış (Bak: *çıkma*) = Huruc

Çıkışma = 1. Âzar = Gronderie, réprimande; 2. Muahaze = Reproche

Çıkışmak = Tekdir etmek, muaheze etmek = Faire des reproches, réprimander

Çıkıt = Mahrec = Sortie

Çıkıvermek = Peyda oluvermek

Çıkma = 1. Neşet, hudus, husul, nebean; 2.

Haşiye, hamış, derkenar; 3. Huruc; 4. Cülûs

Çıkmak = 1. Husul bulmak, hâsıl olmak, peyda olmak, hudus etmek, tahaddüs etmek = Surgir; 2. Huruc etmek; 3. Müntehi olmak; 4. Sadır olmak, sudur etmek; 5. İntişar etmek

Çıkmalama, çıkma yazma = Tahşiye

Çıkmalar = Meşruhat

Çıkmaz (Bak: *uçurum*) = Girive

Çıkmış = Mezun (*Okul T.*)

Çıldırma = Tecennün etmek

Çılgın = 1. (Bak: *deli*) Mecnun; 2. Şeyda

Çılgınlık = Cinnet = Folie

Çıngırak (Bak: *çan*) = Ceres

Çınlama (Bak: *tınlama*) = Tınnet, tanîn

Çınlamak = Tanînendaz olmak

Çınlıyan (Bak: *tınlıyan*) = Tannan

Çıplak = Uryan, hürehne = Nu

- Çırakman** = Şem'adan
Çıtlatma = İşrab
Çiçek = Şükûfe
Çiçekler = Ezhar
Çiçeklenmek = Tezehhür etmek
Çifçi (Bak: *ekinci*) = Zürra
Çifçilik = Ziraat, haraset
Çiftler (Bak: *eşler*) = Ezvac
Çiğ = 1. Napuhte; 2. Jale, şebnem
Çiğnenmek = Paymal olmak = Etre foulé
Çiğnenmiş = Pamal
Çile = Renc, mihnet = Pénitence, épreuve
Çimenlik = Çemenzar
Çimlenmek (Bak: *yeşermek*) = İntaş etmek
Çirkef (Bak: *pis su*) = Çirkâb
Çirkin = 1. Bed, sakîl, zişt; 2. Mezzum, kabîh; 3. Müstehecn
Çirkin görmek, çirkinlemek, çirkinsemek = Takbih etmek = Blâmer
Çirkinlik = Kubh
Çirkin yüzlü = Bedçehre
Çisenti (Bak: *serpinti*) = Reşâşe
Çitin = Nebze = Un peu
Çivi = Mismar
Çizelge = Liste, cedvel = Table, tableau
Çizgeç = Cedvel tahtası = Règle
Çizgi = Hat
Çizgiç = Mistara
Çizgiler = Hutut

Çiz

Çizme (Bak: *silme*) = Terkîn

Çizmek = Tersim etmek

Çoban = Râi

Çoban yıldızı = Zühre = Vénus

Çocuk = Püser, evlâd, beçe, sabi, tıfl

Çocuklar = Sıbyan, ctfal

Çocukluk = Tufuliyet, sabavet

Çocuksuz = Bilâveled

Çoğalma = Tekâsür, efzayış

Çoğalmak = Taaddüd etmek, tekessür
etmek = S'augmenter

Çoğalmış (Bak: *çok artmış*) = Müzdad

Çoğaltmak = Teksir etmek

Çoğaltan (Bak: *artıran*) = efza

Çoğay = Âzamî = Maximum

Çoğul = Cemi = Pluriel

Çoğumsamak = İstiksar etmek

Çoğun = Ekseriya = Souvent

Çoğunluk = Ekseriyet = Majorité

Çok = 1. Eszun, fazla, füzun, zaid, müzded =
Plus, excédent ; 2. Adîd, kesîr, müteaddid

Çok çok = Maaziyeletin

Çokbilir = Hezarfen

Çok güzel = Ahsen

Çok kötü = Bedter

Çokluk = 1. Kesret, vefret = Abondance;
2. Ekseriya, alelekser = Souvent

Çok önemli (Bak: *pek önemli*) = Ehem

Çok seven (Bak: *tapılan*) = Perestişkâr

- Çoksey!** = Acayib! = Tien!
Çok vakit = Ekseriya, alekser = Souvent
Çok yaşlı = Sâldide, sâlhurde
Çorak = Gayrımünbit
Çorak yer = Şure, şurezar
Çökentiler (Bak: *tortular*) = Teressübat
Çökmek = 1. Teressüb etmek; 2. İndiras etmek
Çökmüş (Bak: *batmış*) = Münderis
Çökük (Bak: *basık*) = Münhat = Abaissé
Çöküntü (Bak: *tortu*) = Rüşub
Çöküş (Bak: *kocama*) = Herem
Çöl = Sahra, beyaban, deşt, şûre, şûrezar, badiye, beriye = Désert
Çöp (Bak: *süprüntü*) = Hâşak
Çöplük (Bak: *süprüntülük*) = Mezbele
Çöze = Tahlil = Analyse
Çözel = Tahlili = Analytique
Çözelemek = Tahlil etmek = Analyser
Çözge = Çarei hall = Solution, arrangement, transaction, accomodement
Çözme (Bak: *kotarma*) = Hall
Çözmek = Halletmek = Solutionner
Çözülüm, çözüntü = İnhilâl = Décomposition, désagrégation
Çubuk (*Maden hakkında*) = Sebike
Çukur = Hufre
Çukurlak = Muka'ar
Çul, çulçuval = Pelâspâre = Haillon

Çün

Çünkü = Zira

Çürük = Batıl = Faux, absurde, vide

Çürüklük (Bak: *boşluk*) = Butlan

Çürük sanı = Zehabı batıl

Çürümek = Tefessüh etmek = Se corrompre

Çürünüş (Bak: *kokmuş*) = Mütefessih

Çürütme = İbtal etmek, cerhetmek

D

Da, dahi = 1. Keza; 2. Mademki; 3. Hattâ

Dadı = Daye

Dağ = Kûh, cebel

Dağılım = İnhilâl = Décomposition, désagrégation, dissolution

Dağılma = 1. İnfisah; 2. Teşettüt

Dağılmak = Tevezzu etmek

Dağılmış = Münfesih (*T.*)

Dağımlaşmak = İnkısam etmek

Dağınık = 1. Perişan, tarumar, julide, şuride = Dispersé; 2. Perakende; 3. Derbeder, harabatî; 4. Müteferrik

Dağıtan (Bak: *saçan, serpen*) = -elşan

Dağıtılma, dağıtma = Fesh

Dağıtmaç = Müvezzi

Dağıtmak = 1. Feshetmek; 2. Tevzi etmek

Dağlama = Key

Dağlamak (Bak: *köymek*) = Keyetmek

Daha = El'an, henüz

Daha büyük (Bak: *en büyük*) = Âzam

Daha çetin (Bak: *en çetin*) = Eşed

Daha doğru (Bak: *en doğru*) = Esah

Daha ergin (Bak: *en ergin*) = Erşed

Dah

Daha eski = Esbak

Daha güzel = Ahsen

Daha iyi = Racih

Daha kısa (Bak: *en kısa*) = Aksar

Daha parlak = Enver

Daha sert (Bak: *en sert*) = Eşed

Daha uygun, daha yerinde = Enseb

Daha yeni = Henüz

Daha yüksek = Berter

Daha yüzsüz (Bak: *en yüzsüz*) = Erzel

Dakka = Dakika

Dal = 1. Nihal, gusn, şah, şahsar; 2. Feri

Dala = Sahra

Dalaş = Arbede = Bagarre, dispute

Dalaşkan = Arbedecu, cidalcu

Dalay = Umman = Océan

Daldırmak = Gatsetmek

Dalga = Mevc, mevce

Dalgalanan = Mütemevvic

Dalgalanma = Telâtum = Ondulation

Dalgalanmak = Telâtum etmek, temevvüc etmek = Onduler

Dalgalı = 1. Arızalı; 2. Mütemevvic

Dalgıç = Gavvas

Dalgın (Bak: *aymaz*) = Gafil

Dalginlığa gelerek, dalginlığa getirerek = Alelgaffe = Par surprise

Dalginlığa gelmek = Gaflet etmek

Dalginlığa getirilmek = Gafil avlanmak

- Dalgınlığa getirmek** = Gafil avlamak
Dalgınlık (Bak: *aymazlık*) = Gaflet
Dahm, dalınc = İstigrak
Dallanmak = İnşıab etmek, teşa'ub etmek
Dallar = Ağsan
Dalmış = 1. Müstağrak; 2. Puyan
Dam = 1. Müsakkafat; 2. Sakı, bâm
Damak = Mezak
Damgalanmış = Madrub
Damık su = Mai mukattar
Damıtmak = Taktir etmek = Distiller
Damla = Katre
Damlama = Takattur
Damlamak, dammak = Takattur etmek
Danak = Ucube, acıbei hilkat = Monstre
Danış = İstişare
Danışıklı = Müretteb, muvazaalı
Danışım = Meşveret
Danışıt = Şûra
Danışma = Müşavere = Consultation
Danışman = Müşavir = Conseiller
Danıştay = Şûrayı Devlet = Conseil d'Etat
Dar = 1. Mahdud, tenk ; 2. Zıyk
Daraltmak = Tahdid etmek = Limiter
Darbetmek = Darbetmek
Darda = Muztar = Contraint
Dar geçit (Bak: *boğaz*) = Derbend
Darılgan = Seriülnfial
Darılmak = Tekdir etmek

Dar

Darkafalı = Mahdudülfikir = Borné

Darlık = Muzayaka, zıyk, ducret, zucret

Darmadağın = Tarumar, perişan

Darp (Bak: *döğme, vurma*) = Darb

-daş (Bak: *-deş, yakın*) = Karin

Dava = 1. Dava = Procès, cause; 2. Daiye

Dava açmak = Dava etmek

Davacı (Bak: *dilevci*) = Davacı

Davar = Mevaşi

Davrandırmak = Gayrete getirmek

Davranma = Muamele

Davranmak = Gayrete gelmek

Davul (Bak: *kös*) = Tabl

Daya (Bak: *dadı*) = Daye

Dayanak = Destek, mesned

Dayanan = Mübteni, müstenid

Dayanç, dayangaç = Müttekâ, istinadgâh

Dayangan (Bak: *kaldırır*) = Hamul

Dayanık, dayanım = Tahammül, havsala, mukavemet = Résistance

Dayanıklı, dayanımlı, dayanır = Mütehammil, mukavemetli, mukavim

Dayanılmaz (Bak: *çekilmez*) = Lâyutak

Dayanışma = Tesanüd = Solidarité

Dayanmak = 1. Tahammül etmek, mukavemet etmek = Résister; 2. İptina etmek, istinad etmek

Dayatmak = Mümanaat etmek

De (Bak: *da*) = Mademki

Değ

- de** (Bak : *içinde*) = Der-
- Dede** = Ced = Grand père
- Dedeler** = Ecdad
- Dedikodu** = Güftügû, kîlü kal
- Dedikoducu** = Fassal
- de durmak** = Berkarar olmak
- Defter** = Dester = Cahier
- Deftere geçirilmiş** = Müseccel
- Deftere geçirmek** = Tescil etmek
- Değdirmek** = İsabet ettirmek
- Değer** = 1. Şayeste, şayan ; 2. Had ; 3. Kıymet, kadr = Valeur
- Değer biçmek** = Takdir etmek
- Değerbilir** = Kadirşinas, kadir dan
- Değerbilmez** = Kadirnaşinas
- Değeri çok** = Giranhaha
- Değerlemek** = Takdir etmek
- Değerli** = Zîkiymet, semîn
- Değersiz** = Naçiz, hakîr
- Değet, değey** = Temas
- Değette bulunmak, değeyde bulunmak** = Temasta bulunmak
- Değim** = Liyakat, meziyet
- Değimler** = Mezaya
- Değimli** = Lâyik, cespan, seza, sezavar, reva, şayeste, şayan
- Değirmen** = Asiyab = Moulin
- Değirmi** = Dairevî = Circulaire
- Değiş** (Bak : *değiş tokuş*) = Mübadele

Değ

Değişen (Bak : *özgeren*) = Mütegayyir

Değişgeç = Muaddil

Değişik (Bak : *değişken*) = Mütehavvil

Değişim (Bak : *değişme*) = Tebeddül

Değişiş = Tebadül

Değişit (Bak : *karşılga*) = Taviz, ivaz

Değişke = Tadil

Değişkel = Muaddel = Modifié

Değişkemek = Tadil etmek = Modifier

Değişken = Mütehavvil, mütebeddil

Değişkenmiş = Muaddel = Modifié

Değişme = 1. Tebeddül ; 2. Takallüb

Değişmek = Tagayyür etmek, tahavvül etmek, tebeddül etmek = Se changer, se modifier, se corrompre

Değişmen = Mubadil

Değişmez = Lâyetegayyer

Değişmiş (Bak : *başkalaşmış*) = Digergûn

Değiştirme (Bak : *özgerti*) = Tağyir

Değiştirmek = Tahvil etmek, kalbetmek, tebdil etmek

Değiş tokuş = 1. Muavaza ; 2. Mübadele

Değme (Bak : *vuruş*) = İsabet

Değmek = 1. İsabet etmek ; 2. Temas etmek = Toucher

Değre = Daire = Cercle

Değrel = Dairevî = Circulaire

Değşin = İstihale

Değşinmek = İstihale etmek

Den

- Değışitleme** (Bak : *değış tokuş*) = Muavaza
Dek = Sanıa, desise, firib, mekr, hud'a,
hile = Ruse, intrigue, fourberie
Dekçi = Mekkâr, dessas, hilekâr, ayyar =
Rusé, intrigant, fourbe
Delçe (Bak : *gözenek*) = Mesame
Delecer, delici = Sakib
Delege = Murahhas
Delgi (Bak : *burgu*) = Miskab
Deli = Mecnun, divane
Delik = Fürce, sûrah
Delikanlı (Bak : *genç*) = Nevcivan
Deliler yurdu = Bimarhane, tınarhane
Delilik = Cinnet = Folie
Delirmek = Tecennün etmek
Dem = Dem (*Zaman anlamına*)
Demek = 1. Arzetmek = Soumettre, pré-
senter; 2. Temhid etmek, ifade etmek,
beyan etmek
Demek olmak = Teşkil etmek
Demet (Bak : *takım*) = Deste
Demincek (Bak : *biraz yukarıda*) = Anifen
Demir = Âhen, hadid
Demirci = Âhenger
Demirden, demir gibi = Âhenin
Deneç = 1. Tecrübe = Essai; 2. Makis
Denemek = Tecrübe etmek = Essayer
Denev (Bak : *deneç*) = Tecrübe
-den başlıyarak, -den beri = İtibaren

Den

- den daha çok** = Maazyadetin
Dendeş = Küfuv, adil, muadil = Equivalent
-den dolayı = Binaen (-e), mübteni (-e)
Denge = Muvazene = Equilibre
Dengelemek = Tevzin etmek
Dergelme, dengeşme, denklik =
Müvazene, tevazün = Equilibre
Dengeşik (Bak: *denk*) = Mütevazin
Dengeşmek = Teadül etmek
Dengeştirmek, denkleştirmek = Teva-
zün ettirmek, tevzin etmek = Equilibrer
Dengey = Sıklet merkezi, merkezi sıklet
Denk = Mütevazin, hemayar
Denektaş (Bak: *mehenk*) = Mehakk
Denenmiş = Mücerreb = Eprouvé
Deneştirme = Mukayese = Comparaison
Deneştirmek = Mukayese etmek
Deniz = Derya, bahr
Denizden, deniz yoluyla = Bahren
Denizel = Bahri = Maritime
Denli = Takt sahibi
Denmek = Tesmiye olunmak
-den olan (Bak: *-li, taşıyan*) = Haiz
-den önce (Bak: *önce*) = Kabl -
-den ötürü = Binaen (-e), mübteni, münasebetiyle, mebni = A cause de...
Densiz = Münasebetsiz, taktsiz
-den sonra = Bade- = Après
Deprem = Hareketi arz, zelzele

Der

Derç = Derc

Dere (Bak : *çay, ırmak*) = Cuybar

Derece = Radde, derece, had = Degré

Derece derece = Tedricen

Derecel = Tedricî = Graduel, progressif

Derecesini aşmak = Haddini aşmak

Derecesini bildirmek = Haddini bildirmek

Dereden tepeden = Âfakî

Dereke (Bak : *perese*) = Dereke

Derge = Dergâh, mahfil, hanıkah

Dergi = Mecmua

Dergimek = Tedvin etmek

Dergin = Müdevven

Deri = Cild

Derilgen (Bak : *derlitoplu*) = Tertibli

Derin = Amik = Profond

Derinleştirme = İstiknah, iktinah

Derinleştirmek = İstiknah etmek, tamik etmek = Approfondir

Derinlik = Umk = Profondeur

Derlitoplu = Muntazam, tertibli, mazbut

Derman = Mecal, takat, derman

Dermeç = Muktetefat

Dermek (Bak : *devsirmek*) = İktitaf etmek

Dernek = Cemiyet, bezm

Dernek arkadaşı, dernekdeş = Hem-bezm

Ders = 1. (Bak : *öğrem*) Ders = Leçon, cours; 2. İbret

Der

Ders alma (Bak: *öğrenme*) = Tederrûs

Dersane, ders odası, ders yeri =
Dershane

Dert = 1. Gâile, derd; 2. Dâ, illet

Dertli (Bak: *tasalı, kaygılı*) = Gamkin

Dert ortağı = Gamkûsar

Dert yanmak = Şikâyet etmek

Destan = 1. Menkabe, menakıb; 2. Dastan
-deş = 1. Karîn; 2. Hem-

Devam = İstimrar, devam, muvazabet,
müdavemet = Continuation, fréquentation

Devam eden (Bak: *devamlı*) = Müdavim

Devam ettirmek = İdame etmek

Devamlı = 1. Müdavim; 2. Mütemudi,
daim, daimî, berdevam = Continuel

Deve = Nâka

Devir = 1. Ahd = Règne, période; 2. Devr

Devirmek = Taklib etmek

Devlet = Devlet = État

Devre = Devre

Devrel (Bak: *çağlık*) = Mevcut

Devrim = İnkılâb, ihtilâl

Devrimci = İhtilâlcî (*İnkılâpçı anlamına*)

Devrolunmuş = Müdevver = Transmis

Devşirmek (Bak: *dermek*) = İktıtal etmek

Deyim = Tabir = Terme, expression

Deyiş = Tarzı telâffuz = Prononciation

-dığında (Bak: *o vakit ki*) = Vaktâ ki

Dılığ = Dılı

- Dış** (Bak: *dışarı*) = Birun, haric, haricî
Dış- (Bak: *-sız*) = Lâ-
Dışahlâksal = Lâahlâkî = Amoral
Dışarı = 1. Haric, birun, haricî; 2. Hâşâ
Dışarıdan (Bak: *dıştan*) = Haricen
Dış Bakanı = Hariciye Vekili
Dış Bakanlığı, Dış İşleri Bakanlığı =
Hariciye Vekâleti
Dışdinsel = Lâdinî
Dışnomal = Gayritabiî, anormal
Dıştan = 1. Haricen; 2. Zâhirî
Dışyüz = Zâhir, zavahir
Dibe çökmek = Tecessüb etmek
Diben = Zemin = Fonds
Dik, dikel = Kaim = Perpendiculaire
Dikbaş = Serkeş
Dikel, dikine = Amudî, kaimen
Diken (Bak: *tiken*) = Hâr, şevk
Diki = Amûd, sütun, şakul
Dikili, dikilmiş = Merkûz
Dikkat (Bak: *abay*) = Dikkat = Attention
Dikkatdeğer = Şayanı dikkat
Dikkate çarpmak = Nazarı dikkati celbetmek = Attirer l'attention
Dikkat etmek = Dikkat etmek
Dikkatli (Bak: *abaylı*) = Dikkatli
Dikmek = Rekzetmek, nasbetmek, garsetmek = Fixer
Dikmen = Şahika = Sommet
-dikte (Bak: *göre*) = İnd-

Dil

Dil = Lisan, zeban = Langue

Dildeş (Bak: *ağzıbir*) = Hemzeban

Dile dolamak = Viridi zeban etmek

Dile getirmek = İntak etmek

Dileğine eren = Bermurad

Dileğine ermek = Bermurad olmak

Dileğiyle (Bak: *isteğiyle*) = Bilihtiyar

Dilek = 1. Matlab; 2. Murad; 3. İhtiyar;
4. Temenni = Souhait

Dilekçe = Arzuhal, istida = Requête

Dilemek = Temenni etmek

Dilenci = Geda, cerrar, sail

Dilerge = Takrir (T.)

Dilev = 1. Mütalebe, müddca; 2. Dava

Dilev açmak = Dava etmek

Dilevci = Davacı

Dile vermek = Fâşetmek, ifşa etmek

Dilevler = Müddeiyat, mütalebat

Dilge, dilim = Şerha

Dilgem = Teşrih (T.)

Dilgelemek = Teşrih etmek

Dille (Bak: *sözle*) = Lisanen

Diller = Elsine

Dilmaç = Terceman

Dilsiz (Bak: *epsım*) = Ebkem

Diluzatma = İtalei lisan, tefevvüh

Dimaç = Dimaç = Cerveau, cervelle

Din = Diyanet, din = Religion

Dinasti (Bak: *ocak*) = Hanedan

- Dıncelmek** = Hali nekahate gelmek
Dinç = 1. Asudc ; 2. Zinde, tüvanâ
Dındirmek = Teskin etmek
Dingil = Mihver
Dingin = Sakin = Tranquille, paisible
Dinginlik = Sekinet, sükûn, sükûnet
Diniz = Mutmain = Convaincu
Dinizlemek = Tatmin etmek
Dinizlik = İtminan
Dinleme (Bak : *işitme*) = İstima
Dinlemek = İsga etmek
Dinlenek = Âramgâh = Lieu de repos
Dinlenen (Bak : *oturan*) = Âramgüzin
Dinlenir = Mesmu
Dinlenme = İstirahat, ârâm = Repos
Dinlenmek = Teneffüs etmek, istirahat etmek
Dinleyici = Sami
Dinli = Mütedeyyin
Dinsel = Dinî = Religieux
Dip = 1. Ka'r, gavr ; 2. Umde, uknum ; 3. Esas ; 4. Asl
Diploma = Şehadetname
Dipsel = Esasî = Fondamental
Dîrâk (Bak : *dirkeç, diki*) = Sütun
Direktör = Müdür = Directeur
Direncl (Bak : *inatçı*) = Musır
Direnç = Temerrüd = Entêtement
Direngen, direnik = Mütemerrid

Dir

Direnim = 1. Israr ; 2. Metanet

Direnme = Israr

Direnmek = Israr etmek, temerrüd etmek

Diri, dirik = Hay, berhayat, zinde

Diri diri, diri olarak = Hayyen

Dirilme = Bâs = Résurrection

Diriltmek = İhya etmek

Dirim = Hayat

Dirkeç (Bak: *direk, diki*) = Sütun

Dirlik (Bak: *iyi geçinme*) = Hüsni imtizac

Dirliksiz = Bihuzur = Sans repos, gêné

Dirsek = Mirfak

Diş = Dendan, sin

Dişler = Esnan

Diyelek = Lehçe

Diyelim ki = Farazâ, gûya, bilfarz

Diyem = 1. İfade; 2. Mantuk

Diyev = Beyanat = Déclaration

Diz = Zânû

Dizeç = Satr

Dizem = Nazm

Dizemen = Nâzım

Dizge = Nazm (*Manzum anlamına*)

Dizgin = İnan, zimam

Dizi = 1. Saf = Rang ; 2. Silk ; 3. Tertib

Dizilenmek, dizilip gitmek = Teselsül
etmek = S'enchaîner

Dizli = Müretteb

Dizim, dizin = Nazm, manzume

Doğ

- Dizmek** = Tertib etmek = Mettre en ordre
Dizmen = Mürettib
Doğa (Bak: *huy*) = Mizac
Doğaç = Saniha = Inspiration
Doğaçlar (Bak: *esinler*) = Sünuhat
Doğaçtan = İrticalen
Doğak = Matla
Doğan (Bak: *ileri gelen*) = Mütevellid
Doğma = 1. Tevellüd; 2. Tulû
Doğmak = 1. Sünuh etmek (*Gönül hal-
kında*); 2. Tulû etmek
Doğru = 1. Musib, savab, sahih, rast, dü-
rüst; 2. Mevsuk; 3. Hakikî; 4. Müstakim
Doğrucu = Hakikatgû = Véridique
Doğru çıkmak = Teeyyüd etmek
Doğrudan = Yedbeyed
Doğrudan doğruya = Bilâvasıta, re'sen
Doğru görüşlü = Hakikatbîn
Doğrulamak = Tashih etmek
Doğrulmak = Teveccüh etmek
Doğrulmuş = Müteveccih
Doğrultmak = 1. Tevcih etmek = Dirîlger;
2. Tashih etmek = Rectifier, corriger
Doğruluk = 1. İstikamet; 2. İsbet; 3. Sıdk
Doğrusu = Elhak, hakikaten, filhakika
Doğru sözlü = Hakikatgû = Véridique
Doğu = Haver, maşırık, şark
Doğum = 1. Milâdî (1); 2. Milâd

(1) Bu anlamda kullanılırken «Doğum» sö-
zünün ilk harfi her zaman büyük yazılır.

Doğ

Doğum kâğıdı = Nüfus tezkeresi

Doğum yeri = Mevlid

Doğumyılı = Milâdî

Doğurgan (Bak: *verimli*) = Velûd

Doğurmak = 1. Tevlid etmek; 2. Vaz'ı hamletmek; 3. İntac etmek

Doğusa = Loğsa

Doğuş (Bak: *doğma*) = Tulû

Doğuşlu = Bihzad = Bien né

Doğuştan = Vilâdî, hılkî = De naissance

Doğut = Maskatı reis

Doğuyel, doğu yeli = Şark rüzgârı

Doku (Bak: *örü*) = Nesc

Dokuma = Mensucat = Tissu

Dokunaklı = Müessir = Touchant, efficace

Dokunam = Lâmise

Dokundurmak = Tariz etmek = Insinuer

Dokunmak = 1. Lemsetmek, temas etmek
= Toucher, se toucher; 2. Tecavüz etmek

Dokunulmaz = Masun

Dokunulmazlık = Masuniyet = Immunité

Dokuş (Bak: *değey, değet*) = Temas

Dolambaç = 1. Muavvec; 2. İvicac

Dolan = Tezvir = Intrigue, machination

Dolanıcı = Müzevvir

Dolanma (Bak: *dolaşma*) = Deveran

Dolanmak = Deveran etmek

Dolaşır (Bak: *döner*) = Mütedavil

Dolaşma = Deveran, cevelân

Dor

- Dolaşmak** = 1. Deveran etmek, devretmek; 2. Tedavül etmek
- Dolay** (Bak: *yöre*) = Havalî
- Dolayı** = 1. Mütedair, müteallik, raci, dair, aid; 2. Naşi, hasabiyle; 3. Vesile
- Dolayısıyla** = 1. Münasebetiyle; 2. Zımmen; 3. Vesilesiyle
- Doldurma** = İmlâ
- Doldurmak** = İmlâ etmek
- Dolgunluk** = İmtilâ
- Dolu** = Meşhun, meşbu, memlû, pür
- Dolunay** = Bedr = Pleine lune
- Dolunmak** = Üful etmek
- Donakalmak** = Behte uğramak
- Donanım** = Tecehhüz
- Donanma** = 1. Şehrâyin; 2. Tahalli
- Donanmış** = Mücehhez
- Donatan** (Bak: *benzeyen*) = - pirâ
- Donatı** (Bak: *cebe*) = Techizat
- Donatmak** = Techiz etmek
- Donmak** = İncimad etmek
- Donmuş, donuk** = 1. Müncemid; 2. Camid = Inanimé; 3. Efsürde
- Donsuk** = Camid = Inanimé
- Donsuklar** = Cemadat = Corps inanimés
- Donşak** = Cümudiye = Glacier
- Donukluk** = 1. Hire; 2. Cümud
- Dopdolu** = Malâmal, serşar
- Doruk** = Zirve = Cime

Dos

- Dost** = Dost, muhib = Amî
Dostlar = Evidda, ehibba
Dostluk = Muhadenet, meveddet
Doy (Bak: *şölen*) = Zıyafet
Doygun (Bak: *dolu*) = Meşbu
Doymaz (Bak: *açgözlü*) = Tamakâr
Doymazlık (Bak: *açgözlülük*) = Tama
Doysak, doysamış, doyük = Müstağni
Doysatmak, doyurmak = İğna etmek
Doyu, doyurgu = İşbâ
Doyuksamak = Gına getirmek
Doyumluk = Kifalı nefs
Doyumsama = İstiğna
Doyumsamak = İstiğna etmek
Dögme (Bak: *urma*) = Darb
Dögmek = Darbetmek
Dögülmüş = Madrub
Dögüş = Mudarebe
Dögüşmek = Mudarebe etmek = Se battre
Dökmek = İsaga etmek
Dökülmek = Munsab olmak, insıbab etmek
Döküm = İsaga
Döküntü (Bak: *kırıntı*) = Rîze
Döl = 1. Nesl, zürriyet; 2. Cenin
Dölen = Azm, cezm
Dölenmek = Azmetmek
Dölerme = Tenasül = Procréation
Dölyatağı = Rahm, meşime, mehbil

Dum

Döndürmek = 1. Tedvir etmek = Diriger, tourner; 2. Tahvil etmek

Dönek = 1. Mütelevvin; 2. İbka kalan

Döner = 1. Fevvere; 2. Mütedavil

Döngö = Mahrek = Trajectoire

Döngül = Medar

Dönme = 1. Avdet; 2. Mühtedi

Dönmek = 1. Hulfetmek; 2. İbka kalmak (*Okul T.*); 3. İrtidad etmek; 4. Avdet etmek; 5. Devretmek; 6. Tahavvül etmek; 7. Teveccüh etmek; 8. Tedavül etmek

Dönmüş = 1. Müteveccih; 2. Münkalih

Dönü = 1. Tevbe; 2. Devr; 3. Rücu

Dönükbaş (Bak: *başdönük*) = Sergerdan

Dönümek = Tevbe etmek

Dönüş = 1. Avdet = Retour; 2. Rücu

Dönüşte, dönüşün = Avdette

Dönüyücü = Taib

Dörtyön = Cihati erbaa

Döşek = Bister, pister, firaş

Döşeli = Mefruş

Döşeme = Mefruşat

Döşemek = Ferşetmek, tefriş etmek

Dudak = Leb, şefe

Duhter (Bak: *kız*) = Duhter

Dul = Seyyibe, bive

Dullar = Eramil

Dulunan (Bak: *balan, sönen*) = Âfil

Duman = Dûd, duhan

Dur

Dura = Sebat

Duraç = Kaide (*Heykelde*) = Piédestal,
socle

Durak = 1. Mevkif, tevakkuf mahalli; 2.
Vakfe = Arrêt

Duraksa, duraksama = Tereddüd

Duraksamak = Tereddüd etmek

Durdurmak = Tevkif etmek = Arrêter

Durgu = 1. Vakfe = Arrêt; 2. Sekte

Durgun = Râkid = Stagnant

Durgunluk = 1. Kesad; 2. Rükûd, rükû-
det; 3. Sükûn, sükûnet

Durgun su = Mai râkid

Durlu = Müstakar, sâbit

Durluk (Bak: *tutunma*) = İstikrar

Durma = Meks, tevakkuf

Dursama = Tatil

Dursamak = Tatil etmek

Dursuz = Bikarar, gayrımüstakar

Dursuzluk = Ademi istikrar = Instabilité

Duru = 1. Sâfi, sâf = Clair, pur; 2. Ber-
rak = Limpide; 3. Musaffa

Duruksun (Bak: *ıkircimli*) = Mütereddid

Durum = Vaziyet, hal, ahval

Durumlar = 1. Evza; 2. Zurufü ahval

Durup dinlenmiyen = Biâram

Duruşma = Muhakeme, mürasaa

Duruşmak = Muhakeme etmek

Duruştay (Bak: *hakyeri*) = Mahkeme

- Duşman** = Hasım, adû
Duşmanlık = Adavet, muadat, husumet
Duvak = Tütük = Voile
Duvar = Cidar
Duyak = Uzvu his
Duyal = Hissî = Sentimental, sensoriel
Duyarlık = Hassasiyet = Sensibilité
Duyduk (Bak: *duyuk*) = Mesmu
Duyduklar, duyuklar = Mesmuat
Duydurmak = İhbar etmek
Duyganlık = Hassasiyet = Sensibilité
Duygu = His, ihtisas = Sentiment, sens
Duygucu = Hissiyatperest
Duyguculuk = Hissiyatperesti
Duygulanma = Tahassüs
Duygulanmak = Mütéhassis olmak
Duygular = Hissiyat
Duygulu (Bak: *hisli*) = Hassas = Sensible
Duymacık = Sahte hissiyat
Duymaç = Muhbir
Duymak = Hissetmek = Sentir
Duyu = Hase = Sens
Duyuk = Peyam, mesmu
Duyuklaşma = Muhabere, mürasele
Duyular = Havas
Duyulma (Bak: *yayıma*) = Şüyu
Duyulmadık = Fevkalâde, harikulâde,
âdetin fevkinde, naşinide = Extraor-
dinaire, inouï, merveilleux

Duy

Duyulmak = Şayi olmak, şüyu bulmak

Duyulmaz (Bak : *bellisiz*) = Gayrimahsûs

Duyulmuş = 1. Müstahber; 2. Mahsûs

Duyulurcasına = Mahsûs surette

Duyurma = 1. İhsas; 2. İşaa

Duyurmak = Hissettirmek = Faire sentir

Duyurum = İhsas = Action de faire sentir

Duyuş = İntıba = Impression

Düden (Bak : *ağız*) = Menfez

Düdük = Mizmar

Düğüm = Ukde = Nœud

Düğün = Velime, sur

Dümbelek = Nakkare

Dünür = Sıhr

Dünürleşmek, dünür olmak = Peydayı sıhriyet etmek

Dünürlük = Sıhriyet

Dünya = Dehr, dünya, arz, cihan = Terre

Dürmek (Bak : *gitmek*) = Tayyetmek

Dürülü = Melfuf = Inclus, ci-joint

Dürüs = Dürüst = Exact, correct

Dürüş = Himmet, cehd = Tâche, effort

Dürüşken (Bak : *çalışkan*) = Mukdim

Dürüşme = Mücadele, gayret, himmet

Dürüşmek = Gayret etmek, cehdetmek, ikdam etmek = S'efforcer, tâcher

Düstur = Düstur = Code, formule

Düş = Rüya

Düşe kalka = Zahmetle = Avec peine

- Düşen** = Müterottib
Düşerge = 1. Farıza, vecibe ; 2. Nasib
Düşgelmek = İsabet etmek
Düşgetirmek = İsabet ettirmek
Düşke = Araz, ârıza = Accident
Düşkel = Ârızi = Accidental
Düşkü = Nekbet
Düşkün = Mübtelâ, münhemik, üftade
Düşkünezeen = Zebunküş
Düşkünlük = 1. Nekbet, idbar; 2. İbtilâ, inhimak
Düşkün olmak = Mübtelâ olmak
Düşme (Bak: *düşüm*) = Sukut
Düşmek = 1. Mübtelâ olmak, giriftar olmak, duçar olmak = Etre épris; 2. Aid olmak, isabet etmek, terettüb etmek = Incomber; 3. Tenezzül etmek = Daigner
Düşmüş = 1. Üftade, fütade; 2. Duçar, giriftar; 3. Sâkıt; 4. Menkûb
Düşmüşlük = Menkûbiyet
Düşük (Bak: *düşmüş*) = Sâkıt
Düşüm = 1. İnhitat; 2. Sukut
Düşün (Bak: *düşünce*) = Mülâhaza
Düşünce = 1. Mütalea, mülâhaza = Opinion; 2. Endişe; 3. Fikr = Avis
Düşünen = Müteemnil
Düşünme = Tefekkür = Réflexion
Düşünmek = Tezekkür etmek, teemmül etmek = Réfléchir, méditer

Düş

Düşünmeksizin = Bilâteemmül

Düşünsel = Fikrî

Düşünüp taşınan = Müteemmil

Düşünüp taşınmak = Teemmül etmek

Düşünür (Bak: *idemen*) = Mütefekkir

Düşürme, düşürülme = Iskat

Düşürmek = 1. İlka etmek; 2. Iskat etmek; 3. İsabet ettirmek

Düşüt = Sıkt, cenini sâkit

Düz = 1. Müstevi, musattah; 2. Mabsutan = Simplement; 3. Ufkî = Horizontal

Düzce (Bak: *düz*) = Mabsutan = Simplement

Düzelme = Salâh = Amélioration

Düzelme = Salâh bulmak = S'améliorer

Düzeltici = Musahhîh

Düzeltilmiş = Musahhah

Düzeltilmek = 1. Tehzib etmek; 2. Tashih etmek; 3. Tanzim etmek

Düzem, düzemeç = Tertib = Ordre

Düzemek = Tertib etmek

Düzmen = Bestekâr = Compositeur

Düzen = 1. Nizam; 2. Beste

Düzenlemek = Tanzim etmek = Arranger

Düzenli = Muntazam

Düzensiz = Gayrımuntazam, nasaz

Düzen vermek = Tanzim etmek

Düzey = Seviye

Düzeygiç = Tesviye ruhu

Düzeylemek = Tesviye etmek = Nivelier

Düz

- Düzge** (Bak: *gidiş, tarz*) = Nesak
Düzgü = Tertib = Série, ordre
Düzgün = Dürüst, rabıtalı, muntazam
Düzlemek = Tesviye etmek = Nivelere
Düzme = 1. Ürcufe; 2. Sahte, musanna
Düzmeci (Bak: *uydurmacı*) = Sahtekâr
Düzmek (Bak: *uydurmak*) = Tasni etmek
Düzmeler (Bak: *uydurmalar*) = Eracif
Düz olmıyan = Gayrımüstevi
Düzü (Bak: *tevi*) = Tarz
Düz ürem = Faizi basit

E

Ebe = Kabile

Ebet = Ebed, ebediyet = Eternité

Ece = Veli (*Kadın*) = Tutrice

Ecza (Bak: *em*) = Ecza

Eczane (Bak: *emget*) = Eczahane

Edep, edev = Edeb

Edeplenmek = Teeddüb etmek

Edepli (Bak: *uslu*) = Müeddeb, edib

Edeplice, edeplicesine = Edibane

Eder (Bak: *paha*) = Fiat

Edevler = Âdab

Edinç = 1. Kisb; 2. Mükteseb

Edinçler = Müktesebat

Edinek haklar (Bak: *kazanılmış haklar*) =

Hukuku müktesebe = Droits acquis

Edinik (Bak: *edinç*) = Mükteseb

Edinim, ediame = İktisab

Edinmek = 1. Tahsil etmek; 2. Tedarik etmek; 3. Kesbetmek, iktisab etmek

Edinsel = Kisbî

Efendim! (Bak: *buyur!*) = Lebbeyk!

Eğr

- Ege** = Veli (*Erkek*) = Tuteur
Egemen = Hâkim = Souverain
Egemenlik = Hâkimiyet = Souveraineté
Eğer (Bak: *ise, -se*) = Şayed = Si
Eğgin = Mütamayıl, meyyal
Eğginlik = Temayül = Inclination, penchant
Eğik = Mail
Eğilim = Meyl, ineyelân
Eğilme = Rükû, inhina
Eğilmek, eğinmek = Meyletmek, temayül etmek = S'incliner, se pencher
Eğilmez = Gayrıkabili inhina
Eğitim = Terbiye = Education, dressage
Eğitmek = Terbiye etmek = Eduquer
Eğitmen = Mürebbi
Eğlerce (Bak: *oyun*) = Lûub
Eğleme (Bak: *durma*) = Meks
Eğlenmek = İstihza etmek
Eğlenti = Cünbüş
Eğleşmek = İkamet etmek
Eğlim = Temayül = Inclination, penchant
Eğme = Muteriza
Eğmeç = Kavs
Eğmek = İmale etmek
Eğmel = Mukavves = Courbé, arqué
Eğretî = 1. Ariyet; 2. Muvakkat
Eğretî alma = İstiare
Eğretmek, eğretî vermek = İare etmek

Eğr

Eğri = Münhani

Eğri bûğrû (Bak: *bûksül*) = Muvec

Eğriç (T.) = Münhani

-e göre = Tevfikân = Conformément

Ek = Lâhika

-e karşı = Rağmen

Ekelge (Bak: *tarla*) = Mezraa

Ekilmemiş = Gayrımezru

Ekilmemiş toprak = Arazii gayrımezrua

Ekin, ekinler = Mezruat, zer'iyat

Ekinci (Bak: *çifçi*) = Zürra

Ekincilik (Bak: *tarım, çifçilik*) = Ziraat

Ekit = Nısfet, insaf, hakkaniyet

Ekitli = Munsif = Equitable

Ekitmek = Nısfet göstermek, insaf etmek

Ekleme = Zeyl = Appendice, supplément

Ekleme = Tezyil etmek

Eklenik = Mülhak = Annexe

Eklenmiş (Bak: *ulanmış*) = Müzeyyel

Eklentiler = Müştemilât = Dépendances

Ekmek = Zer'etmek

Ekonom (Bak: *tutumlu*) = Muktesid

Ekonomi = İktısad

Ekonomi Bakanı = İktısad Vekili

Ekonomi Bakanlığı = İktısad Vekâleti

Ekonomik = İktısadî

Ekonomist (T.) = Muktesid

Ekse (T.) = Nâkıs = Moins

- Eksik** = Nâkıs = Incomplet
Eksiklik = Noksan
Eksiksiz (Bak: *tükel*) = Mükemmel
Eksilmek = Tenakus etmek
Eksiltme = Münakasa
Eksin = Âciz = Incapable, impuissant
Eksince, eksincesine = Âcizane
Eksinler = Aceze
Eksinler yurdu = Darülâceze
Eksinlik = Acz
Eksinmek = Âciz kalmak
Ekşi = Türş
Ekşime = Tahammür = Fermentation
Ekşimek = Tahammür etmek
Ekşimsi = Mayhoş
Ekşit = Hâmız, asit = Acide
Ekşitlenmek = Tahammuz etmek
Ekti (Bak: *sığıntı*) = Tufeyli
Ekzemek = İcrayı memuriyet etmek, icra-
 yı sanat etmek = Exercer
Ekzenme = Mümarese
El = 1. Yed, dest ; 2. Diyar
Elayak = Cevarih
Elbet, elbette = Elbet, elbette
Elbıçkısı = Destere
Elbiretmek, elbirliği etmek = Teşriki
 mesai etmek = Collaborer
Elbirliğiyle = Bilittifak, müttefikan

Elç

Elçekmek = 1. Kat'ı alâka etmek; 2. Feragat etmek; 3. Tecerrüd etmek = S'isoler; 4. Keffi yed etmek

Elçi = Resul, sefir

Elçilik = Sefaret, risalet

Elde (Bak: *-mak üzere*) = Derdest

Elde edilen = Mâhasal

Elde etmek = 1. Destres olmak = Obtenir, acquérir; 2. Tahsil etmek = Percevoir; 3. İstihsal etmek = Produire; 4. Temin etmek = Assurer, garantir

El değmemiş = Bâkir, dûşize = Vièrge

Eldek = İhtiyat

Elden çıkan = Mâfat

Elden çıkarma = Fevt

Elden geldiği kadar = Alâkaderilistitaa

Elebaşı = 1. Muharrik; 2. Sergerde

Ele geçirmek = 1. Teshir etmek; 2. Zabtetmek; 3. Destres olmak; 4. İstihsal etmek; 5. İşgal etmek

Ele geçmek = Müyesser olmak

Elem = Elem = Douleur, mal

Elemlemek = Teellüm etmek, müteellim olmak = Se chagriner, s'affliger

Elemeler (Bak: *acılar, sızılar*) = Âlâm

Elemli (Bak: *acıklı*) = Müellim

Elgin = Garib, gurbetzedede

Elginler = Gureba

Elgün = Ehali, ahali

- Eli açıklık** = Semahat
Elinden almak = Nez'etmek
Elinden tutan = Destgir
Eline = Yedbeyed = Directement
Elisıkı (Bak: *sıkı, tutumlu*) = Mümsik
Eliuz = Çiredest
Eliyatkın = Mümareseli
Elkoma = Vaz'ı yed = Mainmise
Elkomak = Vaz'ı yed etmek
Ellemek (Bak: *dokunmak*) = Lemsetmek
Elmaslı = Murassa
Elsıkışma, eltutuşma = Musafaha
Elüstü tutulmak = Mazharı itibar olmak
Elverir (Bak: *yeter*) = Bes
Elverişli = Müsaid, salih
Elverişsiz = Namüsaid
Elvermek = Münasebet almak
Elyumak = Kat'ı alâka etmek
Em = Ecza, ilâç, deva, derman, mualece
Emdeme (Bak: *bakım*) = Müdavat
Emek = 1. Sây = Travail; 2. Zahmet
Emekler = Mezahim
Emekli = Mütেকaid
Emekli aylığı, emeklik = Tekaüd maaşı
Emekliye ayırmak = Tekaüd etmek
Emekliye ayrılmak = Tekaüd olmak
Emektaş = Refikı mesai = Collaborateur
Emgen = Eczacı
Emget (Bak: *eczane*) = Eczahane

Emi

Emir (Bak: *buyru*) = Emr = Ordre

Emleme = Mualece

Emlemek = Tedavi etmek

Emme = Mass

Emmek = İmtisas etmek, massetmek

Emreden (Bak: *buyuran, süren*) = -ferma

Emretmek (Bak: *buyurmak*) = Emretmek

Emtaa (Bak: *mal*) = Emtia = Marchandise

En = Arz = Largeur

En âlâ, en eyi = Aliyyülâlâ = Très bien

En aşağı = 1. Asgarî, ekal; 2. Esfel

En az = Asgarî, lâakal, ekal = Minimum

En azdan = Lâakal

En başlı = 1. Esasî = Fondamental; 2. Ehas

En büyük = 1. Âzamî ; 2. Âzam, ekber

En çetin = Eşed

En çok = Âzamî = Maximum

En doğru (Bak: *daha doğru*) = Esah

Endüstri = Sanayi

Endüstriyel = Sinaî

En eksiksiz (Bak: *en uygun*) = Ekmel

Enemek (Bak: *burmak*) = İhsa etmek (T.)

En ergin (Bak: *daha ergin*) = Erşed

Enerji = 1. İrade; 2. Kudret; 3. Takat

Enerjik (Bak: *irdeli*) = İradeli

Engebe = Ârıza = Accident de terrain

Engebeler (Bak: *aksalar*) = Avarız

Engibeli = Ârızalı = Accidenté

En

- Engel** = Mâni, mânia, hail, müşkil
Engel olmak = Men'etmek, mümanaat etmek
Engerek = Ef'i
En gerekli, en lüzumlu = Elzem
Engin deniz = Lücce
Enginlik (Bak: *genişlik*) = Füşhat
En güzel = Ahsen, eltaf
Enikonu = Âdeta
Eninde sonunda = Evvelü âhir
Enine boyuna = Arîz ve amîk
En kısa (Bak: *daha kısa*) = Aksar
En kolay = Eshel
En kutlu = Akdes
En küçük = Asgar, asgarî = Minimum
En lââyık (Bak: *en yakışır*) = Ehak, elyak
Enli = Arîz
En önce = İbtida
En önemli = Ehem
En özel (Bak: *en başlı, başlıca*) = Ehas
En parlak (Bak: *daha parlak*) = Enver
En sağ = Aksâyı yemin
En sert = Eşed
En sol = Aksâyı yesar
En son = 1. Âhir = A la fin, en dernier lieu, dernier; 2. Aksâ, kusva = Extrême
En sonunda = Âhirülemr
En uygun = 1. Enseb; 2. Ekmel
En yakışır (Bak: *en lââyık*) = Elyak, ehak
En yerinde = Enseb

En

En yüce = Âlül'âl = Supérieur, suprême

En yüzsüz (Bak: *daha yüzsüz*) = Erzel

Epey (Bak: *haylı*) = Hayli

Epik = Dastanî

Epope = Dastan

Epsem = 1. Ebkem; 2. Lâl

Er = 1. Kahraman; 2. Ehl, erbab; 3. Merd;
4. Nefer; 5. Recül

Erat = Efrad (*Askerlik T.*)

Erbaş = Küçük zâbit

Erce, ercesine = Merdane

Erdem = 1. Marifet; 2. Fazilet

Erdemli = Fâzıl

Erdemsiz = Bihüner = Sans talent

Erdikli (Bak: *er*) = Erbab, ehl

Erdirmek = İrşad etmek

Erece = Pâye, rütbe, mertebe

Ereceler (Bak: *aşama'lar*) = Meratib

Erek = Gaye = But

Eren (Bak: *yatır*) = Veli, aziz = Saint

Erenler = Eizze = Saints

Erge = Maksud, maksad, garaz, meram

Ergen = Bekâr = Célibataire

Ergi = Nailiyet, mazhariyet

Ergin = 1. Reşid; 2. Baliğ; 3. Müstakil

Erginleşmek = Tekemmül etmek

Erginlik = 1. Büluğ = Puberté; 2. Rüşd

Eriç = İstirahat

Eriçlik = Huzur ve âsaiş, rahat

- Erişsiz** = Bihuzur = Sans repos, gêné
Erişil = Mahlûl = Solution
Erime = İnhilâl, tahallül = Dissolution
Erimek = Zeveban etmek
Erimez = Gayrıkabili inhilâl = Insoluble
Erimezler = Gayrımünhallât
Erimiş = Mahlûl = Résou
Eriñç (Bak: *iyilik*) = Nimet
Erinme = Tekâsül, terahi = Négligence
Erinmek = Tekâsül göstermek
Erir = Münhal, kabili inhilâl = Soluble
Erişler = Münhallât, kabili inhilâl maddeler
Erişlik = Kabiliyeti inhilâl = Solubilité
Erişik = Mürahik = Adolescent
Erişkenlik (Bak: *ergintik*) = Rüşd
Erişkin (Bak: *olgun*) = Kâmil
Erişkinlik (Bak: *olgunluk*) = Kemal
Erişmek = 1. Destres olmak; 2. Bâliğ olmak
Eriştiren (Bak: *getiren*) = -resan
Eritir, eritken = Muhallil = Dissolvant
Eritme = İzabe, hall = Action de dissoudre
Eritmek = Halletmek = Résoudre
Eriyebilirlik = Kabiliyeti inhilâl
Erk = 1. Kudret, iktidar; 2. Satvet, şevket
Erke = Seri kâr, mevki iktidar, re'si kâr
Erkek (Bak: *er*) = Recül
Erkek kardeş = Birader
Erkinlik = İstiklâl = Indépendance

Erk

Erkli, erkmen = Muktedir, sahibi iktidar,
zîkudret, kadir

Erler (Bak: *büyükler*) = Rical

Ermek = 1. Nail olmak, bekâm olmak,
mazhar olmak; 2. Baliğ olmak

Ermiş = Mazhar, nail

Ertik = Sanat, meslek

Es = Zihn

Esas (Bak: *asıl, dip, kök*) = Esas = Fond

Esasında = Haddi zatında, zaten

Esasından = Esasen = Au fond

Esef (Bak: *yerinç*) = Esef

Esef etmek, eseflenmek (Bak: *yerin-*
mek) = Teessüf etmek

Esefle = Maatteessüf, maalesef

Esefli (Bak: *yerinli*) = Müessif

Esen = 1. Vezan; 2. Afiyette, salim

Esen kal! = Allaha ısmarladık! = Adieu!

Fsenlik = Afiyet, selâmet = Bonne santé

Fsenlikle = Salimen, âminen

Eser = Eser = Œuvre

Eserler = Müellesat, âsar

Esi = Asil (*Vekil karşıtı*)

Esici (Bak: *esen*) = Vezan

Esilik = Asalet (*Vekâlet karşıtı*)

Esim (Bak: *esme*) = Hübûb

Esimek = İlham etmek

Esin = 1. Vahy, ilham; 2. Nesim

- Esinler** (Bak: *doğaçlar*) = Sünuhat
Esinli = Mülhem = Inspiré
Esinmek = Mülhem olmak
Esinveren = Mülhim
Esir = Esir
Esirgeme = 1. Vikaye; 2. Refet; 3. İktisad
Esirgemek = 1. Dirig etmek; 2. Vikaye etmek; 3. İktisad etmek
Esirgememek = İsar etmek, bidirig etmek
Eski = 1. Fersude, köhne; 2. Kadîm, atik, dîrîn, dîrîne = Ancien
Eskidenberi = Minelkadîm
Eskiler = Kudema
Eskin = Nesim, ruzgâr
Eskinler (Bak: *yeller*) = Riyah
Eskipüskü = Köhne, pejmürde
Eskisi gibi = Kemakân
Eskiten (Bak: *bitiren, yıpratın*) = - fersa
Eslemek = lsga etmek
Esler = Ezhan
Esme (Bak: *esim*) = Hüub
Esmek = Hüub etmek
Esnek = Elâstikî = Elastique
Esneklik = Elâstikîyet = Elasticité
Esneksiz, esnemez = Gayrielâstikî
Esp (Bak: *at*) = Esb
Esre = Kesre
Esrell = Meksur (*T.*)
Esrik (Bak: *serhoş*) = Mest, bedmest

Eş

Eş = Mümasil, nazîr, misl, mesil, tev'em,
emsal = Semblable

Eşek = Merkeb

Eşik = Atebe, âsitan = Seuil

Eşit = Yeksan, müsavi, mütesavi

Eşitçe = Alesseviye = Uniformément

Eşitlik = Müsavat, tesavi

Eşlemek = Tanzir etmek

Eşler = 1. Emsal; 2. Ezvac

Eşlik (Bak: *benzerlik*) = Mümaselet

Eşsiz = 1. Gayrıkabili kıyas; 2. Ferid

Eşya = Eşya

Etizlenme = 1. Tecessüm; 2. Teşahhus

Et = Lâhm

Etçil = Lâhime

Etek = Piramen, dâmân

Eten = Madde = Matière

Etenci = Maddiyun = Materialiste

Etensel = Maddî = Matériel

Etik = İlmi ahlâk, ahlâkıyat

Etiz = Cism = Corps

Etizler = Ecsam

Etke = Âmil = Facteur, mobile

Etkeler = Avamil

Etken = Muharrik = Promoteur, mobile

Etker = 1. Nafiz = Influent, pénétrant; 2.

Müessir = Facteur

Etkerlik = Nüfuz = Influence

Etki = Nüfuz, tesir = Influence, effet

- Etkimek** = Tesir etmek
Etkin = Müessir = Facteur
Etkinler = Müessirat
Etkinme = Tecssür
Etleç (Bak : *şişman*) = Mülâhham
Ev = Dâr, beyt, hane
Evbark (Bak : *ocak*) = Hanüman
Evcil = Ehlî
Evcilleştirmek = Ehlîleştirmek
Evcimen = Aileperver
Evdirmek = Tacil etmek = Accélerer
Evecen = Acul
Evedi = Acele = Vite, rapidement, hâte
Evediyeye getirmek = Aceleye getirmek
Evediyeye gelmek = Aceleye gelmek
Evele (Bak : *çevri*) = Tevil
Evelemek = Tevil etmek
Eveme = Müsarâat
Evemek = İstical etmek, acele etmek
Ev eşyası = Esâs
Evgil, ev halkı = Hane halkı
Evgin = Müstacel = Urgent
Evginlik = Müstaceliyet = Urgence
Evin = 1. Lüb = Pulpe ; 2. Cevher
Evlenme = İzdivac
Evlenmek = Teehhül etmek
Evlenmelik = Mihr (*Nikâh bedeli*)
Evlendirme = Tezvic
Evli = Müteehhil

Evr .

Evre = Safha, safiha = Phase

Evren = Kâinat, âlem, devran, mükevvenat
cihan = Univers

Evrensel = Âlemşümul, cihanşümul

Evrin = Tekâmül = Evolution

Evrinmiş = Mütekâmil

Evrinmek = Tekâmül etmek = Evoluer

- e yazmak = Remak kalmak

Eylem = Muamele

Eylev (Bak: *iş, işler*) = Amel, fiil

Eylevler = Âmâl, ef'al

Ezberlemek = Hıfzetmek

Ezgi = 1. Nağme, sürud, terane, zezeme,
lâhn = Chant; 2. Beste = Air, musique,
composition; 3. (Bak: *çile*) Renc

Ezgin = Müteezzi

Ezilmiş (Bak: *vurulmuş*) = - zede

Eziñç = Azab = Peine, tourment

Eziyet = 1. Ukubet; 2. Eziyet

F

- Fakat** (Bak: *ancak, yalnız*) = Lâkin
Fal açmak = Tefe'ül etmek
Falcı = Kâhin, remmal
Falcılık (Bak: *bakıcılık, ırkıllık*) = Kehanet
Fayda = Menafi, menfaat, faide
Fayda görmek = İstifade etmek
Faydalanma (Bak: *asığlanma*) = İntifa
Faydalanmak = İstifade etmek
Faydalanmış = Müstefid
Faydalı (Bak: *asığlı*) = Nafi, müfid
Faydasız = Bihude, nafile
Fazla (Bak: *artık*) = Mezid, ziyade
Fazlasiyle = Maaziyadetin
Felâket (Bak: *yıkın*) = Felâket
Fen = Fen
Fen adamı = Mütefennin
Fer (Bak: *ışık, parıltı*) = Fer
Ferah (Bak: *gönül açıklığı*) = Ferah
Ferablık (Bak: *açıklık*) = Küşayiş, inşirah
Ferdî (Bak: *bireysel*) = Ferdî
Ferdiyot = Ferdiyot = Individualité
Fert (Bak: *birey*) = Ferd = Individu

Fır

Fırlamış (Bak: *sıçramış*) = Ceste

Fırsat = Fırsat

Fırtına (Bak: *talaz*) = Fırtına

Fıskıye, fıskırak = Fevvere

Fıskırma = Feveran

Fıskırmak = İndifa etmek.

Fiat = Fiat, baha

Fikir = Fikr = Pensée

Fikrî (Bak: *düşünsel, ideyel*) = Fikrî

Filolog = Filolog = Philologue

Filoloji = Filoloji = Philologie

Filozof = Hakîm, feylesof = Philosophe

Filozofi = Felsefe = Philosophie

Filozoflar = Hükema

Finans = Maliye

Finans Bakanı = Maliye Vekili

Finans Bakanlığı = Maliye Vekâleti

Finansal = Mali

Fit (Bak: *kov*) = Gamz

Fitçilik (Bak: *kovculuk*) = Nemime

Fitçî (Bak: *kovcu*) = Gammaz, nemmam

Fotoğraf = Fotoğra

G

Gaga = Minkar

Gam (Bak: *tasa, kaygı*) = Gam

Gamlanmak = Mükedder olmak

Gamlı = Mükedder, mağmum

Gazete = Ceride

Gebe = Hâmile

Gece = Leyl, şeb

Gece başkını = Şebhun

Geceleme (Bak: *kalma*) = Beytutet

Geceler = Leyal

Geceleyin = Leylen

Gecelik (Bak: *yatılı*) = Leylî

Gecikemez = Âcil

Gecikme (Bak: *geri kalma*) = Teahhür

Gecikmeden = Âcilen, müstacelen

Gecikmek = Teahhur etmek

Gecikmez = Müstacel = Urgent

Gecikmezlik = Müstaceliyet = Urgence

Geciktirme (Bak: *geri bırakma*) = Tehir

Geçegen = Muvakkat

Geçen = 1. Müntakil = Transmis; 2. Nafiz;

3. Salif; 4. Sari; 5. Makabl

Geç

Geçer = 1. Cârî = Courant ; 2. Muteber ;
3. Mütedavil ; 4. Rayic

Geçerlik (Bak : *sürüm*) = Revac

Geçici = Muvakkat

Geçimlik (Bak : *geçinmelik*) = Nafaka

Geçimsiz = İmtizacsız

Geçimsizlik, geçinmezlik = Ademi
imtizac

Geçim = 1. Amiziş, imtizac ; 2. Maişet

Geçindirmek = İnfak etmek, iâşe etmek

Geçinecek = Medarı maişet

Geçinme = Maişet = Subsistance

Geçinmek = 1. İmtizac etmek ; 2. Taay-
yüş etmek

Geçinmelik (Bak : *geçimlik*) = Nafaka

Geçiren = Fariğ

Geçirim = Ferag

Geçirme (Bak : *yazma*) = Kayd = Inscrip-
tion, enregistrement

Geçirmek = 1. Teşyi etmek ; 2. ikame
etmek = Remplacer ; 3. İnfaz etmek ;
4. İmrar etmek ; 5. İfate etmek

Geçiş (Bak : *geçme*) = Mürur

Geçit = Maber, memer

Geçit alayı = Resmi geçid

Geçitler (Bak : *köprüler*) = Maabir

Geçiv (Bak : *yerği*) = Hiciv

Geçivci (Bak : *yerici*) = Heccav

Geç kalmak = Teahhur etmek

- Geçkil** = Mergub, muteber
Geçme = 1. İntikal ; 2. (Bak : *geçiş*) Mürur,
 3. (Bak : *işleme*) Nüfuz = Pénétration
Geçmek = 1. Hulûl etmek ; 2. Sebketmek ;
 3. Nüfuz etmek ; 4. Sirayet etmek ; 5.
 Ubur etmek ; 6. Tecavüz etmek ; 7. Te-
 davül etmek ; 8. Terfi etmek
Geçmek, geçmekte olmak (Bak : *akmak*)
 = Cereyan etmek
Geçmelik = Müruriye
Geçmiş = 1. Mesbuk, salif = Précédent ;
 2. Mazi, mâsebak = Passé
Geçmişler (Bak : *önceler*) = Eslâf
Geçmişli, geçtili = Sabıkalı
Gedik (Bak : *yarık*) = Rahne
Geldiri = Celbname
Gelecek = Müstakbel, istikbal, ati
Gelecekler = Ahlâf = Postérité
Gelecekte = Atiyen = A l'avenir, plus tard
Gelen = Varid, -âyende, mevrud
Gelgeç = Hercai
Gelici (Bak : *gelen*) = -âyende
Gelim gidim = Amedü şüd = Va et vient
Gelin = Arus
Gelip geçici = Muvakkat
Gelip yapışmak = Ârız olmak
Gelir = Galle, irad, varidat
Geliş (Bak : *tevi*) = Siyak
Gelişen = Münkeşif = Développé

Gel

Gelişigüzel = Lâalettayin

Gelişim = İnkişaf

Gelişme = Nema, neşvü nema, nümûv

Gelişmek (Bak: *açılmak*) = İnkişaf etmek

Geliştirmek = İnkişaf ettirmek

Gelme = Tevarüd

Gelmiş (Bak: *gelen*) = Mevrud

Gem = Licam

Gemi = Sefiñe, keşti

Gemilik, gemlik = Tersane

Gen = 1. Arz = Largeur ; 2. Fesih

Genç = Nevcivan, berna, civan, şâb

Gençlik = 1. Şebab, şebabet; 2. Hadaset

Genel = Umumî = Général

Genel bakmanlık, genel ispekterlik =
Mülettişi umumîlik

Genel Başkanlık Kuru [*K.: Genbaşkur*]
= Umumî Riyaset Divanı

Genel Direktör = Müdiri umumî, umu-
mî müdür = Directeur général

Genelge = Tamim = Circulaire

Genelkurmay = Erkânı harbiyei umu-
miye = Etat -major général

Genel Kurul = Heyeti umumiye = As-
semblée générale

Genellemek = Tamim etmek

Genelleşmek = Taammüm etmek

Genel savaman = Müddei umumî

Ger

Genel sekreter, genel betimen =

Kâtibi umumî, umumî kâtib

Genel olarak = 1. Alelûmum = En gé-

neral, généralement; 2. Alelîtlak = D'une

façon absolue, d'une façon générale

Geneloy = Rcyi âm

Genel yönetim kurulu [*K.: Genyön-*

kuru!] = Umumî idare heyeti

Generaller = Erkânı askeriye

Gengörü = İhatai nazar

Geniş = Pehnâ, pehnâver, vesi, vâsi, fesih,

ferah = Large

Genişlemek = Tevessü etmek

Genişletmek = Tevsi etmek = Elargir

Genişlik = 1. Arz = Largeur; 2. Füşhat,

vüs'at; 3. Sia; 4. Pehnâ, pehnâver

Genit = Teşrih, şerh = Commentaire

Genitmek = Şerhetmek, teşrih etme'

Geniz = Meşam, hayşum

Genlemek, genlik vermek = Terlih

etmek = Améliorer

Genli = Müreffeh = Aisé

Genlik = Refah

Gensoru = İstizah (*T.*)

Gerçe = Şe'niyet, hakikat = Réalité

Gerçek = 1. Hakikat = Vérité; 2. Şe'ni-

yet = Réalité; 3. Şe'ni = Réel; 4.

Ciddî; 5. Hakikî = Vrai

Gerçekleşme = Tahakkuk, sübut

Ger

Gerçekleşmek = Teeyyüd etmek

Gerçekleşmiş = Sâbit

Gerçeklik = 1. Vüsuk, sıhhat = Authenticité ; 2. Şe'niyet = Réalité ; 3. Hakikat = Vérité

Gerçeksi = Karibi hakikat = Vraisemblable

Gerçekten = 1. Filen ; 2. Hakikaten, filhakika = Réellement, vraiment ; 3. Cidden ; 4. Hakikî = Vrai, sincère

Gerçel = Hakikî, şe'nî = Réel

Gerçelemek = Tahakkuk ettirmek = Réaliser

Gerçelenebilir = Kabilî tahakkuk

Gerçeleşme = Tahakkuk = Réalisation

Gerçeleşmek = Tahakkuk etmek

Gerçelik = Hakikat = Réalité

Gerçin = Anket, tahkik, tahkikat

Gerçinci (Bak : *irdelmen*) = Muhakkik

Gerçinlemek = Tahkik etmek

Gerçinlendikte = Ledettahkik

Gerçinlendikten sonra = Badettahkik

Gerçinlenebilir = Kabilî tahkik

Gerçinlenmiş = Muhakkak

Gerçinleşme = Tahakkuk = Vérification

Gerdeğe girme, gerdeğe koyma = Zıfıf

Gerdek = Hacle

Gereç = Levazım, malzeme = Matériel

Gereğince = Muktezasınca, mucibince

Gereğinde = İndelhace, indeliktıza, indel-lüzum

Gerek = İcab

Gerekli = Lâzım, muktazi, vacib

Gereklik, gereklilik = Lüzum, ihtiyac, hacet, vücub

Gerekmek = İcab etmek, muktazi olmak

Gerektirmek = Muktazi olmak, mucib olmak, istilzam etmek

Gergin = Hâd

Geri = 1. Pes; 2. Bakî = Reste

Geri bırakma (Bak: *geciktirme*) = Tehir

Geri çevirmek = İade etmek

Geri durma = İstinkâf

Geri durmak = İbâ etmek

Geri dönmek = Udul etmek

Geri kalan = Mütedahil

Geri kalma = 1. Tedahul; 2. Teahhuç

Gerilemek = Tedenni etmek

Gerilmek = Tevettür etmek = Se tendre

Geri kalmış = Pismande

Gerisin geri (Bak: *ardın ardın*) = Kahkarî

Gerit, geritme, geriverme = İade

Geritli = İadeli (*Posta T.*)

Geritli bağıtlı = İadeli taahhütlü

Geritmek, geri vermek = İade etmek

Geriye kalan = Bakî = Reste

Getiren, getirici = -aver, -ber, -resan

Örnek: Onur getiren = Şerefaver, şerefresan;
Emir getiren = Emirber

Get

Getirmek = 1. Bastetmek, irad etmek, serdetmek, ityan etmek; 2. İkame etmek; 3. İsticlâb etmek, celbetmek

Geveze = Pürgû

Gevşek (Bak : *sölpük*) = Süst

Gevşeklik = 1. Terahi, tekâsül = Négli-gence; 2. Kesel, rehavet = Relâchement

Gevşeklik göstermek = Tekâsül gös-termek

Geysi = Kısve, came

Gezek = Mesire

Gezgin = Seyyar

Gezginci = Seyyar satıcı

Gezi = Teferrüc, tenezzüh .

Geziç (Bak : *kol*) = Devriye

Gezim = Seyahat

Gezinti = Teferrüc, tenezzüh, seyran

Gezip tozma = Geştü güzar

Gezmen = Seyyah

Gıdı = Gabgab

Gırtlak = Hançere

Gibi = 1. Makule, manend, kabîl, vechile = Ainsi, comme; 2. Ber -, -âsa

Gide gide, git gide = Refte refte

Gider = 1. Masraf; 2. Revan

Giderilebilir = Kabili izale

Gidermek = İzale etmek

Gidip dolaşma = Geştü güzar

Gidip gelme = Azimet ve avdet

Giy

- Gidiş** = 1. Azimet; 2. Cereyan, reviş, ref-
tar; 3. Hattı hareket; 4. Meşreb, minval,
mişvar, nesak; 5. Seyr; 6. Vech
- Girdirmek, giretmek** = İdhal etmek
- Girek, girit** = Medhal
- Giren** = Mehuzat, makbuzat = Entrée
- Girenlik** (Bak: *kav, bodrum*) = Mahzen
- Giret** = İdhalât = Importation
- Girim, girme** = Duhul
- Girinç** = Girift
- Girişik** = Mütedahil
- Girişim, girişit, girişme** = 1. Teşebbüs,
teşebbüsât = Entreprise; 2. Tedahul
- Girişken, girişmen** = Müteşebbis
- Girişmek** = 1. Teşebbüs etmek = Entre-
prendre; 2. İbtidar etmek
- Girmek** = 1. Dâhil olmak; 2. İntisab etmek;
3. Hulûl etmek; 4. Sülûk etmek
- Girmelik** = Duhuliye
- Girmiş** (Bak: *tutmuş*) = Salik
- Girmişlik** = Mensubiyet
- Gitme** (Bak: *gidiş*) = Azimet
- Gitmek** = 1. Azimet etmek; 2. Tayyetmek
- Giydirme** = İlbas
- Giyecek** = Melbusat
- Giyen, giyinmiş** = 1. Lâbis; 2. -pûş
Örnek: Karagiyen = Siyahpûş
- Giyenek** (Bak: *geysi*) = Came
- Giyim** = Libas, esvab, elbise

Giy

Giyinmek = Telebbüs etmek

Giz = Esrar, râz, sır = Secret

Gizaçı = İfşaat = Divulgation, révélation

Gizbili = Keramet

Gizdem = Bâtinî = Esotérique

Gizdeş = Mahremi esrar, mahremi râz, sır-
daş = Confident

Gizem = Esrar, sır = Mystère

Gizemli = Esrarengiz = Mystérieux

Gizemsel = Mistik

Gizep = Hikmet

Gizer (Bak: *ağzı pek, ağzı sıkı*) = Ketum

Gizerlik = Ketûmiyet

Gizey = Harim = Sanctuaire

Gizlemek = Ketmetmek, ihfa etmek

Gizlenmek = İhtifa etmek

Gizlenmiş (Bak: *saklı*) = Muhtefi

Gizli = Nihan, pinhan, hafi, mahfi, muzmer,
meknuz, mahrem = Secret

Gizlice, gizli olarak = Mahremane

Gizlilik = Hafâ, mahremiyet

Göbek = 1. Nâf ; 2. Batn ; 3. Vasat

Göç = Rihlet

Göçebe, göçer = Bedevî = Nomade

Göçebelik = Bedavet = Vie de nomade

Göçetmek = Nakletmek = Déménager

Göçettirmek = Tehcir etmek

Göçeyıl (Bak: *göçüm*) = Hicri

Göçgün = Müteveffa

- Göçme** = 1. Hicret ; 2. İrtihal
Göçmek = 1. Hicret etmek, muhaceret etmek ; 2. Nakletmek = Déménager .
Göçmen = Muhacir
Göçüm = 1. İrtihal, vefat ; 2. Hicrî [*]
Göçünmüş = Müteveffa
Göçürtmek = Tehcir etmek
Gögüs = Ber, sadr, sine
Gögüs germek = İktiham etmek
Gök = Felek, asüman, sema, sipihr = Ciel
Gökçe (Bak: göksel) = Semavî
Gökçen = Lâtif, sabih
Gökçenlik = Letafet, sabahat
Gökçenlikler = Mahasin
Gökçül = Nilgün
Gökdere (Bak: *samanyolu*) = Kehkeşan
Gök gürlemesi = Râd
Gökler = Eflâk, semavat = Cieux
Göklere kadar = Ayyuka kadar
Göksel = Asümanî, semavî = Céleste
Göktaş (Bak: *betil*) = Haceri semavî
Gökyüzü (Bak: *gök*) = Sipihr
Göl = Buhayre
Gölge = Saye, zıl, zılâl = Ombre
Gölgeler = Zılâl = Ombres
Gölgelik = Sayeban
Gömlek = Kamîs, pirehen

[*] "Göçüm,, bu terim anlamında kullanıldığı zaman baş harfi büyük yazılır.

Göm

Gömme alayı = Tedfin merasimi

Gömmek = Tedfin etmek, defnetmek

Gömü = Gencine, deline = Trésor

Gömük (Bak : gömülü) = Medfun

Gömülge (Bak : kabır, sin) = Me'llen

Gömülü = 1. Meknuz ; 2. Medfun

Gön = Sahtiyan

Gönderen = Mürsil

Gönderi = Havale

Gönderilen, gönderilmiş = 1. Muhav-
vel ; 2. Mürsel

Gönderme = 1. Bâs ; 2. İrsal

Göndermek = 1. Havale etmek (*Pura çin*);
2. İzam etmek, ib'as etmek

Gönenmek = Mesud olmak, saadete nail
olmak

Gönendirmek = Terfih etmek = Améliorer

Gönlü açık (Bak : keyifli) = Münbasit

Gönlü kırık = Dilşikeste

Gönlü olmak = Kail olmak, razı olmak

Gönül = Kalb, zamir, bâl, cenan, dil

Gönül açıklığı = Ferah

Gönül açma = Tenşit

**Gönül alan, gönül kapan, gönül ok-
şıyan** = Dilrûba, dillirib, dilâra, dilâran

Gönül almak = Taltif etmek

Gönül anıar = Dilâgâh

Gönül bağlamış = Dilbeste

Gönül çeken = Dilcu

- Gönüldeki** = Mafilbal, mafizzamir
Gönülden (Bak: *istiyerek*) = Tav'an
Gönüldeş, gönülbir = Yekdil = D'accord
Gönül eğliyen = Dilbaz
Gönül hoşluğu = Rıza
Gönül inciten (Bak: *hatır kıran*) = Dilâzar
Gönülmeç = Cemile
Gönülsemek = Kail olmak, razı olmak
Gönülsüz (Bak: *tiksinerek*) = Kerhen
Gönül şenliği = Safâ
Gönül vermek = Meftun ve meslur olmak = S'émerveiller, être charmé
Gönül vermiş = Dildade
Göre = İnd-, nazaran
Göregitmek, görevarmak = Ziyaret etmek
Görem = Basıra = La vue
Gören, görür = Bînâ, -bin
Görenek = Âdet = Usage
Görerek = Bilmüşahede
Göresl = İştihak, tahassür
Göresili, göresiyen = Müştak
Göresilmek = Müştak olmak, mütehassir olmak, tahassür etmek
Göret = Ziyaret
Göretçi = Zâir = Visiteur
Görey = Nezaret, manzara
Göreyler = Menazır
Görgüç = Adese = Lentille

Gör

Görgüçsel = Adesi

Görgülü = Umurdide, kârdide

Görkem = Haşmet, tantana, ihtişam, dârat, debdebe, iclâl

Görkemli = Muhteşem, müdebdeb, mutantan = Pompeux

Görme = Basar, rüyet = Vue

Görmen = Müşahid

Görmezlikten gelme = Teami

Görmiyerek = Gaibane

Görmüş = -dide

Görü = 1. Nazar; 2. Nezaret, manzara

Görülen, görülmüş = Mer'i, meşhud

Görülmedik = 1. Harikulâde, âdetin fevkinde, fevkalâde; 2. Nâdide

Görülük = Cihannüma

Görüm = Müşahede

Görümsü = Hayalet, tayf

Görünen = Nümayan, münceli

Görüngü = Tezahur, tezahurat

Görünmek = Zuhur etmek, tecelli etmek, peyda olmak, tezahur etmek

Görünmez = Namer'i

Görünmez o'mak = Nabedid olmak

Görünüm (Bak: görey) = Manzara

Görünürlük = Mer'iyet

Görünüş = Zâhir = Apparence

Görünüşe göre, görünüşte = Galiba;
2. Zâhiren, zâhirî, surî

- Görünüşler** = Zevahir = Apparences
Görünüvermek = Peyda oluvermek
Görüş = 1. Noktai nazar; 2. Zehab; 3. Tarzı rüyet
Görüşme = Musahabe; 2. Mülâkat; 3. Müzakere
Görüşmek = 1. İhtilât etmek; 2. Tezekkür etmek
Görüşü (Bak : *görüşme*) = Müzakere
Görüşüp konuşmak = Ülfet etmek, ünsiyet etmek = S'habituer, fréquenter
Gösteri, gösterim = Tezahur, tezahurat
Gösteriş = 1. (Bak : *özeniş, yapıntı*) Tekellüf; 2. Alâyiş; 3. Nümayiş
Gösterişli (Bak : *iriyarı*) = Müşekkel
Gösterişsiz = Mütevazı = Modeste
Göstermek = 1. Teşhir etmek; 2. Delâlet etmek = Signifier, indiquer; 3. İşaret etmek; 4. İlbraz etmek, izhar etmek
Göstermelik = Nümune = Echantillon
Götüren = 1. -ber; 2. Hâmil
Götürge = Nâkil
Götürmek = 1. İrca etmek; 2. Nakletmek; 3. Tahammül etmek = Supporter, porter
Gövde = 1. Beden = Corps; 2. Sak
Göyet = Rasadhane
Göymek = Tarassud etmek
Göymen = Râsıd
Göynü = İstırab, piçü tâb

Göy

Göynük, göynülü = Muztarib

Göyüm = Rasad

Göyünmek = Muztarib olmak = Souffrir

Göz = 1. Dide, basar, çeşm, nazar, nigâh =
Æil; 2. Hucre = Cellule

Gözalıcı = Nazarrüba

Gözalmak = Cezbetmek = Attirer

Gözbağı (Bak: *bağı, büyü*) = Sihir

Gözbağcı (Bak: *büyücü*) = Sihirbaz

Gözbağcılık (Bak: *büyü*) = Nireng

Gözbebeği = Hadeka, kurretülâyn

Gözcü = Dideban, nigehban

Gözdağı = Tehdid = Menace

Gözdağı vermek = Tehdid etmek

Gözde = Mukbil = Favori

Gözdeğme = İsabeti ayn

Gözdeğmek = Nazar isabet etmek

Gözden çıkarmak = Feda etmek

Gözden kaybolmak = Nabedid olmak

Gözdikeği = Matmahı nazar = Convoitise

Gözdikmek = Tama etmek

Göze = Huceyre = Cellule

Göze aldırmak = Cesaretlenmek

Göze almak = İctisar etmek, cesaret etmek

Göze çarpmak = Nazarı dikkati celbetmek

Gözen = Cazibeli, cazib

Gözenek = 1. Mesame; 2. Revzen

Gözenlik = Cazibe = Sympathie, charme

Gözerim = Ufk = Horizon

- Gözet** = Nezaret = Surveillance
Gözetçi, gözetleyici = Mütecessis
Gözetlemek = Tecessüs etmek
Gözetliyen (Bak: *bekliyen*) = Müterassıd
Gözetme = 1. Muhafaza ; 2. Müraat, riayet
Gözetmek = 1. Muhafaza etmek = Garder, conserver, protégé ; 2. Riayet etmek
Gözgü = Dürbün = Lorgnette, lunette
Gözleme (Bak: *bekleme*) = Terakkub
Gözlemek = 1. Tarassud etmek ; 2. İntizar etmek
Gözlemen = Râsıd
Gözönünde = Alenen, alâmeleinnas
Gözönünde tutmak = Derpiş etmek, nazarı dikkate almak
Gözüdoymazlık (Bak: *umdu*) = Tama
Gözükmek = Tezahur etmek
Gözül = Hucrevî
Gözümsemek = Nazarı dikkate almak
Gözüpek = Cüret'kâr = Audacieux
Gözüpeklik = Cür'et = Audace
Gözyaşı = Eşk, sirişk, dümû
Göz yumma = Tesamuh, müsamaha
Göz yummak = İğmazı aynetmek
Göz yumu = İğmazı ayn
Grup = 1. Grup ; 2. Hızb
Gurur (Bak: *kurulma, uluksa*) = Gurur
Gururlanmak = Mağrur olmak
Gururlu = Mağrur

Güc

ع

Güce gitmek = Giran gelmek

Gücem, gücen = Sitem

Güceme (Bak: *yazık*) = Gadr

Gücemek (Bak: *yazık etmek*) = Gadretmek

Gücemem = Gaddar, zalim = Cruel

Gücenem = Seriül'infial

Gücenik = Muğber, dilgir = Fâché,

Güceniklik, gücenme = İnfial, iğbirar

Gücenmek = Muğber olmak, dilgir olmak,
münfail olmak

Gücü yetmez = Gayrımuktedir

Gücü yetmezlik = Ademi iktidar

Gücü yettiği kadar = Alakaderilistitaa

Güç = 1. Düşvar, müşkil, sâb, müteassir; 2.

Takat, taab, tūvan, kudret, istilaat, mecal,
vüsu

Güçbeğenir (Bak: *titiz*) = Müşkilpesend

Güçleşmek = Kesbi suuhet etmek

Güçlü = Kavi, tūvana

Güçlük = Meşakkat, müşkilât, suuhet

Güçlkle = Zahmetle = Avec peine

Güçlükler = Müşkilât

Güçsüzlük = Ademi iktidar

Güdem = Sevk ve idare = Direction

Güdemek = 1. Sevk ve idare etmek = Di-
riger; 2. Takib etmek

Güden, güder = Mürevvic

Güderge = Fikri takib

Güdü = Garaz, hedef, niyet

Gün

Güdük = Ebter

Güfte = Güfte

Güleç, güler = Handan

Gülen = Dâhik

Gülence, gülenek, gülmece = Udhuke, mizah

Güleryüz, güleryüzlülük = Beşâset

Güleryüzlü = Beşuş = Gai, joyeux

Güleşme = Musaraa

Gülümsemek = Tebessüm etmek, ibtisam etmek = Sourire

Gülümser = Mütebessim

Gülünç = Mudhik = Comique

Gülünecek (Bak : *ayırıksın*) = Tuhaf

Gülüş = F'ande

Gümrük ve Tekitler Bakanı = Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Gümrük ve Tekitler Bakanlığı = Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti

Gün = 1. Ahd = Règne; 2. Vâde = Délai

Günaydın = Sabahı şerifler hayır olsun

Günbatımı = Gurubu şems

Günbeti, gündem = Ruzname

Gündebir = Ruzmerre

Gündelik = Yevmiye = Salaire

Gündoğumu = Tulûu şems

Gündüzlük = Neharî

Güneş = Şems, mihr, hurşid, afitab

Güneşçarpma = Teşemmüs

Gün

Güneşli = Şemsâbad

Güneşlik = Siperi şems

Güneş tutulma, gün tutulması =
İnkisaf, küsuf

Güney = Cenub

Güney yeli, güneyel = Badı cenubî

Gün görmüş = Sâldide, sâlhurde

Günlük = 1. Ruzmerre; 2. Yevmî

Günü (Bak : *kıskançlık*) = Hased

Günücü (Bak : *kıskanç*) = Hasud

Günü gelmek = Munkazi olmak

Günülemek = Hased etmek

Günüleşme (Bak : *çekemezlik*) = Muhasede

Günyıl = Senei şemsiye

Gür (Bak : *bereketli*) = Feyyaz

Gürelme = Teşeyyüz, feyz

Gürelmek = Feyzdar olmak, feyz bulmak

Gürelmiş (Bak : *üreğen*) = Feyzdar

Gürlük (Bak : *gürelme, ilerleme*) = Feyz

Gürültü = Dağdağa, şematet, velvele

Gütge = Muzmer, fikri muzmer

Gütmek (Bak : *otlatmak*) = Râyetmek

Güven = İtimad = Confiance

Güvenilecek, güvenilir = Şayanı itimad

Güvenlik = Âsayış, huzur ve âsayış, em-
niyet = Sécurité

Güvenmek = Emniyet etmek, itimad et-
mek = Confier, se confier

Güvensizlik = Ademi emniyet, âsayışsızlık

Güz

Güveyi = Damad = Gendre, beau - fils

Güz = Harif, hazan

Güzel = Melih, hasnâ, hub, dilber, sabih

Güzel kokulu = Hoşbu

Güzellik = Melâhat, beha, hüsn, hüsnü an,
cemal, sabahat

Güzellikler (Bak : *gökçenlikler*) = Mahasin

Güzey (Bak : *gölge*) = Saye

H

- Haber** = Peyan, haber
Haber alınmış = Müstahber
Haber alma (Bak: *salık alma*) = İstihbar
Haberleşme = Muhabere
Haberli = Habir, haberdar
Haber vermek = İhbar etmek
Haç = Çelipa
Had (Bak: *değer, sınır*) = Had
Haddini bildirmek = Haddini bildirmek
Hadise (Bak: *olaç*) = Hadise
Hafıza (Bak: *anok*) = Hafıza = Mémoire
Hafif (Bak: *yeğni*) = Sebük, hafif
Hafiflemek, hafifleşmek (Bak: *yeğni-
leşmek*) = Tahaffül etmek
Hafifletilmiş (Bak: *yeğnitilmiş*) = Muhaffel
Hafifletmek = Tehvin etmek, tahfif et-
mek = Faciliter, alléger
Hafiflik (Bak: *yeğnilik*) = Hafiflik, hisfet
Hafifsemek = İstihfaf etmek
Hafriyat (Bak: *kazı*) = Hafriyat = Fouilles
Hafta (Bak: *yediz*) = Hafta
Haftalık = Üsbuî = Hebdomadaire

Ham

- Hak** = Hak, istihkak
Hakçıl (Bak: *ekitli*) = Munsif = Equitable
Hakikat = Hakikat = Vérité
Hakikatsel = Karibi hakikat
Hak iyesi = Müstehik
Hakkını vermek, hakkı yerine getirmek, haklandırmak = İhkak etmek
Hakkiyle = Bihakkın = Justement
Haklı = Muhik = Juste
Haksız = Fuzulî, nahak
Haksızlığa uğriyan = Mağdur, mazlûm
Haksızlıkla, haksız yere = Bigayri-hakkın = Injustement
Haktanır = Hakşinas = Equitable
Hakyeri (Bak: *du. uştan*) = Mahkerne
Hal = 1. Hal; 2. Tâkat
Hala = Amme, ammete = Tante paternelle
Halâ (Bak: *ayakyolu*) = Abdesthane, halâ
Hâli (Bak: *boş, ıssız*) = Hâli
Hâlik (Bak: *yaratıcı, yaratan*) = Hâlik
Hali tavrı yerinde = Rabıtalı
Halk = Nâs, halk = Peuple
Halk arasında = Beynennâs
Haller = Halü vaziyet, ahval, zurufü ahval, evzâ, ahvalü şerait = Circonstances, cas
Halsiz = Bitab, bîmecal, natüvan
Ham = 1. İbtidâî; 2. Ham, napuhte
Hamal (Bak: *yükçü*) = Hammal
Hamam (Bak: *yunak*) = Germabe

Ham

Ham ürüt = Hasılatı gayrısafiye

Hane (Bak: *ev*) = Hane

Hani şu bildiğimiz = Meşhur, mahud

Hapis = 1. Habs; 2. Mahbus

Hapisane, hapisevi = Mahbes, hapishane

Hapsetmek = Hapsetmek = Enprisonner

Harap = Harab = En ruine

Haraplamak = Harab etmek, tahrib etmek = Ruiner

Haraplık = Harabî = Ruine

Harcamak, harcetmek = Harcetek

Harç = 1. Masraf; 2. Harc

Hareke = Hareke

Hareket = 1. Hareket; 2. Muan.ale; 3.

Cereyan = Courant, marche

Harekete gelmek = Taharrük etmek

Harekete getirme = Tahrik

Harekete getirmek = Tahrik etmek

Hareketsiz = Gayrımüteharrik

Harf = Harf

Harfler = Huruf

Harp = Harb = Guerre

Harp açmak = İlânı harbetmek

Harta = Harita

Hasım = Hasm (*Tüzel T.*)

Hasımlık = Husumet = Adversité

Hasr = Hasr

Hasretmek = Hasretmek

Hasrın = Hasren

Hay

Hasta, hastalıklı = Hasta, bimar, mariz

Hastalık = Dâ, maraz

Hastalıklar = Emraz

Hastane, hasta yurdu = Hastahane

Haşə = Gaşiye

Haşlama = Menku

Hat = Hat

Hatlar = Hutut

Hatır = Hatır

Hatır kırın = Dilâzar

Hatırlamak = Tahattur etmek

Hatırlatma = İhtar

Hatırlatmak = İhtar etmek = Rappeler

Hatır sorma = İyadet

Hava = 1. Hava = Air; 2. Beste

Havadan (Bak: *derden tepeden*) = Âfakî

Havf (Bak: *korku*) = Havf

Havlama = Av'ave = Aboiement

Havza = Havza

Hayal (Bak: *sanı*) = Hayal

Hayal etmek = Tahayyül etmek

Hayat = Ömr, hayat

Hayat betisi = Tercemei hal

Haydut (Bak: *kasak*) = Şaki

Haydutlar = Eşkiya

Haydutluk (Bak: *kasaklık*) = Şakavet

Hayın = Hain

Hayınlık = İhanet, hıyanet

Hayır = Hayr

Hay

Haykırı = Feryad, efgan, figan

Haykırmak = Feryad etmek

Haylaz = Nabekâr = Vaurien

Haylı (Bak: *epeg*) = Hayli

Hayramak, hayran kalmak = Hayran
kalmak = Admirer

Hayran = Hayran

Hayvan = Dabbe, behime, hayvan

Hayvanlık = Behimiyet = Bestialité

Haz = Haz

Hazır (Bak: *anık*) = Hazır, amade, mühey-
ya, müstahzar = Prêt

Hazırilâçlar = Müstahzarat (*Tıbbi*) =
Spécialités pharmaceutiques

Hazırlamak = İhzar etmek, تهیه etmek,
tedarik etmek

Hazırlamalar = Müstahzarat (*Kimyevi*)

Hazırlanmadan = İrticalen, bilbedahe,
bedahaten = En improvisant

Hazırlar (Bak: *bulunanlar*) = Huzzar

Hazırlıklar = İstihzarat = Préparatifs

Hazlanmak = Mahzuz olmak

Hazne = Gencine, hazine

Hece = Heca

Hedef (Bak: *amaç, güdü*) = Hedef

Hekim = Tabib

Hekimler = Etıbba

Hekimlik = Tababet

Hekimlik satan = Mütetabbib

Hey

Hole = 1. Akibet = Fin, à la fin, enfin ;

2. Alehusus, bahusus, bilhassa, hasseten

Hem = Hem

Hemen = Hemen, derhal, filhal, der'akab

Hemşeri (Bak : *şardaş, ildeş*) = Hemşehri

Hendese = Hendese

Henüz (Bak : *daha*) = El'an

Hep = 1. Kâffe, cümleten ; 2. Kül

Hep birden = Kâmilin, heyetiyle

Hep bildiğimiz = Meşhur, mahud

Hep birlikte = Cümleten

Hepsi (Bak : *bütünü*) = Tamamen

Her, herbir = Her, beher

Her çeşit, her türlü = Her nevi

Her halde = Beherhal, behemehal, biey-yihadır = En tout cas, de toute façon

Herkesçe bilinen = Meşhur, mahud

Herkesin önünde = Alâmeleinnas

Her vakit = Hergâh, daima = Toujours

Hesap = Muhasebe, hesap

Hesap görmek = Muhasebe ruyet etmek

Hevenk = Avenk = Grappe

Heves (Bak : *istek*) = Heves

Hevesli (Bak : *istekli*) = Heveskâr

Heybet (Bak : *aybat, aybarlık*) = Heybet

Heyecanlandırmak = Teşyic etmek

Heyecanlanmak = Teheyüç etmek

Heykel (Bak : *kurçak*) = Heykel

Heykelci (Bak : *kurçakçı*) = Heykeltraş

Hey

- Heykelcilik** = Heykeltraşı
Hezimet (Bak : *bozgun*) = Hezimet
Hıçkırık = Şehka
Hınç = Gayz, buğz, kin
Hırıldı = Harhara
Hırs = Hırs, ihtiras
Hırsız = Sarık, düzd = Voleur
Hırslandırmak = İğra etmek
Hırslı (Bak : *yarsılı*) = Haris, muhteris
Hısım = Akraha (*Neseben*), asabe
Hısımlık = Karabet
Hısımlaşmak = Peydayı karabet etmek
Hız = 1. Germi ; 2. Sür'at
Hızlandırmak = Tesri etmek = Accélérer
Hızlaştırmak = Tacil etmek = Accélérer
Hızlı = Seri
Hicran (Bak : *iç acısı, ayrılık*) = Hicran
Hiç bilmez = Echel
Hiç bir daha, hiç bir vakıt, hiç bir zaman = 1. İlelebed, ebediyen = Eternellement; 2. Asla, kat'a = Jamais
Hiç kimse = Ferdi aferide
Hiç olmazsa (Bak : *en az*) = Lâa' al
Hiddet (Bak : *öfke*) = Hiddet
Hiddet etmek = Tehevvür etmek
Hiddetlenmek = Hiddet etmek
Hilâl (Bak : *ayça*) = Hilâl
His = İhsas (*T.*) = Sensation
Hisli = Hassas = Sensible

Hoş

- Hisslilik** = Hassasiyet = Sensibilité
Hisse (Bak: *pay, ūlūş*) = Hisse
Hissetmek = Hissetmek = Sentir
Hissettirmek = Hissettirmek, ihsas etmek = Faire sentir
Hissî = Hissî = Sentimental, sensoriel
Hissine dokunmak = Mütchassis olmak
Hissolunacak kadar = Mahsus surette
Hiza (Bak: *sıra*) = Hiza
Hizmet (Bak: *iş*) = Hidmet
Hizmetçi = Perestar, hademe
Hizmete alınmış = Müstahdem
Hizmete alma = İstihdam
Hizmet eden (Bak: *yarıyan*) = Hâdim
Hokkabaz = Şubedebaz
Hokkabazlık = Şubede
Hoppa (Bak: *yeğnik*) = Hafifmeşreb
Hoş (Bak: *gökçen*) = Lâtif
Hoşdavranma = 1. Teveccüh; 2. İltifat
Hoşdavranmak = İltifat etmek, teveccüh göstermek
Hoşdavranan = Mültefit
Hoşgeçinme = Muaşeret
Hoşgeldin = Hoşamedî
Hoşgörme, hoşgörü, hoşgörülük = Tesamuh, müsamaha = Tolérance
Hoşgörmek = Müsamaha etmek = Tolérer
Hoşgörür = Müsamahakâr = Tolérant
Hoşnut = Memnun

Hoş

Hoşolmıyan = Nahış

Hötlem = Tehdid = Menace

Hötlemek = Tehdid etmek = Menacer

Hucum = Hücüm, muhaceme, savlet

Hulâsa = Hulâsa = Resumé

Hulya (Bak: *kuruntu*) = Hulya

Hura! = Aferin! = Bravo!

Huy = Hulk, şîme, mizac, siriş

Huy edinmek = Âdet edinmek, âdet etmek

Huysuz (Bak: *kötühuy*) = Bcdhu

Hükümünce (Bak: *gereğince*) = Mucibince

Hükümünde olmak = Teşkil etmek

Hüküm = Hüküm

Hükümdar (Bak: *Kaan, Bey*) = Hükümdar

Hükümen = Hâkim = Juge

Hükümenler = Hükûm

Hükümet = Hükümet

Hüküm giymek = Mahkûm olınak

Hükümler = Ahkâm

Hükümsüren = Hâkim, fermaferma, hükümferma, hükümran = Régnant, prédominant, prépondérant

Hükümsüz kılmak = Iskat etmek

Hüner = Hüner

Hünersiz = Bihüner = Sans habileté

Hür (Bak: *özgen*) = Hür

I

- İlim** (Bak : *aran, yavaşına*) = İtidal
İlmak = İtidal kesbetmek
İlman = Mutedil = Modéré, tempéré
Ir = Gına, terane = Chant
Ira = Seciye, siyret, haslet, şemail
Irak = 1. Baîd ; 2. Mehcur
Iraklamak = Tec'îd etmek = Eloigner
Iraklık = Mesafe = Distance
Iraksamak = İstib'ad etmek
Iraksarmış (Bak : *uzak*) = Müsteb'ad
İralar = Hasail
Iram = Buud = Dimension
İramlar = Eb'ad
İratmak = İb'ad etmek, teh'id etmek
İrk (Bak : *uruk*) = İrk
İrkıl (Bak : *falcı, bakıcı*) = Kâhin
İrkılık = Kehanet
İrlam (Bak : *ezgi, sayram*) = Sürud
İrmak = Nehr, cûybar
İrz = İrz
İsı, ısığ, ısılık = Suhunet
İsınık (Bak : *alışkan*) = Menuş

Isı

Isınılmamış = Gayrimenus

Isınmak (Bak: *alışmak*) = İstinas etmek

Isıtmak = Teshin etmek = Chauffer

Isıyel = Semum, sam, badı semum

Islaklık (Bak: *yaşlık*) = Rutubet

Islatma (Bak: *nemlendirme*) = Tartib

İsh = Meskûn

İshlik = Safir

İsmarlama = Sipariş

İspat (Bak: *tanıtlama, belgirtme*) = Ishat

İspor = Spor

İsrar (Bak: *direnim, direnme*) = İsrar

İsrar etmek (Bak: *direnmek*) = İsrar etmek

İssı (Bak: *sıcak*) = Germ .

İssız = Gayrimeskûn, hâli, تنها

İstiraba düşmek = Muztarib olmak

İstirap (Bak: *göynü*) = İstirab, pîçü tâb

İstiraplı = Muztarib = Inquiet

İşık = Pertev, sirac, fer, zıya

İşimək = Tenevvür etmek

İşin = 1. Muzi, müşaşa ; 2. Barika

İşinak = Meşale

İşitmək = Tenvir etmek

İtir = Itr

İtirli = Muattar = Parfumé

İ

- i bir (Bak : - deş) = Hem-
- İbret (Bak: örnek, öğıenek) = İbret
- İcabet (Bak : kabul) = İcabet
- İcabet etmek = İcabet etmek
- İcat etmek = İcad etmek
- İç = 1. Bâtın, derun = Interne, intérieur;
2. Cevf ; 3. Dahil, dahili = Intérieur
- İç acısı (Bak: ayrılık) = Hicran
- İçaçan = Dilküşa
- İç açılma (Bak: ferahlık) = İnşirah
- İç açılması = Nüzhet
- İç Bakanı = Dahiliye Vekili
- İç Bakanlığı = Dahiliye Vekâleti
- İçecek = Meşrubat
- İçelge = Meyhane
- İçel güç = Kuvvei maneviye
- İçen = - âşam
- İçeri = Dahil, dahili = Intérieur
- İçeriden = Dahilen
- İçgüdel = İnsiyakî
- İçgüdü = Garize, insiyak, sevki tabii

İç

İçiboş (Bak: *kof*) = Ecvef

İç kan ağlamak = Dilhûn olmak

İçin = 1. Aid, dair, müteallik, mütedair, raci, hususunda ; 2. Ecilden, binaen (- e), beray

İçinde = 1. Dahil = Intérieur ; 2. Der -

İçindeki (Bak: *kapsam*) = Muhteva

İçindekiler = Mündericat

İçine almak = Havi olmak, ihtiva etmek, tazammun etmek

İçirik = Ahşa = Viscères

İç i sızlamak = Müteellim olmak

İçken = Ayyaş = Ivrogne, soulard

İçki = Bâde, mey, işret

İçkiler = Müskirat

İçkilli (Bak: *kuruntulu*) = Mütevehhim

İçli dışlı = 1. Teklifsiz = Familier ; 2. Mahrem = Intime, confident

İçli dışlılık = Mahremiyet = Confidence

İçme = Nûş

İç rahatı = Huzuru kalb

İçsel = Dahilî, derunî = Intérieur

İçten = Muhlis, samimî = Sincère

İçtenlik = Hulûs, muhalâsat, samiriyet

İç tirmalyan = Canhıraş, dilhıraş

İçyağı = Şahm

İçyakan (Bak: *acıklı*) = Dilsuz

İçyüz = 1. Mahiyet, küh ; 2. Ledünniyat .
3. Bâtu = Interne, intérieur

- İde** = Fikr = Idée
İdom = Eyzan, kezalik
İdemen = Entellektüel, münevver, müte-
 fekkir = Intellectuel
İdentik = Ayni = Identique
İdentite = Ayniyet = Identité
İdeyel (Bak: *düşünsel*) = Fikrî
İdi = Mabud, mevlâ, rab
İdilik = Rububiyet = Divinité
İdman = İdman
İdol = Mabud, sanem = Idole
İğcil, iğdir = Alil, malûl = Infirme
İğcil savaşçılar = Malûl gaziler
İğne = İbre, suzen
İğrence (Bak: *tiksince, yerence*) = Zemime
İğrenç = 1. Kerih, mekruh, menfur, müs-
 tekreh; 2. Müstehcen
İğrendirmek = Tensir etmek = Dégôüter
İğrenen (Bak: *tiksinen*) = Müteneffir
İğrenme (Bak: *tiksiniç, tiksinti*) = İstikrah
İğrenmek = İstikrah etmek, nefret etmek,
 teneffür etmek
İğretli (Bak: *takma*) = Müstear
İğri büğrü (Bak: *dolumbaç*) = Muavvec
İhtimal (Bak: *olasılık*) = İhtimal
İhtimalî (Bak: *olasal*) = İhtimalî
İhtimalli (Bak: *olsa gerek*) = Muhtemel
İhtiyaç = Hacet, ihtiyac
İhtiyar = İhtiyar, pir, şeyh = Vieux

İht

İhtiyarlamak = İhtiyar olmak

İhtiyarlık (Bak: *kocalık*) = Şeyhuhat

İki kat = Muzaaf, zıf = Double

İki kat etmek, ikitlemek = Taz'if etmek = Doubler

İki kat olma = Tezauf

İkin = Sâniyen

İkinci = Sâni

İkircim = Tereddüd = Hésitation

İkircimli (Bak: *dunksun*) = Mütereddid

İki taraf = Taraleyn

İkiye ayrılmak = İnşikak etmek

İkiye bölmek = Tansif etmek

İkiyüzlü = Münafık, mürai, riyakâr

İkiyüzlülük = Mürailik, riya, riyakârlık

İkiz (Bak: *eş*) = Tev'em

İklim = İklim

İklimler = Ekalim

İksir = İksir

İl = Vilâyet

İlâç = Deva, ilâc, mualece = Remède

İlâçlama = Mualece

İlâh = İlâh, mabud

İlâhlar = Âlihe

İlân (Bak: *bilit*) = İlân

İlân etmek = İlân etmek

İlâve (Bak: *ulama*) = İlâve

İlâve etmek (Bak: *ulamak*) = İlâve etmek

İl başkendi = Makarrı vilâyet, merkezi vilâyet

İlbay = Vali

İlçe = Kaza (*İç yönetim T.*)

İlçe başkendi = Merkezi kaza

İlçebay = Kaymakam (*Kaza kaymakamı*)

İlçe yönetim kurulu (*K. : İlçeyönkurul*) = Kaza idare heyeti

İldeğ (Bak: *hemşeri, şardaş*) = Hemşehri

İldim (Bak: *pişman*) = Peşiman

İle = Bi -, maa - = Avec

İlemek = Tel'in etmek = Maudire

İlenç = Beddua, lânet

İlençli = Mel'un, merdud

İlerci, ilercil = Terakkiperver

İleri = 1. Fazla; 2. Atı; 3. Müterakki; 4. Piş

İleride = Atiyen = A l'avenir, plus tard

İlerigeçmek (Bak: *geçmek*) = Sebketmek

İlerigelen = 1. Muteber; 2. Münbais. mütevellid

İleri gelenler, ilerigelirler = Âyan ve eşraf, eşraf, vucuh, muteberan

İlerigelme (Bak: *çıkma*) = Neşet

İlerikol (Bak: *önkol*) = Talia

İlerisürmek = 1. Teklif etmek = Proposer; 2. Temhid etmek

İleritutmak = Takdim etmek = Précéder

İlerleme = 1. Feyz, tefeyyüz. terakki = Progrès; 2. Kat'ı merahil

İle

- İlerlemek** = Feyzdar olmak, terakki etmek
İlerlemiş (Bak: *ileri*) = Müterakki
İlgen = Alâkabahş = Intéressant
İlgi = Alâka, münasebet = Relation, rapport
İlgi kesmek = Kat'ı münasebet etmek
İlgilenmek = Alâkadar olmak = S'intéresser
İlgili = Alâkadar = Intéressé
İlik = Muh
İlim (Bak: *bılım*) = İlim
İlimek = Taallûk etmek
İlimler (Bak: *bilimler*) = Ulûm
İlimmen (Bak: *bilgin*) = Âlim = Savant
İlinti = Ukde = Nœud
İlişgi kesmek = Alâka kat'etmek
İlişgi olmak = Aid olmak
İlişik = 1. Alâka ; 2. Aid, dair, müteallik, mütedair, raci ; 3. Melful
İlişik kesmek = Kat'ı alâka etmek
İlişikli = 1. Aid, dair, müteallik, mütedair raci ; 2. Alâkadar = Intéressé
İlişiklik, ilişkenlik = Aidiyet, ciheti taallûk
İlişikli olmak = Aid olmak
İlişik olarak = Leffen
İlişkin = Aid, dair, müteallik, mütedair, raci
İliştirmek = Leffetmek
İlk = Akdem, evvel
İlkçağ = Kurunu ulâ

- İlke** = Unsur = Elément
İlkel (Bak: *ham*) = İbtidâî
İlkeler = Anasır
İlkel gerçin = Tahkikatı ibtidaiye
İlkelik = İbtidâîlik
İlkin, ilkönce = Bidayeten, evvelâ
İlkmadde = İbtidâî madde
İlkyaz = Bahar = Printemps
İlle = İllâ, mutlaka = Absolument
İlmik (Bak: *boyunsalık*) = Ribka
İl yönetim kurulu (K.: *İlyönkurul*) =
 Vilâyet idare heyeti
İm = İşaret
İmay = İma
İmaylamak = İma etmek, telmih etmek
İmaylı (Bak: *anlamlı*) = Manidar
İmbiklemek = Taktir etmek = Distiller
İmdi = Pes
İmge = 1. Emare = Indice ; 2. Remz
İmkân (Bak: *olabilirlik*) = İmkân
İmkanıt = Karine
İmkânlaştırmak = Mümkün kılmak
İmkânlı (Bak: *olabilir*) = Mümkün
İmkânsız = Adimülmkân, gayrımümkün,
 muhal, müteassir, nakabil, münteni
İmkânsızlık = Ademi imkân
İmlâ = İmlâ = Ortographe
İmlemek (Bak: *göstermek*) = İşaret etmek

İmr

- İmre** = Âşık = Amoureux
İmren = Gıpta
İmrence = Mağbut
İmrenmek = Gıpta etmek
İmsel (Bak: örnek) = Misal
İmsilemek = Temsil etmek = Représenter
İmza = İmza
İmzalanmış, imzalı = Mumza
İmzalıyan = Mumzi
İN = 1. Beşer; 2. Kehf, mağara
İnadına = Rağmen
İnal = Emin, mutemed mütemen
İnam = Emanet, mevduat
İnamla, inam olarak = Emaneten
İnamlamak = Emanet etmek, tevdi etmek = Déposer, confier
İnan = İman, emniyet, itimad = Confiance
İnanan = Mūmin
İnanca = Teminat = Garantie
İnanç = Akide, itikad
İnançlamak = Temin etmek = Assurer
İnanından çıkmak = İrtidad etmek
İnanlı = Mutekid
İnanmak = Emniyet etmek = Confier
İnan vermek = Temin etmek = Assurer
İnat (Bak: öngü) = İnad
İnatçı = Anud, inacı, muannid, musir
İnat etmek = Taannüd etmek
İnce = Zarif, kibar, narin, rakîk = Elégant

- İnce barsaklar** = Em'ai rakika
İnceden inceye aramak, incelemek =
 Tedkik etmek = Examiner minutieusement
İncelik = Rikkat, nezaket, zarafet
İncelmek = Kesbi nezaket etmek
İncinmiş = Azürde = Froissé, blessé
İndirmek = Tarhetmek, tenzil etmek
İnenler = Furu (T.)
İngiz = Münhat = Abaissé
İngizlik = İnhitat = Abaissement
İnilti = Enin, uale
İniş, inme = 1. Nüzul, hübut ; 2. Felce
İnkılâp (Bak : *devrim*) = İnkıâb
İnleme, inleyiş = Naliş
İnliyen = Nalân, zâr
İnme inmek, inmeye uğramak = Felce
 uğramak
İnmek = 1. Tenezzül etmek = S'abaisser,
 daigner ; 2. Nazil olmak ; 3. Ütül etmek
İnmeli (Bak : *kötürüm*) = Mevlûc
İnsan = İns, insan, beşer
İnsanca, insanî = İnsanî
İnsancıl (Bak : *canayakın, alışık*) = Muuis
İnsanlık, insellik = Beşeriyet
İnsel = Beşerî, insanî = Humaine
İp = Resen, habl
İpek = Harir
İplik = Rişte, hayt, târ
İpucu = Scrrişte, emare = Indice

İrd

İRDE = İrade, ihtiyar = Volonté

İRDEL = Tettebbu, mütalea, tahsil = Etude

İRDELEMELİK = Tedkik etmek, tetebbu etmek = Etudier

İRDELE (Bak: *enerjik*) = İradeli

İRDELEME = Mütetebbi, mütetebbi, müdekkik, muhakkik

İRDEME = Talebe, şagird, üniversite talebesi = Etudiant

İRDESEL = İradî

İRDESİZ, İRDESİZCE = Mingayrikasdin, bigayrikasdin, gayriihtiyarî, gayriiradî

İRGEN = Müsbet = Positif

İRİ (Bak: *bâyûk*) = Cesim

İRİLİK = 1. Cesamet, kıt'a; 2. Dahamet

İRİN = Kayh, cerahat

İRİN BAĞLAMAK, İRİNLENMEK = Tekayyüh etmek

İRİYAN = Müheykel, cüsseli, müşekkel

İRİS = İrs, veraset

İRİSİ = İrsî

İRTELEMELİK = Talik etmek

İSABET = İsabet

İSABET ETMELİK = İsabet etmek

İSABET ETTİRMEK = İsabet ettirmek

İSE = Şayed = Si

İSE DE = 1. Velev; 2. Vâkıâ

İSİM = Nam, isim

İsim koymak = Tevsim etmek, tesmiye etmek = Nonmer, dénommer

İsim verilmek = Tesmiye olunmak

İskelet = İskelet

İslâm = İslâm

İspahi (Bak : *atlı, binici*) = Süvari

İspekter (Bak : *bakman*) = Müfettiş

İspekterlik = Müfettişlik

İsraf (Bak : *saçıt, savurğa*) = İsrâf

İsremek = İsrar etmek

İstatistik (Bak : *sayıstık*) = İhsaiyat

İstedik = Matlub = But, désir

İsteğiyle (Bak : *dileğiyle*) = Bilihtiyar

İstek = Hahiş, taleb, heves, şevk, iştiha, rağbet, arzu, dilhâh = Désir, appétit

İsteklendirmek = Tergib etmek

İstekli, istiyen = Talib, arzukeş, arzumend, heveskâr, hahişger, rağıb

İstekveren (Bak : *iştahaçan*) = Müştahi

İstemeksizin = Gayriihtiyarî, gayriradî

İstemiyerek = 1. Maalkerahe, kerhen ;
2. Bigayrikasdin, mingayrikasdin

İsten = İhtiyar = Option

İstenel = İhtiyarî = Facultatif

İsteni, istev = Mütalebe

İstenilen = Matlub = But, désir

İster = - hâh

İst

İster istemez, istiyerek istemiye-
rek = Bizzarure. hâh nahâh, tav'an
kerhen, çar naçar

İstiyerek (Bak : *gönülden*) = Tav'an

İş = 1. Maslahat, kâr; 2. Fiil, amel; 3. Sây,
mesai, hidmet; 4. Vazife; 5. Meşgale,
meşguliyet; 6. Mesele; 7. Husus, bab;
8. Muamele

İşanlar = Kârazma, kârazmûde, kârdan

İşaret (Bak : *im*) = İşaret

İşaret etmek = İşaret etmek

İşar etmek = İş'ar etmek

İş arkadaşı = Refiki mesai

İşbaşı = Seri kâr, re'sı kâr = Pouvoir

İşbecerir, işbilen, işbilir = Umuraşıua,
kâragâh, kâraşına, kârazma, kârazmûde,
kârgüzar

İşçen, işçimen (Bak : *kınavlı*) = Faal

İşçenlik, işçimenlik = Faaliyet

İşçi = Amele = Ouvrier

İşdeşlik, işdeşme = Teşriki mesai

İşdeşmek = Teşriki mesai etmek

İşgal (Bak : *tutav*) = İşgal

İşgal etmek = İşgal etmek

İş güç = 1. Meşguliyet, meşgale; 2. Kisbükâr

İşgüder = Maslahatgüzar

İşidem = Samia

İşidilmedik = Fevkalâde

İşidilmemiş = Naşinide = Inouï

- İşinden çıkarmak** = Azletmek
İşin gereği = İcabı hal, icabı maslahat
İşi olanlar = Erbabı mesalih
İşitilmedik = Harikulâde, âdetin fevkinde
İşitlik = Misma
İşitme (Bak: *dinleme*) = İstima
İşittirme = İsma
İşiyle, işle = Filen, maddeten
İşkence (Bak: *eziç*) = Azab
İşkil = Şübhe, şek
İşkilsiz (Bak: *şüphesiz*) = Lâşek
İşlek iskele = Bender = Ville maritime
İşleme = 1. Nüfuz = Pénétration; 2. İka
İşlemek = 1. Nüfuz etmek; 2. İrtikâb
İşlemez = Muattal, âtl
İşlemezlik = Atalet = Inactivité
İşlenmemiş = Bâkir = Vièrge
İşler = 1. Ahval, mesalih; 2. Umur; 3.
 Halü vaziyet, ahvalü şerait, zurufü ahval;
 4. Ef'al, âmâl; 5. Müteharrik
İşletge = Kuvvei muharrike
İşletme = Tahrik
İşletmek = 1. İstismar etmek; 2. Tahrik
 etmek
İşlev = Amel, fiil = Acte, action
İşlevler (Bak: *işler, eylevler*) = Âmâl, ef'al
İşlevsel (Bak: *pratik*) = Amelî
İşlik = İmalâthane, destgâh = Atelier

İşl

İşliyen = 1. Fail = Auteur; 2. Nafiz

İşnel = Fili

İştah (Bak: *istek*) = İştihâ

İştahaçan (Bak: *istekveren*) = Müştehi

İşten çıkarılmış = Mazul

İşten kalmış = Amelmande

İş vermek = Tavzif etmek

İşyar = Memur = Fonctionnaire

İten (Bak: *savucu, savan*) = Dalî

İti (Bak: *azgın*) = Hâd

İtimat = İtimad = Confiance

İtiraf = İtiraf

İtiraf eden = Muterif

İtiraz = İtiraz

İtiraz eden = Muteriz

İtke = Saik

İtken = Muharrik = Promoteur

İtmek = Del'etmek = Faire éloigner

İye = Malik, sahib = Propriétaire

İyelenmek = Temelluk etmek, tasarruf etmek, tahtı tasarrufa almak = S'approprier

İyelik = Tasarruf = Possession

İyi = Hub, bihin, salih = Capable, bou

İyiad = Hüsni şöhret = Bonne réputation

İyicil, iyiliksever = Hayırhâh

İyi davranmak = Hüsni muamele etmek

İyi geçinme (Bak: *dirlik*) = Hüsni imtizac

İyi huylu (Bak: *ahlâklı*) = Halûk

İyi karşılamak = Hüsni kabul etmek

- İyi kötü** = Nikū bed
İyileşme (Bak: *onulma*) = Şifa
İyileşmek = 1. Şifayah olmak, şifa bulmak, ifakat bulmak, afiyet bulmak; 2. Hali nekahete gelmek
İyileştirici (Bak: *onultucu*) = Şafi
İyileştirmek = Şifabahş olmak, teşfiye etmek, şifa vermek
İyiler = Ebrar
İyiliğine söylemek = Lehinde söylemek
İyilik (Bak: *erinç*) = Nimet
İyilikbilir = Nimetşinas
İyilikbilmez = Nimetnaşinas
İyilikçi = Mün'im, hayırhâh
İyilikler = Muhassenat
İyi niyet (Bak: *uzgüdü*) = Hüsnü niyet
İyi olmak = İfakat bulmak, afiyet bulmak, şifa bulmak
İyise, iyiselik = Nekahet
İyi tanıma, iyi tanınmışlık = Hüsnü şöhret = Bonne réputation
İyi tanınmış = Hüsnü şöhret sahibi
İyiye almak = Hüsnü telâkki etmek
İz = 1. Eser; 2. İsr = Trace; 3. Pey = Derrière; 4. İntıba = Impression
İzah (Bak: *açıklama*) = İzah
İzablamak = Tavzih etmek
İzan (Bak: *anlayış*) = İz'an
İzdemek = İktifa etmek

İzd

İzdemen = Peyrev, şagird, şagirdi marifet,
tilmiz = Disciple

İzdeş = Mensub, müntesib

İzdeşlik = Mensubiyet

İzer = Isr = Trace

İzhar etmek = Izhar etmek

İzilik (Bak: *ıdılık*) = Rububiyet

İzin = İcazet, izn, müsaade, ruhsat, cevaz

İzin istemek = İstizan etmek

İzinli (Bak: *yetkeli*) = Mezun

İzin vermek = 1. Tecviz etmek, müsaade
etmek; 2. Terhis etmek = Congédier

İzlemek = Takib etmek

J

Jandarma = Jandarma

Jeoloji = İlmülârz, tabakatülârz ilmi

K

- Kaan** (Bak: *Bey*) = Hükümdar
Kaba davranmak = Unf ile muamele etmek = Traiter avec violence
Kaba = 1. Sakil; 2. Dürüşt; 3. Galiz
Kabahat (Bak: *suç*) = Kabahat
Kabahatli (Bak: *yanılmış*) = Muhti
Kabalık = 1. Unf = Violence; 2. Gızet
Kabarcık = Habab
Kabartma, kalemişl, kakma = Nakr
Kabayel (Bak: *güney yeli*) = Bâdı cenubî
Kabir = Medfen, dahme, kabr, mezar
Kabirlik = Makber, makberc, mezaristan
Kabuk = Kışr
Kabuk bağlamak, kabuklanmak = Takaşşür etmek
Kabul = 1. Kabul; 2. İcabet
Kabul etmek = 1. Razi olmak, kail olmak = Consentir; 2. İcabet etmek
Kaçak = Firarî
Kaçıngan, kaçınır = Müctenib
Kaçınma = İctinab
Kaçınmak = İctinab etmek
Kaçınsamak = Taallül etmek

- Kaçırma** (Bak: *elden çıkarma*) = Fevt
Kaçırmak (Bak: *yitirmek*) = İfate etmek
Kaçış, kaçma = Firar
Kaçıt = Mefer, mahalli firar
Kaçmak = Firar etmek
Kadeh = Cam, piyale, peyman
Kader = Kader, mukadder, mukadderat
Kadın = Zen
Kadınlar = Inas, nisa
Kafatası = Kıf
Kaftan = Hil'at
Kâğıt = 1. Varaka = Feuille; 2. Kırtas
Kâğıtlar (Bak: *betikler*) = Evrak
Kağşak = Maili inhidam, müşrifi harab
Kağşaklık (Bak: *bitkinlik*) = Hüzal
Kağşamak = Müşrifi harab olmak
Kahr = Kahr
Kabraman (Bak: *er, alp*) = Kahraman
Kahrolmuş (Bak: *bozulmuş*) = Makhur
Kâinat (Bak: *evren*) = Kâinat = Univers
Kakınc (Bak: *başa kakma*) = Serzeniş
Kalabalık = İzdiham = Grande affluence
Kalan = 1. Müntakil; 2. Mütebakî
Kalp (Bak: *yürek, gönül*) = Kalb
Kaldıran (Bak: *yükselten*) = - efrac
Kaldırılma, kaldırma = Lâgv, fek
Kaldırılmış = 1. Mahzuf; 2. Mülga
Kaldırır = Mütahammil, mukavemetli, mukavim, hamul = Résistant

Kal

Kaldırılır = Kabili hazf

Kaldırmak = 1. Nez'etmek, ref'etmek, ilga etmek, fekketmek, lâğvetmek, hazfetmek; 2. Tahammül etmek; 3. Azletmek

Kale = Sur, kal'e

Kalem = Kalem, hame = Plume

Kalembaşı (Bak: *büro şefi*) = Mümeyyiz

Kale sakmanı = Dizdar

Kalga (Bak: *birakıt*) = Tereke = Héritage

Kalığ (Bak: *miras*) = Miras

Kalım = Baka = Perpétuité

Kalın (Bak: *çeyiz*) = Cihaz

Kalın barsaklar = Em'ai galıza

Kalınkafalı = Gabi = Balourd

Kalınkafalılık = Gabavet

Kalınlık (Bak: *çap*) = Sihan

Kalıntı = Bakıye = Solde, reste

Kalıntılar = Bakayâ = Les restes, soldes

Kalıp = Kalıb

Kalıt (Bak: *bengi*) = Muhalled

Kalız = Bakî, lâyemut = Immortel

Kalkışmak = Kıyam etmek, tasaddi etmek

Kalkma (Bak: *ayağa kalkma*) = Kıyam

Kalma = 1. Mevrus; 2. Beytutet

Kalmak = 1. İkamet etmek, mukim olmak, sakin olmak = Habiter, demeurer;

2. İbka kalmak (*Okul T.*)

Kalmış (Bak: *kalma*) = Mevrus

Kambur (Bak: *yumru*) = Hadeb

- Kamçı** (Bak: *kırbaç*) = Taziyanе
Kamoy = Eskârı umumiye
Kamu = Umum
Kamuğ = Amme = Le public
Kamuğası = Menfaati umumiye
Kamun = Nahiye = Commune
Kamun başkendi = Nahiye merkezi
Kamunbay = Nahiye r üdürü
Kamun yönetim kurulu [*K.: Kamunyön-kurul*] = Nahiye idare heyeti
Kamus = Kamus
Kamusal = Umumî = Public
Kamusal güven [*K.: Kamgüven*] = Emniyeti umumiye
Kamusal haklar = Hukuku âmme
Kamutay = Büyük Millet Meclisi
Kan = Dem, hûn
Kanağat (Bak: *kanış*) = Kanaat
Kanağı = Nişter
Kanal (Bak: *ark*) = Kanal
Kanama = Nezf
Kanara = Salhane, mezbaha
Kanat = Bâl, şehper, şehbal, cenah, per
Kandır = İlkaat
Kandırmak, kanıtmak = 1. Tatmin etmek, ikna etmek : 2. İğfal etmek
Kandil (Bak: *ışık*) = Sirac
Kandökücü = Hunriz
Kan etmek (Bak: *öldürmek*) = Katletmek

Kan

Kanığ, kanmış = Kani

Kanış (Bak: *kanağat*) = Kanaat

Kanışma = İcabü kabul

Kanıt = Huccet, delil, beyyine. Lurhan

Kanıtkan = Mukni = Convaincant

Kanıtlar = Edille

Kanlı (Bak: *kanlı*) = Demevi

Kanlı = 1. Katil; 2. Demevi; 3. Hûnin

Kansızlık = Fakrûddem

Kanun = Kanun

Kanun koymak = Teşri etmek, taknin etmek = Légiférer

Kanunlu = Meşru = Légitime, légal

Kanunsuz = Gayrimeşru = Illégal

Kap = 1. Mahfaza, zarf; 2. Cild

Kapaç, kapma = Gasb

Kapaççı, kapman = Gasıb

Kapaçlamak = Gasbetmek

Kapaçlanmış, kapık = Mağsub

Kapalı = Mesdud

Kapamak = Setretmek, seddetmek

Kapanık = Mağmum = Triste, sombre

Kapanmak = 1. İnsidad etmek; 2. Tesettür etmek; 3. İltiyam bulmak; 4. Tehassun etmek

Kapasite = Ehliyet, kabiliyet

Kapatçı (Bak: *vurguncu*) = Muhtekir

Kapatçılık (Bak: *vurgunculuk*) = İhtikâr

Kapçı = Mücellid

- Kap geçirmek** = Teclid etmek
Kap geçirtmek, kaplatmak = Teclid ettirmek, cildletmek
Kapı = Der, bab = Porte
Kapıcı = Derban
Kapılanmak = İntisab etmek
Kapılanmış (Bak : *izdeş, bağlı*) = Mensub
Kapılanmışlık = Mensubiyet
Kapılar = Ebvab
Kapılmak = İncizab etmek
Kapılmış (Bak : *tutulmuş*) = Müncezib
Kapital = Sermaye
Kapkacak = Evani
Kaplamak = 1. Teclid etmek, cildlemek;
 2. İhtiva etmek, havi olmak, istiab etmek;
 3. İşgal etmek, istifâ etmek
Kaplan = Pelenk
Kaplı = Mücelled
Kapmak = Gasbetmek, zabt etmek
Kapsal = Âm, şamil
Kapsam = 1. Muhteva ; 2. Şümul
Kapsamak = Tazammun etmek, şamil olmak = Embrasser, s'étendre à...
Kapsamış, kapsıyan = Mütezammün, cami, muhtevi
Kapsık = Mahbus
Kaptaç = Seddade
Kar = Berf = Neige
Kâr = Temettu = Profit, gain

Kar

- Kara** = 1. Berr, berrî ; 2. Siyah
Kara bahıtlı = Bedbaht = Malheureux
Karabasan = Kâbus
Karabun = Dahiye = Cataclysme
Karaciğer = Kebed
Karaç = İftira, bühtan
Karaççı, karasüren = Müfteri
Karaçlamak, kara sürmek = İftira etmek
Karadamar = Verid
Karadan = Berren = Par terre
Karakış = Erbain, zemherir
Karakulak = Hafiye
Karakuş (Bak : *tauşancıl*) = Ukab
Karal = Âhâdı nas, avam = Plèbe, populace
Karalak = Avamfirib, avampesend
Karalama (Bak : *taslak*) = Müsvedde
Karalamak = Tesvid etmek
Karalı = Mazannei su = Suspect
Karaltı (Bak : *görümsü*) = Hayalet
Karaltılar = Eşbah
Karamsar = Bedbin = Pessimiste
Karamsarlık = Bedbinî = Pessimisme
Karanlık = 1. Mechuliyet; 2. Zulmet, deycur, zalâm ; 3. Muzlim, târ
Karar = Karar
Kararlamadan = Alettahmin
Kararlaşmak = Takarrür etmek
Kararsız = Bikarar = Indécis, instable

- Karatören** = Tedfin merasimi
Karavaş (Bak: *kul, köle*) = Memlûk
Kardeş = Birader, dader
Kardeşçe = Eiraderane
Kardeşlik = Uhuvvet = Fraternité
Karga (Bak: *kuzgun*) = Zağ, gurab
Kargaşa = Şuriş, fevza, anarşi
Kargaşa devri = Fetret = Anarchie
Kargaşalık = İgtişaş, keşmekeş
Kargı = Nize, harbe
Kargımak (Bak: *ilemek*) = Tel'in etmek
Karginç = Merdud, mel'un
Kargış = Lânet, nefrin
Karı = Zevce
Karın = Batn, şikem = Ventre
Karışık = 1. Müşevveş; 2. Julide; 3. Gayrısafi, mağşuş = Mélangé, falsifié
Karışıklık, karmaşık = Teşevvüş, tezebzüb, şuriş, iğtişaş = Embrouillement
Karışma = 1. Müdahale; 2. Dahl
Karışmak = Müdahale etmek = Intervenir
Karıştıracı = - aşub
Karıştırap bozmak = Tağşiş etmek
Karıştırmak = 1. Tahdiş etmek, teşviş etmek = Troubler; 2. Mezcetmek
Karma, karmaşık = Muhtelit = Mixte
Karmakarışık = Hercü merc, müşevveş, müzebzeb
Karmaşmak = İhtilât etmek

Kar

Karmaç = Halîta = Alliage

Karşı = Aleyh, mukabil = Contre

Karşı durmak = Mukavemet etmek

Karşı gelme = Muhalefet = Opposition

Karşı gelmek = Mümanaat etmek, muhalefet etmek = S'opposer

Karşılama, karşılaşmak = Tekabül etmek

Karşılaştırma = 1. Mukayese = Comparaison; 2. Mukabele = Confrontation

Karşılaştırmak = Mukayese etmek

Karşılga = İvaz, taviz

Karşılık = 1. İvaz, bedel, semen = Contrevaieur; 2. Cevab, mukabele = Réponse

Karşılıklı = Mütekabil

Karşılık olarak = Bilmukabele

Karşılık olmak = Tekabül etmek

Karşın = 1. Rağmen; 2. Muarazacı; 3. Muhalif, muarız, aleyhdar

Karşınlar, karşı olanlar = Aleyhte olanlar

Karşı söylemek = Aleyhte söylemek

Karşıt = 1. Mütezed, mütebayin, zıd; 2. Mugayir, münafi, hilâf; 3. Muzad

Karşıtlar = Ezdad

Karşıtlık = Mugayeret, tezed, zıddiyet

Kapsa = İhtiva

Kapsamak = İhtiva etmek

Kasa = Vezne = Caisse

Kasacı = Veznedar = Caissier

Kat

- Kasak** (Bak: *haydut*) = Şaki
Kasaklık (Bak: *haydutluk*) = Şakavet
Kasamak = Mahkûm etmek = Condamner
Kasanık = Mahkûm = Condamné
Kasanmak = Hüküm giymek, mahkûm olmak
Kası = Adale = Muscle
Kasık yarığı = Fıtk .
Kasılmak = Takallüs etmek
Kasılmış = Mütekallis
Kasınlık = Mahkûmiyet = Condamnation
Kasırga = Girdibad
Kasnak = Adali = Musculaire
Kasnak = Çenber
Kasr (Bak: *kısma kısaltma*) = Kasr
Kaş = Ebru
Kaş çatıklığı = Çini ebru
Kat = 1. Tabaka; 2. Huzur, nezd; 3. Misl
Kataç, katma = Zam = Augmentation
Katar (Bak: *takım, arkış*) = Kafile
Kategori (Bak: *çeşit, takım*) = Makule
Katı = 1. Haşin; 2. Sulb; 3. Saht
Katık, katılmış = Munzam
Katıksız = Halis
Katılağan = Mütesallib
Katılaşma = Tasallüb
Katılık = 1. Salâbet; 2. Huşunet
Katılma, katışma = Telâhuk
Katılmak = İnzam etmek, iltihak etmek

Kat

Katım = Terkib = Composition

Katımlamak = Terkib etmek

Katımlanan, katiñç, katiñ = Mürekke-
keb = Composé

Katımlanmak, katiñçlanmak = Te-
rekküb etmek = Se composer

Katiñç ürem = Faizi mürekkeb

Katıp karıştırma, katiştirma = Halt

Katır = Ester

Katişik = 1. Mürekkeb = Composé ; 2.
Gayrısâfi, mahlût = Mélangé

Katiştirmek = Tahlit etmek

Katı yürekli = Merhametsiz

Katlanma = 1. Havsala ; 2. İhtiyar ; 3.
Tahammül

Katlanmak = Tahammül etmek

Katmak = 1. Mezcetmek ; 2. Zammetmek,
ilhak etmek

Katman (Bak : *kot*) = Tahaka

Kav (Bak : *bodrum, girenlik*) = Mahzen

Kavga = Münazaa, niza = Dispute

Kavga etmek = Münazaa etmek

Kavgalı = Münazaunfih

Kavis (Bak : *ığmeç*) = Kavs

Kavislenmek = Tekavvüs etmek

Kavisli = Mukavves = Courbé, arqué

Kavra = Kariha

Kavram (Bak : *ökleme*) = Melhum

Kavrama = İhata

- Kavramak** = İhata etmek = Concevoir
Kavriyan (Bak : *kapsıyan*) = Muhtevi
Kavşıt = İltisak noktası
Kavşıt kolları = İltisak hatları
Kavşıtmaq = Vasletmek = Conjoindre
Kavuşak = Mülteka = Confluent
Kavuşan (Bak : *buluşan*) = Mütelâki
Kavuşma = 1. Vuslet; 2. İltika
Kavuşmak = 1. Telâki etmek, mülâki olmak; 2. İltisak etmek; 3. Visal
Kavuşmuş (Bak : *yakın, ulaşmış*) = Makrun
Kavuştak = Nakarat = Refrain
Kavuşturmak = Vasletmek, ilsak etmek
Kavuşuk (Bak : *yapışık, bitişik*) = Mülâsık
Kaya = Sahre
Kaybetme (Bak : *elden çıkarma*) = Fevt
Kaybetmek = 1. Gaib etmek; 2. İfate etmek
Kaybolma (Bak : *yitme, yitki*) = Zıya
Kaybolmak = 1. Tagayyüb etmek, gaib olmak, nabedid olmak; 2. İndiras etmek
Kaybolmuş = Münderis
Kaydedilmiş (Bak : *yazılmış*) = Mazbut
Kaygı = Endişe, kasavet, keder, gam
Kaygılı (Bak : *tosalı*) = Gamkin
Kayık = Zevrak
Kayın = Kayınbirader
Kayıncağ (Bak : *batağ*) = Mezleka
Kayıp (Bak : *yitik*) = Zayı

Kay

Kayıplara karışmak = Tagayyüb etmek

Kayıruk = Mültemes = Sollicité

Kayıрма (Bak : *koıruma*) = Sıyanet

Kayırmak = 1. İltimas etmek; 2. Sahabet etmek, tesahub etmek

Kayıt = İhtimam, kayd

Kayıtlamak = Takyid etmek

Kayıtlanmak = İhtimam etmek, tekayyüd etmek

Kayıtsız = 1. Bigâne; 2. Lâkayd

Kaynak = 1. Menba, me haz; 2. Kân

Kaynama = 1. Nebean; 2. Galeyan; 3. Cuş

Kaynamak = Galeyan etmek

Kaynana = Kayınvalide

Kaynaşmak = 1. İmtizac etmek; 2. İltisak etmek (*Kemikler için*)

Kaynata = Kayınpeder

Kayra, kayrı = Himmet, lûtf, atâ, a'iyeye, kerem, inayet, ihsan, in'am, atıfet

Kayralcı (Bak : *iyilikçi*) = Mün'im

Kayralı (Bak : *cömert*) = Keremkâr

Kayramak = Lûtfetmek, taltif etmek

Kayşa = Heyelân

Kayşamak = Heyelân etmek

Kaytak = Mürteci

Kaytaklık = İrtica

Kaza = Kaza

Kazanç = 1. Kisbükâr; 2. Temettu, kâr

Kel

Kazanılmış haklar = Hukuku müktesebe = Droits acquis

Kazanmak = 1. Kesbetmek, iktisab etmek ihraz etmek; 2. Bekâm olmak, nail olmak

Kazı = Hafriyat = Fouille

Kazık = Veted

Kazım = Hakk = Gravure

Kazıntı = Hakk

Kazıt = Kitabe, mahkûke

Kazmak = Hafretmek

Kazman = Hakkâk = Graveur

Keçi yıldızı = Ayyuk

Keder (Bak: *kaygı, tasa*) = Keder

Kederlendirmek, keder vermek = Müteessir etmek

Kederlenmek = Müteessir olmak, mükedder olmak

Kederli = Mükedder, müteessir

Kedi = Hirre

Kefil = Kefil

Kefillik = Kefalet

Kefil olmak = Tekeffül etmek

Kefil olmuş = Mütekeffil

Keke, kekeme = Rekik

Kekeleme = Lüknet

Kekelik, kekemelik = Rekâket

Kelâm (Bak: *söz*) = Kelâm

Kelebek = Pervane

Kelime = Kelime

Kem

Kem (Bak : *çirkin, kötū*) = Bed

Kemik = Üstühan

Kemiyet (Bak : *nicelik*) = Kemiyet, mikdar

Kenar (Bak : *k rağ*) = Kenar

Kenarsız = Bikeran = Illimité

Kendi, kendince = Şahsen, bizzat, bin-nefs, hod = Personnellement

Kendi başına = 1. Hodbehod ; 2. Re'sen ;
3. Münferiden = Isolément

Kendibiten = Hudayî nabit

Kendi gözü ile = Rey'elâyın

Kendişler = Bizatihi mü'eharrik, müte-harrik bizatihi = Automatique

Kendi kendine = Hodbehod

Kendiliğinden = Bizatihi

Kendinden geçirmek = Gaşyetmek

Kendinden geçmek = Vecde gelmek,
gaşyolmak = S'extasier

Kendinden geçmiş = Bihud, biluş

Kendini beğenmiş = Hodpesend

Kendini bilmez = 1. Hadnaşinas ; 2.
Lâyakil

Kendini göstermek = Temayüz etmek,
temeyyüz etmek = Se distinguer

Kendini öldüren = Münteher

Kendini öldürmek = İntihar etmek

Kendisi (Bak : *kendi*) = Binnels, bizzat

Kendi varken = Vicahî = En sa présence

Kendi yokken = Anilgıyab

- Kendiz** = İndi
Kent = Kasaba
Kepaze = Rezil, rüsvay
Kepaze etmek = Terzil etmek
Kepazelik = 1. Fazahat, fazîha ; 2. Rezalet
Kere = Def'a, kerre
Kereler = Kerrat
Kerte = Derece, radde = Degré
Kesel (Bak: *gevşeklik*) = Kesel
Kesenek = Maktu ücret, ücreti maktua
Keser (Bak: *külünk*) = Tişe
Kesici, keskin = Sârim
Kesilme = 1. Kesel ; 2. İnkita
Kesilmek = Munkati olmak, inkita etmek
Kesilmezlik = Ademi inkita
Kesim = Mukataa = Affermage
Kesimli = Mukannen
Kesin = Kat'î = Définitif, catégorique
Kesinleştirmek = Kat'ileştirmek
Kesinleyici = Tahakkuk memuru
Kesin olarak = Elbet, elbette
Kesinsiz = Gayrıkat'î
Kesir = Kesr
Kesirler = Kûsurat
Kesişmek = Tekatu etmek = Se croiser
Kesit = Makta = Coupe
Keskil = 1. Kader, mukadder, mukadderat = Destin, destinée ; 2. Maktu

Kes

Kesme (Bak : *keskil*) = Maktu

Kesmek = 1. Zebhetmek ; 2. Kat'etmek

Kesmelik (Bak : *kanara*) = Salhane

Kestirilmez = Gayrıkabili tahmin

Kestör = İdare âmiri (*T.*)

Keşki (Bak : *nolaydı*) = Kâşki

Ket (Bak : *durgu*) = Sekte

Ketvurmak = Sektedar etmek

Key (Bak : *yakma, dağlama*) = Key

Keyif = Neş'e, neşve, keyf, safâ

Keyifli (Bak : *gönlü açık*) = Münbasit

Keyifsiz = Namizac

Keyif verenler = Mükeyyifat

Keyfi = Keyfî

Keyfiyet (Bak : *nitelik*) = Keyfiyet

Kez = Def'a, kerre

Kıkırdak = Gudruf

Kılavuz = Delil, bedreka, rehber, rehnüma

kılavuzlamak = Delâlet etmek, rehberlik etmek = Guider, montrer le chemin

Kılga = Fail = Auteur

Kılıç = Seyf

Kılıf (Bak : *kın*) = Gılâf

Kılık = Kıyafet, şemail

Kılıklanmak = Tahallûk etmek

Kılınmak = Tekevvün etmek

Kılmak = 1. Tekvin etmek = Créer; 2. Eda etmek

Kılıyan = Mûşikâf = Minutieux

- Kımıldama** (Bak : *oynama*) = Taharrük
Kımıldamak = Taharrük etmek
Kımıldamaz = Gayrımüteharrik
Kımıldıyan (Bak : *sallanan*) = Cünban
Kımiltı = Hareket
Kın = Gılâf
Kınama = Dahl
Kınamak = Levmetmek, tânetmek
Kınav = Faaliyet
Kınavlı (Bak : *işçi, işçimen*) = Faal
Kınaymak, kınmak = Faaliyet göstermek
Kınç (Bak : *hınç*) = Kin
Kıpma (Bak : *lâhza*) = Lemha
Kır = Sahra
Kıraç = Gayrımünbit
Kırağ = 1. Sahil; 2. Kenar
Kıran = Marazı mühliki müstevli
Kıransız = Bikeran = Illiçité
Kırbaç (Bak : *kamçı*) = Taziyan
Kırgın = Rencide, münkesir, dilgir
Kırgınlık, kırılma = İnkisar
Kır = İskonto
Kırıcı = Sarraf
Kırık = Meksur, şikeste, münkesir
Kırıkdökük (Bak : *öteberi*) = Hurdevat
Kırılmak (Bak : *gücenmek*) = Dilgir olmak
Kırılıp dökülmek = Hurdehaş olmak
Kırım = Kıtâl, katli âm = Tuerie
Kırıntı = 1. Rîze ; 2. Hurde

Kır

Kırıp dökme = Hurdehaş etmek

Kırıtkan = İşvebaz, işvekâr, cilveli

Kırıtma = Cilve, işve = Coqetterie

Kırk = Erbain

Kırmak = Kesretmek

Kırmızı = Hamrâ, ahmer

Kırpmak = Tenkih etmek

Kısa = 1. Kütah, kasir; 2. Veciz, muhtasar, mücmel = Résumé

Kısaca = Muhtasaran, icmalen, hulâsatan

Kısacası = Hasılı kelâm, elhasıl

Kısagörü = Kasrı basar

Kısalamak = Telhis etmek, hulâsa etmek

Kısaltma (Bak : *kısma*) = Kasr

Kısaltmak = Taksir etmek, kasretmek, ihtisar etmek

Kısım = Kısım, cüzü = Partie

Kısım kısım = Ceste ceste

Kısımlar = Ecza

Kısınmak = İmsak etmek

Kısır = Gayrımünbit, akim

Kısırlık = Akamet

Kıskanca, kıskanılmış = Mahsud

Kıskanç (Bak : *günücü*) = Hasud

Kıskançlık (Bak : *günü*) = Hased

Kıskanma = Reşk

Kıskanmak = Hased etmek

Kısma (Bak : *kısaltma*) = Kasr

Kısmak = Kasretmek, taksir etmek

- Kısmet** = Kısmet, nasîb
Kıstak = Berzah = Isthme
Kıstam = Zaruret = Nécessité, gêne
Kış = Şita, serma
Kışkırtıcı = Tahrikâmiz = Provocant
Kışkırtım, kışkırtma = Tahrik, tahrikât
Kışkırtmak = 1. Teşvik etmek; 2. Tahrik etmek; 3. İgra etmek
Kıt (Bak : *kat*) = Huzur
Kıt'a (Bak : *bölge*) = Kıt'a
Kıtlık = Kaht, nedret
Kıvanan = Müftehir
Kıvanç, kıvanma = İftihar, fahr, mesharet
Kıvançla = Maaliftihar
Kıvanmak = İftihar etmek, fahretmek
Kıvılcım (Bak : *çakın*) = Şirare
Kıvılcımlar = Şerer
Kıvrılmış, kıvrımlı = Mültevi
Kıvrım = 1. İltiva ; 2. Çîn
Kıyaç = Cani = Criminel
Kıya = Cinayet = Crime
Kıyafet = Kıyafet
Kıyal = Cinaî
Kıyâe = Zalim = Cruel
Kıyaslama = Mukayese = Comparaison
Kıyaslamak = Mukayese etmek
Kıyaslık = Mıkyas
Kıyı = Sahil
Kıyınç = Zulm

Kıy

Kıymet (Bak: *değer*) = Kıymet

Kıymetli = Zîkıymet

Kız = 1. Kerime, bint, duhter; 2. Bâkire

Kızartı = İhmîrar

Kızdırmak = İğzab etmek

Kızgan, kızgın = Gazub, mütehevvir

Kızgınlık = Hışm, gazab

Kızıl = Hamrâ, ahmer

Kızılısı = Eyyamı bahur

Kızılık = İhmîrar

Kızkardeş = Hâher, hemşire

Kızlar = Benat

Kızlık = Bîkr., bekâret = Virginité

Kızmak = Gazab etmek, hiddet etmek, tehevür etmek = S'emporter

Kızığlankız = Bâkire = Viêrge, pucelle

Kibar = Kibar

Kibir = Kibr

Kibirli = Mütekebbir

Kimi, kimi vakit = Bazı, bazan, geh. gehi, gâh, gâhi = Quelque, quelquefois

Kim olursa = Lâalettayin

Kimse = Şahs = Personne

Kimsesiz = Garib, bikes = Sans famille

Kin = Kin

Kindik = Mêrkez

Kinema = Sinema

Kip = Enmuzec = Type

Kira = İcar, icare

Koc

- Kıracı** = Müstecir
Kıralamak = İcar etmek, isticar etmek
Kıralanmış = Mecur
Kıralıyan = Mucir
Kiraya vermek = İcar etmek
Kireç, kireç taşı = Kils
Kireçleştirmek = Teklis etmek
Kiriş = Veter
Kirletmek = Telvis etmek = Salir
Kirli = Napâk
Kirlilik = Ademi nezafet
Kirpik = Müje
Kirpikler = Müjgân
Kişi = İns, insan, şahs, zat = Personne
Kişiler = Eşhas
Kişilik = Mürüvvet
Kişisel = İnsani
Kitapevi = Kütüphane (*Kitap satan yer*)
Kitap = Kitab
Kitaplık = Kütüphane (*Kitap dolabı*)
Kitap odası = Kütüphane
Kitapsaray = Kütüphane = Bibliothèque
Klâs = Zümre
Klüp = Mahfil
Koca = 1. İhtiyar, pir ; 2. Şeyh ; 3. Zevce
Kocakarı = 1. Acuze; 2. Pirezen
Kocalık = Şeyhuhat
Kocalmak, kocamak = İhtiyar olmak
Kocama (Bak : çöküş) = Herem

Koc

Kocamanlık = Dahamet

Kocunma = Hadşe

Kof = Ecvel. cevî

Koklam = Şamme

Koklamak = Şemmetmek

Kokmak = Tefessüh etmek = Se corrompre

Kokmuş = Mütefessih

Kokşa = Taaffün, ufunet

Koku Şemin, şemme, rayiha, buy

Koku almak = İstişmam etmek

Kokulu = Muattar = Parfumé

Kokuşma = Taaffün

Kokuşmak = Taaffün etmek

Kol = 1. Şube; 2. Devriye; 3. Bazı =
Biceps, bras; 4. Silsile

Kolay = Âsan, yecîr, sehl

Kolayı bulunmak = Müyesser olmak

Kolaylaştırmak = Teshil etmek, tehîin-
etmek = Faciliter, alléger

Kolaylık = Sühulet, âsanlık

Kolcu = Dideban

Kollama = Emniyet (*Askerlik T.*)

Kollamak = 1. Müterakkib olmak; 2.
Temin etmek = Assurer, garantir

Kolsalmak = Teşaub etmek, inşiah etmek

Koltuk = Bagal

Komisyon = Encümen, komisyon

Komşu = Mücavir, car

Kemut, komuta = Kumanda

- Komutan** = Kumandan
Komutmak = Kumanda etmek
Konaç = Âşiyau = Nid, home
Konak = Merhale, menzil
Kontrol (Bak : *teftiş*) = Murakabe
Konu = 1. Saded, mevzu; 2. Husus, bah
Konuk = Mihman, misafir
Konukçu = Mihmandar
Konum = Mevduat, tevdiat
Konuşma = Muhavere, mükâleme, musahabe
Konuşma ödevleri = Âdabı münazara
Konuşma odası = Mükâleme odası
Konuşulan = 1. Mevzuu bahs; 2. Zebane.l
Konuşu = Sohbet, muhavere, mükâleme
Konuşuk = Muvazaa
Konuşuklu (Bak : *danışıklı*) = Muvazaalı
Konut = Mesken, sükna, ikametgâh
Konutma = İkame
Konutmak = İkame etmek = Placer
Koparma = Fek
Koparmak = Fekketmek
Kopmuş (Bak : *ayrılmış*) = Münfek
Kopye eden = Müstensih
Kopye etmek = İstinsah etmek
Kor = Ahker = Braise
Koran (Bak : *zorğçit*) = Badire
Korgeneral = Ferik
Korkak = Muhannes, hâif, ceban, cebîn
Korkaklık = Cebanet = Poltronnerie

Kor

- Korkan** = Mütevahhiş
Korkmak = Havfetmek
Korkmamak = İctisar etmek, cesaret etmek
Korkmuş = Hirasan
Korkomutan = Kolordu kumandanı
Korku = Bâk, bim, hiras, havf, pervâ, hevl
Korkulu = Vahîm = Grave, périlleux
Korkunç = Mahûf, bail, muvahhiş, muhiş, müdhîş, hevl-nâk, mehib = Terrible
Korkurmay = Kolordu erkânıharbiyesi
Korkutma = Terhib
Korkutmak = İhase etmek, tahvil etmek
Korum = Müdafaa
Koruma = Himaye, sıyanet, muhafaza, vikaye
Korumacı = Himayeci = Protectionniste
Korumacılık = Himayecilik
Korumak = Sahabet etmek, vikaye etmek, muhafaza etmek, himaye etmek
Korunak = Mahalli tahaffuz
Koruncak = Himaye altında olan yer, tahtı himayede olan yer = Protectorat
Korunma (Bak : *sakinma*) = Tevakki
Korunmak = Tevakki etmek, tahaffuz etmek = Se préserver
Korunuk = Mahmi
Korur, koruyan, koruyucu = 1. Hâmi = Protecteur; 2. Vaki (*Vikayeden*)
Koşan = Puyan
Koşma (Bak : *atılım*) = Şıtab

Koy

- Koşmak** (Bak : *atılmak*) = Şitah etmek
Koşuk = Şiir
Koşukçu = Şair
Kotarma (Bak : *çözme*) = Hall
Kotarmak = Halletmek = Solutionner
Kotarma yolu = Çarei hall
Kov = Siayet, gamz
Kovalamak = Takib etmek
Kovalaşmak = Tevali etmek
Kovalayıcı = Muakkib
Kovcu = Gammaz, nemmam
Kovmak (Bak : *püskürtmek*) = Tardetmek
Kovuculuk (Bak : *jitçilik*) = Nemime
Kovuk = Kehf, mağara
Kovulmuş = Matrud
Koy (Bak : *liman*) = Mersa
Koyaç, koyra = Tesisat = Installation
Koyma (Bak : *atma*) = İlka
Koymaca (Bak : *saymaca*) = İtibari
Koymak = 1. İkame etmek, vaz'etmek ;
2. İlka etmek ; 3. İdhal etmek
Koytak = Lâhd
Koyu (Bak : *sık*) = Kesif
Koyulaşmak = Tekâsüf etmek = S'épaissir
Koyulaştırmak = Teksif etmek
Koyuluk (Bak : *sıklık*) = Kesafet
Koyun = Ganem
Koyuvermek = Terhis etmek

Kök

Kök = 1. Cezr ; 2. Küh, gavamız ; 3. Umde, uknum ; 4. Esas, asl

Köken = Menşe. asl

Köknel = Cezrî = Radical

Kökünden koparma, kökünü kırma
= İstîsal

Köle = Çâker, bende, abd, memlûk

Kölece (Bak : *kulca*) = Esirane

Kölelik = 1. Mahkûmiyet, esaret = Escavage, servitude ; 2. Ubudjyet

Kölemen = Mahkûm = Asservi

Kölemenlik = Esaret = Escavage

Köme = Zümre

Könü = Âdil = Juste

Könülük = Adl, madelet = Justice

Köprüler (Bak : *geçitler*) = Maabir

Köpürmek = Tehevür etmek = S'emporter

Kör = Alil, ânâ = Aveugle

Körkörüne, körlemeden = Alelâmya

Körlük = Amâ

Körpelik (Bak : *tazelik*) = Taravet

Kös (Bak : *davul*) = Tabl

Kösnü = Şehvet, bâh = Lascivité, érotisme

Kösnül = Bâhî, şehvanî

Köşe = Zaviye = Angle

Köşeye çekilme = Uzlet = Retraite

Köşeye çekilmiş = Münzevi

Köşk = Kâşane, kasr, eyvan

- Kötü** = Habis, fena, kem, redi, mezmum,
berbad, bed
- Kötüad** = Sui şöhret
- Kötüadlı** = Bednam
- Kötübahıt** = Bedbaht = Malheureux
- Kötücül** = Bedhah = Malveillant
- Kötücüllük** = Bedhâhlik = Malveillance
- Kötüdil** = Bedzeban
- Kötügen** (Bak: *azılı*) = Şerir
- Kötühuy** (Bak: *huysuz*) = Bedhu
- Kötüleme** = Kadh
- Kötülenmiş** = Makduh
- Kötüleşmek** = Berbad olmak
- Kötülüğüne söylemek** = Aleyhinde
söylemek = Parler en défaveur
- Kötülük** = Habaset, redaet, seyyie, şer
- Kötülük düşünen** = Bedendiş
- Kötülükler** = Mesavi, seyyiat
- Kötümsemek** = Teşe'üm etmek
- Kötü niyet** = Sui niyet
- Kötü ruhlar** = Ervahı habîse
- Kötürüm** (Bak: *inmelt*) = Meflûc
- Kötü sanı** = Sui zan
- Kötü tanınma, kötü tanınmışlık** =
Sui şöhret = Mauvaise réputation
- Kötü tanınmış** = Bednam
- Kötüye alma** = Sui telâkki
- Kötüye yormak** = Teşe'üm etmek
- Köy** = Karye

Köy

- Köy kurulu** = Heyeti ihtiyariye
Köymek (Bak: *dağlamak*) = Keyetmek
Köze = Cemre
Kredi = İtibar
Ku = Sada, âvaz
Kubbe = Kubbe
Kucak = Ağuş
Kucak kucağa = Hemaguş
Kucaklama = Deraguş
Kucaklamak = Deraguş etmek
Kuday = Huda, mabud
Kudurmuşçasına, kuduzca, kuduz-
çasına = Akurane = Rageusement
Kuduz = Akur = Enrage
Kul = Memlûk, abd, çâker, bende
Kulak = Üzn
Kulak asmak, kulak vermek = İsga
etmek
Kulca (Bak: *kölece*) = Esirane
Kullanılan = Zebanzed = Courant
Kullanılmış = 1. Müstahdem; 2. Müstamel
Kullanma = 1. İstimal; 2. İstihdam
Kulluk = Ubudiyet, esaret = Servitude
Kumul = Eksibe
Kur = Heyet = Corps
Kura (Bak: *çeke*) = Kur'a
Kurada = Kadid
Kurağ = Bina, ebniye = Bâtisse, bâtiment
Kuraklık (Bak: *karuluk*) = Yübuset

- Kural** = Kaide = Règle
Kurallar = Kavaid
Kuram = Bünye = Constitution
Kuran = Bani = Bâtitseur
Kurarak = Bittasmim
Kurban = Kurban = Offrande, victime
Kurçak = Heykel
Kurçakçı = Heykeltraş
Kurgu = Taammüd
Kurma = 1. Kasd, taammüd; 2. Tesis
Kurmak = 1. Tasmim etmek, kasdetmek;
 2. Teşkil etmek, tesis etmek; 3. Bina
 etmek
Kurmay = Erkânı harbiye = Etat - major
Kurmay subay = Erkânı harb zâbiti
Kurs = Kurs
Kursak = Mide
Kurt = Dûd
Kurtarıcı = Halâskâr, münci
Kurtarmak = Halâs etmek, tahlis etmek
Kurtulma = Necat, halâs
Kurtulmak = 1. Halâs olmak; 2. İflâh
 olmak
Kurtulmalık = Fidyeyi necat
Kurtulmuş = Varesté = Délivré
Kurtuluş = Reha, necat, halâs
Kuru = Yâbis = Sec
Kurucu = Bani, müessis
Kurul = Meclis, heyet

Kur

Kurulma = Gurur

Kurulmak = Teşekkül etmek, teessüs etmek = Se former, se constituer

Kurulmuş = 1. Musammem; 2. Müteşekkil; 3. Mebni

Kurultay = Kongre

Kuruluk (Bak: *kuraklık*) = Yübuset

Kuruluş = Bünye = Constitution

Kurum = 1. Tesis, müessese, cemiyet; 2. Azamet = Ostentation, orgueil

Kurumlar = Tesisat = Institutions

Kurumlu = Azametli = Poseur

Kurumsak = Deyyus

Kurum satan = Azametiürüş

Kurun (Bak: *çağ*) = Karn

Kuruntu = 1. Vehm; 2. Hulya

Kuruntulu = Mütevehhim

Kuruntuya düşmek = Tevehhüm etmek

Kusmak = Gaseyan etmek

Kusu = Kay

Kusur = Kusur, nakîsa

Kusurda bulunmak = Taksir etmek

Kusurlamak = Tahtie etmek

Kuşak = 1. Batın; 2. Mıntaka = Zone

Kuşatılmış = Mahsur

Kuşatma = Abluka, muhasara, ihata

Kuşatmak = Abluka etmek, muhasara etmek, ihata etmek

Kuşku = Vehm, vesvese = Soupçon

- Kuşkulanmak** = Vesvese etmek
Kuşkular = Evham
Kuşkulu = Müvesvis, vehham
Kutlama = Tehniyet. tebrik = Félicitation
Kutlamak = Tebrik etmek = Féliciter
Kutlu, kutsal = Mubarek, mukaddes müteyemmen, saîd, kudsî
Kutsallık = Kudsiyet
Kutsamak = Takdis etmek
Kutsuz = Namubarek
Kutu = Mahfaza
Kuvet = Kuvvet, tüvan
Kuvetlendirici = Mukavvi = Fortifiant
Kuvetlendirmek = Takviye etmek
Kuvetlenmek = Kesbi kuvvet etmek
Kuvetli = Kavi
Kuyruk = Dünbal
Kuyu = Çâh
Kuzey = Şimal
Kuzeyel, kuzey yeli = Bâdı şimali
Kuzgun (Bak : *karga*) = Gurab, zağ
Kü = Şöhret = Réputation. renom
Küçük = Sagîr
Küçük bağış = Affı hususî = Grâce
Küçüklük = Hadeset
Küçükseme = İstihkar etmek
Küçükser = Müstahkir
Küçültme = Tasgir
Küçürek = Hürde

Kük

- Kükremiş** (Bak : *azgın*) = Jiyao
Kükriyen, kükreyici = Zehhar
Kül = 1. Kül = Le tout ; 2. Remad
Kületmek = Mahvetmek
Küllî (Bak : *tümel*) = Külli
Külliyet = Külliyet = Totalité
Külolmak = Mahvolmak
Kültür = İrfan, maarif, hars
Kültür Bakanı = Maarif Vekili
Kültür Bakanlığı = Maarif Vekâleti
Külünk = Tişe
Kümbet = Kubbe
Künye = Künye
Küp = Hum
Küre = Küre
Kürecik (Bak : *yuvarcık*) = Küreyve
Kürsü = Kürsi
Küsmek = Münfail olmak
Küspe = Kusbe
Küstah = Cür'etkâr, hadnaşinas, mütecasir.
küstah = Audacieux
Küstahlık = Cesaret, cür'et = Audace
Küsü = İnfial
Kütle = Kütle
Kütüğe geçirilmiş = Müseccel
Kütüğe geçirmek = Tescil etmek
Kütük = Şecere, sicil
Kütüpane = Kütüphane

L

- Laf** (Bak : *lakırdı*) = Lâf
Lafatan = Harfendaz
Lâfız = Lâfz
Lâfızlar = Elfaz
Lâfzamak = Telâffuz etmek = Prononçer
Lâfzayış (Bak : *söyleyiş*) = Telâffuz
Lâğap (Bak : *san*) = Lâkab
Lâğar (Bak : *cılız*) = Lâğar
Lâhin = Lâhn (*Mûzik T.*)
Lâhit (Bak : *koytak*) = Lâhd
Lâhza (Bak : *kıpma*) = Lemha
Lakırdı (Bak : *laf*) = Lâf
Lakırdı sırası = Saded
Lâkonik (Bak : *kısa*) = Veciz
Layık = Reva, seza, sezaver, lâyık
-le (Bak : *ile*) = Bi -
Lehçe (Bak : *diyelek*) = Lehce
-le karışık = -âmiz
Leke = Şaibe, şeyn
Lekesiz (Bak : *arın, tertemiz*) = Pâkize
Leş (Bak : *öleş*) = Lâşe
Levent (Bak : *boysan*) = Levend

Lev

Levha = Safha, safiha = Lame

-li (Bak : - *de olan, taşıyan*) = Haiz

Liman (Bak : *koy*) = Mersa

Lisan = Zehan = Langue

Liste (Bak : *çizelge*) = Liste

Lojik = Mantık = Logique

Lûgat (Bak : *sözlük*) = Lûgat

Lüzum = İktıza, icab, lüzum

Lüzumlaştırmak = İstizam etmek

Lüzumlu (Bak : *gerekli*) = Muktazi, lâzım

Lüzumunda = İndelhace, indeliktıza, indellüzum

Lüzumundan dolayı = Hasbelicab, hasbeliktıza, hasbellüzum

M

Madde (Bak: *eten*) = Madde

Maddeci (Bak: *etenci*) = Maddiyun

Maddî (Bak: *etensel*) = Maddî = Matériel

Mağara (Bak: *in, kovuk*) = Mağara, kehf

Mağden Mâden

Mahalle (Bak: *uram*) = Mahalle

mak üzere (Bak: *elde*) = Derdest

Mal = Emtia, meta. mal = Marchandise

Mallanma (Bak: *zenginleşme*) = Temevvül

Mallar = Emval

Malsırat = İstimlâk

Malsıratmak = İstimlâk etmek

Mana (Bak: *anlam*) = Mana

Manalı (Bak: *ımaylı, anlamlı*) = Manidar

Manevî = Manevî = Moral, psychique

Mani (Bak: *engel, önge*) = Mâni, mânia

Mankafa = Ruam

Mantık = Mantık = Logique

Maral, meral = Âhu, gazal

Mareşal = Müşir

Masal = Mesel, efsane, masal

Mas

- Maslak** (Bak : *böleç, savak*) = Maksim
Maşallah = Maşaallah
Mavi = Kebud, mavi, abgûn
Maya (Bak : *öz*) = Cevher, maye
Mayalanma (Bak : *ekşime*) = Tahammür
Mayalanmak = Tahammür etmek
-maz (Bak : *-sız, yad-, ayrı*) = Bî-, gayr-
-mazlık (Bak : *-sızlık, yad-*) = Ademi-
Mecal (Bak : *derman, güç*) = Mecal
Meğer (Bak : *oysa ki*) = Meğer
Mehenk (Bak : *denektaş*) = Mehakk
Mektup (Bak : *beti*) = Name, mektub
Mektuplaşma = Mükâtebe, mürasele
Meleke = Meleke, mûmarese = Habileté
Memleket (Bak : *ülke*) = Memleket
Meneviş = Hare
Menevişlenmek = Harelenmek
Menevişli = Hareli
Menfi (Bak : *çelgen*) = Menfi
Meraba = Merhaba
Merak = Merak, endişe
Meraklı = Mütecessis
Meram = Murad, maksud, meram
Merdiven = Süllem
Merkez (Bak : *kindik*) = Merkez
Merkezcilik = Merkeziyet
Merkez tutmak = Temerküz etmek
Meselâ (Bak : *nitekim, örneği*) = Meselâ
Mesele (Bak : *sorum, iş*) = Mes'ele

Meydan = Meydan

Meydana çıkmak = 1. Tecelli etmek, tezahür etmek; 2. Zuhur etmek

Meydana gelmek = Teşekkül etmek

Meydana gelmiş = Müteşekkil

Meydana getirmek = Teşkil etmek

Meyil (Bak: *eğilim*) = Meyl

Mez (Bak: *tadı*) = Zevk

Mıymıntı (Bak: *uyuntu*) = Miskin

Mimar = Mimar

Mimarlık = Mimari

Minnet = Minnet

Miras (Bak: *kaltğ*) = Miras

Miras almak, miraslanmak = Tevarüs etmek = Hériter

Mirasçı = Varis

Mirasçılar = Verese = Héritiers

Mis = Misk

Misal (Bak: *örnek*) = Misal

Mit (Bak: *sürçek*) = Esatîr, üstûre

Mizah (Bak: *gülenek*) = Mizah

Modern = Asrî

Muhafız = Muhafız = Garde, gardien

Muhtaç (Bak: *yoksul*) = Muhtac

Mum = Şem'a

Mumyalamak = Tahnit etmek

Mundar (Bak: *pis*) = Mülevves, murdar

Murtat = Mürted

Muştu, müjde = Müjde, beşaret

Mut

Mut, mutluluk = Mes'adet, saadet

Mutlu (Bak: *bahtıgor*) = Mesud = Heureux

Mutlu olsun diye = Teyemmünea, teber-rüken

Mühendis = Mühendis

Mühür = Mühr

Mühürlemek = Temhir etmek

Müjde almak = İstibşar etmek

Müjdecı, müjdeleyıcı = Mübeşşir

Müjdelemek = Tebşir etmek

Müjdelenmiş = Mübeşşer

Mülk (Bak. *özelge*) = Emlâk, mülk

Mülkiyet (Bak: *özelgılık*) = Mülkiyet

Müspet (Bak: *irgen*) = Müsbet

Müzik = Beste = Air, musique, composition

N

- Nabız** (Bak : *atar*) = Nabz
Nahoş (Bak : *hoş olmıyan*) = Nahoš
Nam (Bak : *ad, ün*) = Nam
Namlı = Müştehir, namdar
Namus = Namus
Namuslu = Pâkdamen
Narin (Bak : *ince*) = Narin
Nasıl olursa olsun = Alehlâk
Naz, nazlanma = İstiğna, naz
Nazlanmak = İstiğna etmek
Nazik = Nazik
Nazikleşmek = Kesbi nezaket etmek
Naziklik (Bak : *incelik*) = Nezaket
Ne! = Zehi!
Nefes (Bak : *soluk*) = Nefes
Nefes almak = Teneffüs etmek
Nefesler (Bak : *soluklar*) = Enfas
Nefis (Bak : *öz*) = Nefs
Nefiy (Bak : *çele*) = Nefi
Nelik = Haysiyet, mahiyet
Nem (Bak : *yaşlık*) = Nem
Nemli (Bak : *yaş*) = Nemnak

Nem

Nemlendirme (Bak : *ıslatma*) = Tartib

Ne olduğunu sormak = İstilâm etmek

Ne olursa (Bak: *gelişi güzel*) = Lâalettayin

Ne olursa olsun = Herçibadâbad

Nesil (Bak : *üren, döl*) = Nesl

Nesiller (Bak : *ürenler*) = Ensal

Nesi varsa (Bak : *varı yoğu*) = Mamelek

Nesne = Şey

Neşe (Bak : *keyif*) = Neş'e, neşve

Neşelendirme (Bak: *gönülaçma*) = Tenşit

Ne yazık! = Heyhat! = Hélas!

Nicelik = Mikdar, kemiyet

Nida (Bak : *ünde*) = Nida

Nida etmek = Nida etmek

Nine = Cedde = Grand'mère

Nispet (Bak : *oran*) = Nisbet

Nispetleşme = Tenasüb

Nispi (Bak : *oransal*) = Nisbî

Nitekim (Bak : *örneği*) = Meselâ

Nitelik = Keyliyet, haysiyet, vasf = Qualité

Niyet (Bak : *güdü*) = Niyet

Nokta (Bak : *benek*) = Nokta

Nolaydı (Bak : *keşki*) = Kâşki

Nom (Bak : *yol*) = Şeri, şeriat

Nomal = Alelâde, normal, tabii

Nöbet = 1. Humma ; 2. Nevbet

Nöbetçi = Dideban

Nöbetle, nöbetleşe = Münavebeton

Nök

Nöbetleşme = Münavebe = Alternatiou

Nufus = Nüfus

Nufus kütüğü = Sicilli nüfus

Nükte = Nükte = Esprit

O

- Obartma** (Bak: *büyütme*) = Mübalâğa
Obarımak = Mübalâğa etmek, izam etmek
Obur = Ekûl, şikempervir
Ocak = 1. Aile evi = Foyer; 2. Kân; 3.
Hanedan, hanüman, sülâle
Od = Ateş = Feu, fièvre
Odacı (Bak: *hizmetçi*) = Hademe
Odacık = Hucre = Cellule
Oflaz = Enfes, nefis
Oflazlık = Nefaset
Ogan = Mabud, Kadiri mutlak
Oğlan (Bak: *çocuk, oğul*) = Püser
Oğul = İbn, ferzend, mahdum, necl, zade,
evlâd, püser = Fils
Oğul edinmek, oğullanmak = Teben-
ni etmek = Adopter
Oğullar = Beni = Fils, enfants
Ok = Sehm
Okan = 1. Okyanus, bahrı muhit; 2. Mu-
azzam = Grandiose, monumental
Okay! = Aferin! = Bravo!

- Okka** = Kıyye
Okşama = Nevaziş
Okşamak = Taltif etmek
Okul = Mekteb = Ecole
Okullu = Mektebli, şagird = Ecolier
Okuma = Tilâvet, mütalea, tertil, kıraat
Okumak = Kıraat etmek = Lire
Okuma yazma bilmez, okusuz =
 Ümmi = Illetré, ignorant
Okur, okuyan, okuyucu = Kari
Okuv = Kıraat = Lecture
Olabildiği kadar = Alâkaderilimkân,
 me:maemken
Olabilir = 1. Mümkün, kabil; 2. Caiz
Olabilirlik = İmkân
Olaç = Hadise
Olağan = Mümkünülvuku = Possible
Olamaz = Müteazzir, gayrimümkün, gay-
 rıkabil, gayrıcaiz, nakabil, adimülimkân
Olamazlık = 1. Ademi ihtimal; 2. Ademi
 imkân = Impossibilité
Olan = 1. Vaki, kâin; 2. Mevcud
Olanbitenler = Vukuat
Olanca = Azamî = Maximum
Olarak (Bak: *olduğu gibi*) = Bervech
Olasal = İhtimalî
Olası, olsa gerek = Muhtemel
Olasılık = İhtimal
Olasız = Gayrimuhtemel

Ola

- Olasızlık** = Ademi ihtimal
Olcay (Bak: *sur*) = İkbal
Olduğu gibi = 1. Alâhalihi = Tel qu'il est; 2. Kemakân; 3. Bervech; 4. Heyetiyle
Olduğu kadar = Alâküllihal
Oldukça, olunca = Madame
Olga, olgu = Vâkıa, vak'a = Fait
Olgalar, olgular = Vakayi
Olgun = 1. Kâmil; 2. Kâhil
Olgunluk (Bak: *erişkinlik*) = Kemal
Olma = 1. Vuku, hudus, husul; 2. Mütchassıl
Olmak = 1. Vaki olmak; 2. Tahaddüs etmek, hudus etmek; 3. Tekevün etmek; 4. Hasıl olmak, husul bulmak
Olmamış = 1. Ham; 2. Gayrivaki
Olmaz = Muhal
Olmıya, olmiya ki = Haşâ
Olmıyan (Bak: *olmamış*) = Gayrivaki
Olmuş = 1. Hakiki = Réel; 2. Mütchassıl
Olsa da (Bak: *bile, ise de*) = Velev
Oluk = Mizab
Olur (Bak: *olabilir*) = Caiz
Olurluk = Cevaz
Oluruna bağlama = İdarci maslahat
Oluşmak = Tekevün etmek
Oluşunda = Haddi zatında
Olut = Emri vaki = Fait accompli
Omağ = Evrenk, erike, serir, taht = Trône
Omuz = Dûş

Önü

- Ona göre** = Mucibince
Onalmak = İadei afiyet etmek
Onam = Tasvib
Onamak = 1. Tasvib etmek, tensib etmek; 2. Rızı olmak, kail olmak; 3. Tecviz etmek
Onarım, onarma = Meremmet, tamir
Onarmak = Tamir etmek
Onarsa = Tarziye = Réparation, satisfaction
Onarsamak = Tarziye vermek
Onaşma = Rızayı tarafeyn, terazii tarafeyn = Consentement réciproque
Onay = Muvafık = Conforme
Onaylamak = Tasdik etmek = Ratifier
Onaylı = Musaddak
Onlabir = Öşr
Onlalık = Komisyon
Ondurmak = Terfih etmek = Améliorer
Onmak = Berhurdar olmak, iflâh olmak
Onulma (Bak: *iyileşme*) = Şifa
Onulmak = Şifa bulmak, şifayabı olmak, iltiyam bulmak
Onulmaz = Gayrıkabili şifa
Onultmak = Teşfiye etmek, şifabahş olmak, şifa vermek
Onultucu (Bak: *iyileştirici*) = Şifa
Onum = Felâh
Onur = Şeref, izzeti nefs, haysiyet
Onur bilerek = Maaliftihar

Onu

Onur kuru [*K. : Onurkur*] = Divanı haysiyet

Onurlanmak = Teşerrüf etmek

Onurlandırmak, onur vermek = Teşrif etmek = Honorer de sa présence

Onurlanmış = Müşerref

Onurluk = Ücret = Honoraire

Onursal = Fahri

Operatör (Bak : *yaraman*) = Cerrah

Oran = Nisbet

Orancı = Muhammin = Expert

Oranlamaca = Alettahmin

Oranlaşma = Tenasüb

Oranlı = Mütenasib

Oransal = Nisbi

Ordu = Leşker, cünd

Orduyeri = Ordugâh, leşgergâh

Orgeneral = Birinci ferik

Orkomutan = Ordu kumandanı

Orkurmay = Ordu erkânıharbiyesi

Orta = 1. Evsat, haddi vasat, vus'ia, mütevasıt, vasatî ; 2. Vasat ; 3. Mutedil

Ortaç = Mütevasıt = Moyen

Ortaçağ = Kurunu vusta

Ortadan kaldırmak = Bertaraf etmek

Ortadan kalkmak = Zail olmak

Ortadan kaybolmak = Tagayyüb etmek

Ortak = 1. Şerik = Associé ; 2. Müşterek

Ortak etmek, ortaklamak = Teşrik etmek

Otu

Ortaklaşa = Müştereken, harifane, arifane, biliştirak

Ortaklaşmak, ortak olmak = İştirak etme'

Ortaklık = Şirket, iştirak, müşareket

Ortalama = Vasatî = Moyen

Ortalar = Evasıt

Ortamalı (Bak : *aşağılık*) = Mübtezel

Orta öğretmen okulu = Orta muallim mektebi

Ortaya çıkma (Bak : *belirme*) = Bürüz

Ortaya koymak = 1. Dermeyan etmek ;
2. Peyda etmek

Orta yaşlı (Bak : *olgun*) = Kâhil

Orun = Cah. mansıb, makam, mevki

Orunsuz (Bak : *yersiz*) = Lâmekân

Oruntak = Mümessil = Représentant

Oruntamak = Temsil etmek

Otan = Vatan = Patrie

Otlak = Mer'a

Otlatmak (Bak : *gütmek*) = Râyetmek

Otru = Mesken, sükna

Oturan = Âramgüzin, mütemekkin, sakin

Oturanlar (Bak : *yerleşenler*) = Sekene

Oturma (Bak : *çıkma*) = Cülûs

Oturmak = İkamet etmek, mukim olmak,
sakin olmak = Demeurer, habiter

Oturtma = İk'ad

Oturtmak = İclâs etmek

Ötu

- Oturul, oturum** = Celse = Séance
Ova (Bak: *kır, çöl*) = Sahra
O vakit ki (Bak: *- dığında*) = Vaktâ ki
Oy = Mütalea, rey = Opinion
Oyalamak = Meşgul etmek
Oybirliğiyle = Bilittifak, müttefikan
Oydam = Telkin = Suggestion
Oydamak = Telkin etmek = Suggérer
Oydaşık = Muvafık = Conforme
Oydaşmak = Muvafakat etmek
Oylar = Âra = Voix, votes
Oylaşma = Müdavelei eskâr, taatii eskâr
Oylaşmak = Taatii eskâr etmek
Oylum = Cirm, hacm = Volume
Oyma, oyu = Naht = Sculpture
Oymak = 1. Aşiret, kabîle; 2. Nahtetmek
Oyman = Nahhat = Sculpteur
Oynak = Fettan, aşüfte, şuh
Oynak yeri (Bak: *boğum*) = Mafsal
Oynama (Bak: *kııldama*) = Taharrük
Oynamak = Taharrük etmek
Oynamaz = Gayrımüteharrik
Oynar (Bak: *işler*) = Müteharrik
Oysaki = Halbuki, meğer
Oysu = Vadi = Vallée
Oyuk = Cevf, mücevvel
Oyun = 1. Lehv, lûub; 2. Mekr, bud'a, hile, sanîa, desise, firib
Oyuncak = Baziçe, mel'abe

Oyuncu = Mekkâr, derras, hilekâr

O zaman ki (Bak : - *dışında*) = Vaktâ ki

Ozan (Bak : *koşukçu*) = Şair

Ozansak = Müteşair

Ö

- Öbürdünya** (Bak: *ötedünya*) = Ahiret
Öbürü (Bak: *başka, öteki*) = Sair
Öcalan = Müntekim
Öc almak = Intikam almak, ahzi intikam etmek, ahzi sâr etmek
Öceş = Bahs (*Tutuşulan bahis anlamına*)
Öceşmek = Bahse girişmek, bahis tutuşmak
Öcük = Garaz, nefsaniyet
Öç, öcüt = Sâr, intikam
Öçgüder = İntikamcû
Öçmen = Garazkâr
Ödek (Bak: *ödenek*) = Tazminat
Ödel = Vâde = Délai
Ödeme = Eda, tediye = Payement
Ödemek = 1. Tazmin etmek; 2. Eda etmek, tediye etmek = Payer
Oden = İkramiye, mükâfat
Ödenek = 1. Farıza; 2. Tazminat
Ödenlemek = Mükâfat vermek
Ödenlenmek = Mükâfat görmek
Ödeşme (Bak: *sayışma*) = Takas
Ödev = Vazife = Devoir

Ödevlemek, ödevlendirmek = Tavzif etmek

Ödevli = Muvazzaf

Ödeyen, ödeyici = Zâmin

Ödlek (Bak: *korkak*) = Cebîn

Ödleklik = Cebanet = Poltronerie

Ödünç = Karz, istikraz

Ödünç alma = İstikraz

Ödünç alan = Müstakriz

Ödünç veren = Mukriz

Ödünç verme = İkrâz

Ödünç vermek = İkrâz etmek

Öfke = Hiddet, hışm

Öfkelenmek = Hiddet etmek

Öfkeli = Mütehevvir, hadid

Öğüt, öğülmüş = Memduh

Öğle = Zeval, zuhr

Öğrem = Ders = Leçon. cours

Öğrence = Talim

Öğrenci = Talebe = Elève

Öğrenek (Bak: *örnek*) = İbret

Öğrenen = Muttali

Öğreni = İttıla

Öğrenim = Tahsil = Etude

Öğrenme = Tederrüs

Öğrenmek = Tahsil etmek, teallüm etmek, vukuf hâsil etmek

Öğreten = -âmuz

Öğretim = 1. Talim; 2. Tedrisat

Öğr

Öğretme = Tedris

Öğretmek = Talim etmek

Öğretmen = Muallim, müderris

Öğretmen okulu = Muallim mektehi

Öğüt = Nasihat, pend, mev'iza

Öğütçen = Nâsîh, vâiz = Prédicateur

Öğütlemek = Vâzetmek

Öke = Dâhi = Génie

Ökelik = Doha

Ökem = 1. Muhakeme; 2. Hikmet

Ökemek = Muhakeme etmek

Öklem (Bak: kavram) = Meshum

Ökmen = Hâkim = Sage

Ökmenler (Bak: bilgiler) = Hükema

Öksüz = Yetim = Orphelin

Öksüzler = Eytam

Ölçe, ölçüm = Mesaha

Ölçek = 1. Kile, mikyal, mıkyaş; 2. Kıstas

Ölçmek = Mesaha etmek

Ölçü (Bak: ölçek) = Mıkyaş

Ölçülü (Bak: tartılı) = Mevzun

Ölçüt = Kıstas = Critérium

Öldüren, ölütcü = Katil

Öldürme, öldürüm = Katl

Öldürmek = İdam etmek, katletmek, telef etmek

Öldürücü = Mühlik

Öldürülmüş = Maktul

Öleş = Lâşe, cife = Immondice

- Ölez** (Bak: *ölümlü*) = Fani
Ölger = Vecîze = Maxime, aphorisme
Ölme = Fevt, vefat
Ölmek = Helâk olmak
Ölmez = Lâyemut, bakî = Immortel
Ölmüş = Müteveffa
Ölnük (Bak: *kendini öldüren*) = Müntehir
Ölü = 1. Mevta, nâş, meyyit; 2. Cenaze
Ölü diri = Hayyen meyyiten
Ölük = Cenaze
Ölüler = Emtat
Ölüm = Merg, memat, mevt, velat
Ölüm cezası = İdam cezası
Ölümden sonra = Badelmeyt
Ölümlü (Bak: *ölez*) = Fani
Ölünç = İntihar
Ölünmek = İntihar etmek
Ölütke = Maktel
Ömek = Maşer, cemaat
Ömet = Ümmet = Peuple
Ömür (Bak: *yaşama*) = Ömr
Ömürlü (Bak: *yaşamış*) = Muammer
Ön (Bak: *ileri*) = Pîş
Önalma = Takaddüm
Önalmak = Takaddüm etmek
Önayak = Müşevvik = Provocateur
Önce = 1. Mukaddem, evvel, akdem, kabl;
 2. Evvelâ; 3. Makabl

Önc

- Önceki** = 1. Sabık, 2. Mütakaddim, akdem; 3. Makabi
- Öncel** = 1. Selef; 2. Sabık
- Önceler** (Bak: *gıçmışler*) = Eslâf
- Öncelik** (Bak: *bayrılık*) = Kıdem
- Öncesi** = Makabi
- Öncesiz** = Ezelî
- Öncesizlik** = Ezel
- Öncü** = Pişdar
- Öndelik** = Peşin (*Para*)
- Önder** = Lider, pişva, şef
- Öndül** (Bak: *öden*) = İkramiye. mükâfat
- Önek** = Lâhikai mütakaddime
- Önel** = Mehl, mühlet = Délai
- Önel istemek** = İstimhal etmek
- Önellemek, önel vermek** = İmhal etmek
- Öneltmek, öntutmak** = Takdim etmek
- Önem** = Ehemmiyet = Importance
- Önemek, önem vermek** = Ehemmiyet vermek = Attacher de l'importance
- Önemli** = Mühim, ehemmiyetli = Important
- Önerge** = Teklif = Proposition
- Önergemek, öne sürmek** = 1. Teklif etmek = Proposer; 2. Dermeyan etmek
- Öney** = Cebhe = Front, façade
- Öneylem** = Tercih = Préférence
- Öneylemek** = Tercih etmek = Préférer
- Önge** (Bak: *eng-'*) = Mâni, mâniâ

- Öngelen** (Bak: *önceki*) = Mütakaddim
Öngelme = Takaddüm
Öngelmek = Takaddüm etmek
Öngörü = Basiret = Prévoyance
Öngören, öngörülü, öngörür = Basiretkâr
Ongü = İnad
Öngücü = Muannid = Têtu
Öngül = İnadcı, anud = Têtu, entêté
Öngümek = Taannüd etmek
Öngün = Arife
Önkol (Bak: *ileri kol*) = Talia
Önlem = Tedbir
Önretilmiş = Muaccel
Önsezi = Hissi kablelvukı
Önsöz = Mukaddime, dibace
Öntasar = Avanproje
Önüm = Takaddüm
Önümek = Takaddüm etmek
Önüme geçmek = Men'etmek
Önürdeş = Rakîb = Concurrent
Önürdeşme = Rakabet
Önürdeşmek = Rakabet etmek
Önürtge = Mürevvici eskâr
Önürtmek = Tervic etmek
Önüt = Üstad
Önütler = Esatize
Önvermek = 1. Teşvik etmek = Encourager; 2. Müsaade etmek

Öny

Önyüzbaşı = Kıdemli yüzbaşı

Öpmek = Takbil etmek

Öpücük, öpüş = Buse = Baiser

Ören = 1. Hisar; 2. Virane

Örge, örgen = Uzuv, âza = Organe

Örgelenmek = Teşekkül etmek

Örgendirmek, örgülemek = Taazzi ettirmek

Örgenme = Taazzi = Organisation

Örgenmek = 1. Teşekkül etmek; 2. Taazzi etmek

Örgü (Bak: *bağ*) = Şiraze

Örgün ⇒ Müteazzi

Örgüt = Taazzi, teşkilât = Organisation

Örkün = Rükñ

Örneği (Bak: *nitekim*) = Meselâ

Örnek = 1. Meşk, enmuzec; 2. Misal; 3. Nümune = Echantillon; 4. İbret

Örselenmiş = Pejmürde = Chiffonné

Örtmek (Bak: *kapamak*) = Setretmek

Örtü, örtüç = Puşide, sütre, rida

Örtülü = Puşide, mestur, müstetir

Örtünç = Mübhem = Vague

Örtünçlük, örtünlük = Mübhemiyet, ibham

Örtünme = İstitar

Örtünmek = Tesettür etmek

Örü = 1. Nesc; 2. Şebeke

Örük (Bak: *baylav*) = Şart

- Örükbeti** (Bak: *baylavbeti*) = Şartname
Örüşük = Mudil = Complexe
Öte = 1. Maverâ; 2. Mâbâd = Suite
Öteberi (Bak: *kırık dökük*) = Hurdevat
Ötedenberi = Minelkadim
Ötedünya (Bak: *öbürdünya*) = Ahiret
Öteki (Bak: *başka, öbürü*) = Sair
Öteygün = Evelki gün
Ötre = Zamme
Ötü = Terane = Chant
Ötün = Şefaât
Ötünmek = Şefaât etmek = Intercéder
Ötürü (Bak: *dolayı*) = Naşi, hasebiyle
Öven, övücü = Madih
Övgü = Medh, sena, sitayiş
Övmek = Medhetmek
Övünce = Mabihiliftihar
Övünç = Tefahur
Övünçle = Maaliftihar
Övünçlü, övünür = Mübahi
Övünme = Temeddüh
Övünmek = Tefahur etmek = Se vanter
Övütmek = Tahnetmek
Öydüşmek = Razi olmak = Consentir
Öygen (Bak: *akciğer*) = Ree
Öykü = 1. Rivayet = Bruit; 2. Menakıb
 menkabe; 3. Hikâye, kıssa
Öykülemek = Hikâye etmek = Raconter
Öyküler = Kısas, kasas

Öyk

Öyküliyen (Bak : *anlatan*) = Ravi

Öyle (Bak : *belli, bilinen*) = Malûm

Öylece = Kezalik

Öyle ise, öyle olursa, öyle olunca =

O takdirde = Dans ce cas, alors

Öz = 1. Lüb = Pulpe ; 2. Cevher ; 3. Nefs.
zat ; 4. Küh ; 5. Gavamız

Özdeş = Mahrem = Intime, confident

Özdeşlik = Mahremiyet

Özek (Bak : *çekirdek*) = Nüve

Özel = Zâtî, hususî şahsî = Personnel

Özel büro = Kalemî mahsus

Özelge = 1. Rakabe ; 2. Emlâk, mülk

Özelge edinmek, özelgenmek = Te-
mellük etmek

Özelgelemek = Temlik etmek

Özelgelik = Mülkiyet = Propriété

Özelgelik hakkı = Mülkiyet hakkı

Özelgörü = İctihad

Özelgörük = İctihadî

Özen = İhtimam, itina, mübalât

Özen göstermek = Takayyüd etmek

Özenilmiş = Mutena

Özeniş (Bak : *yapıntı, gösteriş*) = Tekellüf

Özenmek = İhtimam etmek

Özet = Zübde, hulâsa, fezleke, icmal

Özetmek = Telhis etmek, hulâsa etmek

Özge = Gayr, diğer

Özgeçil = Diğerbin, gayrendiş = Altruiste

- Özgeçen** = Feragat sahibi
Özgeçil = Feragat = Ahnégation
Özgen = Hür
Özgencil = Hürriyetperver
Özgenler = Ahrar
Özgenlik = Hürriyet
Özgeren (Bak : *değişen*) = Mütegayyir
Özgermek = Tagayyür etmek
Özgerti = Tagyir
Özgertilmiş = Muharrel
Özgü = Has, mahsus, muhtas = Propre à...
Özgü bağış = Affı hususî = Grâce
Özgülemek = Tahsis etmek
Özgülük = Hasiyet, hassa, hususiyet
Özgülükle = Hassatan, bilhassa, bahusus
Özgülükler = Havas (*Hassalar anlamına*)
Özgün = Aslı, müntaz = Original
Özgünlük = Asliyet, müntaziyet
Özgür = Âzade, muhtar, serbest, serâzad
Özgür bölge = Serbest mıntaka
Özgürlük = Âzadegi, âzadelik, muhtariyet, serbesti
Özlem, özleme, özleyiş = Hasret, tahassür
Özlem çeken, özlemiş = Hasretkeş
Özlemek (Bak : *göresimek*) = Mütéhassir olmak, tahassür etmek
Özlük = 1. Haysiyet; 2. Mahiyet
Özsaygı (Bak : *onur*) = İzzeti nefs

Öz

Özsöz = Vecîze = Maxime, aphorisme

Özsu = Nüsg = Sève

Özveren = Fedakâr

Özveri = Fedakârlık

Özvermek = Fedakârlık etmek, vakfı nefsetmek = Se consacrer

Özür = Mazcret, özr

Özür dilemek = İtizar etmek

Özürlü = Mazur

Özürüt = Hasılatı safiye = Bénéfice net

Özyürekten = Ansamimilkalb

P

- Paçavra** = Pelâspâre = Haillon
Paha (Bak: *eder*) = Fiat, baha
Pahalı (Bak: *yüksck*) = Gali
Pahalılık = Galâ
Pak (Bak: *temiz, ak, arı*) = Pâk
Pakt = Misak, ahd = Pacte
Palavracı = Tafrafürüş = Charlatanı
Papas = Rahib
Papas kadın = Rahibe
Para (Bak: *akça*) = Nakd
Para cezası = Cezai nakdi nakdi ceza
Paramparça olmak = Hurdehaş olmak
Parasız = Meccanen, bilâücret, bâdihava
Parça = 1. Lime; 2. Perakende; 3. Milda
Parçalar (Bak: *tilkeler*) = Ecza
Parça parça = Ceste ceste
Parıldamak = İltima etmek, lemean etmek
Parıldar, parıldayan = Lâmi
Parıltı = 1. Fer; 2. Lem'a; 3. Şa'saa
Parlak = 1. Sâkih, rahşan, dirahşan, tâhan, tâbnâk, ezher; 2. Mücellâ; 3. Mü-
şa'sa

Par

Parlaklık = Tâb, revnak

Parlama = Tâbiş

Parlatan = - efruz

Parlatı (Bak: açkı) = Saykal, cilâ

Parlıyan = 1. Tâbende, dirahşan; 2. Münceli

Parmak = Engüş

Parti = Fırka (*Siyasal T.*)

Parti kuru [*K.: Partıkur*] = Fırka divanı

Pas = Jenk

Paslanmak = Tahammuz etmek

Patırdı = 1. Arbede = Bagarre, dispute ;
2. Şematet, velvele = Tumulte

Patlamak = İnfilâk etmek

Pay = 1. Sehm, hisse; 2. Behre, nasib

Payça, payçalar = Esham

Paydaş = Hissedar

Paylamak = Tekdir etmek

Paylaşmak, paylaştırmak = Taksim etmek, mukaseme etmek = Partager

Pazu = Bazu = Biceps, bras

Pazıbağ = Bazuhend

Pek, pekçok = Gayet, begayet

Pekaz = 1. Nadiren; 2. Cüz'i = Partiel

Pekeyi = Âlâ = Très bien, parfait

Pekgüzel = Ahseu

Pekın = Metin = Solide, résistant

Pekinlik = Metanet = Solidité, résistance

Pekiştirmek = Takviye etmek

- Pekit** = Tekid
Pekitmek = Tekid etmek
Pek iyi (Bak: *oflaz*) = Nefis
Pek iyilik (Bak: *oflazlık*) = Nefaset
Peklik = İnkıbaz
Pek önemli = Ehem
Pek seyrek (Bak: *azrak*) = Ender
Pencere (Bak: *gözenek*) = Revzen
Pepe, pepeme = Rekik
Pepelik, pepemelik = Rekâket
Perçem = Kâkül
Perese = Dereke
Peri = Peri
Peşine düşmek, peşini tutmak =
 Takib etmek
Pey (*Pey akçası anlamına*) = Pey
Pıhtılaşma = Tahassür
Pıhtılaşmak = Tahassür etmek
Pınar (Bak: *kaynak, bulak*) = Menba
Pırıltı (Bak: *ışık*) = Pertev
Pinti (Bak: *cimri*) = Hasis
Pintilik (Bak: *cimrilik*) = Hisset
Pirinç = Erz
Pis = 1. Murdar, mülevves, napâk; 2. Redi
 berbad
Pis kokmak = Taaffün etmek
Pislenmek = Berbad olmak
Pisletmek = Telvis etmek = Salır

Pls

Pisâk = 1. Levs; 2. Necaset; 3. Redact, habaset; 4. Ademi nezâfet

Pis su (Bak: *çirkef*) = Çirkâb

Pişirme = Tabh

Pişkin, pişmiş = Puhte

Pişman (Bak: *ildim*) = Peşiman, nadim

Pişmanlık = Nedamet

Pişmemiş (Bak: *ham, çiğ*) = Napuhte

Polis (Bak: *yasavul*) = Zabıta

Posa (Bak: *tortu*) = Kûsbe

Postaevi, postane = Postahane

Pozitif (Bak: *irgen*) = Müsbet

Pratik = 1. Amelî; 2. Meleke, rûsub

Prensip = Umde, uknum

Protokol = Teşrifat

Puluç = İnnin

Puluçluk = Ananel

Pusarık = Mağnum = Triste, sombre

Pusu = Kemîn

Pusulanmak = Tahassun etmek

Put = Büt, sanem, mabud = Idole

Put tapanlar = Abedei esnam

Pürgü (Bak: *bürgü*) = Car

Püskürtmek (Bak: *koumk*) = Tardetmek

R

Rahat = 1. Rahat, istirahat ; 2. Müsterih,
asude

Rahatlanma = İstirahat

Rahatlanmak = İstirahat etmek

Rahatsız = 1. Bihuzur; 2. Bıkarak

Rahatsız etme (Bak : *sıkma*) = İz'ac

Rahatsız etmek = Tazib etmek

Rakam = Rakam

Rasgele = 1. Tesadüfen; 2. Alelihlak

Rasgelen, raslıyan = Müsadif

Rasgelmek, raslamak = Tesadüt etmek

Rasgetirmek = İsabet ettirmek

Raslama = Tesadüf = Rencontre

Renk = Fam, levn, renk

Renkler = Elvan

Renkli = Rengin

Renk renk = Rengârenk

Resim (Bak : *sinay*) = Resm

Resmi düşmek = İrtisam etmek

Resmi düşmüş = Mürtesem

Resmini yapmak = Tersim etmek

Ret = Red

Key

Key (Bak: *uy*) = Key

Rica (Bak: *yalvarı*) = Rica

Ruh (Bak: *fin*) = Ruh

Ruhlar (Bak: *tinler*) = Ervoh

Ruya (Bak: *düş*) = Ruya

S

Saat = Saat

Sabah = Sabah

Sabahleyin = Alessabah

Sabır (Bak: *çidam*) = Sabr

Sabırsız (Bak: *çidamsız*) = Naşekib

Saç = Geysu

Saçan = - efsan, - bar, - nısar

Örnek: *İncisaçan* = *Dürefşan*, *dürbar*, *dura sar*

Saçıt (Bak: *savturğa*) = İsrâf

Saç kıvrımı = Tâb

Saçma = 1. Abes; 2. Herze, safsata, yâve

Saçmacı, saçma söyler = Herzegû, yâ-
vegû

Saçmak = İbzal etmek

Saçma laf = Lâfü güzaf

Saçmalama (Bak: *sayıklama*) = Hezeyan

Saçmasapan = Mâlâyani, türrühat

Sadaka = Sadaka

Sağ = 1. Yemin, rast = Droit; 2. Selim.

salim = En bonne santé; 3. Berhayat

Sağbilli = Teyakkun, ikan

Sağde = Sade = Simple

Sağ

Sağduyu = Hissi selim, akli selim

Sağ esen, sağlıkla = Aminen, salimen

Sağır = Esam

Sağış = Muhasebe

Sağışkur = Divanı Muhasebat

Sağışmak = Muhasebe rüyet etmek

Sağışman = Muhasebeci

Sağıtınak = Tedavi etmek = Soigner

Sağlam = 1. Tendürüst = Robuste; 2. Rasin, hasin, muhkem; 3. Salim

Sağlamak = 1. Teyid etmek = Confirmer, affirmer; 2. Temin etmek

Sağlamlama (Bak : *bekitme*) = Tarsin

Sağlamlamak = Tarsin etmek

Sağlamlık = Rasanet, salâbet, metaut

Sağlıca = Vedâ = Adieu

Sağlıcamak = Veda etmek

Sağlık = Selâmet, afiyet, sıhhat

Sağlık durumu = Ahvali sıhhiye

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı = Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekili

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı = Sıhhat ve İctimaî Muavenet Vekâleti

Sağlısal = Sıhhi

Sağ sol = Çepü rast

Saha (Bak : *alan*) = Saha

Sahi (Bak : *doğru*) = Sahih

Sahici (Bak : *gerçek*) = Hakikî = Vrai

Sahip (Bak : *iye*) = Sahib = Propriétaire

- Sahiplik** = Tasarruf = Possession
Sakal = Lihye, riş
Sakat = Alil, sakat = Estropié
Sakatlamak (Bak: *bozmak*) = İhlâl etmek
Sakın = 1. Zinhar, elhazar; 2. Perva
Sakınca = 1. Kaydı ihtiyatı; 2. Mahzur
Sakındırma = İnzar, tahzir
Sakıngan = Muhteriz, mütehaşi
Sakınma = Tehaşi, ihtiraz, tevakki
Sakınmadan, sakınmaksızın = Bi-perva, bimuhaba
Sakınmak = İhtiraz etmek, tevakki etmek
Sakinleşmek = Kesbi sükûnet etmek
Saklak (Bak: *kap, kutu*) = Mahfaza
Saklama (Bak: *koruma*) = Muhafaza
Saklamak = Muhafaza etmek, hıfzetmek
Saklı = 1. Mahfuz; 2. Pinhan, nihan, muhtefi, meknuz
Sakman = Mu'afız = Garde, gardien
Sakını = İhtiyat
Sakınlı = Müdebbir, hâzim, ihtiyatkâr
Sakınmak = Teenni etmek
Saldırgan = Tecavüzkâr, mütecaviz
Saldırım = Taaddi, taarruz, tecavüz
Saldırış, saldırma = Savlet, muhaceme, hücum = Attaque
Saldırmak = Taarruz etmek, tecavüz etmek
Saldırmazlık = Ademi tecavüz

Sal

Salgın = İstilâ, marazı müstevli, mûstevli

Salgıncı = Müstevli

Salgın etmek = İstilâda hulunmak, mûstevli olmak

Salgıt = Hey'et = Mission

Salık alma (Bak: *haber alma*) = İstihbar

Salım = Taaddi, tecavüz, taarruz

Salımlamak = Tecrid etmek

Salınan, salınlı = Hıraman

Salıngaç = Rakkas

Salınış = Hıram

Salınmak = Hıram etmek

Salıvermek = 1. Sebilini tahliye etmek, tahliye etmek; 2. Terhis etmek

Salkı (Bak: *inme*) = Felc

Salkım = Avenk = Grappe

Salkur = Hey'et = Délégation

Sallanan = Cünban

Salmak = 1. Taarruz etmek, tecavüz etmek.
2. (*Vergi hakkında*) Tarhetmek

Salnak = Matrah = Assiette

Salpak (Bak: *dağınık*) = Derbeder

Salt = Sırf, münhasıran, mahz

Saltabaş (Bak: *boşgezen*) = Scrseri

Saltık = Mutlak = Absolu

Saltık olarak = Alehtlak

Salya = Lûab

Sam, sam yeli = Sam, bâdı semum,

•••••

- Samanyolu** (Bak: *gökdere*) = Kehkeşan
San = 1. Şan; 2. Unvan, lâkab
Sanat = San'at
Sanatkâr (Bak: *artist*) = San'atkâr
Sanatlı = Musanna
Sanay = Muhayyile = Imagination
Sanaylamak = Tahayyül etmek
Sanaylanmış = Mevhum, muhayyel
Sancak = Liva, rayet, alom = Etendard
Sancaktar (Bak: *bayraktar*) = Alemdar
Sancı = Vecâ = Douleur, crampe
Sanı = 1. Hayal; 2. Zan, zehab
Sanık = Maznun
Sanıka (Bak: *urasa*) = Hurafe
Sanımca = Zannıma göre
Sanırsın ki, sanki = Gûya, keenne
Sanlama, san verme = Telkib
Sanlı = Şanlı, müştehir
Sanmak = Zahib olmak, zannetmek
Sap = 1. Sak; 2. Kabza
Sapık, sapıtkan = Meczub
Sapınç = Dalâlet = Egarement, aberration
Sapıtmak = Dalâlete düşmek = S'égarer
Sapmak = 1. İnhiraf etmek; 2. Dalâlete düşmek
Sapmış (Bak: *çarpık, çapraz*) = Münharif
Sapta = Tesbit = Fixation
Saptamak = Tesbit etmek = Fixer
Saptanmış (Bak: *tanıtlanmış*) = Sâhit

Sap

- Saptırmak** = İdlâl etmek
Sarakaya alma = Temeshur
Sararma = Isfırah
Sargı = Lifale
Sarhoş (Bak: *esrik*) = Mest, bedmest
Sarhoş eden = Müskir
Sarhoşluk = Sekr
Sarık = Destar
Sarılan (Bak: *tutunan*) = Mütemessik
Sarılmak = Tevessül etmek
Sarılmış (Bak: *kuşatılmış*) = Mahsur
Sarkıntılık = Tasallût
Sarkıntılık etmek = Tasallût etmek
Sarma = İhata, muhasara, abluka = Siège
Sarmak = 1. Muhasara etmek, abluka etmek; 2. İhata etmek
Sarmaş, sarmaşma = Muanaka
Sarp (Bak: *çetin, güç*) = Sâb
Sarphık = Menaat
Sarsılan, sarsılmış = Mütezelzil
Sarsılma = Tezelzül
Sarsılmaz = Gayrıkabili tezelzül
Satan, satıcı = 1. Bâyi; 2. -furuş
Sataşkan = Tecavüzkâr, mütejaviz
Sataşmak = Tasallût etmek
Satım = Beyi, furuht = Vente
Satınalım = Mübayaat
Satınalma = İştira, mübayaa
Satır (Bak: *dizeç*) = Satr

- Satış = Beyi, dâd = Vente
 Satma = Beyi, fûrubt = Vente
 Sav = Daiye. iddia
 Sava = 1. Dava ; 2. İddianame
 Savak (Bak : bōleç) = Maksim
 Savaman = Mūddei
 Savan (Bak : savacu, iten) = Dafi
 Savaş = Cidal = Lutte
 Savaş açmak = İlânı harbetmek
 Savaşçı, savaşkan = Mücadil
 Savaşman = Muharib
 Savbeti = İddianame
 Savga = Mūdafaa
 Savgacı = Mūdafi
 Savgal, savgalık = Tedafui
 Savgamak = Mūdafaa etmek
 Savgaman = Mūdafi
 Savamak = 1. İddia etmek ; 2. Def'etmek
 Savruk = Tertibsiz
 Savsa = İhmal, teseyyüb = Négligence
 Savsak = İhmalci
 Savsamak (Bak : boşlamak) = İhmal etmek
 Savucu (Bak : savan, iten) = Dafi
 Savuk = Mühmel = Négligé
 Savulan = Mündefi
 Savulmak = Zail olmak = Disparaître
 Savurga (Bak : saçıt) = İsrâf
 Savurgan = Müsrif
 Sayaç = Kontör, muaddid

Say

Sayar = Hürmetkâr

Sayarak = Hürmete

Saydam = Şeffaf

Sayfa = Sahife

Saygı = Hürmet, itibar, mübalât

Saygıdeğer, sayılacak = Şayanı hürmet, hürmete lâyık, şayanı ihtiram, vacibü ihtiram

Saygı göstermek = İhtiram göstermek

Saygılamak = Arzı ihtiram etmek

Saygisız = Mübalâtsiz, lâübali

Sayı = Adet

Sayıklama (Bak: *saçmalama*) = Hezeyan

Sayılı = 1. Madud; 2. Mahdud = Limité;
3. Makbul, muteber

Sayılır = Makbul, şayanı hürmet

Sayılmaz = Lâyüad, lâyuhsa

Sayın = Mübeccel, muhterem

Sayınsamak = Nazarı dikkate alınak

Sayısı artmak = Taaddüd etmek

Saysız = Namadud, lâyuad, lâyuhsa

Sayıstık = İhsaiyat

Sayış = Tadad

Sayışma (Bak: *ödeşme*) = Takas

Sayıt = Seyyid

Saylav = Meb'us

Sayma = 1. Müraat, riayet; 2. Tadad

Saymaca (Bak: *koymaca*) = İtibarî

Saymak = 1. İhtiram göstermek, riayet etmek, hürmet etmek; 2. İhsa etmek; 3. Mahsub etmek; 4. Addetmek, telâk-ki etmek, farzetmek

Saypa (Bak: *gider*) = Masraf

Saypamak = Sarfetmek = Dépenser

Sayra = Gına, taganni, zezeme

Sayracı, sayram, sayrıyan = Hânende müterennim, muganni

Sayram = Terane, sürud = Chant

Sayramak = Taganni etmek, terennüm etmek

Sayrı = Bimar, hasta

Sayrımsak = Mütemarız

Sayrımsama = Temaruz

-se (Bak: *eğer, ise*) = Şayed = Si

Sebebiyle (Bak: *için*) = Ecilden

Sebep = İlet, bâdi, sebeb, bais

Sebepler = Esbab

Sebep olan = Müsebbib

Sebep olma = Sebebiyet

Sebep olmak = İntac etmek

Seçil, seçim = İntihab

Seçkilonmek = Temayüz etmek. temey-yüz etmek = Se distinguer

Seçkin = Güzide, bergüzide, mümtaz, mühteab = Select, distingué, élu, choisi

Seçkinlenme = İstıfa

Seçkinlenmek = İstıfa etmek

Seç

Seçkinlik = Güzidelik, mümtaziyet

Seçme = 1. İntihab; 2. Güzide

Seçmek = 1. İntihab etmek; 2. Teşhis etmek; 3. Temyiz etmek

-se de (Bak: *ise de*) = Vâkiâ

Sedye (Bak: *tezkere*) = Sedye

Sefer = Sefer

Sefil (Bak: *yoksul*) = Sefil

Sefillik (Bak: *yoksu*) = Sefalet

Sekin = Sakin = Tranquille, paisible

Sekinleştirmek = Teskin etmek

Sekinlik = Sükûn, sükûnet, sckînet

Sekreter (Bak: *betimen*) = Kâtib

Sekreterlik (Bak: *betimenlik*) = Kitabet

Sekte (Bak: *ket, durgu*) = Sekte

Sektelendirmek = Sektedar etmek

Sel = Seyl

Selâm = Selâm (1)

Selâmet = Selâmet = Bonne santé

Selâset (Bak: *akkınlık*) = Selâset

Selek = Keremkâr, sahî

Seleklik (Bak: *cömertlik*) = Cud

Seleserpe = Serbest serbest

Selika = Selika

Selis (Bak: *akkın*) = Selis

(1) Selâmlaşmak için gündüzleri - Fransızca "Bonjour,, karşılığı olarak - "Günaydın,, ve akşamları - "Bonsoir,, karşılığı olarak - "Tünaydın,, kullanılması yerinde olur.

- Sem** (Bak: *zehir, ağı*) = Sem
Semahat = Semahat
Sembol (Bak: *sim*) = Timsal = Symbole
Semboller (Bak: *simler*) = Temasil
Seme (Bak: *alık, afal*) = Scrasime, sersem
Semen, semizlik = Semen
Semiz = Semîn
Senli benli = Lâübali, teklifsiz = Familier
Sepici = Debağ
Sepicilik = Debağat
Sepile = Debağhane
Sepilemek = Debağat etmek
Sergemek = Teşhir etmek
Sergi = Meşher = Exposition
Sermek = Ferşetmek
Serpem = Nesr
Serpemen = Nasir
Serpen = - eşan, -bâr, -paş
 Örnek : Işıkserpen = Şulefeşan, şulebar, şulepaş
Serpilme = Nema, nümûv, neşvü nema
Serptn = Nesr, mensur, mesure
Serpinti (Bak: *çisenti*) = Reşâşe
Sersemlemiş = Bihud, bihuş
Sert = Anit, dürüş, haşîn, şedid
Sert davranmak = Unf ile muamele etmek = Traiter avec violence
Sertlemek, sertleştirmek = Teşdid etmek = Rendre dur aggraver
Sertlik = Şiddet, huşunet, unf

Ser

Serüven = Macera, sergüzeşt = Aventure

Ses = Neva, savt, sada, âvaz

Sesle (Bak: *yüksək sesle*) = Cehren

Seslenme (Bak: *ünde*) = Nida

Seslenmek (Bak: *ündemek*) = Nida etmek

Sesler = Esvat

Sesli = Sâit

Sessiz = Sâkit, sâmit

Sessizlik (Bak: *sısuma*) = Sükût

Sevdik (Bak: *dost*) = Muhib

Sevdikler (Bak: *dostlar*) = Evidda

Sevecen, sevegen, sevgen = Müşfik,
şefik

Sevecenlik, sevgenlik = Şefkat

Seve istiye, seve seve = Maalmem-
nuniye

-sever (Bak: *-cıl, -cimen*) = **-perver**

Örnek: Yurtsever = Vatanperver

Sevgenmek = Şefkat göstermek

Sevgi = Aşk, muhabbet, sevda

Sevgili = 1. Aziz, canan, habib, muazzez.

2. Maşuk, maşuka, mahbub, mahbube

Sevim, sevimlilik = Cazibe, melâhat

Sevimli = Şirin, melih, cazib, cazibeli

Sevimsiz = Antipatik, cazibesiz

Sevimsizlik = Cazibesizlik = Antipathie

Sevinç = Mesruriyet, meserret, hubur, sü-
rur, şadi, neşat, tarab

Sevinçli = Mesrur. şadgân, şad, şadan, şadman

Sevindirmek = Tesrir etmek, şadetmek

Sevinme = İbtihac

Sevinmek = Şad olmak, şadan olmak

Sevinmiş = Mesrur, dilşad

Sevişmezlik = Münâferet = Froideur

Sevk = Sevk

Seyahat (Bak: *gezim*) = Seyahat

Seyir = 1. Seyr; 2. Temaşa

Seyirlik = Seyrangâh

Seyirme (Bak: *çarpınma*) = İhtilac

Seyrek (Bak: *az, az bulunur*) = Nadir

Seyyah (Bak: *gezmen*) = Seyyah

Sezdirme = İhsas

Sezdirmek = Hissettirmek, ihsas etmek

Sezi = Hads = Intuition

Sezilmez = Gayrimahsûs

Sezilmiş = Mahsûs = Sensible

Sezinlemek = İstişmam etmek, teferrus etmek

Sezmek (Bak: *duymak*) = Hissetmek

Sıcak = Germ, hâr, hararetili

Sıcaklık = Germi, hararet

Sıçramış (Bak: *fırlamış*) = Ceste

Sıfat (Bak: *nitelik*) = Vasf, sıfat

Sıfatlanma = İttisaf

Sıfatlanmış = Mevsuf

Sıfatlar = Evsaf

Sıf

Sıfır = Sıfır

Sığınak = Penah, memen, melâz, melce,
ilticagâh = Asile, refuge, appui

Sığınaksız = Bîvaye

Sığınan, sığınmış = Dahil

Sığınık = Mülteci = Rufugié

Sığınmak = 1. Tehassun etmek ; 2. İltica
etmek, dahalet etmek

Sığıntı (Bak : *ekti*) = Tufeyli

Sihhat (Bak : *sağlık*) = Sihhat = Santé

Sihhî (Bak : *sağlısal*) = Sihhî

Sık (Bak : *koyu*) = Kesif

Sıkı (Bak : *eli sıkı, tutumlu*) = Mümsik

Sıkıcı = Müz'ic, muacciz = Importun

Sıkıç = İstırar

Sıkılcım, sıkıncı = Zucret (*dücret*)

Sıkılğan = Mahcub = Timide

Sıkılğanlık = Mahcubiyet = Timidité

Sıkılma (Bak : *utanç*) = Hicab

Sıkınlar, sıkıntılar = Mezahim

Sıkıntı = 1. Zahmet, meşakkat ; 2. Ducret,
sıklet, kasvet ; 3. Gaile ; 4. Muzayaka

Sıkıntılı = 1. Zahmetli = Fatiguant ; 2.
Mukassi, mağmum = Triste, sombre

Sıkışık = Muztar = Contraint

Sıkıştırmak = Tazyik etmek

Sıklaşmak = Tekâsüf etmek = S'épaissir

Sıklaşmış (Bak : *topllanmış*) = Mütেকâsif

Sıklaştırmak = Teksif etmek

- Sıklık** (Bak : *koyuluk*) = Kesafet
Sıkma (Bak : *rahatsız etme*) = İz'ac
Sıkmaç = Mis'ara
Sıkmaç = 1. Taciz etmek ; 2. Tasir etmek
Sık sık = Demadem
Sıkta = Usare = Suc
Sınam (Bak : *put*) = Sanem = Idole
Sınamak = İmtihan etmek
Sınat = Belâ, musibet, âsib
Sınatlar (Bak : *yıkımlar, yıkınlar*) = Mesaiib
Sınav = İmtihan
Sınav = 1. Resm; 2. Levha; 3. Tasvir, tavsif
Sınavcı, sınavlıyan = Musavvir
Sınavlamak = Tasvir etmek
Sınavlanmak = İrtisam etmek
Sınavlanmış = 1. Musavver; 2. Mürtesem
Sınavlar (Bak : *yazılar, yazıtlar*) = Elvah
Sınavlı (Bak : *sınavlanmış*) = Musavver
Sındırmak = Tedmir etmek
Sıngı = İzmihlâl
Sıngın = Muzmahil
Sınıf = Sınıf
Sınıflamak = Tasnif etmek = Classifie
Sınır = 1. Hudud; 2. Had; 3. Serhad
Sınırı aşmak = Haddini aşmak
Sınırlamak = Tahdid etmek = Limiter
Sınırlı = Mahdud = Limité
Sınırsız = 1. Bikeran; 2. Namahdud, gayri-
mahdud

Sır

Sır = Sır, râz, esrar = Secret

Sıra = 1. Esna, hîn; 2. Münasebet, nevbet;
3. Silk; 4. Hiza; 5. Tertib; 6. Müteselsil

Sıra düşürerek, sırası düşünce, sırası gelince, sırasını bularak, sırasını getirerek = Bilmünasebe

Sıra ile = Münavebeten = A tour de rôle

Sıralaç = Musannif = Classeur

Sıralamak, sıraya koymak = 1. Tertib etmek; 2. Tasnif etmek

Sıralarınca, sırasınca = Aledderecat, alâmeratibihim

Sıralaşma = Münavebe = Alternation

Sıralı sırasız = Münasebetli münasebetsiz

Sıra saygı = Âdabü erkân

Sırası gelmek = Münasebet almak

Sırasında = 1. Esnasında; 2. Bilmünasebe

Sırasını düşürmek, sırasını getirmek = Münasebet getirmek

Sırasız = Nabehengâm

Sıray (Bak: *yüz*) = Suret

Sırça (Bak: *cam*) = Zücac

Sırnaşık = Müz'ic, muacciz = Importun

Sıtma = Humma, teb = Fièvre

Sıvama = Toşmir

Sıyğı = Hacmı istiabî

Sıymak = Nakzetmek = Casser

Sıyrık = Rezil, biarü hayâ = Ehonté, effronté

Sıyrıklar = Erazil, hazele

Sim

- Sıyrıklık** (Bak : *yüzsuzlük*) = Rezalet
- sız, - sızım = 1. Ari ; 2. Lâ - ; 3. Bi - ;
4. Gayrı - ; 5. Bilâ-
- Sızan** = Mütereşşih
Sızı = Elem = Douleur, mal
Sızılar = 1. Evcâ ; 2. Âlâm
Sızıltı, sızlanış = Şekva, şikâyet
Sızıntı = Reşha
Sızıntılar = Tereşşuhat
Sızlanau = Müşteki
Sızlanmak = Şikâyet etmek, iştikâ etmek.
tazallüm etmek
Sızlatan (Bak : *acıklı*) = Elim
- sızlık = Ademi - = İn - , ir, - im-
- Sızma** = Reşh
Sızmak = Tereşşuh etmek = Suinter
Sidik = Bevl
Sidik kovuğu = Mesane
Sılâh = Silân
Silâh çekme = Teşhiri silâh
Silâhlandırma = Teslih etmek = Armer
Silâhlanmış, silâhlı = Müsellâh
Silâhlar = Esliha
Silginlik = Mahviyet
Sili = 1. Nezh ; 2. Afif = Probe
Sivilik = 1. Nezahet ; 2. İffet
Silme = 1. Lebaleb ; 2. Terkin
Sim = Timsal = Symbole
Simi, simil = Şebih

Sim

Simler = Temasil

Sin = Medfen, kabr, mezar, dahme

Sindirgin = Hâzım

Sindirmek = Temsil etmek = Assimiler

Sinem = İtidal

Sinema (Bak : *kinema*) = Sinema

Sinemli = Mutedil = Modéré, tempéré

Singin = Hazmı kolay

Sinir = Asab = Nef

Sinirlendirmek = Asabileştirmek

Sinirlenme = Asabîleşme = Enervement

Sinirlenmek = Asabîleşmek = S'énerver

Sinirler = Âsab = Les nerfs

Sinirli = Asabî = Nerveux

Sinirlilik = Asabiyet = Nervosité

Sinirme = Hazm

Sinirmek = Hazmetmek

Sinlik = Mezaristan, makber, makbere

Sinmek = Temessül etmek = S'assimiler

Sipariş (Bak : *ismarlama*) = Sipariş

Siper = Siper

Site = Belde, medine = Cité

Sivil = Mülkî

Sivil yönetim = İdarei mülkiye

Sivrilme = Temayüz etmek, temeyyüz etmek = Se distinguer

Siyasa = Siyaset

Siyasal = Siyasî

Sofizm (*T.*) = Safsata

- Sofra** = Maide
Soğuk = Berd, barid, baridane
Soğukça = Baridane
Soğukluk = 1. Bürudet; 2. Münaferet
Soğumak = Teneffür etmek
Soğutmaç = Müberrid
Soğutmak = 1. Tenfir etmek = Dégoûter; 2. Tebrid etmek = Refroidir
Sokmak = İdhal etmek
Sol = Yesar, çep = Gauche
Soley (Bak: *güneş*) = Afitab, hurşid
Soluk = Nefes
Soluklar = Enfas
Solumak = Teneffüs etmek
Som = 1. Mücessem; 2. Yekûn; 3. Mahz
Somat = Fezleke, icmal = Résumé
Somatmak = İcmal etmek, telhis etmek
Somurtkan = Abus
Somurtkanlık = Ubuset = Refrognement
Somurtma (Bak: *yüz asma*) = Taabbüs
Somut = Müşahhas = Concret
Somtöz = Terkib = Synthèse
Somtözel = Terkibi = Synthétique
Somtözlemek = Terkib etmek
Son = 1. Akıbet, avakıb, encam, âhir; 2. İntiha, pâyan, münteha, nihayet, hitam; 3. Aksâ, kusva = Extrême; 4. Netice
Sona erdirmek = Hatmetmek
Sona erme = İntiha

Son

Sona ermek = 1. Zeval bulmak; 2. Nihayet bulmak

Sona ermiş (Bak: *sonlu*) = Mütenahi

Sonalmak = Münkazi olmak, inkıza etmek

Sonçağ = Kurunu uhra

Sonek = Lâhikai mütechhire

Songu = Ecel

Sonlar = Evahir

Sonlayın = Ahiren = Dernièrement

Sonlu (Bak: *sona ermiş*) = Mütenahi

Sonluluk = Mütenahiyet

Sonra = 1. Muahhar; 2. Badehu; 3. Mâbâd;

4. Bilâhara; 5. Akibinde; 6. Akab

Sonradan = 1. Ahiren; 2. Bilâhara

Sonraki = Mâbâd = Suite

Sonrası var = Mâbâdı var

Sonrasız = Ebedî, müebbed, sermedî

Sonrasızlık = Sermed, sermediyet, ebed, ebediyet = Eternité

Sonratılmış, sonraya bırakılmış, sonraya kalmış = Müeccel

Sonratım = Tecil = Ajournement

Sonratmak = Tecil etmek = Ajourner

Sonsöz = Hatime

Sonsuz = Namütenahi, bipayan, bikeran

Sonsuz olarak = İlelebed

Sonucun = Binnetice

Sonuç = Netice

Sonuçlamak = İntac etmek

Sonuçsuz = Akim = Stérile, infructueux

Sonuçsuz bırakmak = Akamete uğratmak = Rendre stérile

Sonuçsuz kalmak, sonuçsuzluğa uğramak, sonuç vermemek = Akamete uğramak

Sonuçsuzluk = Akamet

Sonu gelmemek = Akim kalmak

Sonu gören = Akıbetbin, alıbetendiş

Sonunda = 1. Binnetice; 2. Akıbet; 3. Nihayet, âhir, âhirülemr

Soraltı = Anket

Sorav = Mes'uliyet

Soravlı = Mes'uliyetli (iş)

Sorgu = İstintak

Sorgusuz, sorulmaz = Lâyüs'el. gay-rimes'u'

Sorguya çekme = İsticvab

Sorguya çekmek = İstintak altına almak

Sorma = İstizah, istifsar

Sorman = Müstantik

Soru = Sual, istifham

Soruklama = İstilâm

Soruklamak = İstilâm etmek

Sorulmazlık = Ademi mes'uliyet

Sorum = Mes'ele, bab, husus

Sorun = Mes'ul = Responsable

Sosyel = İctimaî = Social

Sosyete = 1. Cemiyet; 2. Şirket

Soy

Soy = 1. Nijad, neseb, haseb ; 2. Cins

Soyadı = Künye

Soykök = Ceddi âlâ = Souche

Soylar (Bak : *cusun'ar*) = Ecnas

Soysal = Medenî

Soysallaşan, soysallaşmış = Mütemeddin

Soysallaşma = Temeddün

Soysallık = Medeniyet

Soysallık durumu = Ahvali şahsiye

Soysallık hali = Hali medenî

Soysallık kütüğü = Sicilli nüfus

Soysop = Taallûkat, akraba ve taallûkat, müteallikat, silsile, sülâle

Soysuz = Nâkes, fürumaye, bed'asıl, bed-maye, cibilletsiz

Soyu bozuk = Kemmaye

Soyundan gelme = Mensubiyet

Soyunmak = İnsilâh etmek

Soyut = Mücerred = Abstrait

Soyutlamak = Tecrid etmek

Soyutlanmak = Tecerrüd etmek

Söbû = Beyzî = Oval

Sökmek = Kal'etmek

Sökmen = Sa'der, safsiken

Sölpük (Bak : *gevşek*) = Süst

Sömürge = Müstamere, müstemleke

Sömürmek = İstismar etmek

Söndürge = İtfaiye

Söndürme = İtfa

Sönen (Bak : *batan, dalunan*) = Âfil

Sönme = İntıla

Sönmek = Üful etmek

Sönmüş, sönük = Muntafi = Eteint

Sövgen = Küfürbaz

Sövgü, sövü, sövme = Düşnam, seb, şetm

Sövmek = Küfretmek, sebbetmek

Sövüşme = Müşateme

Söyke = Medar

Söylem = Natika (*Kuvvei -*)

Söyleme = Tekellüm

Söylemek = 1. İkrar etmek ; 2. Arzetmek ;

3. Beyan etmek ; 4. Telâffuz etmek ;

5. Temhid etmek, bahsetmek, irad etmek ;

6. Zikretmek ; 7. Hikâye etmek

Söylenen = Menkul

Söyleni = Monoloğ, hasbihal

Söylenti = Rivayet = Bruit

Söyleşi, söyleşme = Hasbihal, sohbet

Söyletmek = İntak etmek

Söylev = Nutk

Söylev vermek = İradı nutketmek

Söyleyiş = Telâffuz

Söylliyen = Mütakellim

Söz = Kavl, makal, lûgat, suhan, kelâm

Söz açmak = Bahsetmek = Parler, traitez

Söz almak = Vâdettirmek

Sözbağı, sözleşme = Mukavele

Söz

Sözgeleşî = Siyakı kelâm

Sözgötürmez = 1. Gayrikabili itiraz ; 2.
Müsellem

Sözgötürür = Kabili itiraz

Sözle = Lisanen, lâfzan

Sözler = Akval

Sözlü, yavuklu = Namzed = Fiancé

Sözlük = Lûgat

Sözlü sınav = Şifahî imtihan

Sözmen = Natuk

Söz uzatmak = İtnab etmek

Sözü geçen = Müteneffiz

Sözü geçer = Naliz = Influent, pénétrant

Sözün kısıası = Elhasıl, hasılı kelâm, vel-
hasıl

Sözvermek = Vâdetmek = Promettre

Su = Âb, ma = Eau

Subay = Zâbit

Suç = Töhmət, vebal, günah, cürm, kaba-
hat, kusur

Suçbulmak = Tabtie etmek

Suçişlemek = Kusur etmek

Suçlamak = İtham etmek

Suçlandırmak = Tecrim etmek

Suçlandırma kararı = Mürimiyet karar

Suçlanmış = Müttehem

Suçlu = Müznib, günahkâr, mücrim

Suçluluk = Mürimiyet

Suçsuz = Bigünah, masum = Innocent

Sus

- Suçsuzluk** (Bak: *arılık*) = Masumiyet
Suçtan geçen (Bak: *yarlıgayan*) = Gafur
Suçtan geçme (Bak: *yarlıgama*) = Gufran
Su ekmek = Abü dane
Sulama = İrva
Sulanma = Teleyyün
Sulanmak, sulaşmak = Temeyyü etmek = Se liquéfier
Sulp = Sulb
Sunam = Kurban = Offrande
Sungu (Bak: *vergi*) = Mevhibe
Sunmak = Arzetmek, takdim etmek
Sunu = Ariza, takdime
Sunum ve istem = Arzu taleb
Sur = Tali, ikbal = Chance, sort
Suratı asık = Abusülvecih
Susak, susamış, susuz = Teşne, atşan
Susan (Bak: *sessiz*) = Sâmit
Susamışlık, susuzluk = Atş = Soil
Susgeçmek = Meskût geçmek
Suskun = Sükûtî
Susma = Samt, sükût
Susmak = Muhafazai sükût etmek, sükût etmek
Susmuş = Hamuş, sâkit
Susturma = İskât
Susturmak = İlzam etmek, hâbtetmek
Susturmuş = Mülzem
Susup durmak = Muhafazai sükût etmek

Suv

Suvari = Süvari

Suya düşmek = Akîm kalmak

Suyuk = Mayi = Liquide

Suyumak = Temeyyü etmek

Suyunca gitme = Mümaşat

Suyunu çıkarmak = Tâsir etmek

Sû (Bak: *asker*) = Ceşş

Sû Bakanı = Millî Müdafaa Vekili

Sû Bakanlığı = Millî Müdafaa Vekâleti

Südana (Bak: *sütnine*) = Murdia

Süder = Tevabi, etbâ, maiyet = Suite

Südü bozuk = Bedmaye, cibilletsiz

Süel (Bak: *askerce*) = Askerî

Süel danıştay = Şûrayı askerî

Süel yargutay = Divanı Temyizi Askeri

Süel yönetim = Idarei askeriye

Sükût = Sükût, samt

Sükûn = Sükûn, sükûnet

Sünger kâğıdı = Papiyebüvar

Süngün (*T.*) = Münbasit

Sünmek (Bak: *açılmak*) = İnbisat etmek

Sünüm (Bak: *açılım*) = İnbisat

Süprüntü = Haşâk, müzahrefat

Süprüntülük = Mezbele

Sürat (Bak: *hız, tezlik*) = Sür'at

Süratlendirmek = Tesri etmek

Süratli (Bak: *çabuk, hızlı, tez*) = Seri

Sürç = Schv = Faute. erreur

Sürçek (Bak: *mit*) = Üstûre

Sürçme = Lağziş

Sürdürmek = Temdid etmek = Prolonger

Süre = 1. Müddet; 2. Temadi, imtidad

Süreğen = 1. Pâydar ; 2. Müzmin

Sürek = Devam = Continuation

Sürekli = Daim, daimî, mütemadi, medid

Süreksiz = Muvakkat

Sürel = Daimî, berdevam, pâydar

Süremek = Tevali etmek = Se succéder

Süren (Bak : *buyuran, emreden*) = -ferma

Sürgüç = Merhem

Sürgün = 1. Menfa; 2. Nefi; 3. Menfi; 4.
İshal

Sürgüt = Müshil

Sürme = İclâ

Sürmek = 1. Teb'id etmek, nefyetmek; 2.

İmtidad etmek, temadi etmek; 3. Tılâ etmek

Sürsal = Taaruz, taaddi, tecavüz

Sürsalık = Taarruzî = Offensif

Sürsalmak = Taaruz etmek

Sürülge = Menfa

Sürüm (Bak : *geçerlik*) = Revac

Sürümsüzlük (Bak : *durgunluk*) = Kesad

Sürüngen = Zâhife = Réptile

Sürüp giden = Mümted

Sürüp gitme = İstimrar, temadi

Sürüp gitmek = İmtidad etmek, temadi
etmek

Sürüt = Mahrec (*Ekonomi T.*)

Sūs

Sūs = Ârayış, piraye, ziyet, zîb, tezyinat

Sūs-lemek = Tezyin etmek = Parer, orner

Sūslenme = Tahalli

Sūslenmek = Tezeyyün etmek = Se parer

Sūsliyen = -ârâ = Qui pare, qui orne

Sūs-lü = Ziba, müzeyyen

Süt = Şir, leben

Sütüne (Bak: *sūdana*) = Murdia

Süzgün = Mahmur = Langoureux

Süzgün bakış = Gamze

Süzme = 1. Tasfiye ; 2. Musaffa

Süzme = Tasfiye etmek

Ş

- Şahıs** = Şahs = Personne
Şahıslanma (Bak : *etizlenme*) = Teşahhus
Şahıslanmış (Bak : *etizlenmiş*) = Mücessem
Şahsın = Şahsen = Personnellement
Şahsî = Hususî, zatî = Personnellement
Şahsiyet = Şahsiyet = Personnalité
Şair (Bak : *ozan, koşukçu*) = Şair
Şairliksatan (Bak : *ozansak*) = Müteşair
Şaka = Lâtife, şathiyat
Şakalar = Letaif
Şakalaşma = Mülâtafe = Plaisanterie
Şakı = Taganni, terane = Chant
Şakımak = Taganni etmek, terennüm etmek
Şakıyan = Müterennim, hânende, muganni
Şakrak (Bak : *şen*) = Şâtır
Şakraklık (Bak : *şenlik*) = Şataret
Şakul, şavul = Şakul
Şapka = Şapka
Şarap (Bak : *içki, bor*) = Mey, hamr, bade
Şarbay = Belediye reisi
Şarbaylık = Belediye riyaseti
Şardaş (Bak : *hemşeri, ildeş*) = Hemşehri
Şar kurulu = Belediye meclisi

Şar

Şart (Bak: *örük, bağlav*) = Şart

Şartbeti = Şartname

Şartlı = Meşrut

Şaşakalmak = Behte uğramak, mebhut olmak

Şaşakalmış, şaşmış, şaşırmış, şaşalamış = Mütchayyir, vâlih = Stupéfait

Şaşalamak = Tahayyür etmek, hayret etmek, istiğrab etmek = S'étonner

Şaşılacak, şaşılır = Şayanı hayret, acayib = Etonnant

Şaşırtmaca (Bak: *ganılmaca*) = Mugalâta

Şaşırtmak = Tağlit etmek

Şaşkın = Mebhut, vâlih = Stupéfait

Şaşkınlık = Beht = Etonnement

Şaşma = Taaccüb = Etonnement

Şatafatlı (Bak: *görkemli*) = Mutantan

Şavklar (Bak: *şuvağlar*) = Eşi'a

Şavmak = İnşia etmek

Şayga (Bak: *yiğincilik*) = Sefahet

Şef (Bak: *baş*) = Şef

Şehir = Şehr, belde = Ville

Şehirci (Bak: *ürbanist*) = Şehirci

Şehircilik = Şehircilik

Şekil = 1. Hey'et, şekl; 2. Bab, husus

Şekil almak, şekillenmek = Teşekkül etmek = Se former, se constituer

Şekil almış, şekillenmiş = Mütşekkil

Şekilde = Vechile = Ainsi

- Şekillemek, şekil vermek** = Teşkil etmek = Former, constituer
Şekiller = 1. Eşkâl ; 2. Merasim
Şen = 1. Şâtur ; 2. Şuh
Şenelmek = Mamur olmak
Şenlendiren = -ârâ = Qui pare, qui orne
Şenlik = 1. Şetaret ; 2. Tarab
Şenliksiz = Gayrımamur
Şer (Bak : kötülük) = Şer
Şeref (Bak : onur) = Şeref
Şereflendirmek, şeref vermek = Teşrif etmek = Honorer de sa présence
Şereflenmek = Teşerrüf etmek
Şereflenmiş (Bak : onurlanmış) = Müşerref
Şerefli (Bak : aksoy) = Şerif
Şereflik = Şerefiye
Şevk = 1. Neşat ; 2. Şevk
Şevklendiren, şevklendirici = Müşevvik = Encourageant
Şevklendirme = Teşci
Şevklendirmek = Teşvik etmek, tergiş etmek = Encourager
Şevle (Bak : parıltı) = Lem'a
Şey (Bak : nesne) = Şey
Şeytan = Şeytan
Şeytanlık = Şeytanet
Şımarık (Bak : kendini bilmez) = Hednaşinas
Şiir (Bak : koşuk) = Şiir
Şimdi = Elhaletü hazihi, elyevm, filhal, hâlen

Şim

Şimdiki = Lâhik

Şimdiki hal = Hali hazır

Şimdilik = 1. Muvakkaten; 2. Hâlen

Şimşek = Berk = Eclair

Şişirgen, şişken = Balâpervaz

Şişirme = Haşiv

Şişkinlik = Dahamet

Şişman (Bak: *et'eç*) = Mülâhham

Şiyve (Bak: *ağız*) = Şive

Şom = Şum, meş'um, menhus

Şomsamak = Teşe'üm etmek

Şölen (Bak: *doy*) = Ziyalet

Şöyle böyle = Alâküllihal

Şöylece = Vechile = Ainsî

Şuğbe (Bak: *kol, bô'üm*) = Şube

Şuğle (Bak: *alev*) = Şule

Şu kadar var ki, şu var ki = Fakat
maamafih, maazalik, maahaza

Şuur = Şuur

Şuurlu = Şuuri

Şuursuzca = Gayrîşuuri

Şuvağ = Şua

Şuvağlar (Bak: *şavklar*) = Eşi'a

Şuvaglı (Bak: *parlak, ışın*) = Mûşa'şa

Şüphe = Şek, şübhe, gūman

Şüphelerme = İstibah

Şüpheli = Meşkûk

Şüphesiz = Şübhesiz, lâşek

T

Tabaka (Bak: *katman, kat*) = Tabaka

Taban = Kaide = Base

Tabelâ = Levha

Tabiatıyla = Bittabi

Tabiğat = Tabiat = Nature

Tabiî = Tabîi = Naturel, normal

Tabiî haklar = Hukuku tabiiye

Taç = Tac, efser, dihim, iklil

Tabut = Tabut

Taçgiyim = Tetevvüc

Tadalan = Mütelezziz

Tadalmak = Telezzüz etmek

Tadam = Zaika = Goût

Tadı = Zevk

Tadımlık (Bak: *çeşni*) = Çaşni

Tahıl = Hububat, zahîre = Céréale

Tahta (Bak: *ağaç*) = Ahşab

Takaza (Bak: *başakakma*) = Tekaza

Takılğan = Muzib

Takılmak = Tariz etmek = Insinuer

Takım = 1. Güruh; 2. Deste; 3. Kafile, kıt'a (*Süel T.*); 4. Hızb; 5. Silk; 6. Cihaz = Appareil; 7. Fevc; 8. Makule

Tak

Takımadalar = Cezairi müctemia

Takımiyle (Bak : *olduğu gibi*) = Heyetiyle

Takımlar = Edevat, alât ve edevat

Takla = Perende

Taklaban = Perendebaz

Takma = 1. Sahte; 2. Müstear; 3. Sun'i

Takvim (Bak : *çağbeti*) = Takvim

Talâkat (Bak : *uzdillik*) = Talâkat

Talan = Tarac, garet

Talaz = Fırtına

Talebe = Talebe = Elève

Talih = Tali = Chance, sort

Tam = 1. Tamam; 2. Hakiki = Véritable

Tamam = Tamam

Tamamiyle = Tamamen, bittamam

Tamamlama = İstikmal

Tamamlamak = 1. İtmam etmek; 2. Tekmil etmek, tamam etmek = Achever, finir

Tamamlıyan (Bak : *tümligen*) = Mütemmim

Tambenzeri = Tıbbı

Tamdeğer = Haddi lâyük

Tamlamak = İkmal etmek

Tamlaşmak = Tekemmül etmek

Tamlık (Bak : *bürünlük*) = Tamamiyet

Tamtersi = Bilâkis = Au contraire

Tamu = Cahim, cebennem, duzah = Enfer

Tamusal = Cahimi = Infernal

Tan = Feer seher, şafak

Tan ağarmak, tan atmak = Şafak sökmek

- Tane** = Dane, habbe
Tanıdık = Âşina, ahbab = Connaissance
Tanık = Şahid = Témoin
Tanık getirme, tanıksama = İstişhad
Tanık getirmek, tanık tutmak, tanıklamak = İşhad etmek
Tanıklık = Şahidlik, şahadet
Tanıklık etmek, tanıklık vermek = Şahadet etmek
Tanım = Tavsif, tarif
Tanımak (Bak : seçmek) = Teşhis etmek
Tanımaksızın = Gaibane
Tanımlamak = Tarif etmek
Tanımsız olarak = Mütenekkiren
Tanınma = Tearüf
Tanınmak = İştihar etmek
Tanınmamış = Mechul = Incounu
Tanınmamışlık, tanınmazlık = Mechuliyet
Tanınmış = Maruf, meşhur, şebîr, şöhretli
Tanınmışlar = Meşahir
Tanınmışlık = Şöhret
Tanış = Âşina, ahbab = Connaissance
Tanışma = Muarefe = Connaissance
Tanıt = Beyyine, delil = Preuve
Tanıtlama = İsbat
Tanıtlanma = Sübut
Tanıtlanmış = Sâbit
Tanıtlı = Müdellel

Tan

Tanıtmak = Takdim etmek = Présenter

Tanlayın = Sehergâh, alseher

Tanrı = Mabud, İlâh, Huda, Bâri, Allah

Tanrı dilerse, Tanrı isterse = İnşaallâh

Tanrı esirgesin, Tanrı korusun =
Maazallah

Tanrıkut = Semavî kudret

Tanrılaştırma, tanrısama = Telih

Tanrılaştırmak, tanrısamak = Telih
etmek = Déifier

Tanrılık = Ülûhiyet = Divinité

Tanrısâl = İlâhî = Divin

Tanrısız = Mülhid = Athé*

Tanrısızlık = İlhad = Athéisme

Tanrı törüsü = Âdetullah

Tanrı uğruna, Tanrı yoluna = Has-
betenlillâh

Tansı = Mucize

Tansık = Acayib, hârika = Merveille

Tansılı = Hârikavî

Tansımak = Meftun ve meshur olmak

Tansıtma = İcaz

Tanyeli, tanyel = Badı sabâ, sabâ

Tapacak = İlâh, mabud

Tapın, tapınan = Perestişkâr, -perest

Tapınlar = Abede

Tapınak = Mabed = Temple

Tapınç, tapınış = İbadet, perestiş, tâat,
taabbüd

- Tapınma, tapma** = Taabbüd
Tapınmak, tapmak = Taabbüd etmek,
perestiş etmek, ibadet etmek
Tapıyar (T.) = Müstahdem
Tapkan = Zâhid, âbid
Taplak = Muntabık = Conforme
Taplanmış (Bak: *dıkili, dikilmiş*) = Merkûz
Tapşırılama = Tavsiye
Taptama = Tatbik = Application
Taptamak = Tatbik etmek = Appliquer
Tapu kılmak = Biy'at etmek
Taraf (Bak: *yan, yön*) = Taraf, canib, semt
Taraflar (Bak: *yın'ar*) = Cevanib, etraf
Tarafsız = Bitaraf
Tarafsızlık = Bitaraflık
Tarak = Şane
Tarım (Bak: *ekincilik*) = Ziraat
Tarım Bakanı = Ziraat Vekili
Tarım Bakanlığı = Ziraat Vekâleti
Tarımsal = Zirai = Agricole
Tarih = Tarib
Tarihî = Tarihi
Tarla (Bak: *ekelge*) = Mezraa
Tartaç (Bak: *terazi*) = Mizan
Tartı = Vezn = Pesage
Tartılar = Evzan
Tartılı (Bak: *ölçülü*) = Mevzun
Tartmak = Veznetmek = Peser
Tarz = Nesak, tarz

Tas

- Tasa** = Gussa, keder, gam, kasavet
Tasalanmak = Mükedder olmak
Tasalı = Naşad, mağmum, gamkin
Tasar = Lâyiha, proje, tasavvur
Tasarlama (Bak: *kurma, kurgu*) = Taammüd
Tasarlamak = Tasavvur etmek
Tasarlanan, tasarlanmış = Mutasavver
Tasarsız = İrticalen, bilbedahe, bedaheten
Tasın = Tahmin
Tasınlama = Takdirî, tahminen, tahminî
Tasınlamak = Tahmin etmek
Taslak = 1. Eskis, kroki; 2. Müsvedde
Taslak yazmak = Tesvid etmek
Taş = Hacer, senk
Taş atmak = Tariz etmek = Insinuer
Taşa tutmak, taşlamak = Recmetmek
Taşıma aracı, taşıt = Vasıtai nakliye
Taşıma araçları, taşıtlar = Vesaiti nakliye = Moyens de transport
Taşımak = Nakletmek = Transporter
Taşın = Nakliyat = Transport
Taşınan, taşınır = Menkul
Taşınır mallar = Emvali menkule
Taşınmaz mallar = Emvali gayrimenkule
Taşıyan = 1. Haiz; 2. Hâmil
Taşkınlık, taşma = Tuğyan, feyezân
Taşlama = Recm
Taşlar = Ahcar
Taşlaşmak, taş olmak = Tahaccür etmek = Se pétrifier

- Tat** = Lezzet
Tatlı = 1. Azb, leziz; 2. Şirin
Tatlılık = Halâvet, uzubet
Tatlanmak = Telezzüz etmek
Tav = Kıvam
Tavır = Tavr
Tavsiye (Bak: *tapşırlama*) = Tavsiye
Tavşancıl (Bak: *karakuş*) = Ukab
Tavurlar = Etvâr
Tavusmak = İdarei akdah etmek
Tavust = İdarei akdah = Toast
Tay (Bak: *boybos*) = Endam
Taydaş = Hemtâ, akran
Tayındırmak = Şahidi cerhetmek, şahadete tânetmek
Tayla (Bak: *boybos*) = Yâlû bal
Taylan = Şehlevend, kameti mevzun sahibi, endamı mevzun, mevzunülendam, mütenasibülendam
Tayyare (Bak: *uçku*) = Tayyare
Taze = Ter, ceyyid
Tazelemek (Bak: *pekitmek*) = Tekid etmek
Tazelik = Ciyadet, tâb, taravet
Teber (Bak: *balga*) = Teber
Tecim = Ticaret = Commerce
Tecimel = Ticarî = Commercial
Tecimer = Tacir, tüccar
Tecimge = Ticarethane
Tedbir (Bak: *önlem*) = Tedbir

Ted

- Tedbirlil** (Bak : *saknılı*) = Müdebbir
Tedirgin = Bihuzur = Sans repos, gêné
Teftiş = Murakabe, teftiş = Inspection
Teftiş etmek = Teftiş etmek = Inspecter
Teğmen = Mülâzimi evvel
Tehlûke = Hatar, muhatara, tehlike
Tehlûkeli = Vahîm = Grave, périlleux
Tek = 1. Yektâ, yegâne, ferid = Unique;
2. Vâhid; 3. Münferid = Isolé; 4. Ferd
Tek başına = Münferiden = Isolément
Teker teker = 1. Münferiden, alelinfirad;
2. Yegân yegân
Tekgöz = Yekçeşm
Tekil (T.) = Müfred
Tekin = Yektâ = Unique
Tekit = İnhisar, monopol
Tekitlemek = İnhisara almak, monopolize etmek
Tekitler Bakanı = İnhisarlar Vekili
Tekitler Bakanlığı = İnhisarlar Vekâleti
Tekkalma, teklik = İnfirad
Tekleşmek, tek olmak = Teferrüd etmek
Tekparça = Yekpare
Tekrar = 1. Tekrar; 2. Mükerrer
Tekrarlanmak = Tekerrür etmek
Tekrarlanmış = Mükerrer
Tek tek = Yegân yegân
Tektük (Bak : *ayasıra, pekaz*) = Nadiren

- Telâş** = Telâş = Hâte, empressement
Telgraf = Telgraf = Télégraphe
Tembel = Âtıl
Tembellik = Atalet = Inactivité
Tembih etmek, tembihlemek = Tembih etmek
Temel = Esas, bünyad = Fondement, base
Temel atma = Vaz'ı esas
Temelinden = Esasen = Au fond
Temiz = 1. Pâk, nezih, nazif; 2. Selim; 3. Afif = Probe
Temizleme = Tanzif
Temizlemek = Tehzib etmek
Temizlik = 1. Nezahet, iffet, safvet; 2. Nezafet
Temren = Peykân
Tendeğişme = Tenasuh = Métempsychose
Tenkid = Tenkid, intikad
Teoloji = İlâhiyat
Teori = Nazariye
Teorik = Nazarî
Tepe = 1. Püşte; 2. Zirve = Cime
Tepe aşağı, tepesi üstü = Sernügün
Tepeden tırnağa = Serapa
Tepeleme = İstîsal
Tepelemek = Tedmir etmek, tenkil etmek
Tepeleşme = Muareke
Tepki = Aksülâmel = Réaction
Tepme = Nüks = Rechute

Ter

- Terazi** (Bak: *tartaç*) = Mizan
Terkimek = Takib etmek
Terkişmek = Taakub etmek
Ters = Makûs, aksi = Intraitable
Tersane (Bak: *gemlik, gemilik*) = Tersane
Tersine = Berakis = A l'envers, par contre
Tersine çevirmek = Aksetmek
Terslemek = Unf ile muamele etmek
Terslik = 1. Unf = Violence; 2. Tezad
Tertemiz (Bak: *arın, lekesiz*) = Pâkize
Teskere = Sedye
Teslim = Teslim
Teslim almak = Tesellüm etmek
Testi = Sebu
Teşekkür = Teşekkür, şükr, şükran
Teşekkür eden = Müteşekkir
Tetik (Bak: *uyanık*) = Müteyakkız
Tetik bulunmak = Müteyakkız bulunmak
Tetik davranmak = Müteyakkız olmak
Tetiklik (Bak: *uyanıklık*) = Teyakkuz
Tevi = Tarz, siyak
Tevilem = Tensikat
Tevilemek = Tensik etmek
Tez = 1. Seri; 2. Müddea (*T.*) = Thèse
Tezanlar (Bak: *varışlı*) = Seriülintikal
Tezduyar = Seriütteessür
Tezelden = Âcilen, müstacelen, serian
Tezgâh = Destgâh
Tezgider = Seriüsseyr, seriülhareke, tiz-reftar

- Tezgidiş** = Seyri seri
Tezkatar = Sürat treni
Tezküser = Seriülnial
Tezleştirmek = Tacil etmek, tesri etmek
Tezlik (Bak : *hız*) = Sürat
Tıkamak (Bak : *kapamak*) = Seddetmek
Tıkanmak = İnsidad etmek
Tılsım = Tılsım
Tımarane = Tımarhane, bimarhane
Tınlama (Bak : *çınlama*) = Tınnet, tañın
Tınlıyan (Bak : *çınlıyan*) = Tannan
Tıpkı (Bak : *tambenzeri*) = Tıbkı, biaynihi
Tırmaıama = Hadşe
Tırmalamak = Tahriş etmek
Tırmalayıcı = Muharriş = Irritant
Tike = Cüzü, cüz'ü ferd = Molécule
Tikel = Cüz'i = Partiel
Tikeler = Ecza
Tikelenmek = Tecezzi etmek
Tiken (Bak : *diken*) = Şevk
Tiksince (Bak : *iğrence, yerence*) = Zemime
Tiksinç = 1. İstikrah, ikrah; 2. Müstekreh,
menfur
Tiksindirici = Kerih, mekruh
Tiksinen (Bak : *iğrenen*) = Müteneffir
Tiksinerek (Bak : *istemiyerek*) = Kerhen
Tiksinmek = İstikrah etmek, nefret etmek,
ikrah etmek
Tiksinti = İstikrah, ikrah

Tin

Tin = Rub

Tinel = Manevî = Moral. psychique

Tinler = Ervah

Tinli (Bak: *canlı*) = Z'rub

Tire (Bak: *ip'lık*) = Ri-te, hayt

Titiz = 1. Muşikâf; 2. Mûşkilpesend

Titrek, titrer = Râşan, lerzan

Titreme, titreyiş = Râşe, lerze, ihtizaz

Titremek = İhtizaz etmek

Titretmek = Tehziz etmek

Tokuca = Nefiri âm = Levée en masse

Tokuş (Bak: *çarpı*) = Sadme = Choc

Tokuşma = Tes'üdüm = Collision

Tolyapı = Kârgir

Tom = Cild

Tomurcuk = Gonca

Ton = Eda

Top (Bak: *tümel*) = Mecmu

Topal (Bak: *aksak*) = Ârec, lenk

Toparlık (Bak: *uyurluk*) = Küre

Topfişek = Dahme

Toplama = 1. Cihayet; 2. Cemi

Toplamak = 1. Teksif etmek; 2. Cem'etmek = Additionner

Toplanık, toplanmış = 1. Müctemi; 2. Müttekâsif

Toplanma = İn'ikad, ictima

Toplanmak = 1. İctima etmek; 2. Tckâsüf etmek; 3. Tecemmu etmek, tehaşşüd etmek; 4. Temerküz etmek

- Toplantı** = İctima, tecemmu
Toplaşmak = Tchacüm etmek = Assaillir
Toplıyan (Bak : kapsıyan) = Cami
Toplu = Müctemi
Toprak = 1. Arsa, arazi = Terre, terrain;
2. Hâk, türab ; 3. Hâkî (*Renk için*)
Topuk = Kâb
Topuz = Gürz
Tor (Bak : toy) = Mübtedi
Tortu = 1. Küsbe ; 2. Rüşub
Tortular (Bak : çöküntüler) = Teressübat
Torun = Hafid
Torunlar = Ahfad
Toy = 1. Mübtedi, acemi ; 2. Cahil
Toz = Gubar
Tozan = Zerre
Tören = İhtifal, teşrifat, merasim
Törü = Âdet, de'b, örf, resm, taamül
Törümlü = Meşru = Légitime, légal
Törüsel = Örfi
Törütgen kuvet = Kuvvei teşriiye
Törütüm = Teşri = Législation
Töz = Umde
Tözün = Asil, necib = Noble
Tözünlük = Necabet, asalet = Noblesse
Trup (Bak : takım) = Kıt'a (*Süel T.*)
Tuğay = Liva (*Süel T.*)
Tuğbay = Liva kumandanı miralay (*Süel T.*)
Tuğgeneral = Miriliva (*Süel T.*)

Tuğ

Tuğkomutan = Liva kumandanı (*Süel T.*)

Tuhaf (Bak: *agrısın, gülünecek*) = ~~Tuhaf~~

Tuhafiye (Bak: *türüç*) = Tuhafiye

Tul = Tul = Longitude

Tulga (Bak: *başlık*) = Miğfer

Tuta = Mahsuben

Tutak = 1. Kabza; 2. Kefalet akçam

Tutalım ki = Billfarz, farazâ

Tutar = 1. Yekûn; 2. Meblâğ, esman, esmanı balığa, bedel

Tutarak = Sar'a

Tutaraklı = Sar'alı, masru

Tutarlık = İnsicam

Tutav = İşgal

Tutka = Cezbe

Tutkun = Mübtelâ, esir, meftun, meclûb

Tutkunluk = Meftuniyet, meclûbiyet

Tutmak = 1. İşgal etmek; 2. İsabet etmek; 3. Farzetmek; 4. İncaz etmek; 5. İltizam etmek; 6. Sülûk etmek; 7. Zabtetmek; 8. Mahsub etmek

Tutmaz = Mütenakız

Tutmazlık = Mübayenet, tenakuz

Tutmuş (Bak: *girmiş*) = Salık

Tutsa = Tevkif = Arrestation, détention

Tutsak = Esir, mevkuf = Détenu

Tutsaklık = Esaret

Tutsalık = Tevkifhane

Tutsamak = Tevkif etmek

Tutsu = Vasiyet

Tutsu belgesi, tutsubeti = Vasiyetname

Tutu = Rehn

Tutuda, tutuk = Merhun

Tutulamak = Terhin etmek

Tutulga = Ceride, zabıtname

Tutulma = İnkisaf, inhisaf

Tutulmak = 1. Mübtelâ olmak, duçar olmak, giriftar olmak, musab olmak; 2.

İncizab etmek, meclûb olmak

Tutulmuş = 1. Duçar, giriftar, musab; 2. Müncezib; 3. Mültezem

Tutum = 1. Hattı hareket; 2. İktisad, idare, tasarruf

Tutumlu = 1. Muktesid; 2. Mümsik; 3. Rabıtalı

Tutunan (Bak: *sarılan*) = Mütemessik

Tutunma (Bak: *durlak*) = İstikrar

Tutunmak = Temessük etmek

Tutuşan = Müştail = Inflammable

Tutuşma = İştial

Tutuşmak = İştial etmek

Tutuşturan = - efruz

Tutuşturmak = İş'al etmek

Tutturmak = İsabet ettirmek

Tuzak = Dâm

Tuzla = Memleha

Tû = Her

Tüdeş = Nüsha

Tük

Tükel = 1. Tamam; 2. Mükemmel; 3. Kâffe

Tükel bağış = Affı umumî = Amnistie

Tükellemek = Tekmil etmek

Tükellenmek = Tekemmül etmek

Tüken = Zeval, lenâ = Déclin

Tükenmek = Zeval bulmak

✓ **Tükenmez** = 1. Bipayan, bihad, bihaddü payan, hadsiz; 2. Lâyezal

Tüketmek = 1. İfna etmek; 2. Hatmetmek

Tüm = 1. Tamam; 2. Kül = Le tout

Tüme = Tetimme

Tüme = Tüveyc = Corolle

Tümel = 1. Mecmu; 2. Külli

Tümen = Fırka (*Süel T.*) = Division

Tümgeneral = Fırka kumandanı miriliva

Tümkomutan = Fırka kumandanı

Tümkurmay = Fırka erkânı harbiyesi

Tümlemek = 1. İtmam etmek; 2. İkmal etmek

Tümliyen (Bak: *tamamlıyan*) = Mütemmim

Tümlük = 1. Tamamiyet; 2. Külliyet

Türbe = Dahme, türbe, merkad

Türe = Hukuk = Science juridique

Türeç = Bid'at = Innovation

Türel = Hukukî = Juridique

Türeme = 1. Husul; 2. İştikak

Türemek = Peyda olmak, hâsıl olmak, husul bulmak, tekevvün etmek

Türetmek = Tekvin etmek = Créer

Türlemek, türlülenmek = Tenevvü etmek = Varier

Türlü = 1. Makule, nevi; 2. Mütenevvi, müteferrik, muhtelif; 3. Kabîl

Türlüç = Tuhafiye

Türlüler (Bak: *çeşitler*) = Envâ

Türlü türlü = Mütenevvi

Türümsüz = Gayrimeşru = Illégitime

Türütmek (Bak: *bulmak*) = İcad etmek

Tütsü = Buhur

Tütsülemek = Tahnit etmek

Tütsülük = Buhurdan

Tütün (Bak: *duman*) = Duhan

Tüze = Adl, adalet, dâd, hakkaniyet, ma-delet

Tüze Bakanı = Adliye Vekili

Tüze Bakanlığı = Adliye Vekâleti

Tüzel = Adlî = Judiciaire

Tüzel gerçin = Tahkikatı adliye

Tüzel terkinler = Takibatı adliye

Tüzemen = Âdil, dâdküster

Tüzetgen kuvet = Kuvvei adliye

Tüzük = Nizamname

U

- Ucar** = Haber
Ucel (Bak : uç) = Serhad
Uçsuz bucaksız = Bihaddü payan
Ucuz = Ehven
Ucuzlatmak = Tehvin etmek
Uç = 1. Payan, munteha; 2. Serhad; 3. Eve
Uçak = Tayyare meydanı
Uçan, uçucu = 1. Perran, tayyar, tair; 2.
-pervaz
Uçar = Tayyar
Uçku = Tayyare
Uçma (Bak : uçan, uçucu) = -pervaz
Uçmak = 1. Cennet, cinan, bihişt; 2. Ber
hava olmak = Sauter
Uçman = Tayyareci
Uçsuz = Bikeran, namahdud, gayrimahdud
Uçurmak = Berhava etmek = Faire sauter
Uçurum = Girive, varta = Abîme, précipice
Uçuş = Tayeran
Udunma (Bak : yūkünme) = Huşû
Udunma ve yūkünme = Hudû ve huşû
Ufak, ufarak = Hurde

Ufkî (Bak : *düz*) = Ufkî = Horizontal

Ufuk = Ufk

Ufuklar = Âfak

Uğrak = 1. Güzergâh, rehğuzar ; 2. Mevkif

Uğramak = Duçar olmak, giriftar olmak, musab olmak, mübtelâ olmak, maruz kalmak

Uğramış = Giriftar, duçar, musab, - zede

Uğraş = 1. Mücadele, cidal = Lutte ; 2. Meşgale, meşguliyet

Uğraşıcı, uğraşkan = Mücadil

Uğraşma (Bak : *çalışma*) = Tevaggul

Uğraşmak = 1. İştigal etmek, meşgul olmak ; 2. Cehdetmek = S'efforcer, tâcher

Uğraştırmak = Meşgul etmek, işgal etmek

Uğru = Sarik, düzd = Voleur

Uğrulama (Bak : *çalma*) = Sirkat

Uğruhyan (Bak : *aşvan*) = Muhtelis

Uğruna vermek = Feda etmek

Uğultu (Bak : *çığıltı*) = Gulgule

Uğur = Fali hayr, meymenet, kadem, yūmn

Uğurlamak (Bak : *geçirmek*) = Teşyi etmek

Uğurlu = Huceste, kademli

Uğursamak = Tefe'ül etmek

Uğursayma (Bak : *yumsama*) = Teyemmün

Uğursuz = Meş'um, menhus

Uğursuzluk = Şeamet, nuhuset

Ulak = Kasıt, berid, sâi = Messenger, courier

Ulama = 1. Mülhak ; 2. Zeyl, ilâve

Ula

Ulamak = Tezyil etmek, ilâve etmek

Ulanmak = İnzııam etmek, lâhik olmak

Ulanmış (Bak : *eklenmiş*) = Müzeyyel

Ulaşık = Peyveste, lâhik

Ulaşma = Kudum, vusul = Arrivée

Ulaşmak = Vâsıl olmak, muvasalat etmek, peyveste olmak

Ulaşma kolları = Muvasala hatları

Ulaşmış = 1. Makrun ; 2. Peyveste

Ulaştırmak = İblâğ etmek, isal etmek

Ulat = Mülhakat = Dépendances

Ulu = 1. Muazzam ; 2. Ulvi, âli ; 3. Ekber, büzürk ; 4. Azametli

Uluksa (Bak : *kurulma*) = Gurur

Uluksanma, uluksunma = Taazzum

Uluksar = Müteazzım = Orgueilleux

Ululama = Tebcil, taziz, tevkîr

Ululamak = Tazim etmek, ibcal etmek, ihtiram göstermek

Ulular (Bak : *büyükler*) = Ekâbir

Ululuk = Ulüv, iclâl, fahamet, azamet, şevket = Grandeur

Ulus = Millet, kavm = Nation

Ulusal = Millî = National

Ulusallık = Milliyet

Ulusçu, ulussever = Milliyetperver

Ulusçuluk = Milliyetperverlik

Uluslar = Akvam

Ulusal = Resmî

- Uluşalca** = Resmen
Uluşallık = Resmîyet
Ulu yol (Bak: *ana yol*) = Şchrah
Umaç = Ümid = Espoir
Umay = Emel
Umaylar = Âmâl
Umdu (Bak: *açgözlülük*) = Tama
Umdulamak = İtma etmek
Umdulanmak = Tama etmek
Umkırı = İnkisarı hayal
Umkırılmak = İnkisarı hayale uğramak
Ummak = 1. Temenni etmek = Souhaiter;
 2. Ümid etmek = Espérer
Umsırama = Sukutu hayal
Umsıramak = Sukutu hayale uğramak
Umsunmak = Ümide düşmek
Umu = Temenni = Souhait, vœu, demande
Umulmadık = Gayrîmemul
Umulur = Memul, melhuz
Umut = Ümid = Espoir
Umutsuz = Naümid, meyus, nevmid
Umutsuzluk = Yeis = Désespoir
Unsur (Bak: *ilke*) = Unsur = Élément
Unsurular (Bak: *ilkeler*) = Anasır
Unutma = Nisyan
Unutmak = Feramuş etmek
Unutsa, unutsama = Zühul
Unutsamak = Zühul etmek
Unutulmuş = Mensi

Ura

- Uram** = Mahalle
Urasa (Bak : *sanıka*) = Hurafe
Uray = Belediye
Urba = Libas, elbise, esvab
Uruk = Irk
Urunç = Vecd = Extase
Urunmak = Vecde gelmek = S'extasier
Uruşak = Mareke = Champ de bataille
Us = Akl = Raison
Usal = Akli = Rationnel
Usalır = Makul
Usalırılık, usalma = Makuliyet
Usalmak = Makul olmak
Usalmaz = Namakul, gayrimakul
Usanç = Kelâl = Lassitude
Uslamak = İrşad etmek
Uslandırmak = Tedib etmek
Uslanmak = İslah hâlotmek
Uslanmış = Mütenebbih
Uslu = Müeddeb
Usta, ustat = Östad
Ustalar, ustatlar = Esatize
Usuğ = Fatanet, dirayet, kiyaset
Usuğlu = Fatin, dirayetli
Usul = Metod, usul = Méthode
Uşaklar = Etba = Domesticité
Ut = Ar, hayâ = Honte
Utanacak = Zül
Utanç, utanma = Hacalet, şerm, hayâ, hicab

Utandırma = Mahcub etmek

Utangaç, utanmış = Mahcub, şermâk, şermende, şermsar

Utangaçlık = Mahcubiyet = Timidité

Utanic = Hacil

Utanmak = 1. Mahcub olmak; 2. Teeddüb etmek

Utanmaz, utsuz = Hayâsız, biarü hayâ

Utanmazlık, utsuzluk = Hayâsızlık. fuhş

Utkan = Mansur, muzaffer

Utku = Zafer = Victoire

Utsal törü = Ahlâkı umumiye, âdabı umumiye = Bonnes mœurs

Uyak = Şiar

Uyaklar = Şcair

Uyan = Muktedi

Uyandırma = Tahrik

Uyandırmak = 1. Tenbih etmek, ikaz etmek; 2. Tahrik etmek

Uyanık = 1. Bidar, yakzan; 2. Müteyakkız; 3. Agâh

Uyanık bulunmak = Müteyakkız bulunmak

Uyanık davranmak = Müteyakkız olmak

Uyanıklık = 1. Teyakkuz; 2. Yakaza

Uyanış, uyanma = Tenebbüh. intibah

Uyarak = İktifaen

Uyarlık (Bak : *uygunluk*) = Münasebet

Uya

Uyarmak = Tenbih etmek, ikaz etmek

Uyartı (*Ceza adı*) = İhtar

Uyartı vermek = İhtar etmek

Uyar uymaz = Münasebetli münasebetsiz

Uyası = Nümunei imtisal = Exemple

Uyatıç = Münebbih

Uydurma = Masnu, müretteb, sahte, musanna, ürcufe

Uydurmacı (Bak: *düzmeci*) = Sahtekâr

Uydurmak = 1. Tasni etmek; 2. Tefvik etmek = Conformer

Uydurmalar (Bak: *düzmeler*) = Eracif

Uygaşmak (Bak: *uymak*) = Tefafuk etmek

Uygu = Tenasüb = Convenance, proportion

Uygun = 1. Mutabık, muvafık; 2. Mevzun, mütenasib; 3. Müsaid, münasib; 4. Cespan, erzan; 5. Mülâyim; 6. Rabıtalı

Uygun düşmek = Münasebet almak

Uygun gelen = Mâsadak

Uygun gelmek = Tctabuk etmek

Uygunlaştırmak = Tefvik etmek

Uygunluk = 1. Mutabakat, tefafuk; 2. Vifak; 3. Münasebet

Uygun olmıyan = Namülâyim

Uygunsuz = Gayrimünasib, gayrimuvafık, namuvafık, nahemvar, münasebetsiz

Uygutlama = Tatbik = Application

Uygutlamak = Tatbik etmek = Appliquer

Uyka = Tenazur = Symétrie

Uyu

- Uykamak** = Mütenazır olmak
Uykaz = Mütenazır
Uyku = Hâb, menam, nevm
Uykuda, uyumuş = Hâbide
Uyma = Mutavaat
Uymak = 1. İnkıyad etmek, iktida etmek, tâbi olmak, imtisal etmek; 2. Tevafuk etmek, intıbak etmek, tetabuk etmek
Uymaz = Mugayir, münafi, gayrimutabık
Uymazlık = 1. Mugayeret; 2. İhtilâf; 3. Ademi mutabakat, tehalüf
Uyramak = Tebaiyet etmek
Uyraç = Metbu
Uyratmak = Tebaiyet ettirmek
Uyru, uyruk = Tâbi, tehaa = Sujet
Uyruluk (Bak: *bağınç*) = Menutiyet
Uyrum = 1. İtaat; 2. Taat
Uyumsuz = Gayrimuti
Uyurutmak = Tahtı tabiiyete almak, tâbi kılmak, münkad eylemek, = Assujettir
Uyuk (Bak: *toplak*) = Muntabık = Conforme
Uyulan = Mukteda
Uyum = Ahenk = Harmonie
Uyumlu, uyumsal = Ahenkdar
Uyuntu (Bak: *miymıntı*) = Miskin
Uyuntuluk = Meskenet
Uyuran (Bak: *başgeñ*) = Muti
Uyurmak = İtaat etmek, imtisal etmek
Uyuşamazlık = Ademi itilâf

Uyu

Uyuşkan = Mümtazic = Accomodant

Uyuşma = 1. Mutabakat; 2. İtilâf

Uyuşmak = İmtizac etmek

Uyuşmaz = 1. Gayrimutabık, mütehalif; 2. Mütezad

Uyuşmazlık = Ademi mutabakat, tehalûf

Uyuşmıyan = Mütehalif

Uyutmak = Tenvim etmek

Uyutucu = Münevvim = Soporifique

Uz, uzal = Hazik, mahir = Habile, adroit

Uza = Mesafe = Distance

Uzak = 1. Dûr, baîd; 2. Müsteb'ad; 3. Aksâ

Uzakbatı = Aksâyı garb

Uzak bırakılmış = Mehcur

Uzakdoğu = Aksâyı şark

Uzaklaşmak = Tebaud etmek

Uzaklaştırmak = Teb'id etmek, ib'ad etmek = Eloigner

Uzam, uzama = İmtidad

Uzamak = Temadî etmek, imtidad etmek

Uzanan (Bak: *sürüp giden*) = Mümted

Uzantı = İstitalé

Uzatı = İtnab, tatvil

Uzatılı = Mufassal

Uzatılmış = Memdud

Uzatmak = 1. Tatvil etmek, itnab etmek, tafsil etmek; 2. Temdid etmek

Uzdil = Belîğ, fasih = Eloquent

Uzdillik = Fasahat, belâgat, talâkat

- Uzdiyem** = Fasih (*Ifade için*)
Uzgidim, uzgidiş = Hüsni halü hareket
Uzgören, uzgörür = Dûrendiş, dûrbin
Uzgörürlük = Dûrendişlik, dûrbinlik
Uzgüdü = Hüsni niyet
Uzkes = Mutlaka, kat'iyen, elbet, elbette
Uzkişi = Şahsiyet = Personnalité
Uzluk = Maharet, hazakat
Uzman = Mutahassis
Uzuğ = İhtisas
Uzun = 1. Diraz; 2. Medid, memdud
Uzun anlatmak = Tafsil etmek
Uzunlamasına, uzunluğuna = Tûlânî
Uzunluk = Tûl = Longueur
Uzun uzadıya = Alettafsil, mufassalan,
 tafsilâtiyle = En détail
Uzyazı = Hüsni hat = Calligraphie
Uzyön = Hüdâ
Uzyönetim = Hüsni idare
Uzyönüm = Hidayet

Ü

Üçayak = Sehpa

Üçleme = Teslis

Üçleyin, üçün = Sâlisin

Üçörkün = Ekanimi selâse

Üçüncü = Sâlis

Üfürme = Nefh

Üfürüm = Nefha

Üleç = Taksim

Üleş (Bak : *pay*) = Behre

Üleşçi (Bak : *bölücü*) = Kassam

Üleşmek, üleştirmek = Taksim etmek,
mukaseme etmek = Partager

Ülke = Memleket, hıtta, kişver = Pays

Ulker = Süreyya

Ülkü = Mefkûre = idéal

Ülüş (Bak : *pay*) = Hisse

Ün = 1. Şöhret, nam, sıyt; 2. Sada, âvaz

Ünalmak, ünsalmak = İştihar etmek

Ünde = Nida

Ündeci = Münadi

Ündemek = Nida etmek

Ündeş (*T.*) = Sâmit

Üsg

Ünlü = Namdar, müstehir, şehîr, şöhetli, meşhur, benam, = Célèbre (célébrité)

Ünlüler = Meşahir

Urbanik = Şehircilige müteallik

Urbanist = Şehirci

Ürbanizm = Şehircilik

Üreğen (Bak: *gürelmiş*) = Feyzdar

Ürelemek = Tenmiye etmek

Ürem = Faiz, riba, nema

Üreme = 1. Tenasül; 2. Husul; 3. İştikak; 4. Mütéhassıl

Üremek = Husul bulmak, hasıl olmak

Üren = Nesl, zürriyet = Génération

Ürenler = Ensal

Üreşme = Tenasül = Procréation, génération

Üretim = İstihsal = Production

Üretmek = İstihsal etmek = Produire

Üretmen = Müstahsil = Producteur

Ürkek (Bak: *korkak*) = Ceban

Ürken (Bak: *korkan*) = Mütevahhiş

Ürkmek = Tevahhuş etmek = S'effrayer

Ürkün = Panik

Ürkünç (Bak: *korkunç*) = Muhiş, muvahhiş

Ürkütme = Tedhiş etmek = Effrayer

Ürpe, ürperme = Râşe, irtiaş

Ürpek (Bak: *titrek*) = Râşan

Urün (Bak: *yemiş, verim*) = Semere, mahsul

Ürüt = Hasılat

Üsgelmek, üstolmak = Tefevvuk etmek

Ü

Ügelen = Mütefevvik

Üslûp (Bak: *çığır*) = Üslûb = Style

Üsnet = İsnad

Üsnetmek, üstüne atmak = İsnad etmek, azvetmek, atfetmek = Attribuer

Üsnomal = Fevkalâde, harikulâde, âdetin fevkinde = Extraordinaire, inouï

Üssubaylar = Ümera (*Süel T.*)

Üst = 1. Masevk, fevk, âmir = Chef, supérieur; 2. Bâlâ, vâlâ; 3. Mütefevvik

Üste = Uhde = Charge

Üste alma = Zaman

Üsteleme = Nüks = Rechute

Üstelik = Zamimeten = Outre

Üsten = Taahhüd = Engagement

Üstenci = Müteahhid

Üstencilik = Müteahhidlik

Üstenik = Munzam = Supplémentaire

Üstenmek = 1. İltizam etmek; 2. Taahhüd etmek = S'engager

Üsterme = İhale, tevîz

Üsterme ile = İhaleten

Üstermek = İhale etmek

Üstün = Faik, mütefevvik, racih, müreccah, evlâ, efdal

Üstüne almak = Deruhde etmek, tekefül etmek = Se charger

Üstüne bırakmak = Havale etmek

Üstüne çevirmek, üstüne geçirmek =

Ferağ etmek

Üstüne varma = İlhab

Üstüne varmak = İlhab etmek, ibram etmek

Üstüne vermek = Tercih etmek

Üstünkörü = Sathî = Superficiel

Üstünlük = Tefevvuk, faikiyet, rüchan

Üstün tutma = Tercih = Préférence

Üstün tutmak = Tercih etmek = Préférer

Üşenç, üşengenlik = 1. Atalet = Inactivité; 2. Teseyyüb = Négligence

Üşengeç, üşengen = Âtıl

Üşenme = Terahi, tekâsül

Üşenmek = Tekâsül göstermek

Üşüntü = Gulüb

Üşürmek (Bak: *baş sarmak*) = Taslit etmek

Üşüşme = Muhaceme = Attaque

Üşüşmek = Tehacüm etmek = Assaillir

Üye = Meclis âzası, âza = Membre

Üzel (Bak: *öncesizlik*) = Ezel

Üzengi = Rikâp

Üzer (Bak: *yüzey*) = Sath

Üzerine = 1. Müteallik, dair, mütedair, raci, aid; 2. Hususunda

Üzgülü, üzü = Ezizyet, cefa, eza, cevr

Üzgün = Mağmum, müteessir, mahzun

Üzmek = 1. Tazib etmek; 2. Müteessir etmek

Üzû

Uzre (Bak : *gibi*) = Ber -

Üzülme, üzün = Teessür, hüzn

Üzölmek = 1. Mükedder olmak, müteessir
olmak ; 2. Telehhüf etmek

Üzölmüş = Muazzeb

Üzünler = Ahzan

Üzönlü (Bak : *üzgün*) = Mahzun, hazine

V

Vadi = Vadi = Vallé

Vahıy (Bak : *esin*) = Vahy

Vakıtsız (Bak : *sırasız*) = Nabehengâm

Vakit = 1. Zaman, vakt = Temps; 2. Müddet; 3. Hîn; 4. Miad

Vakit geçirmek = Demsaz olmak, demgüzar olmak

Vakitler = Evkat

Vakitsel (Bak : *süreksiz*) = Muvakkat

Vakitsiz = Bigâh, nabemevsim, bihengâm

Var = 1. Servet; 2. Mevcud

Varetmek = Tekvin etmek = Créer

Vargı = Murad, meram, maksud, maksad, garaz = Intention

Variş (Bak : *anlayış*) = İntikal

Varişli (Bak : *tezanlar*) = Seriülintikal

Varıoğu = Mamelek, malü menal

Varlık = 1. Servet, yesar = Richesse, fortune; 2. Hesti, mevcudiyet, vücud

Varlıklı = Gani, mütemevvil

Varma (Bak : *ulaşma*) = Kudum

Var

Varmak = 1. Balığ olmak; 2. Vâmi olmak, muvasalat etmek; 3. Müncer olmak

Varol! = Aferin! = Bravo!

Varolmak = Tekevvün etmek

Varsanı = Birsam = Hallucination

Vatan (Bak: yurt) = Vatan = Patrie

Vatan edinmek = Tavattun etmek

Vay haline! (Bak: yazık!) = Veyll

Vazgeçen (Bak: çekilen) = Fariğ

Vazgeçmek = 1. Udul etmek; 2. Feragat etmek, sarfı nazar etmek

Ve başkaları [K.: v. b.] = Vesaire [K.: v. s.] = Etcætera [K.: etc.]

Vefa = Vefa = Fidelité

Vehim (Bak: kuruntu, kuşku) = Vehm

Vehimlenmek, vehme düşmek (Bak: kuruntuya düşmek) = Tevehhüm etmek

Vehimler (Bak: kuşkular) = Evham

Vehimli (Bak: kuşkulu) = Vehham

Vekil (Bak: yeke) = Vekil

Vekil bırakmak, vekil etmek = Tev-kil etmek

Vekillik (Bak: yekelik) = Vekâlet

Vekillik belgesi = Vekâletname

Vekil olarak = Vekâleten

Verecek = Zimmet = Dette

Verecekli (Bak: borçlu) = Medyun

Veren = - bahş, - bahşa

Vergi = Atâ, atıyye, mevhibe, dâd = Don

- Vergiler** = Tekâlif = Impôts
Veri = 1. Teberru = Don ; 2. Atâ, atiyye
Verilmiş = Dâde
Verim = 1. Semere; 2. Randman
Verimce = 1. Caize; 2. Aidat = Cotisation
Verimli = 1. Semeredar, müsmer, münbit, mahsuldar = Fertile; 2. Velûd
Verimlilik = Mahsuldarlık
Verimse = Teslimiyet
Verimsemek = Teslimiyet göstermek
Verimsiz = Akim, gayrımüsmer, mahsuldar olmıyan = Stérile, infructueux
Verimsiz bırakmak = Akamete uğratmak = Rendre stérile
Verinç = Medfuat
Veriş = Dâd = Vente
Verişmek = Taati etmek = Echanger
Verit = Teberru = Don
Veritlemek = Teberru etmek = Faire don
Verme = İta
Vermek = 1. Feda etmek; 2. Tevcih etmek; 3. Hamletmek; 4. İrad etmek; 5. İras etmek
Vicdan (Bak: *bulgu*) = Vicdan = Conscience
Volkan (Bak: *yanardağ*) = Bürkân, volkan
Volkanik = Bürkânî
Vurguncu (Bak: *kapatçı*) = Muhtekir
Vurgunculuk (Bak: *kapatçılık*) = İhtikâr
Vurma = 1. Nabazan; 2. Darb

Vur

Vurmak = Isabet etmek

Vurulmuş (Bak: *uğramış, ezilmiş*) = -zede

Vuruş = 1. Darbe = Coup; 2. Isabet

Vuruşak = Mareke = Champ de bataille

Vuruşkan = Cengâver

Vuruşma = Cenk

Vuruşmak = Mübareze etmek = Se battre

Vuzuh (Bak: *açıklık*) = Vuzuh = Clarté

Y

- Yaban** = 1. Vahşi = Sauvage; 2. Beyaban
Yabancı = Bigâne, ecnebi
Yabancılar = Ağyar
Yabancı = Vahşi = Sauvage
Yabanilik, yabanlık = Vahşet
Yabansı = Alelâcayib, garib
Yabansılık = Garabet
Yabansımak = İstigrab etmek
Yad = 1. Bigâne, ecnebi; 2. Ademi -, gayrı -
Yadahlâksal = Gayriahlâkî = Immoral
Yadbağınç = Ademitabiiyet, istiklâl
Yadbelgin (T.) = Mechul = Inconnu
Yadbelginlik (T.) = Mechuliyet
Yadcusundaş = Cayırmütecanis
Yaddinsel = Gayrıdinî = Irréligieux
Yadel = Gurbet
Yadgözen = Antipatik, cazibesiz
Yadgözenlik = Cazibesizlik = Antipathie
Yadgüven = Ademienniyyet, âsayişsizlik
Yadırgan = Bihuzur = Sans repos, gêné
Yadısa = İnkâr
Yadısamak = İnkâr etmek
Yadısiyan = Münkir

Yad

- Yadmerkezlik** = Ademimerkezdyet
Yaduyru = Ecnebi = Sujet étranger
Yağ (Bak: *semizlik*) = Semen
Yağdıran (Bak: *serpen, saçan*) = -bâr
Yağı (Bak: *duşman*) = Adû
Yağlaşma, yağılık = Muhasame, adavet
Yağınç = Suikasd
Yağma = Garet, tarac, nehbü garet
Yağmur = Matar, bâran, rahmet
Yaka (Bak: *kıyı, kırağ*) = Sahil
Yakacak = Mahrukut
Yakalama = Ahzü girift, derdest, girift
Yakalamak = Derdest etmek
Yakalanmak = Mübtelâ olmak, duçar olmak, musab olmak, giriftar olmak
Yakalanmış = Duçar, giriftar, musab
Yakan = Suzan
Yakarı, yakarma = Niyaz
Yakarış = Tazarru, münacat, dua
Yakarmak = 1. İstirham etmek; 2. Tazarru etmek
Yakayı kurtarmak, yakayı sıyırmak = Tahlisi giriban etmek
Yakıcı = 1. Hâr; 2. Muhrik
Yakın = 1. Karın, makrun, karib, mukarrib; 2. Kurb
Yakında = Ankarib, kariben
Yakınlık = Kurbiyet
Yakışık = Tenasüb

- Yakışık almak** = Münasebet almak
Yakışiksız, yakışmaz = Namünasib, na-
 seza, nalâyık, nareva, münasebetsiz
Yakışır = Şayesto, şayan
Yaklaşmak = 1. İktiran etmek; 2. Ta-
 karrüb etmek
Yaklaştırmak = Takrib etmek
Yakma (Bak: *dağlama*) = Key
Yakmak = İhrak etmek
Yal (Bak: *ışık*) = Zıya
Yalabırmak = Lemean etmek
Yalan = Kâzib, hilâf, düruğ, kizb
Yalancı = Kâzib, kezzab
Yalancı ün = Şöhreti kâzibe
Yalan dolan = 1. Tezvir; 2. Ürcufe
Yalanlamak = Tekzib etmek = Démentir
Yaldızlamak = Tezhib etmek = Dorer
Yaldızlı = Müzehheb
Yalgın = Serab
Yalgörü = Firaset, isabeti rey, vuzuhu na-
 zar = Clarté de vue
Yalgörür = Firasetli
Yalın = İtibar
Yalın = 1. Uryan, bürehne; 2. Sade, basit
Yalınç = Basit, gayrımürekkeb = Simple
Yalınmak = Tecerrüd etmek = S'isoler
Yalkı (Bak: *ışın*) = Barika
Yalkın (Bak: *parlaklık*) = Revnak
Yalkırı = İnkisarı zıya

Yal

Yalkız = Merdümgiriz

Yalnız = 1. Hassaten, mahza, mücerred ;
2. Münferid, تنها ; 3. Fakat, lâkin

Yalnızca = Münferiden = Isolément

Yalnız kalma = Halvet

Yalpırdamak = İltima etmek

Yalpırılar = İltimaat

Yaltak = Mütebasbıs, mütemellik

Yaltaklanma, yaltaklık = Müdahene,
tabasbus, tekâpu

Yaltaklanmak = Temellük etmek = Hatter

Yaltırık = Nur

Yalvaç = Peygamber, nebi, resul

Yalvaçlık = Nübüvvet, risalet

Yalvarı = Reca, istirham

Yalvarmak = İstirham etmek

Yamanmak = İntisab etmek

Yamanmış = Mensub

Yamanmışlık = Mensubiyet

Yan = 1. Ind, nezd ; 2. Cihet, taraf, canib,
cenb ; 3. Kurb ; 4. Cenañ, pehiû

Yana = Leh, lehinde = Pour

Yanak = Ruhsar

Yanal = Profil

Yana olmak = Lehte olmak

Yanardağ = Bürkân, volkan

Yanardöner (Bak : *gelgeç*) = Hercai

Yanaşık = Mukarin = Intime

Yanaşıklık = Mukarenet = Rapprochement

Yanaşmak = 1. Tekarrüb etmek; 2. Hu-
lül etmek

Yanaştırmak = Takrib etmek

Yanat = Tarafdar. lehdar

Yancı = Canibdar

Yançeker = Tarafgir

Yançekerlik = Tarafgirlik

Yandama = İltizam

Yandamak = 1. İltizam etmek; 2. Ter-
fik etmek

Yandanmış = Mültezem

Yangı = İltihab

Yangılanmış = Mütelehhib, mültehib

Yangın = Harik

Yangına uğramış = Harikzede

Yanı (Bak: sızıldı) = Şekva

Yanıç = Gayrıtabii = Contre - nature

Yanık (Bak: sızlanan) = Müşteki

Yanıkma (Bak: sızıldı) = Şikâyet

Yanıklık = Şikâyet etmek, iştikâ etmek

Yanılma = Kusur, hatâ, galat, sehv, zühü.

Yanılmak = Kusur etmek, hatâ etmek,
zühul etmek

Yanılmaz = Lâyuhüti

Yanılmazlık = İsabet

Yanılmış = Muhti

Yanıltmaca (Bak: şaşkırtmaca) = Mugalâta

Yanıltmak = Tağlit etmek

Yan

Yanına katmak, yanına vermek =

Terfik etmek = Faire accompagner

Yanına koymak = Terdif etmek

Yanında = Maiyetinde

Yanıp yakılan = Mütelehhif

Yanıp yakılma = 1. Hayıflanma; 2. Dâd

Yanıp yakılmak = Telehhüf etmek, tazallüm etmek

Yanış = Suziş

Yanıt (Bak: karşılık) = Cevab

Yanku = Aksi sada = Echo

Yankulanmak = Aksi sada vermek

Yanlar = Etraf, cevanib

Yanlıç = 1. Nasavab; 2. Kusur, hatâ, galat, schv

Yanlıçlık = Kusur, hatâ = Faute, erreur

Yanlıçlıkla = Hatâen

Yanma = İhtirak

Yanmak = Telehhüf etmek = Se lamenter

Yanmış = Muhterik

Yansı = Aks = Reflet

Yansıma = İnikâs

Yansımak = İnikâs etmek, aksetmek

Yansıt = Mün'akis, âkis

Yansıtmak = Aksettirmek

Yanşak = Bezlegû

Yantaz (Bak: yançeker) = Tarafgîr

Yantazlık (Bak: yançekerlik) = Tarafgirlik

Yantı- = Muzad- = Anti-

Yap

- Yantıkokça** = Muzadı taaffün
Yantıtöz = Aksi müddea = Antithèse
Yapa = Vefa = Fidélité
Yapan = 1. Bani; 2. Fail = Auteur
Yapı = 1. Bünyan; 2. Bina, ebniye; 3. Bünye; 4. İnşaat
Yapıg, yapık = Masnu, mamul, masnuat, mamulât
Yapı işleri = İnşaat
Yapıla = Mucibince (*Büro T.*)
Yapılış = 1. Bünye; 2. Tıynet, cibillet
Yapılmış (Bak: *kurulmuş*) = Mebni
Yapım, yapım işleri = İmalât
Yapıntı (Bak: *gösteriş, özeniş*) = Tekellüf
Yapışık (Bak: *kavuşuk, bitişik*) = Mülâsık
Yapışıklık, yapışkanlık = Lüzucet
Yapışkan = 1. Lüzuoetli; 2. Musallat
Yapışma (Bak: *bitişme*) = Telâsuk
Yapışmak = 1. Temessük etmek; 2. İltisak etmek
Yapıştırmak = İlsak etmek
Yapma = 1. Tesis; 2. İka; 3. Sahte, sun'î
Yapmacık = 1. Câliyet, sahte tavır, ta-sannu; 2. Câli
Yapmacıklı = Câli = Feint, simulé
Yapmak = 1. İnşa etmek, imal etmek; 2. İfa etmek, icra etmek; 3. Bina etmek
Yapracık = Varakpare
Yaprak = 1. Berk, varak; 2. Levha; 3. Varaka

Yap

Yapraklar (Bak: *kâğıtlar, betikler*)=Evrak

Yaptırmak = İcra ettirmek

Yar = Muavin

Yara = Karha, zahm, ceriha, rîş = Blessure

Yaraç = Alet = Instrument

Yaraçlar = Edevat

Yaradan = Mabud, sani = Créateur

Yaradılış = Fıtrat, hilkat, tıynet, hulk

Yaradılıştan = Hilki, fıtrî, cibillî

Yara izi = Nedbe

Yaral = Mühimmat

Yaralamak = Cerhetmek = Blessen

Yaralanmış, yaralı = 1. Mecruh = Blessé; 2. Dağdar; 3. -figâr

Yaralıyan = Carih

Yaraman (Bak: *operatör*) = Cerrah

Yaramaz (Bak: *haylaz*) = Nabekâr

Yaran = -şikâf

Yaranma = Hulûs

Yaranmacı = Hulûskâr

Yaranmacılık = Hulûskârlık

Yarar = Salih = Capable

Yararlık = 1. Liyakat; 2. Besalet

Yarasa = Şebpere

Yaraşık = Seza, sezaver, lâyük, reva

Yaraşıklı = Mütenasib, mevzun

Yaraşiksiz = Nalâyık, naseza, nareva

Yaraşır = Seza, sezaver, lâyük, şayeste, şayan, cespan, reva

Yar

- Yaraşmaz** = Nalâyık, naseza, nareva
Yaraştırmak = Tevlik etmek = Conformer
Yaratan, yaratıcı = Hallâk, hâlik, müb-
di, fâtır, bâri, -âlerin
Yaratı = İbda
Yaratık = Mahlûk = Créature
Yaratıklar, yaratılmış = Mükevvenat,
âferide
Yaratım, yaratma = Halk = Création
Yaratmak = Halketmek, ibda etmek, tek-
vin etmek
Yara yeri = Nedbe
Yarbaşkan = Reis muavini
Yarbay = Kaymakam (*Süel T.*)
Yardak, yordakçı = 1. Gayretkeş; 2.
Avene
Yardaş = Refikî mesai = Collaborateur
Yardım = Avn, meded, iane, nusret
Yardıma koşan = Mededres
Yardıma koşma = İmdad
Yardıma koşmak = İmdad etmek
Yardımcı = Destgir, muin, muavin, muzahir
Yardım dileme, yardım isteme =
İstiane, istimdad
Yardım etmek = 1. Muavenet etmek; 2.
Muzaharet etmek
Yardımlaşma = Teavün = Aide mutuel
Yardirektör = Müdir muavini
Yargıç = Hakem

Yar

Yargutay = Mahkemei temyiz

Yarı, yarım = Nısf, nim

Yarık = 1. Şikâf; 2. Rahne; 3. Şak

Yarıkaranlık = Nimmuzlim

Yarılmak = İnşikak etmek

Yarımada = Şibhi cezire = Presqu'île

Yarım baş ağrısı, yarımca = Şakika

Yarım kalmak = Akim kalmak

Yarın = Ferda

Yarış = Müsabaka = Concours

Yarışmak = Müsabaka etmek

Yarıyan = Hâdim

Yarıyarıya = Münasafeten

Yarlıgama = Rahmet, mağfiret, rahm, gufrat

Yarlıgamak = Mağfiret etmek

Yarlıganmış = Müteveffa, merhum, mağfur

Yarlıgansıma = İstiğfar

Yarlıgayan = Gafur, rahim

Yarma (Bak: *yarık, çatlak*) = Şak

Yarmak (Bak: *yurtmak*) = Şakketmek

Yarsılı = Haris, muhteris = Ambitieux

Yarubay = Zâbit vekili

Yas = Matem, şiven = Deuil

Yasağmak, yasak etmek = Nehyetmek,
men'etmek

Yasak = Memnu, menhi

Yasak etme (Bak: *zorlama*) = Zecr

Yasamak = 1. Tanzim etmek = Arranger;

2. Teşri etmek, taknin etmek = Légilérer

- Yasav** = Zabtü rabt, inzibat
Yasavsızlık = Ademi inzibat
Yasavul (Bak: *polis*) = Zabıta
Yastama = İzafe
Yastamak = Hamletmek, isnad etmek,
azvetmek, atfetmek
Yastanmış = Mahmul, matul
Yastık = Bâlin
Yağ = 1. Sin, esnan; 2. Nemnak, rütub
Yağal = Aferin! = Bravo!
Yağama = Ömr = Vie
Yağama törsü = Âdabı muâşeret
Yaşamak = Muammer olmak
Yaşamış = Muammer
Yaşar, yaşıyan = Zîhayat
Yaşatık = Havayici zaruriye
Yaşıt = Hemsin
Yaşlı = İhtiyar = Vieux, vieillard
Yaşlık = Rutubet, nem
Yaşmaklanmak = Tesettür etmek
Yatak = 1. Camehab; 2. Mecra
Yatak odası = Habgâh
Yatalak = Esiri firaş
Yatılı (Bak: *gecelik*) = Leyli
Yatır (Bak: *eren*) = Veli = Saint
Yatırı (Bak: *konum*) = Tevdiat
Yatırmak = 1. Tevdi etmek; 2. İmale
etmek
Yatısız (*Okul T.*) = Nehari

Yat

Yatışmak = Kesbi sükûnet etmek

Yatıştırıcı = Müsekkin = Calmant

Yatıştırmak = Teskin etmek

Yatmak = Temayül etmek

Yava (Bak : *saçma*) = Yâve

Yavacı (Bak : *saçmacı*) = Yâvegû

Yavan = Bimana, manasız

Yavaş = 1. Halim ; 2. Pest ; 3. Bati, aheste

Yavaşma = İtidal

Yavaşımak = 1. Bataet göstermek ; 2. İtidal kesbetmek

Yavaşlık = 1. Bataet ; 2. Hilm

Yavaş yavaş (Bak : *gitgide*) = Refte refte

Yaver = Yaver

Yavru (Bak : *çocuk*) = Beçe

Yavuklu = 1. Maşuk, maşuka, mahbub, mahbube ; 2. Namzed = Fiancé

Yavuz (Bak : *korkunç*) = Müdhiş

Yay = Kavs

Yaya = 1. Racil ; 2. Piyade

Yayak = Piyade (*Süel T*)

Yayan (Bak : *yürüyerek, ayakla*) = Maşiyen

Yaygaz = Tevatür = Rumeur, bruit

Yaygazlanan, yaygazlanmış = Mütavatir

Yaygı = Bisat

Yaygın = Münteşir

Yayılam = Sâhai intişar

Yayıma (Bak : *duyulma*) = Şüyü

- Yayılmak** = 1. Taammüm etmek ; 2. Şayi
 olınak, şüyu bulmak ; 3. İntişar etmek
- Yayılmış** = Şayi = Répandu
- Yayın** = Neşriyat
- Yayın çekin** = Meddü cezr
- Yayınlamak** = Neşretmek
- Yayıntı** = Şayia = Bruit
- Yayma** (Bak : *duyurma*) = İşaa
- Yaymak** = 1. Neşretmek ; 2. Tanim etmek ;
 3. Ferşetmek
- Yayman** (Bak : *çıkaran*) = Naşir
- Yazak, yazıhane** = Yazıhane
- Yazan** = 1. Müellif ; 2. Musannif
- Yazar** (Bak : *yazman*) = Muharrir
- Yazı** = Hat, levha
- Yazığ** = Masiyet, maasi
- Yazı ile** = Tahriren
- Yazık** = 1. Gadr ; 2. Efsus ! heyhat ! veyl !
- Yazık etmek** (Bak : *gücemek*) = Gadretmek
- Yazık ki** = Maatteessüf, maalesef
- Yazıklanma** = Telehhüf, hayıflanma
- Yazıklanmak** = Telehhüf etmek
- Yazık olmak** = Gadrolmak
- Yazılar** = 1. Elvah ; 2. Hutut
- Yazılı** = Muharrer, mürakkam, mektub
- Yazılı sınav** = Tahrirî imtihan
- Yazılmış** = 1. Mektub ; 2. Mazbut
- Yazım** = 1. Kitabet ; 2. Kader, sernüvişt
- Yazışma** = Mürasele, muhabere, mükâtebe

Yaz

Yazıt = 1. Kitabe; 2. Kalem = Plumé

Yazıtlar (Bak: *yasilar, sınavlar*) = Elvab

Yazlamak, yazlığa çıkmak = Sayfiyeye çıkmak

Yazlık = Sayfiye = Villégiature

Yazma = Kayd

Yazmak = 1. Telif etmek, terkim etmek;
2. Arzetmek

Yazman (Bak: *yazar*) = Muharrir, edib

Yazmanlar = Üdeha

Yedek = İhtiyat

Yedemek = İrşad etmek

Yedirip içirmek = İnfak etmek

Yediz = Hafta = Semaine

Yedizlik = Üsbüi = Hebdomadaire

Yeğ, yeğın = Racih, müreccah, esdal, evlâ

Yeğen = Hemşirezade

Yeğlik (Bak: *üstünlük*) = Rüşhan

Yeğni = Hafif, sebük, cevval

Yeğnik (Bak: *hoppa*) = Hafifmeşreb

Yeğnileşmek, yeğnilmek = Tahaffül etmek

Yeğniletmek = Tahfif etmek

Yeğnilik = Hiffet, hafiflik

Yeğnisemek = İstihlaf etmek

Yeğnitilmiş = Muhaffef

Yeğrem, yeğrim = Salâh = Amélioration

Yeğremek, yeğrimek = Salâh bulmak

Yeğritim = İslahat

Yen

- Yögritmek** = İslah etmek
Yeke = Vekil
Yekobeti = Vekâletname
Yekelik = Vekâlet
Yekelle, yeke olarak = Vekâleten
Yel (Bak: *eskin*) = Rüzgâr, bad
Yelken = Badban, şirâ
Yeller (Bak: *eskinler*) = Riyah
Yeme = Tenavül
Yemek (Bak: *aş*) = Taam
Yemiğ = Semere, meyve
Yemiğli (Bak: *verimli*) = Müsmir, şemeredar
Yemiğsiz (Bak: *verimsiz*) = Gayrımüsmir
Yen (Bak: *utku*) = Zafer = Victoire
Yenen, yener = Galib, mansur, muzaffer
Yeni = 1. Cedid mücedded, nevin; 2.
Henüz
Yeniçağ = Asrı hazır
Yenidoğan, yenidoğmuş = Nevzad
Yeniheves = Nevheves
Yenilemek = Tecdid etmek = Renouveler
Yenilen, yenilmiş = Mağlûb = Vaincu
Yenileşme = Teceddüd = Renouvellement
Yenileştiren, yeniletmen = Müceddid
Yenilik (Bak: *gençlik, küçüklük*) = Hadaset
Yenilim, yenilme = Mağlûbiyet = Défaite
Yenilmez = Namağlûb
Yenir = Kabili ekl
Yenirce = Âkile

Yen

Yenme = Galebe

Yenmek = Galebe etmek

Yentakı = Takı zafer

Yer = 1. Mekân, mahal, zemin, câ, cây, mevki; 2. Mûnasebet; 3. Arsa, arazi; 4. Dünya, arz

Yeraltı = Tahtelârz, ziri zemin

Yer değişme = Becayış = Permutation

Yerence (Bak: *tiksince, iğrence*) = Zemime

Yergi = 1. Hicv; 2. Mezemmet zem

Yergi ve sövgü = Zemmü kadh

Yerici = 1. Zemmam; 2. Heccav

Yerinç = Eşef

Yerinde = 1. Muvafık, mûnasib, erzan, cespan; 2. Musib, varid, beca; 3. Eihakkin

Yerinde duran (Bak: *durlu*) = Sâbit

Yerindelik = İsabet

Yerinden oynamaz = Gayrıkabili tezelzül

Yerine = Bedel olarak

Yer'ne bırakmak = Tevkil etmek

Yerine geçmek = İstihlâl etmek

Yerine getirme = İ's'af

Yerine getirmek = İnfâz etmek, incaz etmek, ifa etmek

Yerine konmaz = Gayrıkabili telâfi

Yerine koymak = İkame etmek

Yerimli = Müessif

Yerinmek = Teessüf etmek

Yer kirası = Ardiye bedeli

Yet

Yerleşen = 1. Câygir; 2. Sakin = Habitant

Yerleşenler (Bak: *oturanlar*) = Sekene

Yerleşik (Bak: *oturan*) = Mütemekkin

Yerleşmek = 1. Temekkün etmek, tavat-
tun etmek; 2. Teessüs etmek

Yerleşmiş = Mütevattın

Yerleştirmek = İskân etmek

Yerli = Mahallî = Local

Yerli yerinde = Tertibli

Yerli yersiz = Münasebetli münasebetsiz,
rathü yabis

Yerme = Mezemmet, zem = Diffamation

Yermek = Fasletmek, zemmetmek

Yersel = Mahallî, mevzî = Local

Yersiz = 1. Nabeca, nabemahal; 2. Fuzulî;
3. Lâmekân

Yersiz yurtsuz = Haneberduş

Yertutan = 1. Câygir; 2. Mütchayyiz

Yertutmak = Tevazzu etmek, tahayyüz
etmek

Yer yer = Câbeca

Yer yurt (Bak: *ev*) = Dâr

Yer yüzü = Ruyü zemin

Yeşermek (Bak: *çimlenmek*) = İntaş etmek

Yeşil = Ahdar, ahzar, sebz

Yeşillik = Hadaret

Yetenek, yeterlik = Ehliyet, kabiliyet,
kifayet

Yetenekli = Kabiliyetli, müstaid. ehliyetli

Yet

- Yeter** = 1. Vafî, kâfi, bes; 2. Mûsâid
Yeter bulmak, yetrinmek, yetsinmek = İktifa etmek
Yeterge = Haddi kifayet
Yetil = Malikâne = Domaine
Yetindirmek = Telâfi etmek
Yetişin! = İmdad! = Au secours!
Yetişki = Terbiye = Education, dressage
Yetişme (Bak : *yardıma koşma*) = İmdad
Yetişmek = Perverişyab olmak
Yetiştiren = - perver
Yetiştirme = 1. Talebe; 2. Perverde
Yetiştirmek = 1. Terbiye etmek; 2. Tenmiye etmek
Yetke = Salâhiyet
Yetkeli = 1. Salâhiyetdar; 2. Mezun
Yetki = Kifayet
Yetkil = Kifayetli, ehliyetli
Yetkili = Haizi salâhiyet
Yetkinleşmek = Tekemmül etmek
Yetmek = 1. Lâhik olmak; 2. İdare etmek
Yetmez = Gayrıkâfi
Yetmezlik = Ademi kifayet
Yetri = Nisab
Yetsiz = Âciz = Incapable, impuissant
Yetsizce, yetsizcesine = Âcizane
Yetsizlik = Ademi iktidar
Yeysl = Zahîre = Vivres
Yığılım = Mahşer, izdiham

Yığılmak = Tecemmu etmek, tehaşşüd etmek

Yığın = Kütle

Yığınak = 1. Mecma; 2. Tecemmu

Yığılmak = Temerküz etmek

Yığla = Medhar = Entrepôt

Yığma = Tahşid

Yıkan, yıkıcı = Hâdim, tahribkâr

Yıkı = Harabe

Yıkık = 1. Harab; 2. Münhedim

Yıkılamak = Harab etmek, tahrib etmek

Yıkılım, yıkılma = İnhidam

Yıkılmak üzere, yıkkın = Maili inhidam, müşrifî harab

Yıkılmış = Münhedim

Yıkım, yıkın = Âsib, musibet, felâket

Yıkımlar, yıkınlar = Mesaib

Yıkıntı = Enkaz

Yıkınlık = Harabî = Ruine

Yıkmak = Hedmetmek

Yıl = Sâl, sene

Yılankavi = Helezonî

Yılbeti = Salname

Yılçağ (Bak : çağan) = Mevsim

Yıldırak = Şirâyı Yemani

Yıldırğı = Tedhiş

Yıldırıklık = Siperi saika

Yıldırılmak = Tedhiş etmek = Eşfrayer

Yıldız = Necn, sitare, ahter, kevkeb

Yıl

Yıldızbakan = Münecim

Yıldız böceği = Şebtab

Yıldızlar = Kevakib, ecramı semaviye, nücüm

Yılgın = Mütedehhiş = Terrorisé

Yılgınlık, yılım = Tedehhüş

Yılın = Dehşet, hevl = Terreur

Yılınç (Bak : *korkunç*) = Hevlnâk

Yıllık = 1. Salname ; 2. Senevî

Yıllık vergi = Salyane

Yılmak = Tedehhüş etmek

Yıpranmış, yırtık = Fersude

Yıpratın (Bak : *eskiten, bitiren*) = fersa

Yırtıcı = Müfteris

Yırtıcılık = İftiras

Yırtıkırtık = Pejmürde = Chiffonné

Yırtlaz = 1. Şeni, eşna ; 2. Fahişe

Yırtlazlık = 1. Fuşş ; 2. Şenaat

Yırtma (Bak : *bozma*) = Hetk

Yırtmaç = Çâk

Yırtmak = 1. Çâketme, şakketmek ; 2.
Hetketmek

Yiğit = Dilâver, şeci, cesur = courageux

Yiğitçe, yiğitçesine = Cesurane

Yiğitlik = Şehamet, şecaat, hamaset, besalet, cesaret

Yine = Keza, hakeza, keزالik

Yitik = Mefkud, zayi

Yitirmek = İfate etmek, gaib etmek

Yitki, yitme = Zıyâ

Yok

Yiltmek = Gaib olmak

Yiyecek = 1. Nevale, erzak ; 2. Mekûlât

Yiyen, yiyici = Âkil = Mangeur

Yiyenler, yiyiciler = Ekele

Yiyinci = Sefih

Yiyincilik (Bak : *şayga*) = Sefahet

Yiysi (Bak : *yiyecek*) = Mekûlât

Yoğalmak = Helâk olmak

Yoğaltım = İstihlâk

Yoğaltmak = İstihlâk etmek

Yoğaltman = Müstehlik = Consoimateur

Yoğatım = İdam

Yoğatmak (Bak : *öldürmek*) = İdam etmek

Yok = 1. Nabud. adim. madum, mefkud ;

2. Âri

Yoketmek = İmha etmek, mahvetmek, if-
na etmek, telef etmek

Yokken, yokluğunda = Gaybubetinde

Yoklama = Muayene = Examen

Yoklamak = İstimzac etmek

Yokluk = 1. Adem, ademi mevcudiyet, fik-
dan ; 2. Gıyab, gayhubet

Yokolma = Mahv

Yokolmak = Mahvolmak

Yokolmaz = Lâyüfna

Yoksu = Sefalet

Yoksul = Fakir, sefil, geda, nuhtac

Yoksulluk = Fakr

Yoksun = Mahrum, haibü hasir

Yok

Yoksundurmak = Mahrum etmek

Yoksunluk, yoksunma, yoksuntu =
Mahrumiyet, husran, hırman

Yoksunmak = Mahrum olmak

Yokyere = Bihude = İnutile, superflu

Yol = 1. Sırat, hat; 2. Husus bab; 3. Şeri, şeriat, mezheb, tarîk, tarikat; 4. Nehc, silk; 5. Çare; 6. Vesile, vasıta; 7. Del'a

Yola getirmek = Tedib etmek

Yolak = Tarîk, tarikat, metod, mezheb

Yol alma = Kat'ı mesafe

Yolbulan = Rehyab

Yoldan çıkarmak = İdlâl etmek

Yoldaş = Refik, hemrah

Yoldaşlık = Refakat, mürafakat

Yoldürme (Bak : *ilerleme*) = Kat'ı merahil

Yolgösteren = Rehber, rehnüma = Guide

Yolgöstermek = Delâlet etmek, rehberlik etmek, iraei tarik etmek

Yol harcı, yol parası = Harcırah

Yol kapamak = Haylûlet etmek

Yolkesen = Rehzen, kuttai tarik

Yollama = 1. Sevkiyat; 2. İrsal, sevk

Yollar = Hutut

Yollu = 1. Meşru; 2. Seriüsseyr

Yolsuz = Nahemvar, gayrimeşru

Yolu ile = Münasib surette

Yoluna koymak = Tanzim etmek

Yolverilmiş = Mazul

- Yolvermek** = Azletmek
Yol yöntemi = Âdabü erkân
Yora, yoru = Tefsir, tabir
Yoracı = Muabbir, müfessir
Yoramak, yormak = Tabir etmek, tefsir etmek
Yordam = Meleke, mümarese, rüşuh
Yordamlı (Bak: *eli yatkın*) = Mümareseli
Yorgun (Bak: *bitkin, argın*) = Bitab
Yorgunluk = Taab
Yorgunluklar = Metaib
Yorma (Bak: *çıkarma*) = İstihrac
Yorucu = Zahmetli = Fatigant
Yoruk (Bak: *ıra*) = Siyret
Yoz = Mütereddi
Yozlaşma = Tereddi = Dégénérescence
Yozlaşmak = Tereddi etmek
Yön = 1. Cihet, taraf; 2. Husus, bab; 3. Viche = Directif
Yönder = Mürşid
Yöndeş (Bak: *bağlaşık*) = Yekcihet
Yönel = 1. Teveccüh; 2. İltifat
Yönelim = Teveccüh
Yönelmek = 1. İstikamet almak, teveccüh etmek; 2. İltifat etmek
Yönelmiş = Müteveccih
Yöneltmek = Tevcih etmek = Diriger
Yönemek = İrşad etmek
Yönerge = Viche, talimat, direktif

Yön

Yönet = 1. Sevk ve idare = Direction; 2. İstikamet; 3. Viche = Directif

Yönetger = Müsteşar

Yönetim = 1. İdare; 2. Sevk ve idare

Yönetke = İdare (*İdare yeri anlamına*)

Yönetmek = Sevk ve idare etmek, idare etmek = Diriger, administrer

Yönetmen = Zimamdar, müdir = Dirigeant

Yönetmenler = Müdiranı umur

Yönetsel = İdarî = Administratif

Yöneş = Cebhe = Front, façade

Yöntem = Metod, usul = Méthode

Yöre = 1. Banliyö; 2. Civar, havali

Yöreçevre = Etrafı havali

Yörütgen kuvet = Kuvvei icraiye

Yudum = Cür'a

Yufka (Bak: *ince*) = Rakik

Yufkalık (Bak: *incelik*) = Rikkat

Yukarı = 1. Vâlâ, bâlâ; 2. Efsun

Yukarıda = Anıfen

Yukarlamak = Terfi etmek

Yum = Yümn, meymenet, kadem, fali hayr

Yumlu = Müteyemmen, kademli, huçeste

Yumru (Bak: *kambur*) = Hadeb

Yumruk = Muşt

Yumsama (Bak: *uğursama*) = Teyemmün

Yumsuz = Namubarek, meş'um

Yumsuzluk (Bak: *uğursuzluk*) = Şeamet

Yumuş = Temrin = Exercise

Yuv

- Yumuşak** = 1. Nerm, nermin, leyyin ; 2. Mülâyim ; 3. Halîm
- Yumuşaklık** = Rıfk, mülâyemet, liynet, hilm
- Yumuşama** = Teleyyün
- Yumuşamak** = İtidal kesbetmek
- Yumuşatıcı** = Müleyyin = Laxatif
- Yumuşatma** = Telyin
- Yunak** = Germabe
- Yunmak** = Gasletmek
- Yunu** = Gasl
- Yurt** = Vatan = Patrie
- Yurtlandırmak** = İskân etmek
- Yurtsama** = Daüssıla = Nostalgie
- Yurtsamak** = Daüssılaya ugramak
- Yurtsever** = Vatanperver = Patriote
- Yurtseverlik** = Hamiyet, vatanperverlik
- Yurttutmak** = Tavattun etmek
- Yutak** = Bül'um
- Yutma** = İltikam
- Yutmak** = Bel'etmek = Engloutir
- Yuva** = Lâne, âşıyan = Nid, home
- Yuvak** = Üstüvane
- Yuval** = Üstüvani
- Yuvarcık** = Küreyve
- Yuvarküre** = Kürei mücesseme
- Yuvarlak** = Müdevver = Rond
- Yuvgu** = Merdane (*Yaraç adı*)
- Yuvu** = Silindir

Yüc

Yüce = 1. Serofraz, serfiraz ; 2. Vâlâ, bâlâ ;

3. Sami, muallâ ; 4. Âlî, ulvî ; 5. Eve

Yücelik = Ulûv, rif'at = Grandeur

Yücelikler = Maali

Yücelmek, yükselmek = Tereffu etmek,
teali etmek

Yüceltme = İs'ad

Yüceltmek = 1. Îlâ etmek ; 2. Tekrim
etmek

Yügrüm (Bak: *konak*) = Merhale

Yük = 1. Külfet ; 2. Hamule, bâr

Yükçü = Hammal

Yüken = Taahhüd = Engagement

Yükenmek = Taahhüd etmek = S'engager

Yüket, yük hayvanı = Mekâri

Yüklemek = Tahmil etmek, teklif etmek

Yüklenmek = Deruhde etmek

Yüklü = 1. Mahmul ; 2. Mükellef ; 3. Hâmil

Yüksek = 1. Berin, mürtefi, bülend ; 2.
Muallâ, sami ; 3. Gali

Yükseklik = 1. İrtifa ; 2. Rif'at

Yüksek öğretmen okulu = Yüksek mu-
allim mektebi

Yüksek seale = Cehren

Yüksekten atan = Balâpervaz

Yükselen (Bak: *ağan*) = Sâid

Yükseliş (Bak: *ağım*) = Suud

Yükselme = 1. İrtika ; 2. Uruc

Yükselten (Bak: *kaldıran*) = -efraz

- Yükseltmek** = 1. Îlâ etmek; 2. İs'ad etmek
Yüksünmek = İstiskal etmek
Yüküm = 1. Mecburiyet; 2. Mükellefiyet
Yükümel, yükümü altında = Mecburî
Yükümlü = 1. Mükellef; 2. Mes'ul
Yükümsüz = Gayrımükellef
Yükünme = 1. Huşû; 2. Rükû
Yüreği dar = Diltenk
Yüreği yaralı = Dilriş
Yürek = 1. Kalb, cenan, dil, fuad; 2. Cesaret
Yürek eriten = Dilgüdaz
Yüreklendirme = Teşci
Yüreklendirmek = Teşvik etmek, cesaretlendirmek = Encourager
Yüreklenmek = Cesaretlenmek
Yürekli = Dilir, cesur = Courageux
Yüreklice = Cesurane = Courageusement
Yürek oynaması = Hafakan
Yürek paralıyan = Canhıraş, dilhıraş
Yürek yakıcı = Dilsuz
Yüreklilik (Bak: *yiğitlik*) = Cesaret
Yüret = İcra (*Tüzel T.*)
Yüretim = Tatbik = Exécution
Yüretke = İcra dairesi
Yüretmek = İcra etmek, tatbik etmek
Yürettirmek = İcra ettirmek
Yürügen, yürük = Scriülhareke
Yürüm = Cereyan = Courant, marche
Yürüme, yürüyüş = Meşy, roviş, restar

Yür

Yürünge = Mahrek = Trajectoire

Yürür = 1. Mer'i, mamulünbih; 2. Cari

Yürürlük = Mer'iyet

Yürüşme (Bak : *suyunca gitme*) = Mümaşat

Yürütme = Temşiyet

Yürütmek = İnfaz etmek, icra etmek

Yürütüm = İnlaz, icra

Yürüyen = Cari = Courant

Yürüyerek = Maşiyen

Yüz = 1. Safha, safiha, cebhe; 2. Sîma, suret, didar, peyker, çehre, vech, ruy

Yüzağartan, yüzsuju, yüzakı = Âbiru

Yüz aşıklığı = Ubuset = Refrognement

Yüz asma (Bak : *somurtma*) = Taabbüs

Yüzçevirme = İstinkâf, iraz

Yüz buruşturma = İşmizaz

Yüze bakmak = İltifat etmek, teveccüh göstermek

Yüze gülme = Müdara = Cajolerie

Yüze gülmek = Temellûk etmek = Flatter

Yüzel = Cebhe = Front, façade

Yüzen, yüzer = 1. Şinaver; 2. Sâbih

Yüzey = 1. Sath; 2. Msütevi

Yüzeyküre = Kürei musattaha

Yüzeyler, yüzler = Vücu

Yüzeyli (Bak : *düz*) = Musattah

Yüzgeç (Bak : *yüzen*) = Şinaver

Yüzlek = Sathî = Superficiel

Yüzleşme, yüzleşirme = Müvacehe

Yüz

- Yüzleştirerek** = Bilmüvacehe
Yüzleştirmek = Müvacehe etmek
Yüzlük = Maske, nikab
Yüzölçe = Mesahai sathiyе
Yüzsuyu dökmek = Tezellül etmek, âbı-
ru dökmek = S'humilier
Yüzsüz (Bak : *sıyrık*) = Rezil
Yüzsüzler (Bak : *sıyrıklar*) = Hazele, erazil
Yüzsüzlük (Bak : *sıyrıklık*) = Rezalet
Yüzülmek (Bak : *soyunmak*) = İnsilâh etmek
Yüzüne karşı = Vicahî = En sa présence
Yüzüstü = Mühmel = Négligé
Yüzüstü kalmak = Akim kalmak
Yüz yastığı = Bâliş
Yüzyıl = Asr = Siècle
Yüzyıllar = Âsar
Yüz yüze = 1. Ruberu, vicahen; 2. Bilmüvacehe

Z

Zam = Zam = Augmentation

Zaman = 1. Zaman (*Ketalet anlamına*);
2. Vakt, zaman, ahd, hengâm; 3. Müddet

Zan (Bak: *sarı*) = Zan

Zanaat = Hirfet = Métier

Zar = Gıça

Zarar = Beis, hasar, zarar, ziyan, husran,
mazarrat

Zarara sokma = İzzar

Zarar görmüş = Mutazarrır

Zararlı = Muzir

Zat (Bak: *kişi, öz*) = Zat

Zatın (Bak: *esasında, aslında*) = Zaten

Zavallı = 1. Garib; 2. Biçare; 3. Fakîr

Zayıf = Nahil, zaîf, zâr = Faible

Zayıflık = Zâf, zâfiyet = Faiblesse

Zehir (Bak: *ağı*) = Sem, zehr

Zehirleme (Bak: *ağılama*) = Tesmim

Zehirlenme (Bak: *ağılanma*) = Tesemmüm

Zekâ = Zekâ = Intelligence

Zem (Bak: *yerme, yergi*) = Mezemmet, zem

Zengin = Gani, mütemevvil

Zenginler = Ağniya

Zor

Zenginleşme (Bak: *mallanma*) = Temevvül

Zenginlik = Servet, yesar, gına

Zevk = Zevk, mezak

Zevkler = Ezvak

Zıya (Bak: *yal, ıfık*) = Zıya

Zihin (Bak: *es*) = Zihn

Zihinler (Bak: *esler*) = Ezhan

Zincir (Bak: *kol*) = Silsile

Zincirleme (Bak: *sıra*) = Müteselsil

Zincirlenmek = Teselsül etmek

Zor = 1. İkra, ilca, cebr; 2. Mecburiyet;

3. Düşvar, sâb, müşkil

Zora gelmek = Muztar kalmak

Zorağ, zaruret = Zaruret, hacet

Zor altında = Mecburen, cebrî

Zorba = Mütegalib, cebbar

Zorbalık = Tegallüb

Zorda = Muztar = Contraint

Zorgeçit = Badire, akabe

Zorla = 1. Mecburen; 2. Cebren

Zorla almak = Gasbetmek

Zorlama = 1. Cebr, zecr, ikrah, ilca; 2. Cebri

Zorlamak = Cebretmek, icbar etmek

Zorlaşmak = Kesbi suubet etmek

Zorlıyan = Mücbir

Zorlu (Bak: *güçlü*) = Kavi

Zorluk, zorluklar = Müşkilât, suubet

Zorlukla = Müşkilâtla

Zor

**Zoru altında kalmak, zorunu duy-
mak, zorunda kalmak, zorulan-
mak = Mecbur olmak**

Zorun = Mecburen

Zuhur etmek = Zuhur etmek = Paraitre

Zulüm (Bak: kıyınç) = Zulm

Zulüm görmüş = Mağdur, mazlum

Zulümler = Mezalim

Satış merkezi:

Türk Kitapçılığı Limitet Şirketi

Ankara Caddesi

İstanbul